

KOMÜNAR

Sosyalizmden Kuşku Duymak İnsandan ve Onun Geleceğinden Kuşku Duymaktır

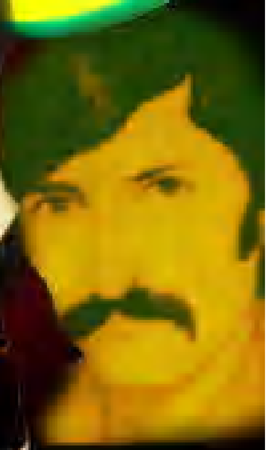
Temmuz 2008 Yıl 3 Sayı 32

14 Temmuz Direnişi PKK'nin Gerçek Ruhudur

İçindekiler...

PKK Büyük Bir İlimdir, Moraldir, Ahlaktır, Büyük Bir Savaştır!

KOMÜNARDAN...

Merhaba,

Temmuz sayımızı sıcak gelişmeler ortamında hazırladık. Bir yandan düşmanın dur-durak bilmeyen saldırıları, diğer yandan buna karşı geliştirilen muazzam direnişler… Süreci her yönüyle yönlendiren de esasında bu kahramanca direnişlerdir. Dergimizi yayına hazırladığımız sıralarda yine büyük bir direniş ve kahramanlık örneğinin haberini aldık. HPG Konsey üyelerinden Nuda KARKER ile Ferhat DERSİM arkadaşlar ile 3 değerli yoldaşımızı daha şehit verdik. Direniş ve şahadet partimizin kimliğidir. Acı da gelse şahadetler ve bu şahadetlerin anılarına bağlılık temelinde geliştirilen mücadele bizleri bugünlere getirmiştir. İddiamız odur ki, bir şehitler partisi olan PKK, geçmişte olduğu gibi, bundan sonra da şehitlerinin anılarına bağlılık temelinde mücadeleyi yükseltecek ve zaferi tek seçenek haline getirecektir. Şehitlerin bize emret-tikleri; çizdikleri yoldan duraksamadan ilerlemektir. Dergimizin bu sayısında Şehit Adıl, Şehit Gülbahar, Şehit Kurtay, Şehit Nuda, Şehit Ferhat başta olmak üzere dönem şehitlerine ve direniş-lerine ilişkin hazırlanan bir yazının ilk bölümünü yayınlıyoruz.

Direniş ve parti çizgisi doğrultusunda yürümek denince, hiç şüphe yok ki, ilk olarak 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu eylemi akla gelir. 14 Temmuz, partiyi her koşul altında savunma hareketidir. 14 Temmuz, en zor koşullarda, işkencenin günlük yaşamın bir parçası olduğu, tes-limiyet ve ihanetin egemen kılınmak istendiği, partinin varlığının ve geleceğinin tartışıldığı bir ortamda M. Hayri DURMUŞ, Kemal PİR, Akif YILMAZ ve Ali ÇİÇEK arkadaşlar tarafından başlatılmış, büyük bir zafer temelinde sonuçlandırılmıştır. Partimizin, 12 Eylül'ün vahşi saldırılarına karşılık vermek üzere çekilmiş olduğu yurtdışında bulunduğu bir süreçte gelişen 14 Temmuz, ülkeye dönüş ve gerillayı başlatmanın talimatı olmuş, halkımızın diriliş ve direniş mücadelesi bu büyük fedakarlık ve kahramanlık üzerinde gelişmiştir. Bugün Kürt halkının tartışılmaz gerçeğinden bahsediyorsak, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu'nun bundaki payı ve katkısı asla inkar edilemez. Bu sayımızda 14 Temmuz eyleminin yaşayanlarından olan Karasu arkadaşın, bu şehitler ve eylemleri üzerine yapmış olduğu kapsamlı değerlendirmeyi de bula-bilirsiniz.

Gelişen gerilla direnişi karşısında yaşanan başarısızlık, örtük olan devlet içi çelişkileri de günyüzüne çıkarmıştır. Ergenekon denen çetenin bir kısmının yakalanmış olması, bu çelişkilerin düzeyini göstermesi açısından önemlidir. Emekli kuvvet komutanlarının yakalanmış olması şüphesiz önemlidir. Ancak bunu devletin kendisini hukuka uydurmak olarak yorumlamamak gerekir. Bu operasyonları, "derin devlet" olarak tabir edilen devlet içi oluşumun, kontrol dışına çıkanlardan kendisin arındırma ve yeniden yapılandırma olarak yorumlamak daha gerçekçi bir yaklaşımdır. Partimizin bu çete ile bağlantılandırılması ise, bizler açısından üzerinde durmayı bile gerektirmemektedir. Bu çirkin sistemi, faili meçhullerin bu karanlık arka yapısını her boyu-tuyla açığa çıkaran partimizdir. Bu karanlık güçlerin her eylemini açığa çıkaranın partimiz olduğu Önderliğimizin dönem dönem yaptığı açıklamalar incelenirse rahatlıkla görülecektir. Yapılan; iz bırakmak üzere partimize çamur atılmasıdır.

Yeni bir sayımızda buluşmak dileğiyle KOMÜNARCA selamlar…

PKK, Büyük Yaşayanların Yaşamlarının Birikimidir

Bugün 14 Temmuz. Büyük Ölüm Orucu kararının on beşinci yılına girerken, anlamamız gereken, özellikle de güncel kararlılığımıza, savaşımımıza uygulamamız gereken vazgeçilmez görevlerimiz vardır. En büyük tehlike; büyük kararlılık, kutsallık değerlerini kolayca unutmak, es geçmek, anlam ve önemine denk düşmeyen sahtekarca bir izleyici olmaktır. Bu parti için, halk için belki de en büyük tehlikedir. Bu tehlikeyi çoğunuzun kişiliğinde görmemek mümkün değildir. Hatta kendim için bile düşmandan gelen her türlü tehlikeyi kesinlikle önemsemiyorum. En büyük tehlike olarak bu yüce değerlere sizlerin doğru yaklaşmayışınızı, çelişmenizi ve hatta benim bile bunu önleyemememi kendim için de en rahatsız edici bir durum olarak değerlendiriyorum.

Bizi derinden düşündüren; neden böyleler, neden ısrarla bu büyük kararı anlamıyorlar durumudur? Hele bağlılığın gereklerini yerine getirme şurada kalsın, neden boşa çıkarmada adeta birbirleriyle yarışıyorlar, tüm öfkemiz bunadır. Kesinlikle bazı büyük kararlılıkların anlam ve önemini bütün detaylarıyla bilince çıkarmak en temel parti görevidir. Bu konuda kişiliklerinizde epey ısınma var. Bilince çıkarmak şurada kalsın, ondan kaçınma var. Bu, tabii ki cüceleştirir. Bizim için çok tarihi bir büyüme imkanı demek olan bu direniş değerlerine böyle yaklaşım göstermek, zaten cüceleşmenin kendisi oluyor ve bu yaygınca yaşanıyor.

Bu anlamda son dönem partileşmesine anlam vermekte zorlanıyorum. Israrla PKK'nin zafer değerlerine anlam verememe, onun gereklerini yerine getirememe ve tam tersine neredeyse bir moda haline gelen bireysel sorunlar yumağı olma, kişisel hak ve yetki talep etme, hem de en düşkünce, amaç bile olmayacak güdülerine teslim olma adına bunları dayatma… Bunlar beni en çok rahatsız eden, esefle karşıladığım, aman vermeyeceğim tutum ve davranışlardır. Bu konuda varsa eğer biraz kendinize saygınız, varsa bazı değerlere bağlılığınız, kendinize çeki-düzen verirsiniz.

Ben; "zorluklar var" veya "yıpranmışsınız, biraz da bireysel yaşayın" gibi, basit şeyleri asla söyleyecek durumda olamam. Çünkü bu büyük kararlılığın kendisinde bu kelimelere yer yoktur. Benim yapabileceğim en büyük iyilik; mümkünse kendi savaşçılığımda, kendi sorumluluğumda buna yer vermemektir. Çünkü bunlar kadar yıpranan, bunlar kadar zorlanan, yalnız PKK içinde de değil, halkımızın tarihinde veya insanlık tarihinde de pek fazla örnek yoktur. Bunlar gerçektir, gerçeğe hakkını vermek gerekir. Eğer bunlar böyleyse, o zaman kim diyebilir ki "ben yıprandım, benim kişisel haklarım, taleplerim var, tıkandım, sorunluyum". Bu kelimelerin bana göre PKK tarihinde büyük değerlere bağlı olarak olmaması gerekir. Olamaması

için de, ben kendi çalışmamı bu temelde sergiledim. Bunu görmeniz gerekir.

Bazıları ısrarla; "ne olacak benim halim, ben savaştım, karşılığını bireysel, düşkünce yaşamda göremez miyim?" veya "yetkiler verirseniz bunu biraz da keyfimce kullanamaz mıyım?" diyor. Biraz olanaklar var, zafer için değil, kendini yaşatacak bir biçimde değerlendirip değerlendiremeyeceğini düşünüyor. Hayır, biz bu direniş değerlerine biraz bağlıysak, bunların hepsi suçtur! Kaldı ki, öyle bireysel olmaktan anladığınız, imkan ve olanakların ne olduğunu değerlendirdiğiniz de yoktur. Burada bir yanılma var, kendini yanlış değerlendirme var.

Bunlar partinin içine o kadar taşırılmış ki, nasıl ayıklayacağımı kestiremiyorum. Neredeyse bir hastalık halinde, herkes; "benim bireysel haklarım" diyor. Bunun emperyalizmin bir kışkırtması olduğunu, sosyalizmi de bu temelde çözdüğünü unutmamanız lazım. Düşmanın kişiliğinizde, yetişme tarzınızda bir zemin olarak yarattıklarını dillendirdiğinizde, ne kadar iyi niyetli de olursanız olun, bir düşman eğilimi olarak rol ifade ediyorsunuz. Halkların kurtuluş rolünde buna yer yoktur. Saflar yaygınlaştıkça, kapsam genişledikçe, bu tür sorunları yaygınlaştıranlar şu an neredeyse partimizin bütün yüce değerlerini bastıracak kadar bir dayatma içerisindedirler. Eğer biraz bunların önünde durmasını bilmezsek, bu parti çok kısa bir sürede gider, bundan eminim.

Parti hassasiyetleriniz zayıftır. Hayret ediyorum; neden bu kadar zayıflık! Hatta, düşman beklentilerine zemin oluyorsunuz. Parti militanlığı o kadar kolayca ağza alınıyor ve o kadar kolayca oynanıyor ki, isteyen istediği gibi çarpıtabilir, kullanabilir. Kendinizi o kadar kolaylıkla yanlışlara malzeme ediyorsunuz ki, en temel doğrular çiğnendiğinde bile sesiniz çıkmıyor. PKK bu değildir. PKK, küçük bir grupken bile, büyük bir tutkuyla doğruları savunma hareketiydi: Hiç çekinmeden, sonuna kadar... Şimdi siz en temel parti değerlerini kendi ellerinizle işlemez hale getiriyorsunuz. Ondan sonra da; "sorun oldum, bunalıma düştüm" diyorsunuz. Bu ikiyüzlülüktür, bunu bırakacaksınız.

Bu büyük günler adına yemin ediyorum ki, sizi böyle yaşatamayız. Bazı şeyleri kesin anlayacaksınız. Biz zorla kimseyi partileştirmiyoruz, direnişe çekmiyoruz, muhtaç değiliz! Ama kendi hastalıklarınızla gelip de içimizi bozamazsınız. Bu kadar hastalıklarınızla, problemli halinizle PKK içinde bulunmaya bile cesaret edemezsiniz. Sizi beslemek, taşımak zorunda değiliz. Bizim hareketimiz kahramanlar hareketidir, yiğitlikler hareketidir, bu çok kesin!

Sağlam değilseniz, hastaysanız başka yere gideceksiniz. Ben size PKK'yi tanıtıyorum. Kocaman PKK karargahları birer hastaneye çevrilmiş. Buna büyük isyan içindeyiz. Halbuki PKK yaşam alanıydı, sağlık alanıydı. Utanmadan hepiniz, söz verenler de dahil, nasıl bunalıma düştüklerinin teorisini yapıyorlar. Nasıl çizgiyi savunamadıklarını, nasıl olumsuzluklara boyun eğdiklerini, nasıl kendilerinin bile sorun olmaktan öteye gidemediklerini anlatıyorlar. Bu nasıl yiğitliktir, bu nasıl PKK'liliktir? Nasıl bunu rahatlıkla söyleyebiliyorsunuz?

Oldukça geri, tarihte ve günümüzde hep düşmana hizmet etmiş, toplumsal-ulusal olarak beş para etmez, hiçbir başarı, hiçbir yaşamsal değeri olmayan tutum ve davranışları utanmadan özgürlük var diye bize dayatıyorlar. Tabii bizim de yüce yoldaşlık anlayışımızı, saygınlığımızı vesile ederek dayadıkça dayanıyor, kullandıkça kullanıyorlar. Ve bunu bir tarz haline getirmiş, bir hak olarak bellemişler. Ben güçsüz kaldığımız için değil, görmediğimiz için de değil, olmaması gerektiği için biraz sessiz kaldım. Parti içinde bu yönlü gelişmelerin olmaması gerekiyor. Şimdi bakıyorum ki, herkes bu temelde birbiriyle yarışıyor. Yanlış! Varsa yoldaşlıktan bir nasibiniz, söylüyorum ki yanlış!

Bana anlamsız bir savaş dayatıyorlar. Biz bu konuda öyle boyun eğecek bir kişi değiliz. PKK Önderliğini biraz tanımanız gerekir. Tekrar söyleyeyim; sizin gibi buradan onlarca devre geçti, hepsi de söz verdi, ama

kocakarılar gibi hiç birisi sözüne sahip çıkma gücünü gösteremedi. Bu yiğitlik olamaz. Bunlar olsa olsa büyük saygısızlık, yoldaşlıktan fazla bir şey anlamamaktır. Gidiyorlar, daha da basitleştiriyorlar. Yaşam umutları kesiliyor, ülkelerinde sanki cehenneme düşmüş gibi davranıyorlar. Ülkesinde nefes almayı dahi beceremiyor, yoldaşlarından hiç umudu yok. Ondan sonra da; "gelin beni kurtarın" diyor. Bana göre bu yaklaşımın sahipleri ilk etapta kendini uçurumlardan atmalı. Bana çok anlamsız geliyor.

Bu yoldaşları anarken hep bunları söylüyorum. Çünkü onlar savaşmanın hiçbir imkanına sahip değillerdi. Onların tek imkanları; canları, bedenleriydi, onu da erittiler. Siz bunu nasıl anlamayacaksınız. Ülkenizde, dağların doruklarında ve elinizde her tür silah var, fedai insan var. Kendinizi eritmenizi de istemiyorum; kafanızı çalıştırın, düşmana vuramayacağınız hiçbir darbe yoktur. Bütün darbeleri indirebilirsiniz. Ama bu konuda hiçbir göreve soyunmayacaksınız, hiçbir ilerleme olmayacak, ondan sonra da; "ilkelleştik, savaştan koptuk, askerleşemedik" diyeceksiniz. Bunu en utanmaz olanlar bile söyleyemez. Bunu söyleyenleri atmak lazım, anında.

Artık yapamıyorum, ben de bu konuda kendimi kahrediyorum. Bunlar, savaşçının sözü olamaz. Uydurma! En değme kontra, psikolojik savaşımı bile safları böyle karıştırmaz, böyle bulanıklaştıramaz. Hasta kişilik! Söz nedir, eylem nedir. Buna saygısı olmayanlar, ancak bu duruma yol açar. Direniş değerleri ortada. Niye bunları göz ardı edeceğiz ve ne gerekçeyle? Ben bunu hepinize söylüyorum, bütün alanlardakilere söylüyorum: Ne hakla? Hakiki PKK'lilik ortada, bunları nasıl göz ardı edeceksiniz?

Biliyorsunuz, zindanda da düşman sahte bir yaşam dayattı. Bireysel haklar, talepler, neler neler... Bu büyük direnişçileri unutturmaya çalıştılar. Benim vicdanım bunu kaldırmaz. Açık söyleyeyim; ben bunların hayatını esas almak zorundayım. Almazsam, benden alçağı olamaz. Eğer bu partide bizim bir yerimiz varsa, bunu böyle anlayacaksınız. Biz mecburuz bu anıları, bu vasiyetleri temsil etmeye. Hiç kimse, hiçbir gerekçeyle bizden bu anılara ters düşmeyi istememelidir. Hiçbir hastalığı, hiçbir yorulmuşluğu, hiçbir zorluğu; ne olursa olsun, bize bu şehitlerin anısına ters gelebilecek bir dayatmada bulunmamalı.

Eğer tarihte bu şehitlerin büyük bir değeri varsa, bu büyük kararların büyük anlamı varsa, bunlar gerçekten halklara verilmiş bir bağlılık sözüyse, faşizme teslim olmama, teslimiyete düşmeme, onursuzluğa düşmeme gibi bir amacı varsa -ki, bunlar da eşittir insan olmaktır-, biz bu kararlarda ısrarlı olmak, bu büyüklüğü göstermek zorundayız. Hatta bir halkı bu temelde bu söze, bu karara göre yüceltmek ve savaştırmak zorundayız.

Büyük öfke duyduk. Özellikle zindandan çıkanların bazılarıyla karşılaştık. Bize zindanın emri gibi olan "bu savaşı geliştirin, bu partiyi zafere dek geliştirin" diyenlere, onun yanı başından gelenlere baktığımızda savaştan, örgütleşmekten, kolektivizm esaslarından hızla vazgeçiyorlardı. "Biraz kendimi yaşayayım da nasıl olursa olsun" diyor, savaştan rahatsızlık duyuyorlardı. Biz burada niyetleri ne olursa olsun ihaneti gördük. Kendileri alasından bireyselliklerini yaşayabilirler, ama ortada büyük bir direniş kararlılığı var. Bunlar adına bunu yapamazlar. Hatta herkes yapsa, zindan direnişçiliği bunu yapamazdı. Biz bunda ısrarlı olduk. Hâlâ bir tartışma var; 14 Temmuz'u mu esas alacağız, yoksa 1984 Ocak sonrası muğlaklığı mı yaşatacağız? Açık ki biz 14 Temmuz kararlılığını esas alacağız. Yalnız zindan için değil, bütün bir parti için, bütün savaş alanlarımız için. Bunun üzerine kararınızı vereceksiniz. 14 Temmuz'un anlam ve önemini iliklerinize kadar hissedeceksiniz.

PKK bu kararlılık gücüne ulaşmaktır. PKK başka bir şey değildir. PKK hastalıkların, sağa-sola düşmüş, nerede yalpalamış, nerede darbe yemişlerin tarihi değildir. PKK esas itibarıyla büyük yaşayanların yaşamlarının birikimidir. PKK'de başarı, PKK'de yaşam, PKK'de süreklilik budur. Eğer bu büyük direniş halkalarına bir halka olarak kendinizi ekleme gücünüz yoksa, bunu daha önceden

söyleyin, uzak durun. Er meydanına çıkan, bu değerlere bağlı ve layık olmayı esas alarak çıkar. Büyümenizin yolu, insan olmaktan tutalım başarı, zafer kazanan bir halk önderi olmanıza kadar, bu değerlere amansız bağlı olmanızdan geçer. Benden önce bu değerlere bağlıysanız, bu mümkündür. Başka türlü bu ülkede bu halk içinde büyümenin, dolayısıyla şerefli ve onurlu olmanın yolu yoktur.

Yanlış partileşme
Yanlış militanlaşma
Kendinize yapabileceğiniz
En büyük kötülüktür
O kadar yorgunluğunuz
Yıpranmışlığınız da yok
Hepiniz çok diri ve gençsiniz
Öyle fazla direndiğiniz de yok
Tam tersine direnişe, başarılara
Susamışlığınız olmalı

Yanlış partileşme, yanlış militanlaşma, kendinize yapabileceğiniz en büyük kötülüktür. O kadar yorgunluğunuz, yıpranmışlığınız da yok. Hepiniz çok diri ve gençsiniz. Öyle fazla direndiğiniz de yok. Tam tersine direnişe, başarılara susamışlığınız olmalı. Ben bütün bu yaptıklarıma, bu kadar inanılmaz çabama rağmen kendimi çok yetersiz görüyorum. Keşke alanım geniş olsa, keşke biraz daha savaş alanlarına, kitlelere yakın olabilsem diyorum ve kendi kendimi yiyorum. Halen istediğim gibi savaşamamanın, çalışamamanın, vuramamanın sıkıntılarını yaşıyorum. Başka bir yaşam bana sıkıntı veriyor. Benim temel sıkıntım; dilediğim gibi savaşamamak, dilediğim gibi savaş alanlarında olamamaktır. Benim sıkıntım bu. Düşünün, bu kadar çaba sahibiyim, bırakalım yorulmuşluğu, yıpranmışlığı, neden daha iyi alanlar yaratmadım, neden bu adamlar beni dar bir yere sıkıştırdı diye öfkeleniyorum.

Düşmanın bu kadar saldıracak, ama sen sıradan görevlerini bile yerine getiremeyeceksin. Öyle bir düşman ki, sana dünyayı daraltmakla kalmayacak, sana dünyada bir çakıl taşı bile vermeyecek ve sen hâlâ böyle duracak, hazır vatan parçasında bile yaşamayı bilmeyeceksin. Buna ne ad verilir? O sana bir çakıl taşını bile çok görürken sen nasıl duruyorsun, sen nasıl bir şeyler elde etmenin çabası içinde olmayacaksın ve nasıl bu basit sorunlarla partiyi uğraştıracaksın? Bana göre böyle olmak süper namussuz olmak demektir. Gafil, kendini bilmezin teki olmak demektir. Silahını taktir etmemek, savaşımın her türlü olanağını taktir etmemek demek; bana hakaret gibi geliyor.

Açık söyleyeyim, çünkü düşman gece-gündüz tekrarlıyor; "sana bir karış yer yok" diyor. Peki ben sizi nasıl yaşatayım? Bu imkanlarla bile kendinize yer açamıyorsunuz. Ben sizi nerede yaşatayım? Büyük savaşmaktan başka yaşam yolu var mı? Savaşmak için, doğru partileşmekten başka yolumuz var mı? Doğru savaş tarzları uygulamaktan başka bir çaremiz var mı?

Biraz gerçekçi olalım, bazı değerlere artık saygılı olmayı bilelim. Gençsiniz, isterseniz kendinizi muazzam yeteneklerle savaştırabilirsiniz, bu elinizdedir. Fazlasını da örgütten beklemeyin. Ben hâlâ PKK'den kendim için hiçbir şey beklemiyorum. Kendi öz çabamla yaratmaya çalışıyorum. Parti bana yük olmazsa ne kadar iyi olurdu. Düşünün, hepinizin yükünü de günlük olarak taşıyorum ama, esas itibarıyla emeklerimle işi yürütüyorum. Çok açık, partileşmek değer yaratmaktır; yoksa değerleri kemirmek, değerler üzerine ucuz konmak değildir. Onlar kullanıyorlar, onları gözümüzün önünde yapıyorlar. Bu da partileşmeyi savunmamaktır. Eğer birileri emeğinin çok dışında partiyi gasp ediyorsa ve çıkaramıyorsanız, siz partiyi hiç anlamamışsınız demektir.

Bütün bunlardan partileşme doğru temelde anlaşılmak zorunda. Şuraya-buraya şikayet etmek bir yana, yüksek çözüm gücü olma göreviniz var. Seçkin bir parti militanı, bu büyük direniş kahramanlarına yaraşır bir militan olsanız kıyamet mi kopar? Hep "dar kaldık,

yüzeysel kaldık, bunaldık" laflarını söyleyeceğinize, kendinizi nereye koyarsanız koyun, yalnız karşıma çıkmayın. Bunlar artık bize fazla. Benim söylediklerim çok iyi anlaşılmalı. Bunları ben söylüyorum parti adına. Bu sözler resmen de, fiilen de doğru ve bağlayıcı olan sözlerdir. Kimin, hangi gerekçeyle karşı duracağı, üzerine yürüdüğünüzde size engelleme yapacağı, sizi problemli hale getireceği düşünülemez. Yeter ki biraz militanlığınızı konuşturun.

Hayretler ediyorum, o kadar söz vermişlerdi. Gittiler, her alanda cevap verme şurada kalsın, bütün çabalarımızı boşa çıkarttıklarını belirtiyorlar. Böyle olacağınıza gitmeyin oralara, affınızı isteyin, sizi geldiğiniz yere göndereyim. Yok, eğer gerçekten "varım" diyorsanız, bu sözle birlikte bir karara katılıyorsunuz ve gittiğiniz her yerde gerektiğinde en üst düzey bir önder olarak doğru tarzımızı yürütmelisiniz. Buna kim karşı olabilir? Niye gittiğiniz her yerde bu kadar pısırık, uzlaşıcı oluyorsunuz? Bunu bırakın?

Bugün de verebileceğiniz en iyi militanlık sözü; "biz nereye gidersek gidelim, hangi görev içinde olursak olalım, partimizin doğrularının egemenliği kesindir, onunla kimseyi oynatmayız, öncelikle onu esas alırız ve düşmanımızın da üzerine doğru yürümesini biliriz" şeklinde birkaç cümledir. Bu sizin için rehberdir. Yeterlidir, siz bunun için hayatınızı ortaya koyuyorsunuz. Ben kendinize saygılı olmanızı söyledim. Siz gerçekten kendinizi adıyorsunuz, ama bu adamanın hakkını verelim. Veremezseniz, kendinize kötülük ediyorsunuz demektir. Militanlar asla kendine ters düşemez.

Ben PKK'nin büyük militanlarını çok iyi tanıyorum. Onlar benim değerli yoldaşlarımdı ve hepsi böyleydi. Bir Kemal PİR'i yanlışlar karşısında susturmak veya uzlaşmaya çekmek asla mümkün değildi. Bir Mazlum'u, bir Hayri'yi de uzlaşmaya çekmek asla mümkün olamazdı. Onlar hakiki değerlerimizdi ve hepsi de PKK'yi gerçek boyutlarıyla temsil ettiler. O zaman daha PKK'nin bu imkanları, bu büyüklüğü yoktu. PKK ölüm-kalım sürecindeydi, ama ona rağmen, o büyük dar boğazda PKK'li olarak kalmayı bildiler.

Düşman hiç birisinin değil gerekçesi, her şeyiyle, dünyada artık savunulamaz ne varsa, en kötüsünden bir katliamı gerekçe yaparak üzerimize geliyor. Siz de yaşamı istiyorsunuz. Yaşam hakkınıza saygı istiyorsunuz. Bunun yolu bu düşmanı müthiş anlamak ve onunla savaşmayı bilmekten geçer. Ben ne yapayım? Düşmanınız size diyor ki; "bu dünyada bir karış yer yok ve çakıl taşı kadar da değer vermem". Düşmanı bu temelde anlamayanlar yaşamaktan bahsedemezler. Düşmanı böyle anlamayanlar özgür dağların, özgürlük silahlarının anlamını da bilemezler. Onlar hep gafil kalmaya mahkumdurlar. Ve onların yaşamdaki yerleri de bellidir.

Bu sözleri sıradan parti propagandası olarak söylemiyorum. Bu sözler temel gerçeklerdir. Hiç kimsenin hiçbir gerekçeyle göz ardı edemeyeceği kadar hayatidir. Bakın, düşman üzerinize gelmiyor mu? Düşünün, en etkili savaş tarzımızdan başka neyle karşı koyabiliriz? En iyi örgütlülükler, en iyi taktiklerle, en iyi savunmalarla imkanlarımızı en ince, en detaylı değerlendirmekle, en iyi hesaplarla karşı koymadan nasıl yaşayabiliriz? Bugüne kadar yaşamayı PKK bünyesinde, PKK tarihine bağlı olarak eğer bütün yönleriyle değerlendirmezsek, siz gününüzü nasıl kurtarabilirsiniz? Bu büyük yanılgılarla günümüzü değerlendirirseniz, bu tamamen yaşamın kaybı demek değil midir?

Hiç şüphesiz tüm bu hususlarda farklı bir şey söylemiyor, hepsine de doğru diyorsunuz, ama uygulamaya gelince es geçiyor, taviz veriyorsunuz. İlgileriniz çok zayıf kalıyor. Çözümünüz yerini çözümsüzlüğe bırakıyor. Yanlış! Bu tutumu terk edin. Pratikte kabul ettiğiniz doğruların sarsılmaz iradesi olun. Bu konuda sözünüz yaşamınız olsun, yaşamınız ve günlük savaşımınız bunun açık kanıtı olsun. Yüce değerlere, bu büyük kararlara eğer anarak hepimiz vasiyetlerine bir anlam vererek karşılık vermek istiyorsak; gerçekten de günün savaş kararlılığını, günün yüksek başarılı yürüyüşünü engel tanımaksızın kimden

ve nereden kaynaklanırsa kaynaklansın, yürütme gücü, militan gücü ve sözü olmaktır. Bu anlamda bu büyük direniş kararlılığı yaşamsaldır, gerçek komuta gücüdür. Benim de emirlerinde hareket ettiğim gerçek komutanlarımız, bu büyük direniş kararlılığını veren, kararı verirken hayatını adamakta tereddüt etmeyen, ona hiç birimizin cesaret edemeyeceği kadar bir cesaretle uygulayan ve bu anlamda da gerçek büyüklüğü açığa çıkaran komutanlardır ki, biz bu emri kabul ediyoruz.

Ben sıradan bir hizmetçi gibi, emrin gereklerini her gün yerine getirmek için koşuyorum ve sizleri de koşturuyorum. Çünkü emir büyüktür. Ben çalışıyorum, siz de çalışacaksınız. Yüce emirlerle çelişilmez. Yüce emeklerin vasiyetlerinin gerekleri sadece ve sadece kayıtsız-şartsız, engel ve bahane ileri sürmeksizin, ne pahasına olursa olsun, emredici bir tarzda yerine getirilir.

Ben bütün yapımıza genel bir değerlendirme yapmıştım. Sanırım bu kısa değerlendirmeyle birlikte yeterlidir. Kaldı ki anılara bağlı olmak, artık çok sözle anlam ve önemini vurgulamaktan değil, pratik yaşamla gereklerini yerine getirmekten geçer. Bunun takipçisi olacak, günlük olarak gözeteceğiz. Çok sözle değil, çok pratikleşmeyle de bağlı olmayı sürdüreceğiz.

Son zamanlarda sadece bu yapımızda değil, genelde gördüğüm; her şeyin yüzeysel geçtiği, hatta ikiyüzlüce geçtiği söylenebilir. Bu militanlaşmanız bana umut vermiyor. Bana bunlar yenilirler, ezilirler gibi geliyor. Bu tehlikeyi ortadan kaldırmak istiyorum. Nasıl kaldırayım. Sizler bana biraz soru sorun. Neden anlamıyorsunuz? Ben anlaşılmaz biri miyim, neden etkileyemiyorum?

Daha dün bir dost gördük, adam yaşlı birisi. Azametli kelimelerle beni değerlendirmekten geri durmuyordu. Halbuki ben onun çocuğu yaşında birisiyim. Nasıl da bu kadar etkilenmiş, heyecanlanıyor. Şaştım! Kaldı ki onları ilk defa görüyorum. Dost oluyorlar. PKK militanlarına bakıyorum, aşırı bir aşınma var. Halk bile büyük bir heyecanla ve neredeyse en sağlam bir asker gibi, "öl" desek, karşımızda ölecek kadar emirlere bağlı. PKK içindeki bu ikiyüzlülük ne oluyor? Hep yalancı, hep sözlerinin tersini yapan kişilikler var. Bunu kim yapıyor, yaptırıyor şaşıyorum artık. Bu aşağılıklar kim, bu oyun üstüne oyun oynayanlar kim? Bunlar nasıl da böyle başarılı oluyorlar, şaşıyorum.

Bunların ne mal olduklarını artık yüzlerine vuracağız. Bu sahte PKK'ciliği yerle bir edeceğiz. Kendinizi aldatmayacaksınız, özüyle-sözüyle bir olan adamlar haline geleceksiniz. Bundan taviz vermeyeceğiz. Açık olacaksınız, çünkü başka türlü olmaz. Bu sağlam olmayışı, bu sıradanlığı, hatta bu zavallılığı kendime hakaret olarak kabul ediyorum. Hem benim sahama geleceksiniz, hem de böyle kalacaksınız! Bunu kesinlikle kabul etmem. Yanlış. Kötü ilham kaynağı olmayalım. Tek bir dersimiz bile zafer için yeterlidir.

Kendinize sahip olabilecek kadar bir gücü, bir değeri layık görmelisiniz. Biz söylediğimiz sözün sahibiyiz, anlıyoruz ve bunu uygulamada göstereceğiz, siz de göstereceksiniz. Bu iyi bir şeydir. Ben hazırım, siz de biraz hazır olacaksınız. Saptırmadan, ikiyüzlülüğe başvurmadan katılacaksınız. "Aldatıldım" derseniz, bu, en affedilmez ve kendinize en büyük kötülüğü yapma anlamına gelir.

Biz sıradan yaşayamıyoruz. Gerçekten ne yaptığımızı biliyoruz. Düşmana karşı sağlam iş yapıyoruz, öyle sizin gibi lafla değil. Sözlerin yüzde birini bile yerine getirememe gibi durumumuz yok. Her şey amansız hedefe kilitlenmiş ve öyle yürüyoruz. Böyle yaparsanız sizden adam çıkar. Sizden giderek tarihte yer yapabilir önderler çıkar. Neden bu kadar siliksiniz, şaşıyorum. Neden bu kadar sümsüklüyle oynayayım. Aklım almıyor sizi! Ne oluyor size? Doğru söze, doğru tavra, doğru bağlı kalırsanız canınız mı çıkacak? Bebekler bile sizin kadar ağlamaz. Bu ne haldir, anlamıyorum. "Uzlaştım, bastırıldım" diyorsunuz. Siz PKK militanlarısınız, kim sizi bastırıyor, neden uzlaştınız? Doğrular ortada! Sokaktaki kendini bilmezler bile bu kadar ucuz konuşur mu?

Büyük öfke duyuyorum bu tavırlarınıza ve haksızlık ediyorsunuz bize. Hatta bu namertliktir ve yazıktır size. Birileri benim gücümü kullanarak bastırmış. Bu kadar kötülük yapan, bu kadar zarar veren birisine nasıl bir kişi çıkıp da; "senin dilini keserim" demesin. Benim size öğrettiklerimle bu kadar çelişiyorsa, neden ayağa kalkıp hücuma geçmiyorsunuz? "Çekindik, bizi bastırdı, bunaldık" diyor. Bu kelimelerin ne anlamı var? Kaldı ki, bırak bu tip yaklaşımları, biz çok önemli taktik belirlemeler yapıyoruz. Savaşın anlam ve önemi, tarzı, temposu, hitabı, ne lazımsa söylüyoruz. Bunlarda niye yarışınız yok, anlı-şanlı bir komuta yürüyüşünüz yok? Düşmanı ürküten, gittiği yeri sarsan bir kişilik neden gelişmiyor? Tabii hep hatalar yapmaya açık, düştü düşmek üzere olan zavallı bir savaşçı!

Böyle olacağınıza gitmeyin, diyorum. Beni de şaşırttınız, hanginize güveneyim? Sonuçta ölüyorsunuz. Öyle fazla kendinizi yaşattığınız da yok. Hayretler içindeyim. Nereye gitsem benim için orada değerlendirme yapmak ve doğruyu ortaya koymak için beş dakika yeterlidir. Hangi münafık, hangi iblis karşımda olursa olsun, hangi sorunlu olursa olsun, yeter ki nefes alıp vereyim, kararı anında uygularım. Ben buyum. İlk günden bugüne kadar Önderlik budur.

Kendinize bakın! En hazır ortamı laçkalaştırmak, özünden boşaltmak, kendini de hasta yapmak durumundasınız. Peki siz Önderliği ne sanıyorsunuz? Bunda hiç saygı var mı? Savaş arkadaşlığı böyle olur mu? Savaş sözcüğünde buna yer var mı? Uyduruyorsunuz. Öyle bir kişiliğiniz oluşmuş ki, her türlü basitliği, yalanı-dolanı, yüzeyselliği, yutturmacayı kabul ediyor. Bu da olsa olsa bir köle kişiliğidir. Bu kişiliğin PKK'yi ve savaşçılığı anladığını söyleyemeyiz. Vazgeçin bundan, doğru öğrenin.

Düşman benden bu kadar öğrenecek, tüm sivil-askeri kurumları bana göre ayarlayacak, sizin içinizde bizi uygulayacak dürüst bir tek adam çıkmayacak! Bundan daha büyük şerefsizlik olur mu, daha büyük düşkünlük olur mu? Çok açık ki, biz düşmanımıza karşı nasıl yaşanılması gerektiğini gösterdik. Onlar da bizden öğreniyor. Peki size ne oluyor?

Felsefede ve siyasette bu olguya sizin durumunuza bir yer bulmak istiyoruz, bulamıyoruz. Siz kendiniz suçu işlediniz. Yüksek savaşçı yaşamını böyle basit ele almayacaktınız. Düşünün, savaşçı yalnız kendisini temsil etmez. Savaşçı bir halk için en yüce eylemlilik, en yüce kişilik, büyüklük demektir. Karşılığı, emeği çok ağırdır. Sizi bir savaşçı yapmak dünyanın inanılmaz emeklerini gerektirdi, ama farkında değilsiniz. Nasıl yetiştirildiniz, nasıl bugüne geldiniz? Silahın elde edilmesi, dağa çıkma hikayesi bahane çok. Kandır, yuttur, yaşa kendini. İnsan değerlerle bağını koparırsa baş belası olur, en tehlikeli tip olur.

Benim gibi birini incelemeye çalışın. Tekrar söylüyorum; anamın deyişiyle kendini sınırsız hizmetine koyan birini değerlendirmeye çalışın. Sizin neyinizle çalıştığınızı biliyorum. Siz bu dünyanın en kaybetmiş, lanetli toplumunu yaşıyorsunuz. Fakat buradaki trajedi çok farklı. Buna biraz "dur" demek istiyorum. Fakat imkanı o kadar az ki, bu da çelişkiye yol açıyor.

Siz yaşamın ucunu bırakmışsınız. Ne kadar çirkinleşirse, ne kadar kaybederse, ne kadar ayak altında kalırsa kalsın, hiç umurunuzda değil. Ne kadar yenilirse yenilsin, o da umurunuzda değil. Yeter ki aldatın! Ama bu doğru değil. Bununla hiçbir şey kalıyor mu

elinizde? Bu dünyada hiçbir halkta olmadığı kadar lanetli, vatansız, insanlık dışına çıkmış, kendini yitirmiş bir insan yok. Aslında kendine özgü bir düşmüşlüğün hikayesidir sizin durumunuz. Her zaman şunu söylüyorum: Bunlar yanlış bir insan tanımı içindedirler.

Size kendi yaşamımdan hareketle açık olarak bir şeyler söylüyorum. Yanlış insan olmama, insanın genel değerlerine olduğu kadar, tarih boyunca olsun, geleceğe ilişkin olsun çirkin defterde değil, temiz bir defterde yer almak için, nasıl olmak gerektiğini göstermek istiyorum. Bütün yaptığım budur. Kendimi aldatmak istemiyorum. İnsan olmadığım halde, şerefli olmadığım halde neden kendime öyle diyeceğim? Yaşamadığım, onursuz kılındığım halde, neden kendime yaşıyorum, onurluyum diyeceğim? Adam olmadığım halde, neden adam oldum diyeceğim? Erkek değil, bir kadından daha beter bir durum yaşandığı halde, neden kendime erkeğim diyeceğim? Bunları ben söylemem, çünkü benim kendime saygım var. Kesinlikle kendimi aldatmam.

Özgür olmadığımın farkındayım. Sizin gibi fazla erkeklik taslamayacağımın da farkındayım. Kendime öyle çok şerefli, onurlu da demiyorum. Gerçeğimin oldukça farkındayım. Hata yapmamaya büyük çaba gösteririm. Yani ikiyüzlü olmamaya büyük özen gösteririm. Başka çaresi yok. Çünkü büyük kandırmayla, büyük ikiyüzlülük yan yanadır. Ben kendimi bir kahraman gibi göstersem, ne kadar inandırıcılığı olur? Özgürüm, canımın dilediği gibi yaşarım desem ne elde edebilirim? İşte ben bu hatayı yapmıyorum. Siz bu hatayı yapıyorsunuz. Derdinizi bilmiyorsunuz, yaranızın derinliğini bilmiyorsunuz. Bilmediğiniz için hata üstüne hata yapıyorsunuz. Ve her şey yalan oluyor artık.

Önderlik bu anlamda halk gerçeğimizde doğru kalmanın adıdır, gerçeğidir. Bu çok önemlidir. İnsanlık tarihinde, kitabında doğru neyse, onda ısrar etmenin adıdır, gereğidir. Ardından bunu kabul etmemenin, bu durumu aşmanın, buna tepkinin, buna karşı büyük savaşımın adıdır. Aynı zamanda isyancı bir savaştır. Milimi milimine her şeyi hesaplayan, çok ustaca bir savaşımın adıdır. Bütün duygu ve davranışlarını buna göre ayarlamanın gereğidir. Eğer Önderlikten bir şey anlama isteminiz varsa, tanım böyledir. Ben bunları uydurmuyorum. Bana göre gerçekler böyle.

Yalanların egemenliği görülmemiştir. Hiçbir zaman ikiyüzlüler iktidar olmamıştır. Ancak doğruların egemenliği vardır. Doğruda ısrarlı olanlar, er-geç güce ulaşırlar. Yalvaranlar, gözyaşı dökenler daha çok ikiyüzlülüğü ört bas etmek için bu duruma girerler. Ağlayanlar, şikayet edenler de öyle. Onlar da ikiyüzlülüklerini, yalancılıklarını ört bas etmek için bu tutuma girerler. Önderlikte bunlara yer olmadığını biliyorsunuz.

Hayret ediyorum, neden hiç anlamıyorsunuz? Düşman anlıyor, sıradan dostlar anlıyor, sizler anlamazlıktan geliyorsunuz. Böyle büyük anlasaydınız, biz şimdiye kadar yerigöğü sarsardık. Ayrıca bu temelde büyük bir tartışma gücüdür. Yani bazı esasların doğru anlaşılması için hep boyun eğme, bastırılma, uzlaşma değil, kıyamet koparmadır. Önderlik gerçeği tamı tamına böyledir. En büyük tartışma hareketidir. Gidiyorsunuz, emir kulları gibi en büyük yanlışa boyun eğiyorsunuz. Kesinlikle Önderlik gerçeğinde bu yoktur. Emektir Önderlik. Hiç emeği olmayanlara, emek hırsızı olanlara boyun eğiyorsunuz. Önderlik bu değildir. Kendi emeğinizi koruyamıyorsunuz, hamal gibi dayatıyorsunuz kendinizi. Önderlik bu da değildir. Yalnız Önderliğin tanımını doğru yapsaydınız, bu okuldan aldıklarınız yeterdi.

PKK gerçeğinde Önderlik ne demektir? Ben şimdi süper geveze durumuna geldim. Önderlik adına yapılmayan, işlenmeyen suç kalmadı. Artık bunlara söylemediğim küfür de kalmadı. "Biz yine de çok bağlıyız" diyorlar. Nasıl bağlısınız? Akıl almaz bir bağlılık! Ben bunlara bit bağlılığı diyorum. Nasıl ki bir bit veya kene sırtında senin kanını içmeden yaşayamazsa, işte bazı bağlılıklar bana öyle geliyor. Kesinlikle de böyledir. Bu kene bağlılığını bir tarafa bırakmalıyız. Yoldaşça bağlılığı birbirine güç, can-kan verenlerin bağlılığını gerçekleştirmek gerekir.

Bir dost "azametli kişilik" diyor. Hayret ediyorum, ne azameti? Ben Allah'ın zavallısıyım diyorum, "Hayır, sen büyük azametlisin" diyor. Şaşıyorum, ben kendimi çok zavallı veya çok sıradan bir hizmetçi gibi görüyorum, o; "Hayır, varsa bir azamet, belki bu tanımda gizlidir" diyor. Neredeyse sizin aklınıza bile gelmiyor. Halkımız bile bu azametli yürüyüşün farkındadır. Siz ise, tam tersine ucuz ve hiç görmezlikten gelerek, hatta kendinizi dayatıp "ne de büyük azametliyim, ben" diye yutturmaya çalışıyorsunuz. Büyük bir yalan! Ben bile kendimi sizin kadar azametli görmüyorum.

Düşünün, her gün nasıl hizmet içindeyim, nasıl mütevaziyim, alçakgönüllüyüm, nasıl ince, hassas hareket ediyorum. Nasıl doğrular temelinde koşuyorum. Düşünün, kendinize bakın, geçmişteki komutanlarınıza bakın; insan yanınıza bile varamıyor. İşte bu, yalanın kendini bir şey sanmasıdır. Uyduruk, uydurma kişiliğin kendini adam yerine koymasıdır. Biz size bilinçsizce veya çekinerek, korkarak emirlerimize veya düşüncelerimize uyun demiyoruz. Dikkat edin, bende bu hiç yok. Benim istediğim iliklerinize kadar anlama derinliği, tartışma ve doğru bildiğinde de hiçbir gücün vazgeçiremeyeceği kadar iradeli olmadır. Biz size bunu gösteriyoruz. Çünkü bu kesin kazandıracaktır. Çok kaybetmiş, çok zavallı halinizi aşmanın yolu budur.

Öyle anlaşılıyor ki, siz halk önderliğini ne tanıdınız, ne de tanımak istiyorsunuz. Beni bu kadar anlamazlıktan gelmenin, bu kadar dinlemezlikten gelmenin, beni bu kadar yaşam dışı veya oldukça çelişkili karşılamanın anlamı; "biz senin anladığın anlamda halk önderliğine gelemeyiz" demektir. Bunu anlıyorum ve hatta şunu da görüyorum; bazıları bizim ölümümüzü bekliyorlar. Hem de nasıl? Ucuz bağlılık gösterisi yaparak ölmemi, mirasın bir tarafından tutup şahlanmanın hesabını yapanlar var, fark ediyorum. Bunu bekliyorlar. Ne kadar acıklı şey! Acaba böyle sanmakla siz benden kurtulacak mısınız?

Halk önderliğinin bu tip şekillenmesi dışında acaba sizin için yaşam imkanı var mı? Bu sınıfsaldır demeyeceğim. Ne burjuvacadır, ne de feodalce. Aslında kişi olarak kendini tanımlamaktan, ifade etmekten bile uzak. Bu halinizle önder olacaksınız, bir şey olacaksınız; bu kocaman bir yalandır. Bana rağmen, temsil ettiğim değerleri çalarak, hırsızlayarak bir şey olacağını sanmak kadar sersemce bir tutum düşünülebilir mi? Çünkü ben çok iyi tanıyorum; bu halinizle bu düşmana karşı değil dayanmak, isteseniz bir uşak, bir ajan bile olamazsınız. Bunu çok iyi bilin.

Ne yazık ki, bu özel kişiliklerin bazı yanılgıları var. Ne yiğitlikleri varmış da, ben önlerinde engelmişim! Neredeyse hepsi ikinci adam olmuş, birinci adam olmak için önlerinde ben engelim. Gelişen bir tutum da budur. Nasıl yaşayacaklarmış da ben önlerinde engelmişim! Hayır, bunlar korkunç bir yalan! Yaşayacakları hiçbir şey yok. Tek şerefli ve onurlu yaşam, benim günlük olarak hizmetlerim üzerinde imkan dahilindedir. Bu çok açık, beklentileri çok sahtekarcadır. Yaşayacakları da yoktur. İşte yine yalan, yine kandırmaca.

Özde bizim birlik tutumlarımıza, bizim güç kuvvet olma yöntemlerimize biraz saygıları olsaydı, aslında kendilerini yaşatacak tek yolun bu olduğunu göreceklerdi, görmüyorlar. "Ben de bir pisliğim" diyorlar. Sen nesin? Sen bir hiçsin! Diğer gençlerin durumu da ortada. Kaldı ki biz kolektif emeğin en şahane uygulayıcısıyız. Bireycilikle bir şey olduğunu sanma. Böyle bir durumun yok, bireysel marifetlerin de yok. Bana yalanı dayatıyor. Yalanın diktatörlüğünü veya yalanın iktidarını sağlayacağını sanıyor; ahmak!

Bu sorunlarınız var. Tartışmak neredeyse sıkıcı geliyor size. Halbuki hayatidir. Kaldı ki, siz anlamaz durumdasınız. Anlayışta pek gelişkin değilsiniz. En yaramaz kişilik bile size hata yaptırıyor, boyun eğdiriyor. Niye bunu görmüyorsunuz? Ne kadar boyun eğmeci olduğunuzu siz söylemiyor musunuz? Kaç tane doğruya bağlı yaşıyorsunuz? Hangi doğruları şimdiye kadar esas aldınız? Bunları sormayacaksınız, bir de adam olduğunuzu sanacaksınız. Hiç olmazsa geldiğiniz ortam ne olursa olsun, en serseriler de dahil, biraz doğru bağ-

lılık sözünü versinler, biz onlara da inanıyoruz. En yükseklere, en başarılı yola koyacağımız, yürüteceğimiz de gerçekten aldatmasın, sözünün adamı olsun, biz gerisini getiririz.

**Önderliğe gelememenizin
Nedeni, bence kesinlikle
Halklaşmaya gelmemenizle
Bağlantılıdır
Halkın iktidarlaşmasına
Gelmiyorsunuz, halka inanmak
İstemiyorsunuz
Dolayısıyla ulusallığa da
Gelemiyorsunuz
Bu da düşmanın dayattığı
Bir kişiliksizleşmedir
Halk kişiliksizliği,
Halk iktidarsızlığıdır**

Bunlara rağmen, halen Önderliğe gelememenizin nedeni, bence kesinlikle halklaşmaya gelmemenizle bağlantılıdır. Halkın iktidarlaşmasına gelmiyorsunuz, halka inanmak istemiyorsunuz, dolayısıyla ulusallığa da gelemiyorsunuz. Bu da düşmanın dayattığı bir kişiliksizleşmedir; halk kişiliksizliği, halk iktidarsızlığıdır.

Bir takım yanılgılar var. TC ne diyor? "İsteseniz cumhurbaşkanı olursunuz" diyor. Evet, faşizmin, şovenizmin dediğini en iyi uygularsanız, her şey olabilirsiniz. Ama bu da bir hiç olmaktır, en aşağılık olmak demektir. Buradan aklınıza göre yaşam dediğiniz hususlara kadar beğenmediğiniz, katlanamadığınız, paylaşamadığınız değerlerin adı var, aslında şu anda kendisi yoktur. Nedir o? İşte düzenin şu andaki hali; maymuna dönüşmüş düzenini iflas ettirdik. Siz bunu kabul etmek istemiyorsunuz. İki arada bir derede kalmışsınız. Ama bazı gerçekleri görmek zorundasınız. Benimle yaşamı paylaşmaya yanaşsaydınız, kesinlikle bu durumda kalmazdınız. Bağlılığınızı doğru esaslarda yürütseydiniz, bu durumda kalmazdınız. Neden gelemiyorsunuz? Çünkü kendinizin gizli bir kişiliği vardır. Çok sahte bir kişiliğiniz var. Ama söyleyeyim; o da beş para etmez. Pazarlığa çıkarsanız, eskiden belki bir ücret verirlerdi, şimdi beleş bile çalıştıramazsınız kendinizi.

Derinden kendi eleştirinizi yapın. Kendinize "benim bu yalan kişiliğim beş paraya kendini satsa bile, asla bir yaşam imkanı bulamaz" deyin. Doğrusu da budur. Bunun sonuçları örgütlenmeye gelememektir. Bu da eşittir, iflas kişiliğidir. Bana bağlı gözüküp de, tersini yapmak ne demektir? Sahte dost, münafıklık, emeklerimize veya başarılarımıza ucuzca konmak demektir, yani sahtekarlıktır! Tarzımıza, tempomuza gelememek bu anlama gelir. Yani "ben seni kullanacağım, seni çarpıtacağım, canına okuyacağım" anlamına gelir. İşte inanılmaz bir ustalıkla, sizi halk önderliğine getirinceye kadar çatlıyoruz.

Ben kendi yaşamımdan bazı hususları çok iyi biliyorum. Kendimi tamamen halkın yaşam gereklerine göre ayarladığım için, buna gelmeyenlerin halk dışı olduğunu çok iyi biliyorum. Muazzam bir ustalıkla halkı kendine getirme benim en ustalıklı işlerimdir. Siz bunu hiç incelemediniz bile. "Bu adam halkı nasıl kendine getirdi" demediniz. Sözde kadrosunuz, incir çekirdeği kadar anlamanız yok. Nasıl başardığımı eğer bilseydiniz, hayran kalırsınız. Bilseydiniz, sizler de müthiş birer militan olurdunuz. Peki siz ne yaptınız? "Bu adam böyle yaparsa, biz de bastırırız" dediniz, yani tersini uyguladınız. Bu halk karşıtı bir durumdur ve her tarafta uygulanan da bu oldu.

Niye halk tümüyle bana bağlı da, PKK içinde başka birisine bağlı değil? Çünkü halka Önderlik etmenin doğru yolunu temsil etmediğin içindir. Yoksa ben kimsenin güç sahibi olmasını engellemiş değilim. Tam tersine, hepinize güç veriyorum. Ama halk size niye inanmıyor, niye etkili olamıyorsunuz? Çünkü halkın Önderlik esaslarının bütün yönlerine sahip değilsiniz de ondan.

Halk kendine bağlı değerleri asla bırakmaz. Ben dikkat ederseniz çok eleştiririm.

Halk için yalvarıp yakarmam, hiç yanlarına gittiğim de yoktur. Ama bakın, halkın bağlılığı nasıl? Müthiş bir duruma geliyor. Çünkü ben onun gereklerini gece-gündüz hem düşünüyorum, hem de yapıyorum. Siz ise; "halk bilinçsizdir" der ve Kemalistler gibi bastırır, kandırır, yönetirsiniz. Sizin tarzınız bu anlamda ya feodallerin, ya da Kemalistlerin tarzıdır. O da fazla halk önderliğine götürmez, halkı aldatmaya götürür. Beni neden halen yenemiyorlar? Çünkü halka Önderlik, benim en büyük işlerimdendir. Bu işin bir yönü, daha buna benzer birçok yönleri de var.

Ben de anladığınızı düşünüyordum. Maalesef incelemeyi bile bilmiyorsunuz. Ben tarihi süreçlerde kendimi yaşatırken, bir halkı dirilişe çektim. Bu süreçlerde benim ruhum da, çabalarım da amansızdır. Bunları aşmak için hangi incelikleri gösterdim? Bunların hiçbirisinden ilham bile alamamışsınız. Halbuki Önderlik demek; bu süreçlerin amansız pratiği demektir. En kritik süreçlerin dili, yüreği, üslubu, çabası var, bunu incelemeden, kendinizinkiyle birleştirmeden yürüyemezsiniz. Onun için parti, parti tarihi, Önderlik tarihini önce özümsemek ve bu işlerde görünmek esastır.

Halk önderliği, halkın kurtuluşunda yeterli başarıyı temsil edip onun askeri, onun siyasetçisi, onun örgütçüsü, onun dili, onun cesareti, iradesi, onun yiğit savaşçısı olmaktır. Onun büyük yüreği, onun engel tanımaz iradesi, onun ufku olmaktır. Buna göz dikeceksiniz. Bizimkilere bakıyorum, ne olacak halleri? Benim rütbem, benim hakkım. Bunlar kimin işleri? Gidin saflara bakın, gözünü rütbeye dikmiş, halka değil. Bu bencil bireyciden, olsa olsa en iflah olmaz bir küçük-burjuva çıkar. Ve sonuçta da başarırsa despot olur ve hızla burjuvalaşır veya feodal bir despot olur. Halbuki Önderlik öyle midir?

Sıradan dostlar bir kitabımızı okuyorlar, öyle bir heyecana geliyorlar ki, hayret edersiniz. "Sen nasıl böyle oldun" diyorlar, "nasıl yaptın" diyorlar. Sizin yüreğinize bakıyorum; heyecan diye bir şey yok, sığır gibi çoğu! Anlayışa da yer yok. Gözleri bir şeyler görüyor, ama nedir? Yetki, yetkinin sonucunda da kendini en ucuzundan yaşatmak! Önderlik de buna yer var mı?

Bakın, her zaman size söyledim; evimizdeyken belki yemenin-içmenin tadı vardı, dedim. Ama bu işlere bulaştıktan sonra, bireysel anlamada ne yeme-içmenin, ne uykunun, ne şunun-bunun tadı var. Çünkü çok iyi biliyorum ki, kendimi aldatmamak için, her şeyimle, tepeden tırnağa kadar halkın olmak zorundayım. Her şeyimle halk için çalışmak zorundayım ki, bu Önderliği yürüteyim. Artık burada benlik yok, keyif yok; artık burada her şey halk içindir. Burada her şey yüreği büyütmek, beyni büyütmek örgütü büyütmek içindir.

Eğer siz de yalancı olmak istemiyorsanız, "biz de halk önderliğine varız" diyorsanız, bu şimdiye kadar kendinize tanıdığınız "biraz yaşayayım, biraz bana da şu-bu olmaz mı" yaklaşımlarını dilinize bile getirmeyin. İsteyeceğiniz her şey halkın zaferi için olabilir. O da örgüt ile olur. Örgüt de biliyorsunuz eğitimle, çabayla olur. Bunlardan başka bir seçeneğiniz yok. Hatta eskiden ben bir sigara içerdim, şimdi onu da bıraktım. Eskiden benim bazı bireysel hoşlandığım şeyler vardı, şimdi onlara da hiç yer yok. Bu aşamada bu gerekir.

Ben hiç bireysellik yapılmasın demiyorum. Tam tersine, bireyselliğin olabilmesi için yüksek bir kolektivizm gerekiyor. Bireysel yüreğinizin olabilmesi için, kolektif yüreğinizin olması gerekiyor. Başka çaresi yok. Halkın büyük yüreğini ortaya çıkarmadıktan sonra, bireyin yüreği bir kan pıhtısıdır. Zaten yüreksizsiniz, öyle geniş yüreğiniz yok. Neden? Çünkü halk yüreğine yer vermediğiniz için, parti yüreğiniz olmadığı için. Bu nedenle ne derin sevinçleriniz, ne derin üzüntüleriniz yok. Yürek olmayınca, beyin olmayınca, dünya eline geçse bile neye yarar ki. Bunlar hep büyük yanlışlık! Düşman sizi kötü alıştırmış, bunu adım gibi biliyorum.

Ben bu hatayı yapmadım. Benim kendime yaptığım en büyük iyilik; düşmanın istediği gibi yetişmeme, geriliğin istediği gibi olmamadır. Neden öyle olacak ki? Hep bölen, parçalayan, hep güçsüzlüğe, hep zavallılığa,

hep anlayışsızlığa, hep çirkinliğe götüren, çaresizliğe götüren yola niye gireceğim? Bizim bu konuda bazı gerçekleri temsil ettiğimizi göreceksiniz. Kendinizi fazla beğenmenizin hiçbir anlamı yoktur. Beğenilecek bir yanınız varsa, zaten alkışlıyor, onları yüceltiyorum, güçlendiriyorum. Bu çok açık. Siz ise kendinize sevdalanıyorsunuz. Ben bile kendimi beğenmiyorum. Hatta şu anda bana hakim olan temel duygu; insanların karşısına çıkarken zorlanmamdır. Bir yük gibi gelir bana. Çünkü kolay çıkılamaz, çünkü fazla güç verecek, fazla anlamlı olacak bir çıkış değil. Niye çıkayım insanların karşısına? Ne yüzle? Siz ise hemen her yere "geldi Tatar ağası" havasıyla giriyorsunuz, hem de bu utanılır halinizle. Evet, bu ağavari yürüyüş ne anlama gelir? Zorunlu olmadıkça, tek bir insanın karşısına çıkmam. Mutlak bir görev gereği olmasa çıkmam. Yani alnı açık yürümek zordur.

Bu kadar çaba harcayarak, ancak zor-bela insanlara alay konusu olmuyorum. Eskiden de öyleydi. Nereye gidersem gideyim, ne adına yaparsam yapayım, herkes tebessümle karşılardı. Gerçekçi olduğum için, bu konuda tedbirli olur, sizin gibi kendimi aldatmazdım. Benim de kilom şu kadar, elbiselerim moda elbisesidir demiyordum. Kendimi sadece görünüşte insanlara benzetmiyor, bu temelde yürümüyordum. Buna rağmen kendimi tam olarak adam yerine de koymuyorum. Ayıp değil, sizin gibi adam yerine koymuyorum kendimi. Kendi kendime adam olmayı daha kabul etmiş değilim. Kendime karşı savaşıyorum, nasıl kabul edilebilecek bir kişi olacağım konusunda. Açık söyleyeyim, bu konuda yalancı olamam.

Zaten bizde en büyük hata bu konuda işleniyor. Hatta adam olmanın bütün ölçüleri kaçırıldığı halde, "benim oğlum, benim kızım en iyisidir, evladım mutlak paşadır" deniliyor. Siz bu edebiyatla yetiştiriliyorsunuz, aldatılıyorsunuz. Tabii ki bu toplumsal yapımızdaki en büyük hastalıktır. Zaten bu yüzden sahte bir gururunuz var. Bazen ağlıyor, bazen de fazla gülüyorsunuz. Dikkat edin, ben de bu özelliklerin hiç biri yoktur. Sizdeki gibi gurur yok, sizler gibi ağlamam, sizler gibi sevinmem, benim durumum farklıdır. Neden? Çünkü sağlam ölçülere bağlıyım ve bir de dengesiz yürümem.

Düşünün, siz kolay ölüyorsunuz. Başarı olanakları mertek gibi gözünüze girse bile görmüyorsunuz. Ölüm yine mertek gibi gözünüze girse, hiç fark etmiyorsunuz. Ama bana bakın, iğne ucuyla yaşam olanaklarını hem görüyor, hem de ortaya çıkarıyorum. Ben de tehlikeyi müthiş sezme var ve ona göre çok dengeli yürüme tarzım var. Bu özellikler sizde var mı? Olmadığı için adeta haydan gelen huya gider sonucunuz var. Kendinizi niçin yaşattığınızı kararlaştırmadığınız için veya kendinizi çok bireyci tarzda, incir çekirdeğini doldurmaz şeyler yaşattığınız için, bir çırpıda savrulup gidiyorsunuz. Ama bakın, ben öyle değilim. Bazı temel değerler için yaşattığımdan çok planlıyım, çok hesaplıyım, çok örgütlüyüm, çok ağırlıklıyım, çok düşünceliyim. Ayrıca çok ölçüp biçiyorum. Yine doğruyu-yanlışı, iyiyi-kötüyü, güzeli-çirkini ayrıt ediyorum. Neden sizde bu ölçüler yok? Çünkü siz temel büyük değerlere göre kendinizi ayarlamamışsınız. Bu nedenle yaşam sizler için bazen bir sigara dumanından ibarettir.

"Yanlış olmuşsa ne olacak, keyfimiz böyle istedi, ölmüşsem bu can benimdir, kime ne?" veya "örgüt için, halk için ne kadar kötü de olsa canım istemiştir, kullanırım kime ne" demek; bireyciliğin bir biçimidir ve bu biçimiyle sonuç alınamaz. Davranışlarınıza bakın, hep böyle ölçüsüz, sözleriniz bile yerinde değil. Birçok hata yapmanız, doğrudan birçok taviz vermeniz bu bireyci kişilikten ötürüdür. Halklaşmayan, halka göre kendini terbiye etmeyen kişiliklerden kaynaklanıyor. Bunlar çok önemli!

Beni ne kadar ciddiye almasanız da, ben bir gerçeğim! Açık söyleyeyim; sülalenizin fazla büyüklük değerleri de yoktur. Yanlış büyütülmüşsünüz, o kadar. En doğrusu benim gibi yaşamayı denemektir. Ölmeyeceksiniz, biraz deneyin. Beni taklit edin demiyorum, ama bazı sonuçlar var. Düşman bile kesinlikle uyguluyor, beni taklit ediyor. Türk egemen

sınıfları müthiş taklitçidir. Şu anda Amerika'yla Almanya'yı bıraktılar, bizi taklit etmeye başladılar. Solcuları, Rusya'yı veya Çin'i taklit ediyor. Onlar çok gururlu olduğu için, egemen sınıfları kadar akıllı olamadıklarından henüz taklit etmeyi bilmiyorlar. Şu anda egemen sınıflar adına hareket edenler, güçlü taklit yapıyorlar. Benim kendimi zorla kabul ettirme diye bir sorunum mu var? Tabii yok, zaten tenezzül de etmem. Benim esef ettiğim budur.

Şunu bilmeniz gerekir ki, halk Önderliği gelişirken kanunlarıyla, kurallarıyla gelişir ve amansızdır. Açık söyleyeyim; anlamanız şart. Beni ne kadar ciddiye almazsanız almayın, kurallı ve kanunlu geliştiğimi bilmeniz lazım. Düşman bile kolay kolay önümde duramıyor. Savaşırlar, ama nereye getirildiğini görürseniz, Önderlik gücünü anlarsınız.

Diktatörlükten, her türlü despotizmden nefret ederim. Ama bu demek değil ki, ben otoriter değilim. Otorite, sınıfsız toplumda bile şarttır. Hatta otorite her tür diktatörlük ve despotizmden daha etkilidir ve bunu hissettireceğim. Akıllıysanız katılın, paylaşın. Önderlik otoritesini paylaşmak demek; yücelmek demektir, büyümenin başlangıcıdır. Kesinlikle adım gibi bunu biliyorum. Ekmek-sudan daha çok size bu gereklidir. Siz şansınızı iyi değerlendiremiyorsunuz.

Mesela Kemal Pir'i hatırlıyorum; ilk rastladığımda o bir köşede oturuyordu, ben ayaktaydım. Kısa bir konuşma yaptım, etkilendi ve o amansız direnişe kadar bağlı kaldı. Diyebilirim ki, benden daha fazla bana ciddi anlam veriyordu ve yürüyordu. Ben hayret ediyordum. O kadar ciddi değildim, kendime o kadar bağlı değildim. O daha fazla bağlı ve ciddiydi. Ve bunu da tarihi direnişiyle kanıtladı. Neden? Çünkü hoşuna gidiyordu. Bizim tarzı şiirsel buluyordu. Onu tüm diğer yaşamsal özelliklerden üstün sayıyordu. İsteseydi bireysel olarak rahatlıkla yaşayabilirdi. Ve bu işin yüzde yüz direniş, savaş ve şahadet olduğunu da biliyordu. Buna rağmen olanca coşkusuyla, büyük bir hassasiyetle ve sorumlulukla yaklaşıyordu. Amaç dışı tek bir gün bile yaşamadı.

Hayriler, Mazlumlar da öyleydi. Bana, benden daha fazla bağlı ve bir tek günleri amaç dışı olmadı. Benim oldu, onların olmadı. Neden? Çünkü onlar da bizim tarzımızın esasta ne anlama geldiğini biliyorlardı. Kaldı ki, diğer büyük şahadetler var. Tabii ben dört dörtlük olduğumu iddia etmiyorum, kısmen yansıtıyorum. Bazı güzel işleri, halk için tarihi işleri temsil etme yeteneğim var. Görme, değerlendirme, hitap etme yeteneğim var. Bunları anlarsanız, mutlaka heyecanı olur ve kesin Kemallerin, Mazlumların, Hayrilerin ahlakına bağlanırsınız. Öyle yorulma, yıpranma vb. sorun diye bir şey olmaz. Böyle olduğu zaten direnişlerinden bellidir.

Kaldı ki, dört dörtlük Önderlik olduğumu hiçbir zaman söylemedim, Başkan olarak kendimi dayatmadım. Halk böyle istiyor, hoşuna gidiyor, ben de karşı çıkmıyorum. Aslında en çok zorlandığım konu, önderliksel çıkıştır. Zaten önderliksel çıkışın da kolay olmadığını çok iyi biliyorum. Çünkü siz, önderliksel çıkışa karşı en çok direnen insanlarsınız. Fakat madem halk böyle istedi, madem önderliksel çıkış önemli, ben de biraz dürüstlük, biraz da önemli bulduğum için inatçı bir biçimde kendimi veriyorum. Tabii bu sıradan bir veriş değil. Tutarlılığımı görüyorsunuz.

Bu mevzide
On sekizinci yılına girmemize
Rağmen nasıl dayanıyorum
Halbuki cıva gibi bir kişiyim
Bir gün bile
Bir yerde bekleyemezdim
Buna rağmen büyük işler için
Nasıl büyük sabır ve tahammülle
Dayanabileceğimizi gösterdik
Büyük davalara
Göre büyük duruştur bu
Çünkü tarihin emri
Bunu gerektiriyor

Mesela bu mevzide on sekizinci yılına girmemize rağmen nasıl dayanıyorum. Halbuki cıva gibi bir kişiyim, bir gün bile bir yerde bekleyemezdim. Buna rağmen büyük işler için nasıl büyük sabır ve tahammülle dayanabileceğimizi gösterdik. Büyük davalara göre büyük duruştur bu. Çünkü tarihin emri bunu gerektiriyor. Buna benzer birçok tutum ve davranışı sergilemekten çekinmedim. Bunlar Önderlik özellikleridir. "Canım sıkılıyor, canım başka şey istiyor" gibi yaklaşımlara asla tenezzül etmedim. Hayır! Tarih böyle istiyorsa dayanacaksınız.

Size de böyle bir tutum gerekli. Temel özellikler, önderliksel özellikler gerekli. Ve bunlarla oynamayın, oynatmayın. Dediğim gibi, benden daha ileri olabilirsiniz. Ben ne de olsa sizin bütün kirlerinizi temizliyorum. Bu nedenle önder gibi olamıyorum. Tam önder olabilmem için, sizin yetişmeniz gerekli. Biliyorsunuz, adeta her gün ahırları temizler gibi temizliyoruz. Temizlikçi görevini görüyorum ki, yolda yürüyesiniz. Şu anda yürüyecek haliniz yok. Yani alt yapı çalışmaları söz konusu değil. Hazır olsaydınız, o zaman nasıl önderlik yapılır gösterirdim size.

Şaşıyorum, mesela şu ordu birlik komutanlarımızın durumuna, genelde de halkın içinde sözde önderlik yapanlara bakıyorum; bu kadar hata, bu kadar dili bozuk, çalımı bozuk nasıl olunur? Ben birliklerin başına, halkın başına fazla geçmedim, ama kendi kendi-me saygınlık arz eden bir davranış içinde bulunmam için kılı kırk yarıyorum. Kusursuz düşünür ve söz söyler, adım atarım. Ciddiyeti burada göreceksiniz. Biraz kendi çalışmalarınıza uygulayın, farkın büyüklüğünü görün. Bütün bunlar büyük sorun. Biz sizi halktan sayıyoruz, halkın fedai gücü olarak değerlen-dirmek istiyoruz. Sizi para, pulla halka bağlayacağımızı sanmayın. Bu halk yoksul, parayla, maaşla adam tutamaz ve tutsa da hayırlı olamaz. Ancak büyük inanç, büyük fedakarlık, büyük özveriyle bu işte yer alınabilir. Bu tutumu geliştirmek istiyoruz. Zaten diğer sözde halk önderlerinin ulusallık adı altında yaptıkları pis bir tüccarlıktır. Önder olmadıkları açıktır.

Sizde bir fedakarlık duygusu yaratmak benim en önemli işimdir. Zaten savaşı bu nedenle götürüyoruz. Mesela yakama yapışan ister eski, ister yeni olsun, sözde kara sevdalılarımız, anlayabildiğim kadarıyla şunu demeye getiriyorlar: "Bizim ömrümüzü yedin, gençliğimizi çaldın, biz bireysel yaşamak istiyoruz. Karı-koca olmak, çoluk-çocuk sahibi olmak istiyoruz. Sen bizi kandırdın, bu yaşamdan çektin, buraya kadar getirdin; biz de senin Önderliğine kendimizi öyle dayatırız ki, öyle bir oynarız ki, seni bin pişman ettiririz, kolay yutulur bir ceviz olmadığımızı gösteririz. İstersen ölelim, ama halktır, halk adınadır deme, senin kandırmacalarındır, biz buna gelmeyiz" diyorlar. Bazı provokatörler bunu açıkça söylüyordu, şimdi de alttan alta bu anlayışı dayatıyorlar.

Kendinizi savunmak, yine bireyciliği yaşamak hakkınızdır. Bunun için kaçın, nerede yaşarsanız yaşayın diyorum, ama gitmiyorlar. Neden gitmiyorlar? Çünkü yaşayamayacak kadar zavallıdırlar. İlle de benimle oynamak istiyor: "Senin örgütünde bir çıkar var" veya "senin örgütünü bireyciliğimiz için kullanacağız, gözü kara kullanacağız; sen bizi kullanmadın mı?" diyor. Ben kullanmadım, onun dediği anlamda. Halk adına kullandım,

ama o, "halk benim için fazla anlam ifade etmiyor" diyor. Ben halk vardır diyorum, o; "kendimi yaşayamadım" diyor. Ben diyorum ki, tarihin bu döneminde kendini belki de yüzde beş ya yaşarsın, ya yaşayamazsın, yüzde doksan beş halk için yaşarsın, o; "sen biliyordun ki biz buna fazla gelemiyorduk, ayarladın, bizi kandırdın, biz de bunu sana pahalıya ödettireceğiz" diyor. Ben de diyorum ki, doğru değil. Ben seni idare ettim, ama halkına belki bir şey verirsin diye. Büyürsün, tecrübe kazanırsın, halkına layık olursun diye bu taktikleri uyguladım, o; "ben bir halk için kendimi kullandırtmam" diyor. Bu savaş böyle yürüyor.

Örgüte, Önderlik tarzına gelemeyişiniz bir intikam hareketidir. Neyin intikam hareketi? "Bu halk ölmüş, sen niye sahip çıkıyorsun? bırak kendimizi yaşayalım, nasıl olursa olsun. Niye bizi kolektif fedakarlığa çekiyorsun, bırak biz hayvanca yaşayalım, güdülerimizi yaşayalım" diyerek hareket ediyorlar. Tabii ben de karakter itibarıyla, hayır olmaz diyorum, yaşatmayacağım sizi!

Bunlar Önderlikte bir ilkedir. Tanımayanlar için açık konuşuyorum. Ben böyle yaşatmayacağım. Bunları ben boşuna veya sizleri korkutmak için söylemiyorum. Bunlar bende bir kuraldır. Yaşam felsefesine ben böyle başladım. Diğer yaşam türü bana göre af edilmez bir suçtur.

Hikayeyi boşuna size anlatmadım. İlk savaşımımı, aile savaşımımı, ana-baba savaşımımı nasıl verdiğimi anlattım. Sizin bu dayattığınız hiç umudu olmayan, şansı olmayan, hatta çok çirkin olan yaşamı yaşamayacağım. İlk reddimi o zaman yaptım. Bu ne demektir? Bu toplumun geri yaşamına, hayvanlık sınırındaki yaşam tarzına isyan etmek ve reddetmektir. Ben o zaman kararımı verdim ve bugüne kadar getirdim. Reddettim her şeyi. Büyük bir onurla aile evini bıraktım, kaçtım. Köylüleri bıraktım, cemaati bıraktım. Deliler gibi tek başıma kaldım. Bu ilk isyanımdır, reddedişimdir. Daha sonraki süreçlerde hep bunun intikamı, büyük gücü olmaya çalıştım. Bunlar hep Önderlikte var olan özelliklerdir.

Tabii siz bunu yorumlamaktan yoksunsunuz. Önderlik budur, basit yaşamaya fırsat vermez. Bu çaresizlikle ülkeye, işe ve kendisine kimse sahip çıkamaz, bireyselliğe fazla fırsat vermez. Bireysellik dediğin ne ki! İçinde kesinlikle yenilgi var. Sosyal yaşam da demiyorum, o tip aile yaşamına fırsat vermem, karı-koca yaşamına da fırsat vermem. Neden vermem? Çünkü orada bitiriliş var, yücelik yok. Benim nazarımda öyle karı-koca olmak suçtur.

Bunlar Önderlik kanunudur. Bunun karşılığı nasıl olur? Sürekli yiğit kalacaksın, sürekli savaşçı kalacaksın, kurtarıncaya kadar bir asker gibi olacaksın. Hatta çılgınlar gibi savaşçılık özelliklerin kendine açığa vursun. Bunlar açık Önderlik tarzıdır. İşinize geliyorsa kalın, işinize gelmiyorsa gidin, geldiğiniz gibi. Ama şu anda bazıları intikam alıyor, "senin bu tarzını boşa çıkartacağız" diyorlar. Bunlar bu örgüte gelmeyenler, bu safları bozanlar, bu inanılmaz kabalık ve inceliklerle kendini dayatanlardır. Tabii bunlar zayıf insanlardır. Aynı zamanda bana yapışmadan bir gün bile yaşayamazlar, benim için bunlar bebektir: Avucun içindeki küçük bebek! Ama bebek oldukları için biraz daha bakmak gerekiyor.

Sizler de öylesiniz. Şu anda Önderlik karşısında bebek olmaktan başka haliniz var mı? Eğer heybetlice kol kola yürüyecek kadar gücünüz olsaydı, müthiş bir militan olurdunuz. En iyiniz zor-bela savaşıyor, ölüme koşuyor. Halbuki Önderlik tarzını yürüten kişi; "zor-bela savaşıyorum, zor-bela koşuyorum" diyemez. Tersine, "yerle bir ederek savaşıyorum, vurduğum yerde yaşam fışkırtıyorum" diyen kişidir. İçinizde böyle bir kişi var mı? Ama benim bu halimle bile her anım düşmana bir yaşamsal darbedir. En zor günlerde dahi, halka yaşam umudu ve coşkusunu verdik. Kendinize bakın, gittiğiniz yerdeki yaşam kaynaklarını bile kurutuyorsunuz. Bu Önderlik gerçeğiyle çelişir.

Demek ki, adına bireycilik dediğiniz, kişisel hak, yetki dediğiniz şeyler çok tarihi, çok temel Önderlik gerçeklerine gelmemektir.

Halk dirilişine, halk kurtuluşuna gelmemektir. Büyük yüreğe gelmemek, büyük sele katılmamaktır. Çok basit, bireyci bir yaşamın sahibi olmakta ısrar demektir. Tüm bunlara rağmen, söylediğim gibi kendimi daha tam Önder yerine koymuyorum. Önderliği teorik ve kuramsal olarak geliştirmeye çalışırken, pratikte de olanaklarını arttırıyorum. Bir çeşit Önderlik hizmetçisiyim. Bu tarz çok önemlidir.

Kürt tarihinden aklıma şöyle bir hikaye geldi; belki toplumsal özellikler benzeşiyor. Med kuruluşu dönemlerinde bir hukukçu varmış, o zaman herkes "şikayetim var" diye koşuyormuş ona. Adam bir yöntem geliştiriyor; "sizin işleriniz devlet olmakla halledilir" diyor. Sanırım hikayenin özü budur. Bu biraz da bizim kendiliğinden geliştirmek istediğimiz bir tarzdır. Bütün bu sorunlarınızın kaynağını, devlet olmaya doğru yönlendirirseniz halledilir. Sizi buna alıştırıyoruz. Önderlik çabaları aslında Önderliğe alıştırmaktır, devletleştirmeye alıştırmaktır. Farkında bile değilsiniz, ama biz halkı bile alıştırdık.

Şimdi herkes devlet olmak istiyor veya herkes kendini devlet sanıyor. Bu iyi bir şey, ama bu sadece devlet olmak değildir. Devlet olmak çok büyük çabalar gerektirir. Alışkanlık, devleti istemede iyi bir başlangıçtır. Tabii gerisini tamamlamak gerekiyor. Bu da halk önderlerine düşer. Bu konuda büyük düşünürseniz, öyle bireycilikler, tıkanmalar olmaz. Heybetli kişilikler ortaya çıkar. Düşünün, benim gibi bir zavallı nasıl bu duruma geldi? Her şey benim önümde bir bent. Her şey alacakaranlık, her şey umutsuz, her şey sadece "olamaz" diye haykırıyor. Peki ben inadımla nasıl buraya kadar gelebildim? Düşünün, bir kuruş para yok, bir fişek yok, bir dost yok, bir tek ilişki yok. Nasıl buraya kadar geldik?

Şansınızı doğru değerlendirmeniz için söylüyorum. Bunun için "biz yorulduk, yıprandık, tıkandık" demeyin. Hayır, daha hiçbir iş yapmamışsınız. Beyin ve yürekçe yüzde sıfır bile kullanmamışsınız. Kendinizi daha kullanmadan "bittik" diyorsunuz. Bu, düşmanın sizi işlevsiz bırakma politikasının sonucudur. Yoksa insanlar çok üretkendir. İki insan birleşir, dünyayı alt eder. Ben tek başıma yapıyorum. Siz iki kişi birleşseniz, bu olanaklarla benden on kat fazlasını yapmanız işten bile değildir. İnsanlar yapar. Hele tarihi görevler karşısında, insanların yürüyüşünü kimse durduramaz. Kaldı ki siz iki kişi değil, milyonlarca kişi olarak yürüyüş halindesiniz.

Demek ki, Önderlik gerçeklerini sıradan olduğu gibi şimdiye kadar ele alamadınız. Bakın, ben size saygı duyuyorum. Bizi görüyorsunuz; büyük bir heyecanla, her türlü çabayı sergiliyoruz. Bu çabalar gereklidir. Benim bir huyum da, bir iş çok gerekli olmadı mı, beni öldürseniz de o işi bana yaptıramazsınız. Korkunç tembel olurum. Hayret eder herkes, yapamam. Yararlı iş oldu mu, gerçekten amansızım. Halinize bakıyorum, bu çok zor ve utanılır durumdan sizi bir an önce çıkarmak için doğru esaslara bağlamamız gerekiyor. Bu çabaları bire bir kurtarıcı çaba olarak görmemiz gerekiyor.

Öyle üzerine ucuz kurulmak için değil, büyük utanç var, büyük zavallılık var, büyük çirkinlikleriniz var, yaşam dışılıklarınız var, buna son vermek için insanlarımıza değer verdiğim için ben bu kadar çaba içine giriyorum. Çünkü ben gerçekten müthiş bir insan ilgilisiyim. Durumlarınız çok zorda ve çok ayıplı olmasa, ben böyle çalışmazdım. Kimseniz yok, çok zavallısınız, çok ayıplısınız, çok çirkin kılınmışsınız. Bu açıdan olağanüstü yüklenme gereğini duyuyorum. Kimseler yok, ne yapayım?

Eğer bunlar doğruysa, sizin biraz gayrete gelmeniz gerekir. Ben bile bu utançlı halimden çıkmak için kendimi veriyorum, Acaba yüzüm ağardı mı, acaba alay konusu olmaktan kendimi çıkardım mı? diye soruyorum. Her gün ölçüp biçiyorum. Bir de intikamlarım var. Bu düşman bana niye böyle yaptı? Tabii, her an düşünmek zorundayım. Çünkü sana en büyük kötülüğü yapanı, sen an be an karşında tutmazsan, kesinlikle yiğit olamazsın, hatta uşak olursun. Düşmanını unutan da gafil olur. Gafil olan yenilir, hiç kıymeti yoktur. Gayet tabii, birileri senin her şeyini almış, nasıl unutacaksın. Düşünün, sevdikleriniz için hiçbir

şey yapamaz durumdasınız. Her şeyiniz çok alçakça çiğneniyor. Size basit gibi geliyor, ama hiç basit değil. Çok güçsüzsünüz. O zaman Önderliği biraz anlamalısınız. Güçsüzlüğü güce dönüştürün, o kadar kötülüğe karşı intikamcı olun.

Bütün bunlar da insanı yaşatır. Sıradan intikamcılara bakın, kırk yıl sadece intikam almak için yaşamışlar. Bu bir değil, yüzyıllarca kötülük yapılmış. Eğer tüm bunlar doğruysa ve siz de yüreğinize biraz bunları doldurmuşsanız, birer volkansınız demektir. Ayrıca bırakalım bu bireyciliği. Zaten kimse bununla bir şey elde edemez. Bir güzel yaşam istiyorsunuz, umudunuz var. Bu bile kendi başına sizi müthiş sürükler. Beni nasıl sürükledi tek başına bir özgür yaşam umudu.

Bütün bu hususları bir kez daha gerçekçi ve kendinize uyarlayarak değerlendirin. Bu konuda ikiyüzlüce kendinizi aldatmaya gerek yoktur. Bana göre fazla yorulmuş, yıpranmış haliniz de yoktur. Önünüzde bir yaşam şansı var. Onu bu temelde kullanmak herhalde en anlamlı biçimde değerlendirmek demektir. Bu konuda hiç ciddi hesap hatası yapmaya gerek yok. Burada kesinlikle doğru tarzda doğru sonuçlara varmak esastır. Dayatma yoktur. Kesinlikle sonucu doğru ise, büyük bir irade birliği ile ortaya çıkar. Burada her şey bir iradedir artık. Öyle örgüte gelememe değil, tam tersine en sert disiplinle idare edilen ordulardan daha disiplinli bir ordu olmaya gelmektir. En güçlü disiplindir.

Tekrar vurgulayayım; ben istiyorum diye değil, bu benden daha fazla şehitlerin anısının vasiyetidir. Mensup olduğunuz halka azıcık saygınız varsa, birey olarak da yücelmek için gerçekten başarılı bir çıkış yapmak istiyorsanız, benim kendimde denediğim, biraz sonuçlar aldığım esaslar üzerinde tartışın. Ben istediğim için değil, kendiniz için gerekli olduğu kadar almaya çalışın. Sanıldığından daha fazla size gerekli olan budur. Sizi başarıya, dolayısıyla yaşama da götürecek olan budur. Gerisi yalan-dolandır, boş laflardır. Düzenin veya bazılarının bizi oyalaması, aldatmasıdır.

Bunları bir çırpıda aşalım. Doğrular çizdiğim çerçeve dahilinde daha kolay bulunur, daha rahatlıkla mal edilir, bu da sizi büyük bir hızla, yoğunlukla birçok noktada kazandırmaya, başarmaya götürür. Bu temelde iddialarınız gelişmeye kendini yatırmalıdır. Varsa bizimle de iddialı bir yürüyüşünüz, sürekli bizleri uğraştıran, sözlerin gereklerini çok az yerine getiren bir kişilik değil, gücü oranında sözünü tüm engellemelere rağmen yerine getiren birisi olmaya çalışın. Biz yine de bu temelde yürümeye varız. Ama sizlerin de hangi yürüyüşle bizimle yürümenizin mümkün olacağına dair doğru kararınızı ve onun kesin çabasını ustaca göstermeye ihti-yacınız var.

Ben yürümekten bıkmam, bende bu tür kelimelere yer yoktur. En gencinizden, en heyecanlınızdan daha fazla genç ve coşkuluyum. Hatta gelişmelerinizi de bekliyorum. Zorlama da yoktur. Tekrar söyleyeyim; çok az kayıp vardır bizim tarzımızda. Kazandırma da kesindir. Bu temelde Önderlik gerçeğini değerlendirebilirsiniz. Özellikle de savaş gerçeğine yansıtabilirsiniz. Değil hepiniz, bir elin parmak sayısı kadar kişi dersi hakkıyla anlarsa, PKK'de Önderlik işleri sağlam götürülür ve başarısı önünde de kimse engel teşkil edemez.

Önder APO
14 Temmuz 1996

Mustafa Karasu Yoldaşla 14 Temmuza İlişkin Yapılan Röportajı olduğu gibi Yayınlıyoruz

- 14 Temmuz'u doğuran koşullar açısından dönemin Türkiye ve Kürdistan'ın siyasal koşullarını değerlendirebilir misiniz?

MUSTAFA KARASU;

14 Temmuz direnişi, 12 Eylül darbesiyle Türkiye'deki ve Kürdistan'daki devrimci hareketlere büyük saldırıların yapıldığı, binlerce insanın cezaevine doldurulduğu, yüz binlerce insanın gözaltında sorgulardan geçirdiği bir dönemde gerçekleşti. Özellikle Türkiye'deki inkârcı sömürgeci rejime karşı, Apocu Hareketin başlattığı ulusal demokratik hareketin onlarca yıl süren sessizliği bozarak Kürdistan da bir ulusal ve toplumsal uyanış başlatması söz konusuydu. Başta gençler olmak üzere, Kürt halkı Apocu Hareketin geliştirdiği bu mücadele etrafında örgütlenmekte ve yoğun biçimde katılım göstermekteydi. Kürtlerin artık mücadele edemeyeceğine ve inkârcı rejim altında yok oluşa gideceğine inanıldığı bir süreçte büyük bir halk mücadelesi gelişti.

Kürt halkının mevcut inkârcı rejimi kabul etmeyeceği, başta gençliğin, daha sonra da yoksul Kürt halkının mücadeleye yoğun olarak katılmasıyla ortaya çıkmıştı. Özellikle Kürt halkının çağla buluşmasını engelleyen ve sömürgeciliğin ülkemizdeki dayanakları olan feodalizme ve Kürt egemen sınıflarına karşı bir uyanışın gerçekleşmesi, Kürt insanının düşüncesinde, duygusunda ve davranışında tarihsel bir dönüşüm başlattı. "Artık Kürtler bir şey yapamazlar ve mevcut kaderlerine razı olmuşlar" yargısı, Apocu Hareketin tarih sahnesine çıkışıyla birlikte kırılmıştı.

12 Eylül çok sert ve kararlı bir biçimde toplumsal muhalefetin üzerine yürümüştü. Bunun sonucunda Türkiye'de gençlik ve emek hareketi kısa sürede bastırılmıştı. Kürdistan'da da özellikle PKK'nin mücadelesinin geliştiği alanlarda şehirler, köyler, kasabalar

tamamen bir hapishaneye çevrilmişti. Gözaltında işkenceler çok şiddetli bir biçimde yürütülüyordu. Kürt halkının özgürlük umudu haline gelen PKK'nin üzerine şiddetle gidiliyordu. Özellikle mücadelenin yoğun olarak yürütüldüğü Urfa ve ilçeleri, yine Mardin, Batman ve Diyarbakır bu saldırıların en önemli hedefleriydi. Buralarda tamamen bir kök kazıma hareketi yürütülüyordu. Bu harekete selam veren, yemek veren herkes zindanlara dolduruluyordu. Halk PKK'ye verdiği destek yüzünden cezalandırılıyordu. "Eğer bu tür bir mücadeleye destek verirseniz, her türlü baskıyı ve zulmü de görürsünüz" mesajı güçlü bir biçimde verilmek isteniyordu. Öyle ki, sadece o adönemdeki halkı susturmak, mücadeleden kopartmak ve özgüvenini kırmak için çaba harcanmıyor, irade kırmayı derinleştirerek daha sonraki onlarca yılda Kürt halkının susturulması hedefleniyordu.

12 Eylül askeri darbesi ikinci yılına girdiğinde kendisini çok güvende görüyordu. Artık Kürt hareketini ve Türkiye'deki devrimci hareketi bastırma başarılmış, sıra şimdi onlarca yıllık suskunluğu sağlayacak bir planlama, bir kendini örgütleme dönemine gelmişti. Artık düşüncede, duyguda iradeyi tümden teslim alan çalışmalar başlatılmıştı.

Bu yılların sadece PKK'nin mücadelesinin bastırıldığı yıllar değil, önümüzdeki on yılları Kürt halkına kaybettiren yıllar olması gibi bir yaklaşım esas alınmıştı. Böylece Kürdistan'da bir özgürlük mücadelesi verilemeyeceği, herhangi bir hak arayışının olamayacağı, Kürtlerin tek kaderinin Türkiye'deki inkarcı rejime boyun eğip kimliğinden ve özgürlüğünden vazgeçerek Türkleşmek olduğu dayatması yapılıyordu. Türkiye'de "tek dil, tek kültür, tek kimlik, tek ulus, tek vatan" planının nihai zaferi sağlanmaya çalışılıyordu. 1982'lerde böyle uğursuz bir dönemden geçilmekteydi. Zaten 12 Eylül darbesiyle birlikte PKK dışındaki tüm hareketler dağıtılmıştı. Hatta kendilerini feshetmişlerdi denilebilir. Bu koşullarda hiçbir biçimde mücadele edilemez düşüncesi diğer Kürt siyasal hareketlerinin genel yargısıydı. Bu açıdan 12 Eylül darbesinin baskısı ve saldırıları kimi Kürt örgütleri tarafından kabul edilebilir görülmekteydi.

Türkiye'deki devrimci demokratik hareket belli düzeyde direnmesine rağmen, 12 Eylül öncesi bu mücadelenin asıl gövdesini teşkil eden hareketlerde bir teslimiyet ve kırılma yaşanıyordu. 12 Eylül'ün tüm hareketlere darbe vurduğu açıktı. Bu saldırıların etkisiyle birçok siyasal örgütte, "Artık bu koşullarda mücadele edilemez, darbenin gitmesini beklemek gerekir" gibi bir eğilim güçlü bir biçimde ortaya çıkmıştı. Bu aslında sadece dönemsel bir geriye çekilmeyi değil, gelecekte de mücadele edilemeyecek bir irade kırılmasını ifade ediyordu.

12 Eylül'ün bir yıl sonra kendini rahat hissetmesi, başarılı olduğu düşüncesine kapılması, bir yönüyle de muhalif hareketlerin böyle bir ruh haline girmesiyle bağlantılıydı. Kürdistan'da da bu ruh hali yaşanıyordu. Baskıların çok şiddetli ve acımasız olduğu dikkate alınınca, sadece örgütlerde değil, Kürt halkının önemli bir kesiminde de "Artık 12 Eylül öncesi başlayan bu hareketlenmeler bitti" biçiminde bir anlayış giderek yaygınlaşıyordu. Türk devletinin "Ayaklanamazsınız, ayaklanırsanız başınıza bunlar gelir" anlayışını topluma yedirmek için geliştirdiği baskılar sonuçlarını önemli düzeyde almıştı. Bu nedenle de 12 Eylül faşizmi uygulamalarında kendisini hiçbir kurala bağlı göremeden ölçüsüz davranıyordu. Artık Kürdistan'da halk içinde "Bu devlet her şeyi yapar, kimse de önüne çıkamaz" yaklaşımı ister istemez yerleşiyordu.

Aynı uygulamayı cezaevi içinde de yürütüyordu. Diyarbakır cezaevinde de uygulanan acımasız işkenceler ve psikolojik baskılarla tutsaklar üzerinde "Bir şey yapamazsınız, kaderiniz teslim olup boyun eğmektir, geçmişte yapılanlar yanlıştı, bunlar ancak bu tür sonuçları getirir, bu tür hareketlere girişenlerin sonu böyle olur" biçiminde geçmişte yaptıklarına bin pişman ettirir bir politika güdülüyordu. Halk PKK'ye destek verdiği için bin pişman ettirilirken, cezaevindeki tutsaklar da verdikleri mücadeleden dolayı milyon defa pişman ettirilmek isteniyordu. Nitekim cezaevinde uygulanan bu politikayla birçok tutuklunun kendi kimliğini inkâr etmesi, düşüncelerinde vazgeçerek pişman olduğunu ilan itmesi, bundan öteye kraldan daha fazla kralcı geçinen düzeyde 12 Eylül darbesinin cezaevi politikasının piyonu haline getirilmesi söz konusuydu. Devletten daha fazla devletçi davranan, 12 Eylül darbesini savunan, Türk'ten daha fazla Türk olan, bu devlete karşı bir şey yapılamayacağını vaaz eden, mücadelenin boş olduğunu mahkemelerde ve cezaevi hoparlörlerinden dillendiren bir güruh ortaya çıkarılmıştı. Bu giderek cezaevinde yaygınlaştırılmaya çalışılıyor, tüm tutsakları bu hale getirmeye yönelik bir politika izleniyordu.

Böylelikle içerde ve dışarıda 12 Eylül darbesine karşı direnen tek bir kişi bırakılmayarak, Türkiye ve Kürdistan'da oligarşik

inkârcı rejim politikaları için dikensiz bir gül bahçesi haline gelmiş bir coğrafya yaratılmak istenmekteydi. Dışarıda bazı cılız insan hakları kaynaklı tepkiler olsa da, bunlar 12 Eylül rejiminin politikalarını engelleyecek nitelikten uzaktı. Esas olarak da Türkiye devletinin politikalarını, baskılarını kabul eden, onaylatan bir siyasal gerçeklik vardı.

Böyle bir Türkiye ve Kürdistan ortamında, sadece hareketimizin geri çekilmiş bir kısım kadrosunun Önderliğimiz tarafından ayağa kaldırılıp mücadele eder bir örgüt haline getirilmesi çabaları vardı. Ama hareket de büyük bir darbe yemişti. Hem ülkedeki suskunluk, hem de örgütün yediği ağır darbeler, kalan kadro yapısının büyük bir yara bere içinde olmasını beraberinde getirmişti. Düşüncede, duyguda, ideolojik düzeyde büyük bir yıpranma yaşanmaktaydı. Genelde yaratılmak istenen irade kırılması, moralsizlik ve inançsızlık, tümüyle olmasa da, dışarıya çıkan kadrolar üzerinde de etkisini göstermekteydi. 12 Eylül darbesi ve sistem karşısında kısmen ayakta kalan hareketimizin sınırlı sayıdaki kadrosunun durumu, ruh hali de bu doğrultudaydı.

Bu ortamda 12 Eylül generalleri zafer kazanmış muzaffer Romalı komutan edasıyla hareket ediyorlardı. Televizyonlara ve meydanlara çıkarak zaferlerini haykırıyorlardı. Bu devlete karşı hiç kimsenin karşı çıkamayacağı düşüncesinin her gün pompalandığı bir siyasal ortam söz konusuydu.

- 12 Eylül darbesiyle toplumun tüm örgütlü gücü ciddi bir dağınıklığı yaşıyor. PKK Önderliğinin darbeyi önceden sezen ve tedbir geliştiren yaklaşımlarına rağmen (geri çekilme), hareketin ileri düzeydeki kadroları başta olmak üzere, önemli bir kadro gücü ve sempatizanlar zindanlara dolduruluyor. 12 Eylülün toplumu terörize eden bu ortamında, vahşet politikalarının devreye sokulduğu zindanlarda siz Amed zindanlarında ki tutsaklarının bilinen direnişe yönelten iradeyi nasıl açıklayabilirsiniz?

MUSTAFA KARASU: Kürdistan tarihinin binlerce yıllık yaşamında ilk defa Kürt halkını irade yapan, özgüvenini sağlayan, özgüce dayanarak bir mücadeleyi başlatan PKK'nin ortaya çıkardığı büyük gelişmeler vardı. Kürt insanı PKK ile birlikte ilk defa geleceğine umutla bakan bir zihniyet değişikliği yaşamıştı. Kürt gençliği özgürlük mücadelesinin yaratığı heyecanla mücadeleye atılmıştı. Kendi halkının, özgürlüğünün gerçekleşebileceği düşüncesiyle PKK saflarına akın akın koşmuştu. Yine Kürt köylüsü binlerce yıllık köleliğini, PKK'nin Kürt feodallerine ve Kürt egemenlerine karşı verdiği mücadele ortamında kırabileceğine ve yeni bir yaşam gerçekleştirebileceğine inanmaya başlamıştı.

Kürt toplumunda bir bütün olarak beyinlere, yüreklere yerleşen bu kader değiştirilemez düşüncesi bir tarafa bırakılarak, Kürtlerin de diğer toplumlar gibi özgür ve demokratik bir yaşama kavuşabileceği fikri gelişiyordu. PKK kadroları duruşlarıyla, yaşamlarıyla, mücadeleleriyle bu umudu önemli düzeyde vermişti. Apocu Hareket söylemiyle, duruşuyla, çalışma tarzıyla ve iddialı yaklaşımıyla bu umudun gerçekleşebileceği düşüncesini dalga dalga Kürdistan topraklarına yaymıştı. Bu duruşuyla Kürt halk tarihinin artık değiştiği, Kürt halkının özgürlük mücadelesinin bütün engellere rağmen gelişeceği ve başaracağı düşüncesini her gün her yerde Kürt toplumuna vermekteydi. Yine inkârcı sömürgeci rejimine karşı da, "Senin gücün ve imkânların ne olursa olsun, sana karşı mücadele vereceğiz ve bu topraklarda binlerce yıllık sürdürdüğün hükmün, iraden artık sökmeyecek" biçimindeki kararlılığı ve meydan okuması herkesin takdirini kazanmıştı.

12 Eylül darbesiyle esen bu rüzgârın tersine döndürülmesini sağlama gibi bir saldırı başlatıldığı gibi, sadece Kürdistan halkı açısından değil, PKK kadroları içinde de "Sizin bu düşüncelerinizin ve iddialarınızın bir anlamı yoktur, ezer geçerim, tek çareniz bize teslim olmaktır" dayatması yapılıyordu. Bu durum halk tarihimiz açısından keskin bir dönemeci ifade ediyordu. Ya Apocu Hareket çıkışında ortaya koyduğu kararlılığı sürdürecek, yarattığı değerlere sahip çıkacak ya da Kürdistan'da

inkârcı sömürgecilik hâkim kılınarak ortaya çıkan umut ciddi bir biçimde kırılacaktı.

Bu durum tarihin birçok döneminde olduğu gibi, çok kritik ve gelecek yüzyılları etkileyecek yaşamsal nitelikte bir duruşu gerektiriyordu. Dışarıda suskunluğun sağlandığı, zindanlarda baskıların çok artırıldığı, tutsaklara nefes aldırılmadığı, bunun da büyük bir irade kırılması yarattığı ortamda, ya bu tarihsel rol oynanacak ya da PKK şahsında halkta yaratılan büyük umut kırılmaya uğratılacaktı. Bu durum PKK kadrolarını önemli bir karar almayla karşı karşıya getirmişti. Ya dayatılana boyun eğip yarattıkları umudun bu defa tersine dönerek, büyük bir kırılma yaşanmasına razı olacaklar, böylelikle yaptıklarının halka ve tarihe büyük bir bedel ödettirilmesi biçiminde bir durum ortaya çıkacaktı; dolayısıyla ya iddia ettiklerinin tersine halka zarar verecek, halktaki umutsuzluğu derinleştirmede negatif bir rol onayacaklar, ya da bu iddialarının sahipleri olduklarını göstererek ve bunu zor koşullarda gerçekleştirerek halkın umudunun ve inancının daha güçlü biçimde ve katlamalı düzeyde ortaya çıkmasının aktörleri haline geleceklerdi.

Burada devrimcilik, devrimci sorumluluk, halka bağlılık, yurtseverlik ve insani değerlere bağlılık önemliydi. PKK kadroları bunları temsil edecekler mi, etmeyecekler mi? Bu işte bu zor koşullarda belli olacaktı. Sömürgeci güçler, inkârcı güçler, PKK kadrosunu ezerek, tasfiye ederek, pişman ettirerek on yıllarca daha Kürdistan'da karanlık bir dönem başlatma hedefiyle yüklenirken, PKK kadroları da böyle bir dönemde direnerek, inkârcı rejimin hedeflediğinin tersine, on yılları kurtaracak bir direniş gerçekleştirip gerçekleştiremeyecekleri biçiminde bir tarihsel karar ve fırsatla karşı karşıya bulunuyorlardı.

14 Temmuz direnişi öncesi durum böyleydi. PKKliler halka söz vermişlerdi. Halkın yemeğini yemişlerdi. Halkla konuştukları her yerde bu kölelik zincirlerini kıracaklarını kararlılıkla ortaya koymuşlardı. Halkın umudu olacaklarını, halkın kendilerine destek vermesi gerektiğini vurgulamışlardı. İşte bu durumda ya halka verilmiş bu sözler unutulacak, ya da halkın umudu boşa çıkarılmayarak insan olmanın, devrimci olmanın, verilen sözlere bağlı olmanın gerekleri yerine getirilecekti. Başkan APO'nun verdiği bilinç, anlayış ve örgüt tarzıyla halka büyük bağlılık içinde yetişen PKK'li kadrolar, dünyada en kötü şeyin kendilerine umut bağlayanların bu umudunu kırmak olduğu biçiminde bir ahlaka, bir terbiyeye ulaşmışlardı. Dünyada halka verilen, insanlara verilen umudu boşa çıkarmak kadar lanetli, kötü bir şey olamazdı. Bir insan için, bir devrimci için en kötü duruma düşmek ancak böyle olabilirdi.

İşte özgürlükten, demokrasiden, adaletten ve eşitlikten yana olan insanların yarattığı bu binlerce yıllık kültürün bu zihniyetin temsilcileri olduğunu iddia eden PKK'liler tabii ki halkın umudunu boşa çıkarmayacak bir kararlılık, bir tercih ortaya koyacaklardı.

**Özgürlükten, demokrasiden
Adaletten ve eşitlikten yana olan
İnsanların yarattığı
Binlerce yıllık kültürün
Zihniyetin temsilcileri
Olduğunu iddia eden PKK'liler
Tabii ki halkın umudunu boşa
Çıkarmayacak bir kararlılık
Bir tercih ortaya koyacaklardı**

Bu baskılar ve zulüm karşısında umutsuzluğa kapılma yerine, bu baskıların aslında tarihsel rollerini daha da değerli ve anlamlı kıldığı, bu yönüyle bu zor koşullarda direnme ve halka cevap vermenin aslında bir şansızlık veya talihsizlik değil Kürt insanı ve devrimciler açısından hiçbir kuşağa nasip olmayacak düzeyde bir rol oynama ve bir değer haline gelmenin sorumluluğuyla karşı karşıya olunduğu bilinciyle hareket etme duygusu, Başkan Apo'nun kadroya verdiği en temel bilinçti. Ya da PKK'nin önder kadrolarında böyle bir ruh hali, böyle bir bilinç vardı.

Tabii zorluklar fazlaydı. Yapılacak bir direnişin başarısızlıkla sonuçlanmasından korkuluyordu. Burada bir bireysel korkudan çok, yeni bir başarısızlığın Kürt halkına, PKK'ye daha fazla pahalıya mal olacağı korkusu vardı. Ancak halka verilen sözler, yoldaşlara verilen sözler, Başkan Apo'nun yoldaşları olmak bu korkuları yenen güç kaynakları oldu. Devrimci ilke temelinde böyle bir başarısızlığın korkusu aşılarak, büyük başarmanın getireceği sonuçların morali ve gücüyle böyle bir direnişin kararlılığı, zihniyeti ve düşüncesi ortaya çıktı.

İşte bu koşullarda PKK'nin önder kadroları gerçekten önder devrimci olmanın, halklara ve insanlığa bağlı olmanın gereklerini yerine getirmek için, binlerce yıllık insanlık tarihinde başka büyük insanların, değerli toplulukların yaptığını, bayrağı devralarak bu defa da kendilerinin yapması gerektiği bilinciyle hareket ettiler. Artık gelinen aşamada insan olarak her şeylerini ortaya koyarak, insanlık açısından güzel değerleri kurtarmanın rolünü üstlenme kararına ulaştılar.

İşte bu özellik 14 Temmuz'a gidilen ortamda PKK kadrolarına ve önder kadrolarına en büyük cesareti veren ya da bu zor koşullarda mücadele etmenin kararlılığını ortaya çıkaran bir temel olmuştur. Eğer Apocu Hareketin ilk çıkışında ortaya koymuş olduğu bu söylem, bu değerlendirmeler olmasaydı, "Zor koşulların yaratıcıları olacaksınız, zor koşulların devrimcisi olacaksınız, zor koşulların devrimci tarzını kendinizde somutlaştıracaksınız; sizin tarihsel rolünüz budur, buna göre hareket edeceksiniz, bunu bilerek bu işe gireceksiniz" düşüncesi Kürdistan devrimcilerinin beyinlerine yedirilmese ve yüreklere nakşedilmeseydi, kadroların bütün hücrelerine kadar bu tarz yansıtılmasaydı, 14 Temmuz koşullarında böyle bir eylem kararlılığına, böyle bir direniş kararlılığına ulaşmak mümkün olmazdı.

Öte yandan PKK kadrolarının önemli bir şansı vardı. Bu da Önderliğine inançtı. Yine yoldaşlık duygularıydı. Yoldaşların en zor koşullarda birbirine yardım etme kültürüydü. Bu nedenle Kemal Pir'in ölüm orucunda söylediği gibi "Arkadaş (Önder APO) bu işi götürür" belirlemesi, bu direnişi başlatması ve kararlılıkla sürdürmesinin en temel etkeniydi. Önder Apo'nun bu mücadeleyi mutlaka örgütleyeceği, ayağa kaldıracağı ve başarılı pratiğe sokacağı düşüncesi, tabii ki zindan içindeki yoldaşları ve PKK kadrolarının direnmeleri açısından önemli bir itekleyici etken olmuştur. Direnmenin halka ve Önderliğin yoldaşlığına karşı yapılan bir görev olduğu bilinciyle hareket edilmişti; bu direnişin boşa gitmeyeceği, aksine Önderlik ve dışarıdaki yoldaşları tarafından sahiplenilip daha büyük başarılara götürüleceği inancı direnişe katılan kadroların önemli bir özelliğiydi. Halka söz verme, insanlığa söz vermenin yanında, önderlerine ve yoldaşlarına söz verme, sözlerinin gereklerini bir devrimci ve insan olarak yerine getirme duygusu, terbiyesi ve kültürü de bu direnişi yaratan ve başarıya götüren önemli etkenlerden birisi olmuştur.

PKK'nin kadroları 12 Eylül ile birlikte bu uygulamalara ve baskılara direneceklerini ilan etmişlerdir. Cezaevindeki birçok Kürt örgütü ve Türk solundan bazı örgütler, "Bu bir geçiş dönemidir, sabretmek lazım" diyerek mevcut uygulamaları kabul ederken, PKKli kadro ve sempatizanları ise hiçbir koşulda bu baskıları kabul etmeyeceklerini bir tutum olarak ortaya koymuşlardır. Yürüttükleri direnişte bir başarısızlık ortaya çıkınca ya da direnişi bir süre yürütememe durumuna düştüklerinde bunu gerekçelendirmemişler; aksine kendilerini eleştirerek, devrimciliğe layık olmayan yetersizliklerini kabul etmeyerek, halka ve yoldaşlara verdikleri sözlerin gereklerini yerine getirmediklerinden dolayı kendilerini yerden yere vurmuşlar ve lanetlemişlerdir. Zulmü, baskıyı ve ona karşı suskunluğu bazı gerekçelerle izah etmek yerine, bu baskıya karşı tavır koymamayı veya buna karşı yetersizliği büyük bir özeleştiri konusu haline getirdikle-rinden, direniş içine girmedikleri müddetçe kendi durumlarını kabul etmediklerinden dolayı böyle bir direnişe geçmişlerdir.

12 Eylül faşizmi hala ayakta olan ve mücadeleyi toparlamak için yurtdışına çekilen

hareketimizin ve Önderliğimizin çabalarını boşa çıkarmaya çabalıyor; Diyarbakır'daki tutsakları tümden teslim alarak, PKK'nin önder kadrolarında irade kırılması yaratarak ve bunu dışarıdaki kadrolara da yansıtarak, 'en önemli kadrolarınız bu hale geldi, sizin de sonunuz farklı olmayacaktır' mesajı vererek, PKK'nin kadrolar ve Kürt halkı şahsındaki itibarını ve güvenini bitirmek istiyordu. Önder kadrolarımız bir direniş başlatma ya da başlatamamanın sonuçları ne olacağının bilincindeydiler. Direnerek halkın umudunun bitirilemeyeceği, hangi koşulda olursa olsun halkın ve PKK kadrolarının teslim olmayıp direneceği zihniyeti ve duruşunun geliştirilmesi partimiz ve halkımız açısından çok değerli sonuçlar ortaya çıkaracaktı. Bu bilinç tabii ki böyle büyük bir direnişi yaratmıştır. Eğer direnişin sonuçlarının kapsamı bu düzeyde görülmeseydi, büyük fedakarlıklarla yürütülen böyle bir direnişi gerçekleştirmek mümkün olmazdı. Amacın büyüklüğü çabanın da, direnişinde, duygunun da büyüklüğünü ortaya çıkarmıştır.

- Sebep ve sonuçlarıyla değerlendirildiğinde 14 Temmuz direnişinin hem Türkiye ve Kürdistan toplumların da hem de özgürlük mücadelesinde yarattığı sonuçlar neler oldu? Yine özgürlük mücadelesinin gelişim seyrini nasıl etkiledi?

MUSTAFA KARASU: 14 Temmuz direnişinin Türkiye ve Kürdistan'da çok önemli sonuçlar ortaya çıkardığını söyleyebiliriz. Her şeyden önce 12 Eylül darbesine verilmiş en büyük cevap 14 Temmuz direnişi olmuştur. Türkiye'deki demokratik devrimci mücadeleyi bastırmayı da hedeflemekle birlikte, esas olarak Kürdistan'daki özgürlük hareketini ezmeyi amaçlayan bir darbeydi. Bu bakımdan 12 Eylül darbesinin kendisinin tamamen hâkim olduğunu düşünüldüğü bir dönemde 14 Temmuz direnişiyle darbe yemesi, Kürdistan özgürlük hareketini boğma, PKK'nin kökünü kazma politikasının tümden boşa çıkması tarihsel önemde bir olaydır.

Burada şahadetlerin dört kişi olması ve direnişlere katılanların sayısının sınırlı olması bu sonucu değiştirmez. 14 Temmuz'a katılanlar PKK'nin önder kadrolarıdır. PKK'yi ve Özgürlük Hareketinin duygusunu, düşüncesini, onun özelliklerini, niteliğini esas olarak temsil eden bu arkadaşlarımızdır. Dolayısıyla onlar şahsında yürütülen ve başarıya götürülen bu direniş, aynı zamanda bir bütün olarak özgürlük hareketinin direnişi ve başarısıdır. PKK'nin yepyeni ve yenilmez bir hareket olduğunun ispatıdır. Bu açıdan 14 Temmuz, 12 Eylül'ün Kürt halkının özgürlük mücadelesine ve onun öncü gücü PKK'ye karşı yenilgisini ifade etmektedir. 14 Temmuz'la birlikte 12 Eylül darbesinin o kadar da güçlü olmadığını, bu darbeye karşı direnilebileceğini Türkiye ve Kürdistan halkına göstermek önemli olmuştur.

Kürdistan halkının bu direniş şahsında PKK'ye ve özgürlük hareketine güveni daha da gelişmiştir. 12 Eylül darbesinin PKK'nin itibarını zayıflatma amacı tersine dönmüştür. Aksine 12 Eylül'ün varlığını çok etkin sürdürdüğü dönemde PKK'nin itibarı kat be kat artmıştır. Halk, "Eğer 12 Eylül darbesi bu PKK'yi tasfiye edemiyorsa, iradesini kıramıyorsa, hiçbir güç kıramaz" kanaatine varmıştır. Çünkü 12 Eylül darbesi kadar bir baskı, bir zulüm, bir otorite bir daha kolay kolay ne Türkiye ne de Kürdistan üzerinde yürütülebilirdi. Baskının zirveleştiği böyle bir dönemde Kürt halkının evlatları, Türkiye halkının değerli evlatları direnebiliyorsa, özgürlük inancını ortaya koyabiliyorlarsa, Kürt halkının özgürlük mücadelesinin inkarcı sömürgeciler karşısında yenilmeyeceğini hem de çok çarpıcı bir biçimde gösterebiliyorlarsa, bundan sonraki yıllarda PKK bu iradesini daha güçlü gösterebilir kanaati oluşmuştur. Bu koşullarda PKK'-yi, Kürt halkının özgürlük iradesini yenemeyen inkârcı sömürgecilik başka koşullarda hiç yenemez düşüncesi giderek Kürdistan topraklarında dalga dalga yayılmıştır.

Bu aslında sadece PKK açısından değil, bir bütün olarak Kürt halkı açısından yeni bir duygunun, kendine güven anlayışının ve yeni bir Kürt kimliğinin, Kürt zihniyetinin, Kürt direniş kültürünün ortaya çıkması anlamına

gelmektedir. 14 Temmuz sadece PKK Hareketinin tasfiyesini önleyen bir direniş değil, aynı zamanda Kürt halk tarihinde ortaya çıkan Kürt kişiliğinin Apocu Hareketle başlayan zihniyet değişiminin 14 Temmuz'la birlikte çok daha köklü bir niteliksel değişime uğramasının önü açılmıştır. Bu bakımdan 14 Temmuz direnişini değerlendirirken, bunun halk üzerinde, özgürlük tarihimiz üzerinde etkisini değerlendirirken, bu kapsamı ve içinden geçtiği koşulları dikkate almak gerekir. Çünkü bir olgunun anlamı ve değeri içinden geçtiği koşullar çerçevesinde ortaya konulabilir, gerçek değeri verilebilir.

Bu yönüyle 12 Eylül koşullarında, hem de bu darbenin baskısını en fazla hissettirdiği, faşist işkenceci yüzünü en fazla gösterdiği Diyarbakır zindanında böyle bir direnişin gerçekleşmesi, tabii onun sonuçlarının da daha tarihi, daha köklü olmasını sağlamıştır. O günden itibaren Kürt halkı artık ne kadar baskıcı, ne kadar tehditkâr olursa olsun, 12 Eylül otoritesini ciddiye almamıştır. Baskının en fazla yoğunlaştığı Diyarbakır cezaevinde bile, 14 Temmuz'dan sonra harekete bağlılığını sürdüren kadroları bırakalım, iradesi kırılmış ve itirafta bulunmuş kişiler bile itiraflarından vazgeçerek tekrar örgüt saflarına katılmışlardır. Yani Diyarbakır cezaevinde işkenceci otoritenin zirveleştiği bir ortamda bile insanlar tutumlarını değiştirmiştir. Bu hareketin mücadeleyi geliştireceği ve özgürlüğü kazanacağı inancının yeniden oluşması, bu insanların ağır baskı görme, büyük bedeller ödeme pahasına itirafçılığı ve teslimiyetçiliği bırakarak örgütün saflarında yer almayı tercih etmelerine götürmüştür.

14 Temmuz direnişinin Türkiye'deki baskıcı rejimi teşhir eden, onun yüzünü ortaya çıkaran, dolayısıyla onu zayıflatmada önemli rol oynayan etkisini de belirtmek gerekir. Darbeyi yaptıklarında "şu kadar olay oluyordu, şu kadar insan ölüyordu, biz bu olayları önlemek için geldik" diyen ve konuda toplumun bazı kesimlerinden destek alan bu darbe, başta Diyarbakır zindanı olmak üzere, polis karakolları ve zindanlarda işkencelerle öldürülen insanların toplum tarafından öğrenilmesi, 12 Eylül'ü zayıflatan etken olmuştur. 12 Eylül'ün kirli yüzünü açığa çıkararak, hem içerde hem de dışarıda itibarı ve otoritesinin baş aşağı gitmesini başlatmıştır.

14 Temmuz Özgürlük Mücadelesinin seyrini de önemli düzeyde etkilemiştir. 12 Eylül öncesi yurt dışına çekilen hareketimiz Ortadoğu'da bir toparlanma çabası içerisindeydi. Ama 12 Eylül'ün yarattığı yılgınlık ve olumsuzlukların kadrolarımız içinde de belli etkisi vardı. Özellikle tasfiyeci tutumlar, mültecilik gibi eğilimler ortaya çıkmıştı. Ülkeye ve mü-

cadeleye dönüşü değil yılgınlığı yayan ve "12 Eylül geldi kılıcını vurdu, artık Kürdistan'da eskisi gibi mücadele koşulları bulunamaz" diyen, bu yönüyle inançsızlığı ve güvensizliği yayan bir eğilim de örgüt içinde kendisini etkin kılmak istiyordu. Öte yandan Kürdistan'da bir sessizlik hâkimdi. 14 Temmuz bu sessizliği kırdı. Kürt halkının özgürlük mücadelesinin devam ettiğini, devam ettirilmesi gerektiğini ortaya koyan bir direniş gerçekleşmişti. 14 Temmuz her türlü baskı karşısında direnilebilir mesajını vermişti. Zaten 14 Temmuz PKK'nin zor koşullarda mücadele etme felse-

fesinin cezaevinde pratikleşmesiydi. Apocu yaşam ve mücadele felsefesinin etkin biçimde pratikleşmesi, 14 Temmuzla oldu. Bu durum sessizliği kırarak, 12 Eylül öncesi mücadeleyle 15 Ağustos arasında süren sessizlik ortamında mücadele köprüsü oldu.

14 Temmuz Önderliğimizin hareketi toparlayıp tekrar ülkede mücadele etme çalışmalarına en büyük desteği vermiştir. Bir cümleyle ifade edersek, 14 Temmuz ülkeye dönüş çağrısıdır. Ülkeye dönüş çağrısının örgüt içerisinde yaratılmaya çalışılan mülteciliğe büyük bir darbe vuracağı ve mülteciliği ortadan kaldıracağı, kadronun yüzünün ülkeye döndüreceği açıktır. Nitekim 14 Temmuz'la birlikte tasfiyecilik, mültecilik, inançsızlık yerle bir olmuş, bunun yerine PKK'nin en zor koşullarda mücadele verebileceği anlayışı ve felsefesi yeniden canlanarak, örgütümüzün ve kadromuzun yüzü ülkeye dönmüştür. Bu yönüyle de Önderliğimizin çabalarına en büyük desteği vermede, bu çabaların başarıya ulaştırılmasını sağlamada tarihsel rol oynamıştır. Bunu Önderliğimiz, '14 Temmuz ruhu PKK ruhudur' biçiminde ifade etmiştir.

Sonuç olarak 14 Temmuz mücadelemizin 12 Eylül faşizmi karşısında yediği darbelerden çabucak sıyrılmasını, ülkeye dönüşün hızlanmasını beraberinde getirmiştir. Böylelikle hareketimizin dokusu 14 Temmuz ruhuyla güçlenerek mücadeleye hazır hale geldi. Tüm bunlar halkın PKK etrafında daha fazla toparlanmasına vesile oldu. Böylelikle 14 Temmuz direnişiyle birlikte PKK'nin giderek Kürdistan'ın yegane örgütü haline gelmesi söz konusu olmuştur.

- KKK önderliği özellikle son dönemlerde ki İMRALI KONUŞMALARI' NDA 14 Temmuz direniş abidelerinden Kemal Pir devrimci kişiliğini, kadro açısından örnek alınması ve yaşamsallaştırılması gerektiğine vurgu yapıyor. Önderliğin özellikle Kemal Pir kişiliğine bu kadar vurgu yapmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

MUSTAFAKARASU: 14 Temmuz Ölüm Orucu denince akla özellikle Kemal Pir ve Hayri Durmuş gelir. Canlı ve dinamik kişiliği, özgün yanları nedeniyle Kemal Pir yoldaş doğal olarak da öne çıkar. Kemal Pir kişiliği, esas olarak da devrimci niteliği çarpıcı olan ve pratikçiliği öne çıkan bir önder kadromuzdu. Pratikleşerek mücadelenin sürekli geliştirilmesini önüne koyan bir tarzın sahibiydi. Apocu Hareket açısından mücadelenin geliştirilmesi her zaman yeni insanlar kazanma, örgütleyip mücadeleye sevk etme olduğundan, hareketimizin mücadele tarzına en uygun kişilik de doğal olarak Kemal Pir yoldaş olmaktadır.

Bunu söylerken diğer şehit yoldaşlarımızın böyle olmadığını söylemek istemiyoruz. Hatta Hayri farklı nitelikleri ve üstün yanları olan öncü kadrolarımızdandı. Zaten cezaevinde her zaman birincil derecede sorumluluk taşıyan ve 14 Temmuz'un ilk açıklamasını yapan da Hayri yoldaştı. Ancak Önderliğin "Haki benim ruhumdur" dediği gibi, Kemal de bir yönüyle hareketin ruhu olduğu için, 14 Temmuz direnişi daha fazla da onunla anılmaktadır.

Kemal Pir saçından tırnağına kadar ilkeli bir devrimciydi. Bir devrimci olmanın bütün sorumluluğunu üstünde taşıyordu. Eğer bir devrimci isem, benim niteliğim de, yaşamım da, davranışım da farklı olmalı diyebilen büyük bir devrimciydi. Devrimci olmanın sıradan insandan farklılıklarını, kendisinin farklı tarz ve ölçülerde hareket etmesini ve bunun gereklerini yerine getirmesinin bilincini derinden yaşayan bir yoldaşımızdı. Devrimciysen, bir halkın özgürlük mücadelesine öncülük edecek bir kadroysan, o zaman bunun gerekleri neyse ona göre yaşaman ve amaca kil-

itlenmem gerekir diyebilen ve bunu pratiğinde gösteren bir yoldaşımızdı. Bir devrimcinin nasıl olması gerektiği profilini kendi şahsında çizmiştir.

Bunlar çok önemli şeylerdir. Bir hareketi başarıya ulaştırmada önemli rol oynayanlar da böyle kadrolardır. Özellikle Kürdistan devriminin zorluğunun bilincinde olarak ve mücadele ettiği gücün saldırganlığını ve baskıcı yönünü de bildiğinden, ancak buna cevap verecek bir tarzı her an, her saat, her gün yerine getirmekle önüne konulan hedeflerin başarılabileceğini bilen bir yoldaşımızdı. Önderliğimizin sürekli Kemal Pir'den söz etmesinin en temel nedeni budur. PKK gibi bir hareketin önüne koyduğu hedeflere ulaşmasının ancak böylesi kadrolarla başarıya götürülebileceğini söylemek istemektedir. Herkese nasıl bir kadro olunması gerektiğinin ölçülerini ortaya koymaktadır.

Tabii ki Kemal Pir gibi olunabilir, onun ölçülerine ulaşılabilir. Kemal Pir de bütün yoldaşlarımız gibi bir insandı. Bir insan olarak herkesten farklı değildi. Ama aldığı görevin bilincinde ve bunu yapma bilincini taşıyan bir insandı. Öyle ulaşılamayacak özelliklere sahip bir insan değildi. Sorumluluğunun bilincinde olan her insanın yapabileceği ya da kendisinde somutlaştırabileceği özelliklere sahipti. Zaten bu özellikleri doğuştan gelmekten öte her gün yoğunlaşarak, her gün kendisini yeniden yapılandırılarak, her gün devrimci sorumluluklarını hatırlayarak kendini geliştiren ve böylece kendini büyük bir devrimci olmaya götüren bir insandı.

Kemal Pir'in en temel özelliklerinden biri de sürekli dinamik, canlı olan, her saniyeyi devrim için değerlendiren birey olmasıydı; bunun yanında ona ister görev verilsin ister verilmesin, kendi görevinin ne olduğunun, ne yapması gerektiğinin bilincinde olan bir devrimciydi. Onun için herhangi bir yetkinin, herhangi bir mevkiin anlamı yoktu. O zaten bir devrimci olarak ne için yetkili olduğunu bilirdi. Hiçbir zaman yetkici, mevkici, bürokratik tarzda bir devrimcilik yapmadı. O çabasıyla, emeğiyle yetkili olan, otorite olabilen, kendisini kabul ettiren bir yoldaşımızdı. Cezaevine düştüğünde hiçbir sorumluluk almadı. Gerçekten yönetim içinde de yer almadı. Yönetim içinde yer almak istemediğini söyledi. Arkadaşlar yaparlar, biz de devrimci görevlerimizi yerine getirerek, bütün yeteneklerimizi ortaya koyarak arkadaşlara yardımcı oluruz dedi ve böyle yaptı. Yönetimde olmamasına rağmen, bir yöneticinin yapması gereken tüm çalışmaları fazlasıyla yaptı. Sürekli arkadaşlarla ilgilenen, arkadaşları örgütleyen, onların devrimci ruhunu ayaklandıran, onlara nasıl bir devrimci olunması gerektiğini her gün öğreten bir duruşu oldu.

Kemal cezaevine girdiği günden şehit düştüğü zamana kadar resmi bir yönetim birimi içinde yer almadı; ama duruşuyla, tutumuyla her zaman harekete geçiren, her zaman etkileyen, örgütleyen, devrimci saygınlığını ve otoritesini sağlayan bir yoldaşımızdı. Bu yönüyle gerçekten de devrimci kimdir, bir sosyalist nasıldır, bir halk savaşçısı nasıldır sorularına cevap en fazla da Kemal Pir'in şahsında görülebilirdi. Tam bir halk adamıydı, tam bir gençlik önderiydi, bir eğitimciydi; ama aynı zamanda bulunduğu ortamda insanlarda sorumluluk duygusunu yükselten, kendi şahsında insanlara devrimi, devrimciliği, partiyi ve Önderliği yaşatan özelliklere sahipti. Hiçbir zorluk Kemal Pir'in devrimci inancında, coşkusunda zayıflık ortaya çıkarmazdı. Ona göre her zorluk aşılabilirdi. Bu yönüyle duygusunda, düşüncesinde 'olmayacak' diye bir şey yoktu. Bir devrimci açısından doğru yöntem uygulandığında, zamanında ve yerinde hareket edildiğinde her türlü engeli aşabilecek ve başarıya götürebilecek olduğunu yalnız söylemekle kalmayan, pratiğinde gerçekleştiren bir yoldaşımızdı.

Önderliğimizin Kemal Pir devrimciliğini sürekli örnek göstermesinin içinde yaşadığımız süreçle de ilişkisi var. Önderliğin yakalandığı, hareketin zorluklarla karşılaştığı ortamda, bunların ancak devrimcilikle, devrimci tarzla, tempoyla, örgütlenmeyle, çalışmayla aşılabileceğini bildiğinden, hepimize "Kemal Pir devrimciliğini esas alın, bunu esas alır-

sanız her sıkıntıyı ve her zorluğu aşarsınız" demektedir. Hareketin yaşadığı sıkıntıları, zorlukları görerek, ancak Kemal Pir devrimciliğiyle bunların aşılacağını, başka türlü hiçbir tarzın ve yaklaşımın yaşadığımız sorunlara cevap olamayacağını, bunu herkesin bilmesi ve gereklerini yerine getirmesi gerektiğini düşünerek sürekli bu vurgulamayı yapmaktadır. Bu vurgulama aslında nasıl bir çalışma ve örgütlenme tarzı, nasıl bir yoldaşlık olması gerektiğine işaret etmekte; yani bize dönemin ölçülerini, hareketin ölçülerini, başarı ve zafer kazanmanın ölçülerini önümüze koymaktadır.

Bu bakımdan Kemal Pir devrimciliğini örnek verirken, bu aynı zamanda Önderliğin bizlere verdiği bir talimattır. Nasıl bir kadro olmamız, nasıl bir militan olmamız, nasıl bir yurtsever demokrat olmamız, nasıl bir insan olmamız, nasıl bir örgütçü ve eğitimci olmamız gerektiği konusunda talimattır. Çünkü sayfalarca anlatılamayacak şeyler Kemal Pir şahsında somutlaştığı için, binlerce sayfada değerlendirilemeyecek kadro ölçülerini Kemal Pir devrimciliğini önümüze koyarak değerlendirmemize sunmuştur. Bu kadro ölçülerinin soyut değil somut olduğunu söylemek istemektedir. Somuttur, önünüzde vardır, bunları yapacaksınız demektedir.

Önderliğimizin bir dönem kendisinin belirttiği gibi, "Gayri ihtiyari olarak sizin örgütünüzden istifa ediyorum" demesi de yine Kemal Pir gerçekliği ortaya konularak iyi anlaşılabilir. Örgüt içinde çeteciliğin, yetkiciliğin ve mevkiciliğin geliştiğini; değerler yaratmak, eylemi ve eğitimi geliştirerek örgütü büyütmek yerine, örgütün mücadelede yarattığı değerlerin üstünde yöneticilik ve komutanlık yapan, bunu geliştirmekten çok bunun üzerinde yaşayan bir kadro tipinin giderek ortaya çıktığını; bunun da örgütün yarattığı imkanları yeterince kullanamadığını; örgütümüzün daha büyük sonuçlar elde etmesi gerekirken, PKK'nin çıkışında varolan ve Kemal Pir şahsında somutlaşan kadro özelliğinin giderek aşınmasının örgütü büyük tehlikelerle kaşı karşıya getirdiğini ve imkânları çarçur ettiğini görerek bunları söylemiştir.

Burada Önderliğimizin kastettiği şey şudur: "PKK'nin yaşam ve mücadele tarzından ve bunun somut ifadesi olan Kemal Pir devrimciliğinden uzaklaşıldığı için başımıza bu tehlikeler geliyor. Ben böyle bir örgütün lideri olamam; ben ancak Kemal Pir'lerin, Kemal Pir gibi devrimcilik yapanların, onun gibi yaşayanların, onun gibi mücadele edenlerin örgütünün lideriyim. Benim yaşam ve mücadele felsefem Kemal Pir devrimciliğinde somutlaşan yaşam ve mücadele felsefesidir." Önderlik bunları söyleyerek, aslında bütün hareketi, bütün kadroları uyarmıştır. Önderliğin 1999 yılının başında uluslararası komplo sürecinde söylediği sözü böyle anlamak lazım. Böyle anlarsak doğru anlamış oluruz ve o zaman kendimizi gerçekten önderliğin bu eleştirisine ve önderliğin "Kemal Pir'ler yok mu? Kemal Pir devrimciliği nerede?" sorusuna doğru bir cevap vermiş oluruz.

- Kemal Pir devrimci kişiliği sizce nasıl anlaşılmalı ve pratikleşmeli?

MUSTAFA KARASU: Kemal Pir devrimciliği örgütün en fazla zorluklar ve sıkıntılarla yaşadığı dönemde rol oynama devrimciliğidir. Nasıl ki Diyarbakır zindanında Kürdistan'da yaşanan zorluklar, örgütün yaşadığı zorluklar döneminde Kemal Pir devrimciliği ve 14 Temmuz ruhu tarih sahnesine çıkmış, bu zorlukların aşılmasında önemli rol oynamışsa, şimdi de hareketimizin aynı düzeyde olmasa da önemli zorluklar yaşadığını gören Önderliğimiz bizlere böyle bir doğrultuyu göstermiştir. Önderliğimiz kadro ölçülerinde, yaşamda ve mücadelede bir gevşeklik olduğunu hissetmektedir. Çünkü kendi yarattığı mücadelenin ortaya çıkardığı potansiyelleri bilmektedir. Yarattığı halk gücünü bilmektedir. Büyük bir birikim ve mücadele kültürü var. Ama bunun doğru değerlendirilemediğini, bu nedenle de yeterince etkili olunmadığını görerek, işte bu zayıflıklarımızı yaşamda olsun, örgüt anlayışında olsun, militanlıkta ve mücadelede olsun, işlerin üzerine yürüme tarzında olsun zayıf kaldığımızı, bu zayıflıklarımızı gidermenin ilacının da 14 Temmuz ruhu ve 14 Temmuz direnişinin temsilcisi olan

Kemal Pir olduğunu söylemektedir. Yani 14 Temmuz ruhuyla bütün kadroların kendilerini yıkamasını istemektedir.

Öte yandan Kemal Pir devrimciliğini vurgulaması, Önderliğin yeni paradigmam dediği ideolojik duruşun ve içeriğinin geliştirilmesine en uygun militan ölçüleri temsil etmesinden dolayıdır. Çünkü yeni paradigma halkçı devrimciliği, yetkiden ve mevkiden uzak devrimciliği, kendisi için bir şey isteyen değil de, halkı için, ülkesi için, insanlık için çalışan bir kadroyu gerektirdiğini düşünerek, yeni paradigmanın örgütsel biçimine en uygun kadronun Kemal Pir olduğunu, onun kişiliği olduğunu bizlerin önüne koymuştur. Dolayısıyla zaman zaman tekrarlandığı gibi yeni paradigmanın kadrosu kimdir, niteliği nedir denilirse, bunun cevabının net olduğunun bilinmesi gerekir. Bazılarının yaptığı gibi ideolojik yaklaşımlarımızı, bunun duruşunu muğlaklaştırma karşısında somut olarak önümüzde duran Kemal Pir gerçekliği ile tüm bu muğlaklaştırmalara en doğru cevabı verebiliriz. Yeni dönemin kadrosu nedir derlerse, işte bu Kemal Pir devrimciliğidir, Kemal Pir militanlığıdır, onun gibi düşünmek, onun gibi yaşamaktır.

Yeni ideolojik sistemimiz bugüne kadar hakim olan egemen sistemin dışına çıkmak olduğu gibi, ancak egemen sistem kişiliğinin dışına çıkan kadroyla bu ideolojik doğrultunun ve yaşam projesinin gerçekleşeceğini bilerek, Kemal Pir devrimciliğine vurgu yapmıştır. Defalarca "İçinizde bir Kemal Pir yok mu?" diyerek sorunların kaynağının şundan bundan değil de, Kemal Pir devrimciliğinin yeterince pratikleşmemesinden kaynaklandığını belirtmiştir. Dolayısıyla bizlerin de hiçbir gerekçe öne sürmeden, yetersizlikler ve zayıflıkların nedenini başka bir yerde aramadan, tamamen Kemal Pir devrimciliğinin yapılıp yapılmadığına bakarak, kendimizi böyle ölçerek, bu ölçülerde değerlendirerek bir karara varmamız ve eksiklerimizi de Kemal Pir devrimciliği temelinde tamamlamamız gerekmektedir.

- 14 Temmuz direnişi kuşkusuz ki Özgürlük Hareketine güçlü bir miras bıraktı sizce bugün bu mirasa yeterince sahip çıkılıp pratikleştiriliyor mu? 14 Temmuz direniş ruhuna ve mirasına sahiplenme nasıl olmalıdır?

MUSTAFAKARASU: Kemal Pir kişiliğini ve özelliklerini belli düzeyde ortaya koymaya çalıştık. Şimdi bu kişiliğin bu özelliklerinin yeterince pratikleştiği söylenemez. Bu konuda dıştan dayatılan ideolojik saldırılar, burjuva liberal yaşam biçimi ve sistemin insanları etkileme açısından geliştirdiği ideolojik saldırılar belirli düzeyde kadromuzu da etkiliyor. Öte yandan Önderliğimizin devletçi, iktidarcı, yetkici, mevkici ve bürokratik olmayan cinsiyet özgürlükçü demokratik toplum paradigmasının anlaşılmayarak ya da burjuva liberal prizmadan geçirilerek anlaşılması, kadro düzeyinde, kadro duruşunda, kadro sorununda Kemal Pir'den uzak, Kemal Pir'e layık olamayan yaklaşımlar ortaya çıkarmaktadır. Hatta neredeyse Kemal Pir devrimciliğini modası geçmiş bir devrimci kişilik olarak görülmesi ve bunun çeşitli biçimlerde ortamımıza dayatılması görülmektedir. Tabii bunlar bize kazandıran değil de kaybettiren anlayışlardır.

Bizim hareket olarak en temel güç kaynağımız kadro ve onun çalışma tarzı olmuştur; bunun halk üzerinde, toplum üzerinde yarattığı etki olmuştur. Nitekim yer yer halkın "Eski Apocuları, eski kadroları arıyoruz" demesi, Kemal Pir devrimciliğinden ve onun şahsında somutlaşan PKK kadro kişiliklerinden uzaklaşmasıyla ilgilidir. Ret ve kabul ölçüleri muğlaklaşan, neyi reddettiği neyi kabul etmediği belli olmayan, ideolojik mücadele, örgüt mücadelesi, yaşam mücadelesi veremeyen, yanlışlıklara karşı liberal ve mücadelesiz yaklaşan tutumlar karşımıza çıkmaktadır.

Bu tür yaklaşımların Önderliğin yaşam ve mücadele felsefesiyle uzaktan yakından bir ilişkisi yoktur. Sistemin kültürel, ideolojik ve teorik olarak gerçekleştirdiği bombardımanın yarattığı muğlaklık sonucu bunlar olmaktadır. Her zaman hareketimize yapılan en büyük saldırı, yaşam, örgüt ve mücadele ölçülerimizi

muğlaklaştırmak, sistemin burjuva ölçüleri ile bizim ölçülerimiz arasındaki ayrımı ortadan kaldırmak, böylece sistemin mezhebi olacak düşünceler ve duygulara ortam hazırlamak temelindedir. Bütün dış saldırılar ve ortaya çıkan tasfiyeciler en fazla da kadro ölçülerine saldırdılar. Kadro niteliğinden, Kemal Pir gerçeğinden uzaklaştırma çabası yürüttüler. Hareketimize vurulmak istenen darbe daha çok siyasal ve askeri alanda değil, en fazla da mücadele tarihimiz içinde bize güç kaynağı olmuş kadro özelliklerine vurma biçiminde oldu. Bu temelde düşünüldüğünde, bu saldırıların üzerimize yoğunlaşması, hatta zaman zaman bu konuda umutlanmaları, bizim Kemal Pir devrimciliğini, Apocu kadro kişiliğini yeterince temsil edemememizdendir. Eğer Apocu kadro kişiliği temsil edilirse, üzerimize dünya da yıkılsa, bu hareketin zayıflatılması mümkün değildir.

Bütün dış saldırılar
Ve ortaya çıkan tasfiyeciler
En fazla da
Kadro ölçülerine saldırdılar
Kadro niteliğinden
Kemal Pir gerçeğinden
Uzaklaştırma çabası
Yürüttüler

Bu nedenle son yıllarda örgütümüzde yaşanan eksiklikler ve yetersizliklerin başında Kemal Pir şahsında temsil ettiği kadro duruşumuzda yaşanan tahribat ve aşınmalar geldi. Zaten tasfiyeciliğin en fazla bu kadro niteliğini ortadan kaldırmayı hedeflemesi de kadronun örgüt açısından ne anlama geldiğini çok iyi bilmesindendi. Eğer kadroya böyle saldırılar varsa, buna en iyi cevap Kemal Pirleşmekle olur, Kemal Pir tarzını her an yaşatmakla olur. Bu açıdan hareketimizin kadrolarının her yerde Kemal Pir tarzını tartışmaları, Kemal Pir ölçülerini tartışmaları ve yaşamda uygulamaları gerekir. Sadece Kemal Pir'den söz etmek, ama sıra onun tarzına, temposuna geldiği zaman bunun gereklerini yerine getirmemek tabii ki oportünizmdir. Bu en fazla da Kemal Pir yoldaşın reddettiği bir durumdur. Kemal hiçbir zaman düşüncesi ile pratiği bir olmayana değer vermedi. Özelikle bireylerin pratiklerinin ne olduğunu, nasıl yaşadığını ölçü aldı. Zaten böyle olduğu içindir ki hareketimiz bu düzeye geldi, başarılar elde etti.

Bugün de pratiğe geçmeyen, Kemal Pir'in yaşam duruşunu, örgüt ölçülerini hedeflemeyen her söylemin bir demagoji ve kendini kandırma olduğunu, bir lafazanlık olduğunu görmek gerekiyor. Bu nedenle yeterince yaşamsallaştırılmadığından söz ediyoruz. Eğer Kemal Pir yaşamsallaştırılsa, onun ölçülerine bağlı kalınsa ve pratiğe geçirilse, Kürt halkının özgürlük mücadelesi yalnız Kürdistan'da değil, Kürdistan'la ilgili tüm ülkelerde önemli sonuçlar alır.

Kemal Pir bir yere gittiğinde oranın genci ayağa kalkardı. Halkın morali yükselirdi. Günümüzde de Kemal Pir'e layık olmak isteyen tüm çalışanlarımız halkı örgütleyerek, köy ve mahalle komünleri örgütleyerek, köy ve mahalle komünlerini örgütlemede duruşuyla, üslubuyla, yaşamıyla örnek olacak bir yaklaşım göstermelidir. Kemal Pir'e layık olmak, PKK'nın yaşam projesi olan, PKK'nin ideolojisinin pratikleşmesi olan demokratik konfederalizmin inşası için çalışmakla mümkündür. Bu çalışma da üstte kalmayan, bürokratik olmayan, halkın kendisine yakın gördüğü Kemal Pir gerçeği ve onun ruhunu pratiğinde yaşatmakla mümkün olur. Kemal Pir gençliğin içerisine girdiğinde onlar içinde erirdi; ama onların geriliklerini kabul ederek değil. Halkın içine girdiğinde halk içinde erirdi, ama bu onların ölçülerini yükselten bir erime olurdu.

Esas olarak da günümüzde gerçekten Kemal Pir gerçeğine uygun olmayan, PKK ve Apoculuk gerçeğine uymayan kadro anlayışını ve çalışma tarzını değiştirmek en temel görevlerdendir. Belki de bu sürecin en temel düzeltme hareketi, kadronun yetersiz çalışma tarzını aşıp Kemal Pir çalışma tarzını pratikleştirmekle mümkün olacaktır. Eğer bu müca-

dele başarılırsa, kadrolarda yaşanan aşınmalar giderilip Kemal Pir tarzının etkin olması sağlanabilirse, mücadelemizin bugünkünden kat be kat yükseleceğini ve başarıya ulaşacağını rahatlıkla söyle biliriz.

- Kemal Pir'le yaşadığınız sizi çok etkileyen ve unutamadığınız bir anınızı 14 Temmuz yıl dönümü vesilesiyle bize anlatır mısınız?

MUSTAFA KARASU: Kemal Pir'in bu kişiliğine örnek olabilecek bir anımızı şöyle ortaya koyabiliriz: 1977'de Dikmen'de Pilot'un evinde yapılan toplantı için Antep'ten Ankara'ya ulaşmıştık. Bizim Tuzluçayır'daki evimize gidiyorduk. Ben ve Kemal önde yürüyorduk. Kemal ve daha sonra ihanet eden Ali Çetinler arkadan geliyorlardı. Aramızda yetmiş seksen metrelik bir mesafe vardı. Gece karanlıkta yürüyorduk. Biz eve doğru yönelirken, bazı gençler Haki ile Ali Çetiner'in önünü kesiyorlar. Haki ile Ali Çetiner'in önünü kesen gençler arkadaşları sorguya çekiyorlar. "Siz devrimci misiniz, ülkücü müsünüz?" biçiminde soru soruyorlar. Haki arkadaş durumu bilmiyor. Bunu soranlar devrimci de olabilir faşist de olabilir; bu konuda bir kanaate varamadığı için, gençlere "Sizi ne ilgilendirir, biz herhangi bir vatandaşız, yürüyoruz" diye cevap veriyor. Daha doğrusu olumsuz bir cevap veriyor. Gençler bunun üzerine "Cevap verecesiniz. Kimsiniz? Neyle ilgileniyorsunuz? Burada ne geziyorsunuz? Necisiniz?" diyorlar Haki yine "Sizi ilgilendirmez, ne karışıyorsunuz bizim kim olduğumuza" diyerek gençleri tersliyor.

Biz arkamıza baktık ki, arkadaşlar gelmiyorlar. Ama belli sesler geliyor. Seslerin geldiği yöne döndük. Daha Haki'lere yaklaşmamıştık, gece ışıkların olduğu bir yerdi. Gençler Kemal'i tanıdılar. "Ah Kemal abi" dediler ve sarıldılar. Kemal de ne var diye sordu. Haki "Bunlar yolumuzu kestiler" diye şikayet etti. Gençlere niye böyle yapıyorsunuz der gibi sitem etti. Bunun üzerine Kemal, "Tabii devrimci gençler buralara faşistleri koymayacaklar" biçiminde sözler söyledi. Fakat burada önemli olan, gençlerin Kemal'e çok sıcak sarılmaları, abi diye Kemal'in etrafında dönmeleriydi. Çok değer verdikleri, onarca yıl görmedikleri birisine sarılır gibi, Kemal'e sarılıyorlar, Kemal'le konuşuyorlardı. Bu gençler birkaç gün Kemal ile görüşmüş, belki bir iki ay Kemal'in gördüğü gençlerdi. Ama onların üzerine öyle bir izlenim bırakmıştı ki, daha sonra başka bir örgüte geçmelerine rağmen, Kemal'i görür görmez coşmuşlardı.

Bu durum Kemal'in insanlarla kurduğu ilişkide nasıl bir etki bıraktığına, o insanların Kemal'i nasıl unutamadığına bir örnektir. Yine aynı gün gençlerden ayrıldık, eve gittik. Bizim ev sahibimiz vardı. Tanıdık, iyi bir insandı. CHP'ye de oy veren bir insan. Fakat Kürt olmasına rağmen Kürt soruna sıcak bakmayan, bunun gerçekleşeceğine inanmayan, ne kadar anlatılsa da hiç dinlemeyen bir kişilikti. Eve gittiğimizde bizim gittiğimizi duyunca ziyarete geldi. Tabii o dönemde oturdun mu bir yere, bir süre sonra mutlaka siyasi tartışmalar başlardı. İnsanlara düşüncelerimizi anlatmak, politika anlatmak, onları etkilemeye çalışmak yaşamımızın bir parçasıydı. Kısa süre sonra tekrar bu tanıdığımızla tartışma oldu. Biz Haki ile tartıştık. Kürt halkının özgürlüğe ihtiyacı olduğunu, bu halkın örgütlenmesi gerektiğini, Kürtlerin örgütlenmesinin, özgürlüğünün ancak PKK çizgisinde olabileceğini, bu sağlandığı taktirde Türkiye'de devrimci hareketin daha fazla gelişeceğini söyledik; düşüncelerimizi, tezlerimizi anlatmaya başladık.

Ne var ki muhatabımız geçmişte olduğu gibi yine inanmayan, söylediklerimizi hayal gören, bu yönde bir kulağından giren bir kulağından çıkan bir yaklaşım içindeydi. İyi bir insan olmasına rağmen, böyle bir siyasi yaklaşım karşısında çok fazla bizi dinlemeyen bir yaklaşım gösteriyordu. Epey bir tartışma oldu. Zaman zaman çok hararetli tartışmalar da oldu. Kemal de o arada başka işlerle uğraşıyor, bu arada bizi de biraz dinliyor. Bakıyor ki, bizim ikna etme durumumuz yok, ne kadar iyi ve doğru anlatsak da ikna olmuyor. Hemen yanımıza geldi, "Siz bırakın, biz onunla tartışırız, konuşuruz" dedi. Bizim tanıdığımızla tartışmaya başladı. Bizden daha az bir zaman-

da konuştu. Sonunda bizim tanıdığımız, bizi dinlemeyen bu Kürt, kısa sürede şunu söyledi: "Tamam, ben de sizin arkanızdayım, siz yürüdüğünüz zaman benim de kömürlüğümde Ebu Müslim baltası var. Sizin arkanızda Ebu Müslim baltasıyla yürüyeceğim" dedi. Adam Kemal Pir'in tartışması ve sözlerinden etkilenerek hemen bize destek olacağına, bu konuda güç vereceğine, yani bizlerin bu konuda doğru şeyler yapacağımıza inandı; öyle bir düşünceyi, kararlığı, bağlılığı dile getirdi. Daha önce belki aylarca tartıştığımız, ikna edemediğimiz bu yakınımız, kısa sürede Kemal Pir tavrından etkilenerek, en azından mücadelemize sıcak bakan, destek veren bir duruma getirildi.

Burada Kemal Pir'in etkileyiciliğini, devrimciliğini, halkçı özelliklerini, insanlar üzerinde bıraktığı etkiyi rahatlıkla görmek mümkün. Kemal Pir için anlatılacak anılar yüzlercedir. Daha başka birçok anısı anlatılabilir. Ama özellikle günümüzde tabanı örgütlemek, halkı örgütlemek en temel devrimci görev olarak önümüzde durduğuna göre, Kemal Pir'in etkileyici devrimci tarzını görmemiz şarttır. Onun bütün özelliklerini kendi üslubumuza ve davranışlarımıza yansıttığımızda nasıl etkili olduğunu görmekte zorlanmayacağız; onun tarzını, onun yaşam anlayışını, onun örgüt anlayışını, onun pratiğini kendimizde somutlaştırdığımızda, bu örnekte görüldüğü gibi insanları örgütleme ve etkileme sorunumuz olmayacaktır.

- 14 Temmuz kuşkusuz ki Özgürlük Mücadelesine güçlü bir miras bıraktı. Sizce bu mirasa yeterince sahip çıkılıyor mu? 14 Temmuz ruhunu gerçek sahiplenme nasıl olmalıdır?

MUSTAFA KARASU: 14 Temmuz her şeyden önce Kürdistan devriminin başarı tarzını bize miras bıraktı. Bir halk, bir ülke, bir toplum ancak kendi koşullarına uygun, bu koşullarda başarıya götürecek mücadeleye kavuştuğunda geleceği kazanmış demektir. Kürt halk tarihimizde en büyük eksiklik, bir mücadele ve çalışma tarzının ortaya çıkmamasıydı. Bu nedenle birçok mücadele veriliyor, isyan yapılıyordu ama sonuç alınmıyordu. Eninde sonunda egemen güçler tekrar Kürt halkını kontrol altına alıyor ve egemenliklerini sürdürüyorlardı. Bu açıdan Kürt halkı 14 Temmuz ruhunu kendi açısından en büyük miras, en büyük güvence olarak görmelidir. Bu tarz tutturulduğunda, 14 Temmuza bağlı kalındığında, zorluklar ve imkansızlıklar ne olursa olsun, Kürdistan halkı mutlaka başarıya ulaşacaktır.

14 Temmuz, hiçbir imkanın olmadığı cezaevinde ve dışarıda umutsuzluğun kol gezdiği bir ortamda gerçekleşti. İmkansızlıklar üzerinde nasıl devrimcilik yapılacağı, zorluklar üzerinde nasıl başarıya götürüleceği 14 Temmuz'da gösterildi. Bu gerçeklik dikkate alındığında, bizim gibi elinde imkanları daha fazla olan büyük bir demokratik Kürt halk gücünün ortaya çıkması, manevi ve maddi imkanların büyük varlığı, 14 Temmuz ve benzeri büyük direnişlerin mirasımızın içinde bulunulması, bizim daha büyük başarılar elde etmemiz gerektiğini göstermektedir. Eğer Kemal'lerin direnişinde ortada hiçbir imkan yokken kazanılabiliyor ve devrime inanılıyorsa, bizim daha fazla geleceğe inanmamız ve başarılar kazanmamız gerekiyor.

Eğer varolan imkanları büyük başarılara götürürsek, halkı örgütlersek, Kürt halkının dilini, kültürünü ve özgürlüğünü kazanabilirsek, o zaman 12 Temmuz'un mirasına sahip çıkmış oluruz. Bu kadar imkanlara ve koşulların olgunluğa rağmen buna cevap vermemek, bunun gerektirdiği çalışma tarzını, devrimciliği ve fedakarlığı göstermemek, tabii 14 Temmuz ruhuna ters bir davranış olur; 14 Temmuz'un önümüze koyduğu sorumluluğa gözlerimizi kapatmış durumuna düşeriz. 14 Temmuz'un bize en fazla da hatırlattığı budur. "Biz imkansızlıklar ortamında başardıysak, umut verici bir şey yokken halkımıza, partimize ve insanlığa büyük umut olabildiysek, bunu başardıysak, siz haydi haydi başarabilirsiniz. Elinizdeki imkanlarla çok büyük gelişmeler yaratabilirsiniz" mesajını veriyor 14 Temmuz. Eğer bu kadar imkanlara rağmen işlerin üzerine yürünmüyor ve geliştirilmiyorsa,

bu durum 14 Temmuz ruhunu anlamamak, o mirasa uygun davranmamak olur.

14 Temmuz yaşamın en fazla anlamlandırıldığı bir mücadele çizgisidir. Orda yaşayanlar kendilerini feda etmişlerdir; ama burada hiç kimsenin yaşamı anlamlandırmadığı ve değerli kılmadığı kadar yaşamı anlamlandırma ve değerli kılma vardır. Dolayısıyla tüm Kürt halkının ve tüm kadroların, tüm özgürlük mücadelesi savaşçılarının böyle bir yaşam ve mücadele felsefesiyle özgürlük mücadelesine, özgürlük yürüyüşüne katılmaları gerekir. Eğer böyle bir yaklaşımla mücadele içine girilirse, o zaman 14 Temmuz'un bıraktığı miras gerçek anlamda sahiplenilmiş olur. Özcesi 14 Temmuz'u sahiplenme, her türlü inkârcılığa karşı ve zulme karşı hiçbir kaygıya düşmeden mücadeleyi yükseltmekle mümkündür.

- Bildiğiniz gibi son dönemler de zindanlardan bini aşkın PKK tutsağı dışarı çıktı. 14Temmuz direnişinin 24. yıldönümü vesilesiyle mücadelenin vardığı düzeyi de göz önüne getirdiğimizde özellikle zindan çıkışlılara nasıl bir mesaj vermek istersiniz? Yine tüm Apocu kadro ve halka neler söylemek istersiniz?

MUSTAFA KARASU: 14 Temmuz direnişi karşısında birinci derecede sorumluluk duyması gerekenler tabii ki zindan çıkışlılardır. 14 Temmuz'un felsefe-sini, anlamını, kadrolara ve halka ne yükle-diğini anlayabilecek durumundaki arkadaşlar zindan çıkışlılardır. Çünkü 14 Temmuz direnişi zindan direnişinin ve bütün zindan tarihinin sembolüdür. Zindanda kalmanın anlamını, de-ğerini ve bunun gereklerini yerine getirmeyi 14 Temmuz direnişine bağlılık ve sorumlulukta ayrı tutamayız. Eğer zindanda kalmanın bir anlamı ve değeri varsa, ancak 14 Temmuz'a bağlı kalınarak, sorumlulukları yerine getirilerek mümkün olabilir. 14 Temmuz'a karşı sorumluluk duymadan, onun gerekliliklerini yerine getirmeden zindan da kalmayı anlamalı hale getirmek mümkün değildir. 14 Temmuz'un gereklerini yerine getirmeden zindan çıkışlı olmanın, zindanda kalmanın çok fazla bir değer ifade etmeyeceği açıktır. Çünkü tüm tutsaklar açısından Diyarbakır zindanında ve zindanlarda kalmak bunun onurunu yaşamak, zindan tarihinin Kürdistan'daki yerinin bir parçası haline gelmek, tabii ki 14 Temmuz direnişine yaklaşımımızla, onun karşısındaki duruşumuzla ifadelendirilebilir. "Belki başkaları 14 Temmuz'u anlayamazlar, onun sorumluluklarını yerine getiremezler, ama ben zindan çıkışlıyım, zindanda kalmanın onurunu ve değerini yaşatacağım" denildiği andan itibaren ya da "Ben de zindanda şu kadar kaldım" diyebileceksek, bunu deme hakkını kendimizde göreceksek, bu her şeyden önce 14 Temmuz direnişini anlamak ve onu ruhuna uygun bir biçimde pratikleştirmek, yaşamda, eylemde, mücadelede ve duruşta onu temsil etmekle mümkündür.

Zindanların toplum içindeki ağırlığını, zindan direnişinin halk arasındaki saygınlığını sürdürmek ancak 14 Temmuz ruhuna bağlılık, bu temelde pratikleşmek, bu temelde yaşamak ve çalışmalara katılmakla mümkündür. Önderliğimiz 14 Temmuz'u temsil etmek konusunda bizi her zaman uyarmış; "Onları yaşamda, duruşta, üslupta temsil etmek, onlarda varolan ruhu hem kendinde yaşatmak hem de başkalarına taşırmak dünyanın yapılacak en

büyük devrimciliğidir" demiştir. Zindan çıkışlı yoldaşlarımızın 14 Temmuz'u taşırmaları, 14 Temmuz ruhuna uygun bir yurtseverlik, bir devrimcilik, 14 Temmuz ruhuna uygun bir yoldaşlık, ülkeye sahiplenme, koşullar ne kadar zor olursa olsun mücadeleye katılma, bu konuda önünde engel görmeme, halkı ve ülkesi için fedakarlık yapma zihniyetini ve duruşunu kendilerinden başlatarak topluma taşırmaları Kürt halkına ve bu topraklara katılacak en büyük değerdir. Zindan çıkışlıların 14 Temmuz'u iyi temsil ederek toplumda iyi bir şekillenme yaratmada rol oynamaları gerekir.

Bu mücadelenin başarısı ve örgütlenmesi için, Kürt halkın özgürlüğü ve kimliğini kazanması için en fazla da cezaevi çıkışlıların kendilerini sorumlu görmeleri ve pratiğe katılmaları gerekiyor. Bizler 14 Temmuz direnişçilerinin yoldaşlarıyız. 14 Temmuz direnişçilerinin yoldaşları olduğumuz için bir yönüyle onlara benzeyeceğiz, onların parçası olacağız; onların özelliklerini ve kişiliklerini kendimizde somutlaştırarak bütün topluma yayıp on yıllara, yüz yıllara taşıyacağız. Zindan çıkışlıların, 14 Temmuz direnişçilerinin "Yaşamı uğruna ölecek kadar seviyoruz" biçiminde ifade ettikleri yaşam ve mücadele felsefesini kendilerinde somutlaştırmaları gerekir. Yaşam ve mücadelede en küçük imkanlardan büyük başarılar elde eden bir mücadele tarzını esas almak, bir yerde sorun varsa oraya girip kısa sürede düzeltme yapmak ve gelişme yaratmak, bir şeyler beklemek bir yana, kesinlikle kendisinde hangi yetenek varsa bunu vermeyi bir kültür olarak herkese benimsetmek ve örnek olmak gerekir. Her arkadaşımız "Tarih benim için ne yargı verecek, insanlık ve halk benim için ne yargı verecek" diye düşünmeyi, insanlığa ve halka layık olmanın gereklerini en üst düzeyde yapmayı önüne koyma olmalıdır. Halk için, mücadele için yaşamını anlamlandırmamanın her anını bir çürüme olarak, bir çirkinlik olarak kabul etmelidir.

Kemal Pir, 14 Temmuz direnişinden önce, direnişin gecikmesinin yarattığı vicdan azabından dolayı "Daha fazla gecikme benden kokuların çıkmasına yol açabilir" demiş; yani daha fazla direnişi geciktirme, daha fazla erteleme, devrimin ve halkın ihtiyaçlarına göre davranmama beni çürütür demek istemiştir. Zindan çıkışlılar da halkın değerlerini büyütmeyen, Önderliğe bağlılığı geliştirmeyen, yoldaşlık bağlarını geliştirmeyen her anı bir yaşam çürümesi olarak kabul etmeli, yaşam felsefesini böyle anlamalı ve yaşamın her anına bir güzellik ve başarı sığdıracak tarzına sahip olmalıdır.

Ölüm orucu uzadıkça Hayri ile Kemal'in morali daha da yükseliyordu. Halka ve devrime karşı görevlerini yerine getirmenin morali ve huzuruyla ölüm orucunda günlerini geçiriyorlardı. Cezaevi çıkışlı yoldaşların da rahat yaşamdan rahatsızlık duymaları, zorluklarla mücadele ederek ve zorlukları aşarak mücadeleye bir şeyler kattıklarında kendileriyle barışık olacaklarını kabul eden bir zihniyetle güne başlamaları, günleri, haftaları ve ayları böyle geçirmeleri kendilerinden beklenendir. Kemal Pir yoldaş, "Bir kişi direnişe geçsin, ben arkasındayım" demişti. Yani bu mücadeleyi yürütmek için bir yoldaşını yeterli görmüştü. Tüm zindan çıkışlılar da esas olarak "Hiç kimse olmasa da ben tek başıma bu işi yürüteceğim" biçimindeki mücadele felsefesini ve yaşam tarzını esas almalıdır. Kaldı ki hala mücadele içinde her şeyini veren bir değil binlerce insanımız vardır. Hala şehit düşen yoldaşlarımız vardır. Tabii ki biz cezaevi çıkışlılar olarak bu yoldaşlarımızdan daha az çaba ve fedakarlığı kendimize layık göremeyiz. Bir savaşçıdan daha az demokrasiye ve özgürlüğe kilitlenemeyiz. Bir savaşçı yaşamını veriyorsa, 14 Temmuz tarihinden kalanlar, bu zindan direnişinin parçası olanlar bu savaşçılardan daha fazlasını vermek durumundadır. Onlar böyle bir sorumlulukla yükümlüdürler.

Kürt halkı açısından PKK denince iki alan akla gelir: Bunlardan biri zindan, diğeri dağdır. Bunlar ancak birbirini bütünlediğinde PKK'nin gerçek kimliğine, gerçek niteliğine kavuşulabilir. Böylece dağdakiler zindandaki direnişin özünü alarak, Kemal Pir ve Hayri Durmuş'un mücadele felsefesini kendilerinde

somutlaştırarak direnişi sürdüreceklerdir. Meşru savunma direnişini bu temelde gerçekleştireceklerdir. Zindandakiler de Hayri'ler ve Kemal'lerin yoldaşları olarak, onların büyük değer verdikleri Önderlik ve örgütlediği mücadele gerçeğine bağlılık gereğince, dağda şehit düşen bütün insanların sorumluluklarını ve duyarlılıklarını kendilerinde somutlaştıracaklardır. Çünkü en fazla da zindanda yatan yoldaşlarımız halka söz verdiler, gençleri örgütlediler, halkın özgürlük mücadelesine katılmasını sağladılar. Bunun da ötesinde zindan direnişçilerinin, zindanlarda binlerce tutsağın varlığı insanları büyük direnişe götürdü, meydanlara doldurdu, dağlara taşıdı. Halkımızın mücadeleye her türlü destek sağladığı böyle bir misyona sahip olan zindan tarihimizin ve bunu yaşayan arkadaşlarımızın 14 Temmuz direniş ruhuna uygun olarak bunu temsil edeceklerine, bunun gereklerini yerine getirerek Kürt halk tarihindeki onurlu yerlerini dün olduğu gibi bundan sonra da alacaklarına, tarihteki bu yerlerine ve duruşlarına layık olarak mücadelenin başarısı için üzerlerine düşeni yapacaklarına inancımız kesindir.

Yalnız zindan çıkışlı kadrolarımızın değil, tüm Apocu kadroların 14 Temmuz direnişçilerinin yaşam ve mücadele felsefesini esas almaları gerekiyor. Çünkü ancak böyle Apocu olunur. 14 Temmuz direnişçilerinin yaşam tarzını ve mücadele felsefesini kendimizde pratikleştirmeden, kendimize ne Apocu ne PKK'li diyebiliriz, ne de bu değerlere bağlı olduğumuzu söyleyebiliriz. Bütün kadrolar bu şehitlerimize borçludurlar. 14 Temmuz direnişinde şehit olan yoldaşlarımız "Mezarımıza borçlu yazın" diyorlarsa, bu düzeyde bir devrimciliği yaşayan, halkına ve ülkesine bu kadar bağlı olan bu insanlara karşı borcumuz daha da fazladır demektir. Ne yaparsak yapalım, yaşamın her alanında borçluyuz demeliyiz. Bu çok önemlidir. Çünkü bir şey yapıyoruz, halkı örgütü kendimize borçlu görüyoruz. Öyle olmamalı. 14 Temmuz'a bağlı olacak tüm Apocu kadroların yaşamın her saniyesinde halka, Önderliğe ve şehitlere borçlu olduğunu söyleyerek yaşamaları, buna göre davranmaları gerekiyor. Şehitlerimiz ölüm orucunda şahadete giderken bunu söyleyebiliyorlarsa, biz bir defa değil, bin defa borçlu olduğumuzu söylemeliyiz.

Halkımızın da 14 Temmuz direnişi karşısında sorumluluğu vardır. 14 Temmuz direnişçileri, halkımız dışarıda baskı yaşar ve zindanda halkımızın geleceği karartılmaya çalışılırken yaşamlarını ortaya koyarak, halkımızın umutlarını taze tutmasına en büyük katkıyı sundular. O halde bu büyük devrimcilerinin umutlarının gerçekleşmesi için halkımız kendi gücünü örgütlemelidir; kendi gücünü örgütleyerek, özgürlüğünü ve demokrasisini kazanarak, 14 Temmuz direnişçilerinin özlemlerini yaşamsallaştırmalıdır. 14 Temmuz direnişçilerinin özlemleri olan Kürt halkın özgürlüğü gerçekleştiğinde, işte o zaman 14 Temmuz şehitlerinin direnişi boşa gitmemiş olacak, halkımızın özgürlüğünde ve demokrasisinde sonsuza kadar yaşayacaktır.

Bunun için de halkımız şehitlerimizin özlemi olan, halkın kendini örgütleyip güç olması anlamına gelen demokratik konfederalizm örgütlenmesinde üzerine düşeni yapmalıdır. Halkımız her yerde kendini güç yapıp komünlerini örgütler ve demokratik konfederalizm örgütlerini geliştirirse, işte o zaman şehitlerimizin özlemi olan Kürt demokratikleşmesi, Kürt özgürlüğü gerçekleşmiş olur. Bu bakımdan halkımızın otuz yıllık mücadeleyle kazandığı siyasal bilinciyle özgürlük ve demokrasi kültürünü tabandan başlayıp kendisine güvenerek örgütlü hale getirmesi zorunludur. Bu temelde şehitlerimizin özlemi olan Kürdistan topraklarında kimliğimizle, dilimizle, kültürümüzle özgür yaşamın önünü açabilmeliyiz. Demokratik Konfederalizmi geliştirmek, köylerden başlayarak komünlerimizi ve meclislerimizi örgütlemek Kürt halkının özgürlüğünün temel güvencesidir, demokrasinin temel güvencesidir. Bunu yaptığımız taktirde, 14 Temmuz ruhu bütün köylerde, bütün mahallerde, bütün şehirlerde yaşayacaktır. 14 Temmuz'un pratikleşmenin adı Kürt halkının özgürlüğü ve demokrasi olacaktır.

Mahkeme Tutanaklarından Pkk Davası (Kemal Pir Arkadaşın Savunması)

Duruşma Hakimi- Askeri savcılığın 30,4,1981 gün ve 1981/365/874 esas ve karar nolu ek iddianamesi ile yine askeri savcılığın 18,5,1981 tarih, 1981/358-276 esas ve karar nolu ek iddianameleri askeri savcı tarafından okundu. (Askeri savcı tarafından ek iddianame okundu)

Duruşma Hakimi- Sanık sorgularına devam edildi. Duruşma hakimi tarafından sanık Kemal Pir çağrıldı.

KEMAL PİR SORGUSUNDA: Duruşma Hakimi- Kemal, PKK örgütün üyesi olduğun ve bu örgüt adına faaliyetlerde bulunduğun; 4,8,1978 günü İsa Abacı'nın öldürülmesi olayına iştirak ettiğin, 15.8.1978 günü Mehmet Akyüz'ün öldürülmesine ve oğlunun yaralanması olayına iştirak ettiğin, 12.1978 tarihinde polis memuru Ekrem Çölgen'in öldürülmesi olayına karıştığın. 25.9.1978 günü Fehmi Kasaroğlu'nun öldürülmesi olayına iştirak ettiğin; ayrıca görevli polis memurlarına silahlı mukavemette bulunduğu ve görevli polis memurlarını öldürmeye tam teşebbüs ettiğin iddia ediliyor. Mikrofonu kendine göre ayarla. (Kemal Pir arkadaş mikrofonu ayarladı.)

Kemal Pir Arkadaş- Bir de ayrıca PKK Merkez Komitesi üyesi olduğumu iddia ediliyor./ iddianamede. Ona da cevap vermem gerekiyor.

Duruşma Hakimi- Tabii. Örgüt üyesi demekle bunları kastediyoruz. Bir de yüksek sesle konuşursanız hem arkadaşlarınız duyar, hem de biraz yüksek sesle.

Kemal Pir Arkadaş- Arkadaşlarımdan birinde iddianame var. Onu almak istiyorum. Ona bakarak bazı noktaların açığa çıkması açısından mümkün mü? *(Kemal Pir Arkadaşa iddianame verildi.)* Beni doğal PKK üyesi

olarak kabul edebilirsiniz. Yani doğal olarak PKK üyesi olarak PKK üyesi olarak kabul edebilirsiniz. Ben PKK'nin kuruluşuna katılmadım. O dönemde cezaevinde idim. Katılmak isterdim yalnız. Yani PKK adında bir örgütü kurmayı ve onun merkez komitesinde de görev almayı kabul ederdim. Ancak çeşitli nedenlerle ben böyle bir görevde ne bulundum, ne de böyle bir örgütün kurulmasına katıldım. Yalnız genel anlamda bu hareketin ideolojik, politik görüşleri aynı zamanda benim görüşlerimdir de. Benim bu siyasal akıma katılmam niye mümkün oldu ve yahut ben böyle bir siyasal hareket niye katıldım? Katılışım hangi yıllara rastlar ve yahut ben böyle bir ideolojik, siyasi akımın ortaya çıkmasında ideolojik olarak katkılarım var mı? O noktanın da açığa çıkması, tarih önünde açığa çıkmasını istiyorum aynı zamanda ben. Yani şey açısından değil; zaten bu mahkemenin tarihsel bir mahkeme olduğuna inanıyorum ben. Yani basit bir

dava olduğuna değil; yani herhangi bir hukuki şeyden ziyade, tarihsel önemi olduğuna da, yani buradaki mahkemenin tarihsel önemine de inanan bir insan oluyorum. İnsan olarak tarih önünde de gerçeklerin ortaya çıkmasını yani şahsımla ilgili olarak tarih önünde de gerçeklerin ortaya çıkmasını yani şahsımla ilgili olarak gerçeklerin tarihe gerçek olarak geçmesini istiyorum. Bu açıdan da benim bu harekete yıllarımı, neden katıldığımı izah etmek istiyorum. Ben yoksul bir aile çocuğu olarak dünyaya geldim ve 12 Mart döneminde Türkiye'de devrimciler öldürülüyordu. İdam ediliyorlardı. Halk üzerinde gerçekten büyük bir baskı vardı. Ben de o yıllar öğrenci idim. 1972 yıllarında öğrenci idim. Ve ben bunların gerçek nedenlerini araştırmak istedim ve Türkiye'de de bir eşitsizliği görüyordum. Eşitsizlik vardı, işçi sınıfının baskı altına alındığı, sömürüldüğü, yeni yoksul, gece kondu mahalleriyle, burjuva mahalleri arasında farklar açık, belirgin, yoksul köylünün durumu da açık, belirgin; ama bu ülkede refah sürenlerin durumu açık, belirgindi. Aynı zamanda dünya çapında ulusal kurtuluş hareketlerinin ve sosyalist hareketlerin de önemi vardı ve 1972 yıllarındaki devrimci gençlik hareketleri ve devrimci hareketler beni dünyadaki olan olayları araştırmaya, incelemeye tahlil etmeye, öğrenmeye götürdü. Ben araştırır, incelerken ve tahlil etmeye çalışırken işleri gerçek, çıplak olarak kavramaya çalıştım ve Marksimze yöneldim. Marksizm'in tek doğru düşünce sistemi olduğunu, sosyalist sistemin ezilen sınıfları kurtaracağını, eşitsizliği ortadan kaldıracağını, dünyadaki eşitsizliğin kapitalist sistemden kaynaklandığına inandım, Marksist oldum. Yani sosyalist oldum. Dünyayı tanımak benim için bilmek, tanımak yetmiyordu. Dünyayı değiştirmek gerekiyordu. Değiştirmek içinde mücadele etmek gerekiyordu. Ben aynı zamanda sadece bilen bir insan değil, bilen, araştıran bir insandan ziyade dünyayı değiştirmek için mücadeleye katılmanın da gerekliliğine inandım ve mücadeleye katılmak istedim.

Duruşma Hakimi- Kemal, nasıl bir değişiklik? Dünyayı değiştirmek dediniz?

Kemal Pir Arkadaş- Dünyada hüküm süren eşitsizlik var. Bu eşitsizlik kapitalizmden kaynaklanıyor. Kapitalizmin en üst aşaması emperyalizme karşı mücadele, emperyalizme ve kapitalizme karşı mücadele, emperyalizme ve kapitalizme karşı mücadele, sosyalizm için mücadele. Buna karar verdim.

Duruşma Hakimi- Değiştirmek, sosyalizmin kapitalizmin yerine ikamesini mi kastediyorsunuz?

Kemal Pir Arkadaş- Evet, sosyalizmin, kapitalizmi yok etmesini, yani sosyalizmin hakim olmasını, bu doğrultuda. Şimdi, ama değiştirmek basit bir olgu değil, yani normal olarak insanlara anlatmakla mümkün: insanları ikna etmek mümkün, ama öyle ki her sistem kendisini koruyacak örgütleri de yaratmış. Bizatihi mahkemelerin varlığı, ceza şeylerinin varlığı, işte silahlı güçlerin varlığı; her sistemin kendisini koruma örgütleridir. Bu örgütler müsaade etmiyorlar. Müsaade etmedikleri için, yani devlet örgütünün bizatihi varlığı sistemi koruyor. Devletin yıkılması gerekir. Düşüncem bu. Bir de sistemi ikame etmek istiyorsan o devletle mücadeleyi,(Marksizm'de de böyledir zaten) hedef alıp o devleti ortadan kaldırmalısın. O devletin yıkıntıları üzerinde yeniden bir devleti inşa etmek zorundasın. Şimdi ben işte bu dönemde Türkiye'deki devletin, bu şekilde ortadan kaldırılmasına inandım. Çünkü Türkiye'de hüküm süren sistem kapitalist sistem emperyalizme bağlı bir sistem. Benim devrimci olmamda etkenlerden birisi de bu zaten. Türkiye'de Amerikan emperyalizminin üsleri vardır. İncirlik'te, Adana'da, Sinop'ta, Ege'de NATO üsleri falan. Halbuki ben tam bağımsızlıktan yana olan bir insandım. Ve bu durum ulusal onuruma dokunuyordu. Bunun da etkisi vardı, üstelik ülkemizde çıkan yeraltı servetlerin çoğunu ülkemizden götürülüyordu. Bize mamul maddeler satmaya çalışıyorlardı, ara malları üretemiyorduk. Bizde montaj sanayi gelişiyordu. Bilim ve teknik geliştirilmiyordu, beyin göçü vardı, ülkemizde yetişen beyinler yabancı ülkelere götürülüyordu. Ülkemiz gelişmiyor halkımız geri kalıyordu. Halkımız sefalet

içindeydi. Ve emperyalizm ülkemizden bu tür şeyleri alıp gittiği için halkımızın gelişmesi mümkün olmuyordu. Bu da benim devrimciliğe doğru bir gelişme vardı bizde. Dolayısıyla Türkiye'de hüküm süren sistemin kapitalist sistem olduğu, emperyalizme bağımlı olduğu bu sistemi ayakta tutan gücün devlet olduğu; devletin de Türkiye'de hakim olan burjuva sınıflarının devleti olduğudur. Çünkü her insanın düşüncesi istisnasız bir sınıfın damgasını taşır. Sistem bir sınıfa aittir. Ve diğer sınıflar da onun peşi sıra giderler. Genel anlamda böyle bir şey durum budur. Bu anlamda böyle bir şey durum budur. Bu burjuva sınıflarına düşman olmamı, burjuvaziyi ve onun sistemini de yıkmam gerekiyordu. Bu sistemi yıkabilmek için sisteme düşman olan hareketleri aradım, Türkiye'de devrimci, komünist hareketlerdi bunlar. Kürdistan'da da ulusal kurtuluş hareketi idi. Türkiye'deki devrimci hareketler o zaman 1974 yıllarında parçalanma eğilimlerini temsil ediyorlardı, parçalanma eğilimlerini temsil ediyorlardı; ama bu hareket toparlayıcılık vazifesi görüyordu, yani devrimci çevrelerde toparlayıcı vazifesi gösteriyordu. 1972'lerde ortaya çıkan ve bu gün PKK hareketi olarak ta bilinen bu hareket bir örgüt değil, ideolojik, siyasal bir akımdı. Bu hareket toparlayıcılık vazifesi görüyordu, toparlayıcılıydı. Ve geleceğinde şey vardı, yani zafer şeyleri vardı, hala da var, buna inanıyorum. Bu hareketin geleceği parlak, iktidar olacak. Böyle bir durum vardı. Bunun için ben bu hareket katıldım. Bu harekete de böyle basit tartışmalarla katılmadım. Yani bir gençlik örgütü vardı, evet Ankara'da ADYÖD, Ankara Demokratik Yüksek Öğrenim Kültür Derneği. Bu derneğin ben de üyesi idim. Bu derneğe gidip geliyordum. Abdullah Öcalan'ı (Arkadaşı) orada tanıdım zaten. O dernek vasıtasıyla tanıdım; ama bu hareketin ideolojik olarak şekillenmesinde ben bulunmadım. Benden önce zaten bu hareket şekillenmişti. Ben bu harekete deminki saydığım nedenlerden dolayı katıldım. Devlete düşmandım, devleti yıkmak istiyorduk biz, burjuva sınıflarının devleti olduğu için yıkmak istiyorduk. Onun için bu hareketi araştırdım, baktım. Bu hareket ne diyor, ne demiyor. Komünist mi, değil mi? Sosyalist mi? Basit milliyetçi bir hareketse asla katılmazdım. Basit Kürt milliyetçi bir hareketi ise katılmazdım. Milliyetçiliğe karşıyım çünkü ben. Milliyetçi değilim, milliyetçi düşüncenin hangi ulustan olursa karşısıyım çünkü ben, milliyetçi değilim, milliyetçi düşüncenin hangi ulustan olursa karşısındayım. İster bunlardan olsun, ister ne olursa olsun, Kürtlerden olsun. Katılmazdım ben böyle bir harekete. Katıldığım yıllar da 1974 yılları değil.1974 yıllarında böyle bir hareketi tanıdım, böyle bir hareketin eğilimin temsilcilerini gördüm, konuştum tartıştım; Türkiye'deki devrimci harekete katıldım istiyordum. Ama orada, toparlayıcılık olmadığı için katılmadım bu hareketlere. Ben 1976 yıllarında bu harekete kesin olarak katılmaya karar verdim. Ama katıldığım zaman bu hareket iddianamede iddia edildiği gibi bir örgüt değildi. Bir ideolojik siyasal eğilimdi, örgütlenmesi gerekiyordu.

Duruşma Hakimi- Nasıl tartışma yapıyordunuz....?

Kemal Pir Ark- Bu tartışmalar burada iddia edildiği gibi, Türkiye'de Kürtlerin sömürüldüğü biçiminde değil, zaten bu biçimde yanlış, burada geçtiği biçimiyle anlayışımıza da, Marksizm'e de ters, Kürdistan'da bir toplum vardı, biz Marksizm'i toplumlara uygulamak istedik, benim düşünceme göre böyle, o arkadaşlarda öyle idi, tartıştığım insanlar. Tüm toplumları kurtarıyorsa Marksizm, Kürdistan toplumuna da uygulanabilir. Kürt toplumuna değil, Kürdistan toplumuna uygulanabilir. Ki ayrıca şu da vardı, dünya çapında ulusal kurtuluş hareketleri yükseliyor; Vietnam devriminin zaferi var, Kamboçya, Laos devrimlerinin zaferi var, gençlik anti-emperyalist mücadeleye yönelmiş Türkiye'de. Biz de o şeyin etkisindeyiz. Angola, Mozambik, Gine'de mücadeleler var. Ulusal Kurtuluş hareketlerinin zaferi var. Filistin devrimi var, yakın etkileniyoruz ve bunlar bizi anti-emperyalist mücadelenin sorunlarını tartışmaya itiyor. O zaman Orta Doğuda halklar mozaik gibi kay-

naşmış; Kürt'ler, Türk'ler, Araplar, Farslar ve öyle ki, Orta Doğu emperyalizmin, emperyalist sistemin en büyük yedek gücü. Buradan, Orta Doğudan emperyalizmi kovup, Avrupa'ya sıkışıp kalacak ve Avrupa'da onu da yenmek mümkün. Petrolü ile tüm insan gücü kaynaklarıyla burada, üstelik Orta Doğunun siyasal haritası emperyalizm tarafından çizilmiş. Emperyalizmin, işbirlikçi burjuvalar, feodaller ve komprador burjuvalar tarafından çizilmiş bir siyasal harita. Böyle bir siyasal haritayı anti-emperyalist olarak mümkün değil ben kabul edemem. Ben halkların öz iradeleriyle çizilmiş siyasal haritalardan yanayım. Ve zaten halkların mücadeleleri de bu gün de gösterdiği gibi, yani dünya çapında görüldüğü gibi, kendi öz iradeleriyle kuruluyorlar. Yani, çizilmiş siyasal haritalar değişiyor dünya çapında. Afrika'da değişiyor. Güneydoğu Asya'da değişti. Asya'da değişti, Latin Amerika'da değişiyor. Afrika'da değişiyor. Orta doğudaki emperyalizme karşı mücadelenin genel sorunlarını tartışırken, Kürt toplumu da var. Ben üniversiteye geldiğim zaman Kürtlerin varlığından haberim bile yoktu. Üniversite yıllarında ben baktım Kürtçe falan konuşuyorlar. "Evet biz Kürdüz" falan diyorlar baktım bunlar Türkçe değil, Kürtçe konuşuyorlar. Bense Türkiye'nin sorunlarını çözmekten yana mücadele etmek istiyorum, o zaman Türkiye'nin sorunlarını incelemem gerekir. Türkiye'yi bilmem tanımam gerekiyor. Türkiye'de hüküm süren ekonomik yapıyı, siyasal yapıyı tanımam gerekiyor. O zaman ben de Kürt'leri ve Kürdistan'ı da tanımaya çalıştım. Baktım ki, bir toplum var. Böyle bir topluma kapitalizm biraz girmiş. Proleterleşme var, sınıflaşma var, o zaman ulustur böyle bir toplum. Böyledir dünya çapında; kapitalizm biraz girmişse ve sınıflaşma varsa o toplumda farklı modern sınıflar anlamında burjuvalaşma varsa, modern sınıflar varsa, o toplum, böyle bir toplum ulustur o zaman, tarihsel olarak ta Kürdistan'ın teşşekülü var. Kürdistan tarihini, Kürt'lerin tarihini incelememiz gerekiyor, evet birazda Kürtlerin tarihini bulabildiğimiz imkanlar ölçüsünde inceledik, inceledim, incelemeye çalıştım. Ve 1976 yıllarında ben bu harekete katıldım. Kesin olarak katılmaya kara verdim, önceden tanıyordum, 1974 yıllarından beri tartışıyorum; ama 1976 yıllarından itibaren bu harekete katılmaya kesin kara verdim.

Duruşma Hakimi- İlk görevi nasıl aldınız, ne gibi faaliyetlerde bulundunuz.

Kemal Pir Arkadaş- Bu iddianameyi yazanlar kendi mantık silsilelerini bile kuramamışlar. Kendi mantık silsileleri içinde bile çelişki halindedir.

Duruşma Hakimi- İddianameye cevap ver; fakat silsilesini, falan karıştırma. Bu, elindeki iddianamedir. Biz seni nasıl dinliyoruz mahkeme heyeti olarak, sende bazı şeylere riayet etmek mecburiyetindesin. Silsilesine, bağ falan karıştırma. Siz beğenmediğiniz taraflarını cevaplar izah edersiniz; ama "silsile kuramamış" falan diye değil.

Kemal Pir Arkadaş- Ona cevap veriyorum zaten. "Başlangıçta kurucu durumunda olan bu sanıklar" ki benimde ismim var, örgütte kurucu durumunda diyor...

Duruşma Hakimi- Siz izah ediyorsunuz, dinliyoruz; ama "kurulmamışlar" bilmem ne meselesine girme.

Kemal Pir Arkadaş- İddianame "bu sanıklar, kendi fikirlerine henüz teşkilatlanmamış örgütün fikirleri doğrultusunda" diyor. Yani teşkilatlanmamış bir şey varsa örgütte yok zaten. Yani 1974 yıllarında örgüt yok, örgüt kurulmamış. Zaten bunun programı, tüzüğü, bir de iç çalışması, organizesi de gösterilemez yani. Bir de **Apo** ve **Apoculuk** sorunu var. Bu hareketin şeyi olduğum için onu da anlatacağım: **Apo** ve **UKO**. Bu hareket ne **Apocu** terimini, ne de **UKO** (Ulusal Kurtuluş Ordusu) ne de iddia edildiği gibi bildirilerin altına Ulusal Kurtuluş Ordusu imzası atılmış. Ben hiç görmedin. Bildirileri okuyordum, geliyordu, yazılan, bu bildirileri ben de bazen okuyordum. Ama Ulusal Kurtuluş Ordusu şeyinde bir bildiri görmedim. Böyle bir örgütte yok. Bu daha çok, bu hareketi karalamak için uydurulmuştur. Çünkü gelişti bu hareket, hem de gelişiyordu. Bir yere birisi gidiyordu, biraz propaganda yapıyordu, bir bakıyorduk bütün

gençlik bizden yana olmuş, tüm köylü bizden yana olmuş, tüm köylük bizden yana olmuş. O zaman bu hareketi sevmeyenler, hareketi karalamak, çamur atmak için böyle bir isim uydurdular. **Apoculukta** zaten bizi tek kişiye bağlı göstermek gibi bir şeydi. Halbuki biz bir insana falan bağlı değiliz. Abdullah yoksa bu hareket yoktur diye bir şey yoktur. Abdullah'ın kendisi de bu hareketin bir insanıdır. Durum budur. Böyle bir şey de yok. Ayrıca, bu iddianamede öyle bir genel görünüm var ki, sanki biz halkı zorla bu harekete sokmuşuz. Gönüllü idiler. Marksizm'de de öyle bir şey yok zaten, devrimciliğimizde bunu gerektirir bizim. Biz kimseyi zorlamadık. Burada bazıları tanık diye çıkartılıp diyor ki; "bana silah çekti falan ve yahut şu oldu, bu oldu. Hayır, böyle bir şey yok. Biz ne kimseden ne zorla para istedik, ne zorla şunu yap dedik, ne de zorla sen bu hareketten olacaksın dedik. Zorla bir insanı bizimle beraber çalıştırmak mümkün değil; ama biz ikna ettik, ikna etmeye çalıştık. 3 saatte ikna ediyorsak 3 saatte, 300 saatte ikna edilmesi gerekiyorsa bir insanın üçyüz saat uğraştık. Yani, insanlara uğraşıyorduk. İnsanların bizimle beraber hareket etmesi için uğraşıyorduk. İnsanların bizimle beraber hareket etmesi için uğraşıyorduk, benim de uğraştığım bir alan.

Duruşma Hakimi- Kürdistan nereyi kastediyorsunuz?

Kemal Pir Arkadaş- Bunu da izah edeceğim. Şimdi bir ulusun sınırlarının oluşması, dil alanları ile mümkün. Dilin yayılma alanıyla mümkün. Normali budur dünya yüzünde. Bilimsel olarak ta böyledir. Avrupa'da ulusal devletler oluşurken yayılmış olduğu dil alanları üzerinde oluşmuştur. Ama öyle ki dünya çapında bugün durum emperyalizm var olduğu için eşitsizlik var, ulusal devletlerin sınırları da eşitsiz. Yani siyasal sınırlar eşitsiz bir şekilde çizilmiş. Ama doğal anlamda bir ülkenin sınırları yayılan dil alanlarıyla ölçülür. Dilin yayılmış olduğu alan o ulusun da sınırlarını, ülkenin sınırlarını teşkil eder. Ama siyasal sınır farklı olabilir. Eğer sömürgeci bir devletse devlet, siyasal sınırı çok, daha büyük olabilir. Bir devlet bir ulus güçsüzse bir başka ulusun burjuvazisi, hakim sınıfları tarafından eziliyorsa, o şey yapabilir. Kaldı ki Türk'ler de Kürt'leri ezmiyor, yani Kürdistan'a egemen olan güç Türk burjuvazisidir. Türk halkı değil Türk halkının ve Türk emekçi sınıfının hiç bir çıkarı yoktur, Kürdistan'dan. Sömürge statüsünde tutulmasında hiç bir çıkarımız yok, biz yoksulların hiç bir çıkarı yoktur. Hatta zararımız var, çünkü Kürdistan insanının emeği ve yeraltı servetleri Türkiye'ye geldiği zaman bizim sınıf düşmanlarımız çok güçleniyor, çok güçlendikleri için hatta buradan götürülen insanlar bizim fabrikalarda çalışıyoruz biz işçiler, bunlar yedek işçi ordusunu oluşturuyor, daha ucuza çalışıyorlar, bizi patronlar işten atıyor, Türkiye'de. Bizim hiç çıkarımız yok zararımız var. Durum budur. Onun için de ulusal kurtuluş, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketleri ile Türkiye devrimci hareketi arasındaki bağ var. Ben bu bağa da inandığım için bu iki halkın kardeşliğine de inandığım için ama hakim sınıflarsız, ikisinin de hakim sınıfı yok edilecek, ondan sonra bu iki halkın birleşmesi de mümkün özgürlük şartlarında, hatta ben Ortadoğu da daha büyük devletlerden yanayım. Ama eşit ve özgür temellerde daha büyük devletlerden yanayım. Burjuva sınıflarsız, hakim sınıflarsız feodal, kompradorlarsız büyük devletler.

Duruşma Hakimi- Ben size bir soru sordum Kürdistan'la nereyi kastediyorsunuz dedim, siz de "dille" dediniz, bu dil nerelerde konuşuluyor.

Kemal Pir Arkadaş- Kürt dilinin yayılma alanı Kürdistan'ın kesin sınırıdır.

Duruşma Hakimi- Neresi burası?

Kemal Pir Arkadaş- Burası Antep'i içine alır, Maraş'ı içine alır, Sivas'ın bir kısmını oradan Erzurum, Kars'ın bir kısmı ile Türkiye bölümü ile ilgili şeyi böyledir. Bu dilin yayılma alanı burasıdır. Doğal olarak.

Duruşma Hakimi- Siz dilci olarak buraları gezdiniz, dil alanında inceleme yaptınız, dilin yapısı hakkında?

Kemal Pir Arkadaş- Şimdi öyle bir durum var ki bir dil resmi bir dil varsa olmazsa

gelişmesi mümkün değil. Dilin gelişmesi mümkün değil resmi alfabesiz.

Duruşma Hakimi- Dili hususunda inceleme yaptınız mı siz?

Kemal Pir Arkadaş- Çok az bir inceleme yaptığınıza göre, bu dil hususunda, dilin yayılma alanı ile ülkenin yayılma alanı hakkında nasıl bağıntı kurabiliyorsunuz?

Kemal Pir Arkadaş- Şimdi bu bilimsel olarak böyledir. Bir dilin...

Duruşma Hakimi- Hayır, bilimsel olarak araştırma yaptım diyorsunuz, ondan sonra dile göre ülke sınırı çiziyorsunuz.

Kemal Pir Arkadaş- Bu dili araştırma yapmama gerek yok. Dilin gramer yapısını, sentaksı, şusunu, busunu incelememize gerek yok. Sadece ve sadece ülkeler dilin yayılma alanına göre tespit edilir. Budur benim bilimsel olarak kastettiğim. Ulusal devletler Avrupa'da oluşurken, Fransız ulusu Fransız dilinin yayıldığı alanlar üzerinde oluşturulmuştur.

Kemal Pir Arkadaş- Bu dili araştırma yapmana gerek yok. Dilin gramer yapısını, sentaksı, sadece ve sadece ülkeler dilin yayılma alanına göre tespit edilir. Budur benim bilimsel olarak kastettiğim. Ulusal devletler Avrupa'da oluşurken, Fransız ulusu Fransız dilinin yayıldığı alanlar üzerinde oluşturulmuştur.

Bir şeyi Almanlarla Aulses-Lorendir. Yani Aulses-Loren üzerinde bir anlaşmazlıkları vardır. İtalya dilinin yayıldığı alanlar üzerinde İtalyan ulusu teşekkül etmiştir. Norveç, İsveç, Hollanda Flaman dilinin....

Duruşma Hakimi- İsviçre'de kaç dil konuşulur?

Kemal Pir Arkadaş- 3 dil. O, demokrasinin hüküm sürdüğü Avrupa'da mümkün. İsviçre gibi ama bugün değil. Demokrasi Avrupa'da hüküm sürerken. Avrupa'da bugün demokrasi sürmüyor; Oligarşiler egemen Avrupa'da. Siyasi gericilik var. Dolayısıyla bugün mümkün değil o. Sosyalizm şartları altında mümkün yalnız. Kapitalizm şartları altında o tür örneklerin ortaya çıkması mümkün değil.

Duruşma Hakimi- Evet, gelelim 1978 ve sonraki döneme.

Kemal Pir Arkadaş- Evet şimdi bundan sonra genel olarak kendimle ilgili şeyleri şey anlatacağım.

Duruşma Hakimi- Hayır, 1979 da Urfa cezaevinden firar ettiniz.

Kemal Pir Arkadaş- Yeni bir davam daha var. Bir başka davam daha var. 29 Mayıs yeniden inceleme tarihidir. Bu sıkıyönetim savcığındadır. 1979'da bu yakalanmam arasındaki dönemi o mahkemede izah etmek istiyorum.

Duruşma Hakimi- 1979 ile bu yakalanma arasındaki... Neden burada izah etmek istemiyorsunuz?

Kemal Pir Arkadaş- Şimdi oradan bana iddianame gelecek. O ayrı bir dava konusu olduğu için, eğer bununla birleştirilse burada da iddia edeceğim, yani burada da söyleyeceğim. Onu çıkacağım mahkemede belirteceğim.

Duruşma Hakimi- Şimdi, muhtemelen açılacak dava bu davayla birleştirilir muhtemelen. Kısaca bize izah edin; 79'dan yakalanma tarihine kadar.

Kemal Pir Arkadaş- Ama şeyi bitirmedim, yani şu iddianamedekileri bitirmedim; ama kısaca söyleyeyim yurt dışında idim.

Duruşma Hakimi- Nerede idiniz?

Kemal Pir Arkadaş- Suriye'de de idim.

Duruşma Hakimi- Suriye'nin hangi şehrinde idiniz?

Kemal Pir Arkadaş- Halep, Şam..

Duruşma Hakimi- Kimlerle irtibat halinde idiniz?

Kemal Pir Arkadaş- Hayır.

Duruşma Hakimi- E, Suriye/Halep, Şam'da ne yaptınız ya?

Kemal Pir Arkadaş- Sahte kimlikle dolaştım. Kendimi sakladım.

Duruşma Hakimi- Neden gitme ihtiyacını, Suriye'ye geçme ihtiyacını hissettiniz?

Kemal Pir Arkadaş- Benim o şeyde anlatmam daha iyi olacak.

Duruşma Hakimi- Kısaca istiyoruz.

Kemal Pir Arkadaş- Gerek yok. Yani o konuda iddia gelmediği için burada yeri yok. Buradakileri bitirsem daha iyi olacak.

Duruşma Hakimi- Burada neye cevap vereceksiniz.

Kemal Pir Arkadaş- Burada cinayetler var üzerimde bir, bir de örgütün bölge komitelerinde yer aldığım iddiaları var. Yani PKK'nin bölge komitelerinde yer aldığım iddiaları var. Urfa böle komitesinde yer aldığım, Diyarbakır bölge komitesinde yer aldığım iddiaları var. Ben onlara cevap vereceğim yani kısaca. Bir de parti merkez komitesi üyesi olduğum iddiası var, ona cevap vereceğim.

Duruşma Hakimi- Kısaca cevap verin. Genel olarak anlattınız, onun için kısaca cevap verin diyorum.

Kemal Pir Arkadaş- Şimdi, bu iddianamede bir bölüm var, diyor ki "5 Nisan 1979 tarihinde bölge komitelerinin oluşturulması karar altına alındı..." Sahifesini iyi hatırlamıyorum, 60 olabilir. Ben aynı dönemde cezaevindeydim ve benim Diyarbakır bölge komitesinde faaliyet yürüttüğüm yazılmış.

Duruşma Hakimi- Kemal bir dakika 8.11.1978 tarihinde Pazarcık'ta yakalandınız. Aynı günmü tutuklandınız?

Kemal Pir Arkadaş- Hayır, 17'sinde Urfa'da tutuklandım. Pazarcık'ta yakalandım. Urfa'da tutuklandım.

Duruşma Hakimi- Davanız hangi mahkemede görüldü?

Kemal Pir Arkadaş- Davam Adana sıkıyönetim komutanlığına gitti, ondan sonra buraya gelmiş, şimdi burada, yani geldim burada karşılaştım işte.

Duruşma Hakimi- Siz Urfa cezaevinde kaldınız.

Kemal Pir Arkadaş- Adana sıkıyönetim cezaevinde kaldım. Haziranın 15'ine kadar Adana sıkıyönetim cezaevinde yattım.

Duruşma Hakimi- Şimdi, 17.11.1978 tarihinde hangi tarihe kadar Adana cezaevinde yattınız?

Kemal Pir Arkadaş- 16 Ocak'a kadar Urfa'da yattım, 1979-16 Ocağına kadar ondan Temmuzun 15'ine kadar Adana cezaevinde yattım, 15'inden firar ettiğim tarihe kadar da Urfa'da yattım. Dolayısıyla benim şey olmadığım açık, yani bu şeyde yer almadığım açık Yani kabul edemem tarihsel olarak kabul etmem mümkün değil. Aynı şekilde Urfa bölge komitesinde yer aldığım gösteriliyor. Yine aynı dönemde tutukluydum. Yani bölge komitelerinin oluşturulması PKK kurulduğu dönemlerde olabilir. Bir örgüt varsa, kendine uygun komiteleşmeler yapar. Kaldı ki ben PKK'nin örgütlerinden herhangi birinde görev almayı istiyorum, isterdim, ama çeşitli nedenlerle ben görev alamadım. Alırdım da ama alamadım. Böyle bir şey istemek başka, yapmak başka. Biz bulunamadık. Böylece benim ne Urfa ne de Diyarbakır bölge komitesinde yer almam mümkün değil. Tarihsel açıdan bunu belirtmeyi gerekli buluyorum. Çünkü kendi şeyim var. Bizim ismimiz, kişiliğimiz kamuoyunda şurada burada şöyledir, böyledir. Filan diye geçiyor ama tarihe gerçek olarak geçsin her şey. Bu açıdan söylüyorum. Yoksa ben bir komitede görev almışım bunu cezasından değil. Kaldı ki ben, bana verilecek cezanın da benim için pek önemli olmadığı kanaatindeyim. Verilecek cezanın siyasi olduğunu bildiğim için, benim için şeref olacaktır. Aynı zamanda, bir de şimdi bu şeyleri ben kısacı bu cinayetlerle ilgi şeyi geçireyim. Daha önceden bazı şeyleri biliyorum.

Duruşma Hakimi- Ben size söyleyeyim: 4.8.1978 günü İsa Abacı'nın öldürülmesi olayı.

Kemal Pir Arkadaş- Şimdi, bu adamın, benim bununla o tutuklanmamada karşılaştım. Yani böyle bir şeyle sorgulamamda karşılaştım böyle bir şeyle Urfa'da. Bir adam getirdiler. Bu adam yanılmıyorsam ya dayısıdır ya amcası idi bu vurulan adamın. Adama beni teşhis ettirdiler. Teşhiste adam tanımıyorum dedi. Yani bu değil dedi, tanımıyorum dedi. Ondan sonra bunu zabıta bile geçirilmemişti. Ben bundan tutuklandığımı bilmiyordum. Tutuklamamıştım çünkü. Buna ait bir tutuklama kâğıdı gelmemişti bana. Bilmiyorum, dolayısıyla alakam yok. Yani bu olayla alakam yok benim. Ayrıca vuranın tek kişi olduğunu söylüyordu o adam, amcası veya dayısı. Bize hem savcılıkta teşhiş şeyine geldi, hem de polis sorgusuna geldi. Bu adam tek kişi vurdu diyordu. İki kişiydik biz, ikimizi de gösteriyordu polisler, insanların içerisine koyup.

Değil diyordu yani adam. Ben de değilim zaten. Bu olayla alakam yok benim.

Duruşma Hakimi- Görevli polis memurlarına silahla mukavemet ettiğiniz, polis otosunu taradığınız, polisleri öldürmeye tam teşebbüste bulunduğunuz iddiası var.

Kemal Pir Arkadaş- Böyle bir iddia asılsız. Yani benim hakkımda, böyle bir şeyle de alakam yok. Çünkü o şeyin başında, bu iddianamede şöyle bir şey var: "Sanıklardan, Kemal Pir'in '78 yılı içerisinde Hilvan bölgesinde örgütün hücre çalışmasını yürüttükleri" şimdi bir örgüt yoktu zaten, Hücre çalışması yürütmemiz de mümkün değildi. Kastedilen örgüt PKK ise, PKK kurulmamış o zaman. Kastedilen örgüt çete ise, çete ile alakamız yok. Çetenin de hücre çalışması olmaz. Çete çetedir. Üç kişi, beş kişi bir araya gelir, bir çete oluşturur. Kendi bağımsız bir şeydir bu. Dolayısıyla bizim hareketimizin çetecilikle alakası yok. Yani benim ideolojik, politik hedeflere ve ideolojimiz açısından böyle bir şeyle alakamız olamaz. Yani çeteyle alakası olamaz.

Duruşma Hakimi- Cezaevinde seminer yapıyor muydunuz?

Kemal Pir Arkadaş- Yapıyordum

Duruşma Hakimi- Siz mi yapıyordunuz?

Kemal Pir Arkadaş- Evet, genellikle ben epeyce konuşuyordum.

Duruşma Hakimi- PKK örgütünün, politik, ideolojik ve siyasi mücadele yöntemi nedir?

Kemal Pir Arkadaş- Biz ideolojik olarak (aynı zamanda PKK'nin hedefleri oluyor bu) Kürdistan'da gericiliğin, yoksulluğun, sefaletin temel nedeninin sömürgeci ekonomik yapı olduğunu, sömürgeciliğin oluşturulduğu; bu şeyde her türlü yozluğu, lümpenleşmeyi, geriliği temsil ettiği, kültürsüzlüğü, kişiliksizliği geliştirdiği; tüm bunları bunları ortadan kaldırmak için sömürgeci ekonomik yapının ve sömürgeci sistemin ortadan kaldırılması gerektiğini savunuyoruz. Sömürgeciliği temsil edenleri de söyleyelim: Türkiye'deki burjuva hakim sınıflar. Yani Türk halkı değil, Türkler değil hakim sınıfları Kürdistan'da sömürgeciliği uyguluyorlar.

Ama bunlar bu sömürgeciliği uygularken Kürdistan'da kendilerine işbirlikçi buldular. Kendilerine işbirlikçi bulmadan bu işi yürütemezlerdi. Kürdistan'daki hakim sınıflar da bunlarla işbirliği yaptı. Tüm feodallerin milletvekili olması bunu açıkça gösterir. Tüm toprak ağaları milletvekili. Duyduğu kadarıyla " Kepoğlu" Diyarbakırlı, işte Mehmet Celal Bucak Urfa'da milletvekili. Her zaman seçilebilir. Sömürgecilerin bunlarla işbirliği yaptığı, bu devrimin dıştaki hedefi sömürgecilikse, içteki hedefinin de feodal, komprador siyasi düzen olduğu, bu siyasal düzeni yıkmadan toplumu ilerletmenin mümkün olmadığı görüşündeyim zaten. Bunu yıkabilmek için, hemen ayaklanmaya başvurmak gerektiğini, işte bir ilk önce Kürt olsun, Türk olsun, kimi bulursa vuracaklar, devletin onlar üzerine baskısını çekecek ve bilinçlendirilmiş halk isyan edip devleti yıkacak, gibi bir düşünceyi kabul etmiyoruz. Hayır, böyle bir düşüncemiz yok bizim. Biz halk üzerinde devlet terörünün esmesinden yana değiliz. Yani baskısız dönem ne kadarsa ona uygun davranırız. Baskısız bir dönemi baskılı bir döneme daima yeğleriz. Düşünce sisteminde de bugün böyledir. Bence baskılı bir dönemi de faşistler istiyor. Ben aynı şeyi istemem. Yani, devlet gelsin, üslerine baskıda bulunsun, halk da buna karşı ayaklansın. böyle bir düşünce sistemiz yok. Marksizm'de de böyle bir şey yok zaten. Kürdistan'daki Devrim Ulusal Kurtuluş Devrimi olduğu için sömürgeci siyasal ve ekonomik yapıyı hedeflediği için, biz uzun süreli bir halk savaşını hedef almışız.

Duruşma Hakimi- Nasıl olacak bu halk savaşı?

Kemal Pir Arkadaş- Anlatacağım.... Uzun süreli halk savaşı; genel ideolojimizin stratejik hedefi bu. Bunun PKK'nin de hedefi olması gerekir. Çünkü bu ideolojik ve politik yapının örgütlendirilmesidir PKK. Vücut bulmuş bu ideolojik yapı ve siyasal yapı PKK'de. Bu hedef ama, bunu örgütlemek başka. PKK'nin askeri kanadı vardı. Burada bazen çıkıyor askeri kanat diye. Zaten iddianamede de iddia ediliyor. Bunlar PKK'nin stratejik hedefine

uygun örgütlenmeler değil. Çünkü benim ideolojik yapımda da bu yok. Ona uygun örgütlenmeler değil. Onlar daha çok, bir hareketin ve halkın... kendisini koruma hareketleridir. Yani Kürdistan'da feodaller var. Halkla feodaller arasındaki çelişkiyi biz yaratmadık. Biz kışkırtmıyoruz da. Bizden önce vardı. Halkla feodaller arasındaki çatışmalar var. Bunlar halkın kendini koruma hareketleridir. PKK de halka destek oluyor feodallere karşı, sınıf hareketedir de. Halka destek oluyor ve hem halkı, hem de kendisini koruma hareketleri olabilir olsa olsa. Bunların oluşturulma döneminde ben olmadığım için, (var ama böyle şeyler) hangi hedefler, ne için örgütlenmişler ben bilmiyorum. Örgütlemişler. Örgütlemişler; onu da bilmiyorum ayrıca. Ama benim dediğim stratejik hedefler doğrultusunda örgütleme yani uzun dönem halk savaşı doğrultusunda örgütlenmekse daha farklı şeydir. Bu, bağımsız bir orduyu hedefler. Bağımsız bir silahlı gücü. Profesyonel bir ordu, profesyonel, silahlı bir örgütlenmeyi hedefler bu. Bu, Parti Önderliğinde olacak. Daha farklı bir örgüt yapısını gerektiriyor. PKK bunu yapmadı yani. Hiç bir zaman PKK böyle bir örgütlenmeyi yapamamış. Eğer böyle bir örgütlenmeyi yapsaydı, burada bulunan insan sayısı biraz daha az olurdu ve çok daha gür sesler işitmemiz mümkündü. Böyledir yani. Bunu yapmamış PKK. Ya uygun şartları bulup yapamamışlar, ya imkanları yokmuş yapamamışlar; ama böyle bir örgütlemeyi yapmamışlar. Yapılmamış. Neden yapılmamış?

Ama amaçları bunu yapmaktır. Yapabilirler bundan sonra. On sene sonra, yirmi sene sonra. Yani şey önemli değil. Bu zafere ulaştı demektir. İbrahim, Ahmet'in, Hasan'ın, Mehmet'in, Hüseyin'in de bu ideolojinin zaferiyle bulunması önemli değil. Ahmet olmaz da Mehmet olur. Bu uzun süreli halk savaşını amaçlıyor. Bir de aslında burada iddia edildiği gibi şey var. PKK, tahmin ettiğim kadarıyla bir de silahlı bir çizgiyi tartışmamış; askeri çizgi üzerinde çalışma yapmamış. Eğer yapsaydı, bu askeri çizgisi oluşturmuş olsaydı deminki örgütlemeyi yapardı. Demek ki bu zaman alacak. Zaman alacak bir iş olduğu için beş sene sonra, iki sene sonraya, on sene sonraya da ertelenebilir. Yani erteleme değil de şartlar o zaman oluşur o zaman yaparlar.

Duruşma Hakimi- Halk ordusu nasıl teşkil edilecek; bu mücadele şekli nasıl olacak? Kısaca cevap ver.

Kemal Pir Arkadaş- Dedim ya, profesyonel bir gerilla hareketi gerekiyor. Bu da gönül rızasıyla emperyalizme, sömürgeciliğe karşı silahla dövüşmeyi kendine hedef edinmiş; Ama tüm ailesiyle ve düzenle bağlarını kesmiş insanlardan müteşekkil, profesyonel askerlerden oluşan bir şey bu tip insanlardan oluşturulacak ve örgütlendirilecek gerilla birlikleri vasıtasıyla çeşitli aşamalardan geçen bir şeyle bu ordu oluşturulacak. Ordu oluşturma dönemi yirmi seneyi de alabilir. Yani uzun süreli bir halk savaşı. Bunun dünyada örnekleri var. Onların izlemiş oldukları yöntemin, ama buraya özgü şartları da dikkate alarak gerçekleşir.

Duruşma Hakimi- Kafanda tahayyül ettiğin devlet dünyada var mı, bütün eşitliklerin olduğu bir devlet var mı?

Kemal Pir Arkadaş- Var tabii... Bugün mümkün değil. Komünizm dünya çapında gerçekleşmemiş hiçbir yerde. Komünizm yok. Bugün komünizmin ilk aşaması var; sosyalizm...

Duruşma Hakimi- Şimdi komünist Rusya'da cezaevleri, mahkemeler var mı, yok mu?

Kemal Pir Arkadaş- Var

Duruşma Hakimi- Neden kuruyorlar?

Kemal Pir Arkadaş- Sınıf farklılıkları ortadan kalmamış Sovyetler Birliği'nde. Sovyetler Birliğinde de bugün sınıflar ve sınıf mücadelesi var. Vietnam'da da sınıf farklılıkları ortadan kalkmamış. Orada proleterya diktatörlükleri var. Sovyetler Birliği, Vietnam ve Angola'da hüküm süren devlet sistemi proletarya diktatörlüktür. Farkı, Amerika'da bir avuç burjuva sınıfın diktatörlüğü, oralarda ise halkın çoğunluğunun diktatörlüğüdür. Fakat bu, benim düşünce sistemimde kurulacak siyasal iktidarda, Türkiye'de olsun Kürdistan'da olsun veya bir Arap ülkesinde olsun; demok-

rasiyi kuracağız ama demokrasinin bir sınıf karakteri vardır. Hangi demokrasi? Proleterya demokrasisini kurarsan bunun adı proletarya diktatörlüğüdür.

Duruşma Hakimi- Sanığa ait, klasör 12'deki dosya 6'da bulunan hazırlık ifadeleri okundu. Daha önce bu olaylar sebebiyle savcılık ve sorgu hakimliğince ifadeleriniz alınmış. Özet olarak kısaca okuyorum. "Hiçbir öldürme olayıyla ilgim yok. 15.8.1978 tarihinde cezaevi firarisi olduğum için, Ankara'da saklanıyordum. Mehmek Akyüz'ün öldürülmesiyle ilgim yok. Arkadaşım baskı nedeniyle benim adımı vermiş. Olayla ilgim yok" demişsiniz. Ayrıca sorgu hakimliğinde alınan ifadenizde "olay tarihinde Ankara'da idim. Polis öldürülmesine karışmadım" diyorsunuz.

Kemal Pir Arkadaş- Evet, ben o dönemlerde Ankara'da idim.

Duruşma Hakimi- Kürdistan tarihini incelediniz mi?

Kemal Pir Arkadaş- Biraz, imkanlarım ölçünsünde.

Duruşma Hakimi- İncelediğiniz kadarıyla nereden gelmiş?

Kemal Pir Arkadaş- Şimdi, Ortadoğu halkların mozayığı, Elamlar, Asurlular, Sümerler, Akadlar; bütün bunlar Mezopotamya'da yaşıyor. Mezopotamya aynı zamanda uygarlığın da kaynağı uygarlığın merkezi. Dicle ve Fırat nehirlerinin bulunduğu yer ilk sınıflaşmamın olduğu, bilim, sanat ve bilim ürünlerinin ortaya çıktığı alan Mezopotamya'dır. Kürtler ise burada yaşıyor; yani bu konuda bilimsel bir sürü iddialar var. Bazıları yerli toplumdur der.

Duruşma Hakimi- Kim diyor bunu hangi eserler diyor?

Kemal Pir Arkadaş- Hatırlamıyorum bugün kitaplarını isimlerini ama dünya çapında farklı görüşler var bu konuda, yani net olarak bilimsel olarak ortaya çıkmış değil ve bugün bunun bilimselini bulmak bana ait olan birşey değil. Yani ben tarihçi değilim.

Duruşma Hakimi- ……..

Benim edindiğim bilgi ve doğru olarak gördüğüm görüş, Kürtlerin kuzey Avrupa'dan M.Ö. 2 bin yıllarında göç edip gelen, Dinyaper, Dinyester nehirleri arasından geçip Kafkaslardan buraya indikleri noktasındadır. Onun dayandırdığım temelde Kürtlerin Aryen soyundan olması, dilinin Hint-Avrupa dil grubundan olmasıdır ve Kürtlerden sonra buraya başka bir toplumun gelmemesinden dolayıdır. Bu üç neden bu görüşümü doğrular diyorum ben, ama bunun bilimselini, tam gerçeğini, tarihçilerin işidir, bense devrimciyim, devrim teorisiyle uğraşıyorum, tarih bilgisiyle değil. Bu tarihçilerin işidir.

Duruşma Hakimi- Başka görüşler bu hususta?

Kemal Pir Arkadaş- Yeri burası olduğunu, hiçbir yerden gelmediği noktasında bir şey var.

Duruşma Hakimi- Başka?

Kemal Pir Arkadaş- Hatırlamayacağım yani, bu konuda fazla şeye gerek yok, yani bilimsel gerçeklerini aramamıza neden yoktur.

Duruşma Hakimi- Sizin kanaatinize göre kuzey-Avrupa'dan geldiği yönümde mi kanaatiniz hakim?

Kemal Pir Arkadaş- Evet, Bunun fazla bir şeyini aramamıza, derinlemesine incelememize gerek yok. Neden gerek yok. Neden gerek yoktur? Çünkü toplum bugün vardır. Bugün var olan yapısını incelemekle karşı karşıyayım ben devrimci olarak. Bunu ekonomik, politik gerçeğini aramak zorundayım ve bunu aradım. Yani geçmişi fazla önemli değil. Geçmişinde belki yüzlerce toplumla kaynaştı, yüzlerce toplumdan kültürel olarak bir şeyler verdi, bir şeyler aldı. Eski, geldiği gibi değildir, evet, biz de orta asyadan geldik, ama Anadolu'da çok farklı bir özellik kazandık. Bu da bir gerçek.

Duruşma Hakimi- Sanık ifadesine karşı askeri savcının bir diyeceği var mı?... yok.

Yerinize geçin.

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ.

Duruşmanın uzaması sebebiyle duruşmaya 20 dakika ara verilmesine oy birliğiyle karar verilip açıklandı.

26.5.1981

Mahkeme Tutanaklarından PKK Davası (M.Hayri Durmuş Arkadaşın Savunması)

Duruşma Hakimi- Duruşma tehir edildiği (Ertelendiği) belli gün ve saatte. Sıkıyönetim komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi. Mahkeme Heyeti, İddia Makamı ve tutanakta bir değişiklik olmaksızın mahsus salonda toplandı. Oturum açıldı, yoklama yapıldı.

Siirt-Batman grubu tutuklu sanıklarının hepsinin getirildiği görüldü. Serbest olarak yerlerine alındılar.Tutuksuz sanıklardan hiçbirinin gelmediği görüldü.

Sanık vekillerinde: Avukat Nevzat Helvacı, Hüseyin Yıldırım, Hüseyin Avni Altay ve Süleyman Yeter'in de geldiği görülerek yerlerine alındılar.

Duruşma Hakimi tarafından sanık **Mehmet Hayri Durmuş** Arkadaş çağrıldı:

SANIK MEHMET HAYRİ DURMUŞ SORGUSUNDA:

Duruşma Hakimi- PKK örgütünün Merkez Komitesinde görevli olduğunuz aynı zamanda kurucu üye olarak bulunduğunuz. 6136 sayılı Kanuna aykırı davrandığınız adam öldürmeye azmettirdiğiniz iddia ediliyor.

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Ben Kürdistan'da bağımsızlık ve demokrasiye öncülük etmekte olan Partiya Karkeren Kürdistan örgütünün bir üyesiyim. Başından beri bu hareketin faaliyetlerinde bulundum, daha grup aşamasındayken çalışmalarına katıldım ve partileşme sürecinde yine fiilen çalışmalara katıldım, kuruluş toplantısında bulundum. Daha sonra Partinin Merkez Komitesine seçildim. Partinin Merkez Komitesi üyesiydim, doğrudur. Diğer iddiaları zaten ileride ifademi verirken tek tek üzerinde duracağım, izah edeceğim. " Adam öldüremeye azmettirme" diye bir iddia var. Bunu şu anda hemen belirteyim, öyle özel bir karar vermişliğim yoktur. Özel olarak bir eylemi azmettirici bir konumum olmamıştır. Bu iddiayı şimdilik hemen reddedeyim. İfademe biraz sonra geçeceğim, şu anda iddianame üzerinde biraz durmak istiyorum. Diğer arkadaşlarım gibi ben iddianamede belirtilmiş olan bazı yanlış noktalara değineceğim. Bunlara değindikten sonra ifademe geçeceğim.

Duruşma Hakimi- Şimdi, sizden daha önce Mazlum Doğan iddianame üzerinde durdu. O noktalara aynen katılıp katılmadığınızı; yani fazladan olmasın istiyoruz. Onların dışında....

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Mümkün olduğu kadar toparlayacağım. Konumum gereği ben bazı diğer arkadaşlarımdan farklı bir takım açıklamalarda bulunmak durumundayım.

Duruşma Hakimi- Peki.

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Daha doğrusu arkadaşlarımın söylediklerinin çoğuna katılıyorum. Burada yalnız Mazlum Doğan Arkadaş değil, başka arkadaşlarım da açıklamalarda bulundular, onların tümümün açıklamalarına katılıyorum; fakat, kendim özellikle o arkadaşların belirtemedikleri veya bilmedikleri çeşitli hususlarda, beni tatmin edici olmadığı için o konularda açıklama yapmak istiyorum. Onun için, ben de benzer hususlara temas edeceğim; fakat biraz değişik olacak.

Duruşma Hakimi- Yalnız kısa kesin.

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Tamam, mümkün olduğu kadar kısa keseceğim. Birinci olarak belirteceğim nokta; İddia makamının veya mahkemenin bizatihi kendisine

yönelik olacaktır. İddia makamı ve dolayısıyla mahkeme hareketimizi yargılarken veya değerlendirirken politik davranmamaktadır, yani hukuki prensiplere bağlı kalmaktan ziyade, politik tavır takınmamaktadır. Niçin böyle davrandığını, bazı delillerle ortaya koymak istiyorum. Bir defa mahkeme malum, bir özel mahkemedir. Bunu hepimiz biliyoruz. özel mahkemelerin diğer mahkemelerden ayrılan bir yanı vardır ki, en temel farkı, özel mahkemeler kuruldukları dönemlerde mevcut yönetimin politikasını aynen uygularlar veya o politikayı yargı organlarında icra ederler.

Duruşma Hakimi- Bu, senin kanaatin.

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Evet, elbette benim kanaattim, kendi düşüncelerimi izah ediyorum. O halde, devletin bize yönelik politikası nedir? Mahkeme bizi bu acıdan değerlendireceğine göre, devletin politikasına bakmak gerekir. Devlet, daha doğrusu mevcut yönetim hareketimiz hakkındaki düşüncelerini açıkça beyan etmektedir, gizlememektedir, imha ve dağıtma, yok etme biçiminde bir politika izlemektedir. Sıkıyönetim komutanlıklarının bildirilerinde bu açıktır. "devletin bütünlüğüne yönelen hareketler yok edilecektir" biçiminde ifadeler kullanılmaktadır. Haliyle, devlet bu politikasını sonuca vardırmak için çeşitli araçlara başvurmaktadır. Bu araçlardan bir tanesi de yarı organıdır, yani mahkemelerdir. Mahkemeler esas olarak cezaevlerinde tutuklu bulunan yüzlerce partili, militan ve taraftarının pasifize etmek için karar verme aşamasına gelmiş durumdadır. Bir defa şunu belirtmeden geçemeyeceğim, bugün yargı önüne çıkarılmakta olan yüzlerce parti militanı, parti kadrosu ve taraftar her türlü savunma olanaklarından aslında mahrum bırakılmıştır. Adli müşavirliklere defalarca müracaatlarda bulunulduğu halde, bu konuda gerekli kolaylıklar gösterilmemiştir, kitaplar, kanunlar, yasalar talep edilmiştir, malzemeler, materyaller talep edilmiştir, bu konuda adli müşavirlik kolaylık göstermemiştir. Bunun dışında, sıkıyönetim komutanlıklarının emriyle avukatlarımız çalıştırılmamıştır, defalarca gözaltına alınmışlardır. Avukat Mahmut Bilgili, hareketimizle hiçbir ilişkisi olmadığı halde bir-kaç defa gözaltına alındı, neticede çalışamadığı için davayı bırakıp, terk etmek zorunda kaldı. Şu anda nerede olduğunu bilmiyorum, davamızı terk etti. Daha sonra Avukat Şerafettin Kaya yine hareketimizin kadrolarını ve taraftarlarının vekili olduğu için gözaltına alındı, bir müddet gözaltında kaldıktan sonra tutuklanmış olduğunu duydum. Daha sonra, bir müddet önceye kadar duruşmalarımıza katılan Erdinç Uzunoğlu adlı avukatın, yine hareketin kadrolarını ve taraftarlarının vekâletnamesini aldığı davalara girdiği için gözaltına alındığını duydum ve birkaç haftadan beri haberim yoktur, kendisiyle görüşememekteyim. Bu şekilde bir defa hareketimizin kadroları ve taraftarları savunmasız yargı organlarının önüne çıkmaktadır. Bu konuda herhangi bir imkâna sahip olmadan, herhangi bir hazırlık yapmadan yargı organlarının önüne çıkarılmaktadır. Ve yargı organı önüne çıkarıldıktan sonra da ağır cezalara çarptırılıp, pasifize edilmek istenmektedir. Şimdi mahkemenin politik davrandığını ortaya koydum ve birkaç örnekle bunu biraz daha açıkça ortaya koymak istiyorum. Hukuk alanında fazla bilgim yoktur, ama bildiğim bazı şeyler vardır. Bir defa iddia makamı kendi iddianamesini hazırlarken kişi hakkında çeşitli araştırmalarda bulunur, soruşturma ifadelerinden başka çeşitli incelemelerde bulunur.

Duruşma Hakimi- Şimdi genel hususlara, savcının iddianamesini nasıl yazdığını, yazacağını sen öğretecek değilsin.

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Tabii, bu hususta ben düşüncelerimi vurguluyorum.

Duruşma Hakimi- Hayır, düşüncelerini vurgulama yapıyoruz, daha sonra savunma safhasında bu hususa değinirsin. Yani, savcı iddianamesini şöyle yazar, mahkeme şöyle karar verir. Bu senin bir kere sorgunun, pozisyonunun dışında olan birşey. Savcı nasıl yazarsa yazar, sana bir iddianame getirmiş.

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Şunu belirteyim, ben kendi görüşlerimi söylüyorum.

Duruşma Hakimi- Hayır, söyleyemezsin, nasıl söylersin? Savcı iddianamesini nasıl

yazarsa yazar. Eline gelmiş bir iddianame, iddianame hakkında konuşabilirsin; ama şöyle yazar, böyle böyle yazar nasıl yazarsa yazar.

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Kısaca değinip geçeceğim. Şimdi dediğim gibi tamamen polis ifadelerine dayandırılmaktadır. Burada yüzlerce arkadaş ve taraflarımız çıkıp ifade verdi. Yüzlerce insanın ifadesi alındı, ben tanık oldum. Hepsi kendi ifadelerinde işkence altında alınan ifadelerinin iddianameye aynen yansıtıldığını iddia ettiler. Açıktır, polisin soruşturma döneminde almış olduğu ifadeler iddianameye aynen geçirilmiştir. Bir diğer husus daha var, burada önemli bir delil olarak ortaya koymak istiyorum. Hareketimiz bir çete olarak gösterilmiştir ve Türk ceza kanununda çete 168'inci maddeyle esas olarak cezalandırılır biçimde bir ifade vardır. Fakat hareketimizi sevk ve idare edenlerin durumu adeta bu şeyin dışında tutularak, idamla yargılanmaları, daha doğrusu, daha ağır cezalara çarptırılmaları gerektiği hususunda ifadeler vardır iddianamede. Hareketimizi sevk ve idare edenlerin 168'inci maddeden yargılanmaları gerekirken, herhangi bir madde gösterilmeksizin, daha doğrusu 450'ye-4,5 biçiminde şeyler konularak, hareketin sevk ve idare edicileri daha değişik cezalarla cezalandırılır biçiminde ifadeler vardır. Diğer bir husus, hareketimiz ideolojik olarak ortaya çıkmıştır. Giderek politikleşmiştir. Belli bir programı, tüzüğü vardır, düşünceleri vardır, ülkeyi değerlendirişi, şuyu buyu vardır. Bunlarla ilgili olarak mahkemenin elinde bir ton belge vardır, kitaplar vardır. Yani, bir geniş çapta ideolojik düşünceler aslında iddianameye yansıtılması gerekirken, bu hususta iddialar adeta çete şeyine uydurulmuştur. Yani, harekemizin ideolojisi ve programına açıkça iddianamede yer verilmiştir. Çok basit bir iki cümleyle adeta hareketin siyasi karakteri bir kenara bırakılarak, tamamen bir macera grubu gibi gösterilmek istenmiştir. İşte bu şeylerden ötürüdür diyorum, hareketimizi mahkeme politik olarak değerlendirmemektedir; belirtmek istediğim birinci nokta budur. İkinci olarak üzerinde durmak istediğim husus, arkadaşlarım burada değindiler, ben de bir yönüyle biraz üzerinde durmak istiyorum. Çete iddiası vardır, hareketimizin bir çete olduğu iddiası vardır. Bu iddia kesinlikle gülünçtür, bu iddiayı ben de reddediyorum. Merkez Komitesi üyesi olarak ben pek çok şeyi biliyorum, diğer arkadaşlarımdan farklı olarak, hareketimizin gelişme sürecini ben iyi biliyorum. Hareketimiz, bir defa, bir milis gücü olarak ortaya çıkmamıştır. Şu veya bu dağın başında bir silahlı eşkıya grubu biçiminde türememiştir. Adam öldürüp de firar eden çeşitli silahlı unsurların bir araya gelip soyguncu, gangster çeteleri biçiminde ortaya çıkmamıştır, böyle bir türeme yoktur. Mahkeme heyeti de, daha doğrusu iddia makamı da şunu çok iyi bilmektedir, elindeki belgelerden, verilmiş, ifadelerden, itiraflardan açıktır, bilgisi vardır ve nitekim hareketimiz önce ideolojik olarak ortaya çıkmıştır. 1970'-lerden sonra -ki biraz sonra ben daha detaylı olarak bu hususlara değineceğim, izah edeceğim- hareketimiz ideolojik olarak ortaya çıkmıştır. Marksizm-Leninizm kavranmıştır, ülke koşullarına indirgenmiştir, Kürdistan toplumunun yapısı değerlendirilmiştir. Bu senelerce, daha doğrusu yıllarca tartışma konusu edilmiştir, bu hususta seminerler verilmiştir. Daha sonra bir dizi toplantılar vardır. Bu toplantılarda hareketin durumu, ülkenin durumu, devrim meseleleri tartışılmıştır ve bilahare, yani son senelerde aslında harekete giderek silahlı mücadele de vermek durumunda kalmıştır. Çeşitli şiddet olayları gelişmiştir ve hareketimiz bir yandan kendi örgütlenmesini geliştirip yayarken, politikleşirken, örgütlenirken öte yandan kendisini korumak için kadrolarını korumak için özellikle o aşamada çeşitli silahlı eylemlere de girişmiştir. O konuda da tedbirler alınmıştır ve hareketi inkar etmiyoruz. Silahlı gruplar oluşmuştur; onu inkar etmiyoruz. Silahlı gruplar oluşmuştur, eylemler konulmuştur, ama ön planda olan hareketimizin ideolojik olarak gelişmesidir, hareketimizin politik olarak gelişmesidir, örgütlenmesidir; esas olan budur. Yani diğer şeyler talidir. Çatışmalar, hareketin silahlı yanının gelişmesi, silahlı birimlerin oluşması ikinci planda

kalmaktadır. Birinci planda olan hareketin ideolojik çalışmasıdır, örgütlenmesidir. Bilahare partileşilmiştir. Hareketimiz partidir, **"Partiya Karkeren Kürdistan"** dır adı. **Apoculuk** ve **UKO**'culuk suçlamaları yersizdir. Halk arasında konuşulsa bile bu konuda iddia makamının aslında iddianamede bu şekilde bizi isimlendirmesi, bunu ön plana çıkarması yine kasıtlıdır. Üçüncü değineceğim husus silahlı propaganda meselesidir. -arkadaşlarım değindi- ben de bir iki hususa değinmek istiyorum. Dün Mazlum arkadaşın da ifade ettiği gibi hareketimiz devrimci zoru ilke olarak benimsemektedir. Bu ilke aslında Marksizm'e, Leninizm'e ters düşmez. Daha doğrusu şöyle ifade edeyim, Marksizm-Leninizm mutlaka her yerde ve her zaman şiddet uygulanır, her şey şiddetle halledilir biçiminde bir anlayış şekline sahip değildir, Marksizm-Leninizm'de böyle bir katı tutum yoktur. Mümkün olduğu kadar barışçı koşullara girilmesi ve bu tür yöntemlerin uygulanması tercih edilir, ama sosyal devrimlerin bizzatiliğine bakıldığında bu devrimlerin hemen hemen tümünde kan döküldüğü, kanlı çarpışmaların olduğu ve devrimlerin böyle gerçekleştiği, çekişmeli, çatışmalı mücadeleler sonunda gerçekleştiği de bir gerçektir. Gerek sınıfsal devrimlerin, gerekse ulusal kurtuluş hareketlerinin uzun yıllar silahlı mücadelelerle sonuçlandığı, zafere ulaştığı bir gerçektir. Bu gerçeği bilen bizler elbette Kürdistan'de bir ulusal kurtuluş hareketini örgütlerken silahlı mücadeleyi ve devrimci zoru reddecek değiliz ve bunu reddedenleri şiddetle eleştiriyoruz; bunu açıkça belirtelim, silahlı mücadeleyi Kürdistan'da reddeden, bu tür bir mücadelenin gereksizliğine ve reformlarla başarıya gidilebileceğine inananları biz teslimiyetçilikle, pasiflikle suçlamaktayız. Esas olarak reformlarla sonuca gidilemeyeceğini, bir ulusal kurtuluş hareketinin ancak güçlü bir örgütlenme, güçlü bir cepheleşme ve bilahare, uzun dönemde yürütülecek bir silahlı mücadele ile gerçekleşebileceğini, zafere ulaşılabileceğini belirtiyoruz; bu bizim bir ilkemizdir. Ama şu şeye katılmıyoruz, biz silahlı çatışmaya girerken ve o yönde eylemler geliştirirken propaganda olsun diye yapmadık. Silahlı propaganda ilkesinin aslında Marksizm-Leninizm'de detaylı olarak yeri yoktur. Bu çeşitli devrim grupları ve hareketleri tarafından ülkelerinin koşularına uygun bir tarzda geliştirilmiş bir tezdir. Esas şudur, saldırı biçiminde şiddet olarak değerlendirilebilir. Hâlbuki hareketimiz şimdiye kadar hedeflerine saldırı yöneltmiş değildir, yani propaganda olsun diye iddianamede iddia edildiği gibi halk heyecana kapılsın, hareketin etrafında yer alsın veya gençlik silahlanmaya alışsın, bu şekilde ayaklanmanın zemini oluşsun, devlet taciz edilip halkın üzerine saldırtılsın biçimindeki anlayıştan hareket edilmemiştir. Yani eylemler veya silahlı olarak şimdiye kadar yürütülen mücadele bu şeyler oluşsun diye değil-izah edeceğim- gereklilikler olduğu için, gerek duyulduğu için başvurulmuştur. Hareketimiz daha ortaya çıktığı dönemden itibaren boy hedefi olmuştur. Şunu burada belirtmek istiyorum. Cumhuriyet dönemi boyunca da bunu açıkça görmekteyiz, ülkemizin kaderini derinden değiştirecek, temelinden değiştirecek çeşitli girişimler çok kanlı bir şekilde bastırılmıştır veya bu tür bir gelişmeye müsaade edilmemiştir. İmha edilmesi için, yok edilmesi için her türlü çabaya başvurulmuştur. Bizim hareketimize de esas olarak ülkenin kaderini temelden değiştirmeye aday olduğu için hatta ortaya çıktığı tarihlerden itibaren aslında devletin ve devletin istihbarat örgütleriyle birlikte çalıştığını iddia ettiğimiz çeşitli ajan örgütleri, provokatör grupların hatta yerli feodal-kompradorlara bağlı çeşitli milis güçlerinin boy hedefi olmuştur. Bunların çoğu hareketimizin kadrolarına yönelik komplolara girişmişlerdir. Örneğin Antep'te Haki Karer'in öldürülmesi olayında olduğu gibi, buna benzer daha birçok komplo söz konusudur. Uzun süre hareketimiz bu komplolara karşı nasıl tavır takınacağını düşünmüş ve neticede acil olarak tedbir alınması gerektiğine inanmıştır. Hareketimiz kendi kadrolarını, kendi örgütsel yapısını muhafaza etmek için her şeyden önce bunu yapabilmek için bazı tedbirler almıştır, silahlanmıştır ve bu şekilde

bazı silahlı gruplar oluşturmuştur, eylemler koymuştur. Ajan ve provokatör örgütlere karşı yerel hain güçlere, milis güçlerine karşı, özellikle halka zulmeden ve halkın birliğini parçalamaya yönelik tavırlar içinde olan çeşitli çevrelere karşı silahlı eylemlere girişmiştir. Ama bunlar dediğim gibi hiçbir zaman propaganda olsun diye değil, aslında son derece gereklilik duyulduğu için, gerekli oldukları için başvurulan eylemlerdir ve taktik biçimindedir. Hiçbir zaman saldırı niteliğinde değildir. Bu konuda iddia makamının bu iddiasını da reddediyoruz. Diğer bir husus, demin de izah ettim, hareketimizin ideolojisi adeta bir çetenin düşüncesine veya bir çete konumuna uydurulmuştur. Yani iddia makamının elinde kitaplarımız vardır, dergilerimiz vardır, düşüncelerimiz buralarda açıkça izah edilmiştir. Serxwebun dergisi hareketimizin programının gerekçelerini içermektedir. Burada programın genişletilmiş bir biçimi ortaya konmuştur, devrimci görevler uzun boylu anlatılmıştır. Hareketimizin ittifak anlayışı, hareketimizin sınıfları değerlendiriş tarzı, çeşitli sınıfların devrimdeki yeri konusu burada geniş anlatılmıştır. Bu şeylere esas olarak iddianamede yer verilmemiştir. Bu da kasıtlı bir tavırdır. Sadece hareketimizin 1-2 cümle ile amacı şudur biçimde konulmuş, o da dün arkadaşımın belirttiği gibi /bu konuyu tekrar açmak istemiyorum- Marksist-Leninist bir Kürt devleti biçiminde ifade edilmiştir. Bu zaten yanlış bir cümledir. Arkadaşım bu konudaki düşüncelerini belirtti. Hareketimiz, önüne bir asgari program koymuştur. Bu asgari program iki kısımdan oluşmaktadır. Birisi, devrimimizin milli yanı, diğeri devrimimizin demokratik yanı olarak değerlendirilebilir. Bu programda her ikisine de genişçe yer verilmiştir. Bu konudaki görevler açıklanmıştır. Yine programla beraber değineceğim tüzük hususu vardır. Dün arkadaşım izah etti. Aslında iddianamede belirtilen tüzük hareketimizin gerçek tüzüğü değildir. Bu bir ifade olsa gerektir. Böyle bir tüzüğe ben kendim rastlamadım, ben de tüzüğü okudum, tüzük elimde kalmıştır. Sanırım bu yönde bir ifade verilmiştir ve bu ifade tüzük diye ortaya konulmuştur. Aslında hareketin gerçek tüzüğü değildir, içinde yanlışlar vardır, eksiklikler vardı, ama bazı doğrular da vardır. Şimdi tek tek üzerinde durmaya gerek yoktur. Ama şunu hemen belirteyim, bu hareketin tüzüğü değildir. Bunu ben Merkez Komitesi üyesi olarak burada ifade edeyim. Üzerinde duracağım diğer bir konu ülke kavramı meselesidir. İddia makamı Kürdistan ülkesini kabullenmemektedir. Bu konuda "Apocular Türkiye'nin doğusunu ve güneydoğusunu ülkeden parçalayıp burada bir bağımsız devlet kurmak için çaba harcamaktadırlar" şeklinde ifadeler vardır. Yani Kürdistan'ın bir parçası olan Orta-Kuzey-Batı Kürdistan diye adlandırdığımız bu parça, üzerinden bulunduğumuz parça Türkiye'nin doğusu ve güneydoğusu olarak değerlendirilmektedir. Oysa tarihsel olarak değerlendirdiğimizde burası Kürdistan'ın bir paçasıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin doğal bir parçası değil aslında Kürdistan ülkesinin bir parçasıdır. Bizim ülke anlayışımız burada arkadaşlar tarafından ortaya konuldu, ben bu düşüncelere katılıyorum. Biz, ırkçı, milliyetçi, şoven bir anlayışa sahip değiliz, başkalarının topraklarında gözümüz olamaz. Esasa olarak Kürt halkının üzerinde yaşadığı -tarihsel olarak- Kürt halkının üzerinde yaşadığı ve bugün de hali hazırda Kürtlerin çoğunlukta olarak yaşadığı yöreler tarafımızdan Kürdistan ülkesi olarak değerlendirilmemektedir ve buraların gerçek Kürdistan'a katılıp katılmayacağı, daha doğrusu üzerinde kurulacak bir Kürdistan devletinde nerelerin yer alacağı hususu burada bazı arkadaşlarım tarafından yine belirtildi. Ben de aynı düşüncelere katılıyorum. Bu, bu yörelerdeki halkın iradesine bağlı olacaktır. Mücadelemizin başarı durumuna bağlı olacaktır. Belki bir kısım bölgeler kurtarılmayacaktır uzun süre veya belki bazı bölgeler Türkiye ile birlikte yaşamak isteyeceklerdir. Bu konuda yöre halkının kendi iradelerine de başvurulacaktır. Halkın iradesine rağmen adeta zorbalık yaparak çeşitli bölgeleri Kürdistan'a dahil etme veya bazı bölgeleri ülkeden koparıp buralarda suni olarak devlet oluşturma biçiminde şoven, mil-

liyetçi, ırkçı bir anlayışımız söz konusu değildir. Tarihsel olarak şekillenen bir halk vardır, bu Kürt halkıdır. Dün arkadaşım bu konuda bazı tarihsel açıklamalarda bulundu. Ben, esasen bu konunun üzerinde fazla durmak istemiyorum, tartışma konusu da yapmak istemiyorum, ama görüyorum mahkeme heyeti bu konuyu yani Kürtler'in varlığı yokluğu meselesine veya Kürdistan'ın varlığı yokluğu meselesini sık sık tartışma konusu yapmaktadır. Bu durum bizce acayip karşılanmaktadır. Bugün artık bu konu tartışması yapılmayacak kadar açıktır, pek çok çevre tarafından kabul edilmektedir, hatta Türkiye'deki....

Duruşma Hakimi- Kim bu çevreler?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Efendim?...

Duruşma Hakimi- "Pek çok çevre" kim?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Bizatihi Türkiye'deki basındır. Yani Türkiye'deki basın bile bunu kabullenmiştir. Kürdistan üzerinde çeşitli oyunların oynandığı ve politikaların üretildiği günlük gazetelerde bile yer almaktadır. Kaldı ki, dünya politikasında uluslararası çeşitli toplantılarda bu hususlar tarihsel olarak pek çok defa ele alınmıştır. Barış toplantılarında...

Duruşmu Hakimi- Tarihi inceledinizmi siz?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Tarih konularında fazla şeyim yoktur, yani bu konularda uzun araştırmalarım yoktur; ama...

Duruşma Hakimi- Nereden çıkartıyorsun milleti Türk, Kürt diye bölüp de nereden çıkarıyorsun Kürdü, Türk'ü bilmem nesini? Nereden çıkarıyorsun tarihi incelemedin de, belirli bir bilgin yok da?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Şunu söyleyeyim, bilgim yok derken bu konuda ben uzman değilim, bir tarihçi değilim, bunu demek istiyorum. Yoksa araştırmam yoktur biçiminde değil. Ben tahsilli bir insanım. Elbette bu konuda okumuşluğum vardır. Pek çok kitap, belge okumuşum.

Duruşma Hakimi- Nereden okudun?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Kürtlerin kökeni ile tarihi ile ilgili, Ortadoğu'ya gelişiyle ilgili, Kürdistan üzerinde...

Duruşma Hakimi- Nereden gelmişler Ortadoğu'ya? Ne olmuş? Tarihte hangi devletleri kurmuşlar?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Bu hususta şunu söylemiştim: bu konuda arkadaşların yaptığı açıklamalara katılıyorum biçiminde ifadelerde bulundum demiştim. Ben de bu nedenle fazla açıklama yapmak istemiyorum. Yani bu hususu ben tartışma konusu yapıp da uzun boylu anlatmak istemiyorum. Yani bu hususu ben tartışma konusu yapıp da uzun boylu anlatmak istemiyorum.

Duruşma Hakimi- Mahkeme bir tartışma konusu yapmıyor, soruyor, kısaca açıklamalarda bulun.

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Diğer arkadaşlarımın da ifade ettiği gibi, Kürtler esas olarak Ari soyundan gelmektedirler ve Kuzey Avrupa'dan. Kuzey-Batı Avrupa'dan, İskandinav yörelerinden kavimler göç ederken Kürtler de esas olarak buradan gelerek Kürtlerin merkezi olarak kabul edilebilecek Van ve Urmiye Gölleri arasına, aşiretler biçiminde millatan önce 1000 yıllarında yerleşmişlerdir. Daha sonra aşiretler konfederasyonu biçiminde bir örgütlenmeye gidilmiştir. Bu siyasal organizasyon oluşturulmuştur. O dönemde var olmak için buralardaki köleci imparatorluklara karşı güçlü mücadeleler verilmesi gerekiyor. Bu nedenle aslında birleşilmiştir, örgütlenilmiştir. Asur'a karşı uzun süre mücadele edilmiştir. Daha sonra Asur devleti yıkılmıştır ve yerine Med organizasyonu oluşturulmuştur. Bu, Kürtlerin oluşturduğu ilk siyasal organizasyondur, devlettir. Yaklaşık 200 yıl kadar hükümranlık sürmesi söz konusudur. Millatan önce 700 yılları ile 500 yılları arasında

Duruşma Hakimi- Hayır, bu söylediğinin kaynağı ne, tarih belgesi ne?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Şimdi ben bu hususta yine mahkeme heyetine yönelik bir nokta üzerinde durmak istiyorum. Şöyle ki; her millet ortaya çıkarken veya kendi tarihini ortaya atarken ille dikili taşlardan yararlanır veya matbaa araçlarından, mühürlü belgeli araştırmalardan faydalanır diye bir şey yoktur. Pek çok belge, meşhur bilginlerin, tar-

ihçilerin anılarından, bunların hazırlamış olduğu eselerden de ortaya çıkartılabilir.

Duruşma Hakimi- Kaynağını soruyorum size. Hangi kaynaktan öğrendiniz bunu?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Bu konuda tarihçilerin bilgileri var. Örneğin bizzat Herodot'un bu konuda açıklamaları vardır. Yine, daha sonraki yüzyıllarda da pek çok tarihçinin bu konuda belgeleri vardır ve ben bunların çoğunu okudum. Ansiklopedilerde bu konuyu araştırdım, seminerlerde tartışma konusu yapılırdı, dinledim. Yani bu konuda pek çok belge vardır: fakat şu bir gerçektir: bir millet kendi bağımsızlık mücadelesini gerçekleştirmeden, bu konuda uzun araştırmalara girmeden kendi tarihini açık, net biçimde ortaya çıkartacak imkanlardan yoksundur, böyle bir şeyi toparlayıp bir araya getiremez. Bugün Kürtlerin varlığıyla ilgili Londra'da, Paris'te, Bağdat'ta, Şam'da, İstanbul'da bizzat müzelerde pek çok belge söz konusudur: ama bizler bunları araştırma imkanına sahip değiliz. Bunları toparlama, bir araya getirip gerçek tarihimizi aydınlığa çıkartma imkanından yoksunuz.

Bunu mahkeme heyetinin böyle kabul etmesi gerekir. Yani biz bugün kalkıp da belgelerimiz şunlar, şunlardan diye ortaya sürecek imkan ve olanaklardan yoksunuz. Ama bu belgelerden çeşitli tarihçiler tarafından derlenmiş broşürler, kitaplar vardır. Dedim, biz bunları okudur, değerlendirdik. Kaldı ki...

Duruşma Hakimi- Hangilerini okudunuz?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Demin belirttim. Bu konuda Kürtlerin kökeniyle ilgili bir iki kitap okudum. "Kürdistan Üzerinde Mücadeleler" olarak...

Duruşma Hakimi- Yazarı kimdi bunun?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Kürtlerin kökeniyle ilgili Nikitin'in bu konuda vardır. Bunun dışında çeşitli tarihçilerin ve siyaset adamlarının hazırladıkları Kürdistan üzerindeki mücadeleleri veya çeşitli aşamalardaki mücadeleleri veya çeşitli aşamalardaki mücadeleleri dile getiren belgeler niteliğinde olan yazılar vardır. Dün arkadaşım da değindi. " 19'ncu yüzyılda Kürdistan üzerinde mücadeleler" diye bir broşür var. Bunu okudum. Bunun dışında yine "Çağdaş Kürdistan tarihi" diye cumhuriyet döneminde Kürdistan'daki uygulamalar ve Kürdistan'ın durumunu anlatan kitabı okudum. Ve bunun gibi daha pek çok broşür. "Doza Kürdistan" diye bir broşür elime geçti, bunu okudum. Bunun dışında özellikle **Abdullah Öcalan** arkadaşın bu konuda geniş araştırmaları ve kendisinin bir tarih anlayışı vardır. Aslında Kürdistan'a bakış anlayışı vardır. Bu Serxwebun'da esas olarak, yani temel hatlarıyla yer almaktadır. Bu arkadaştan biz tarihi dinlediğimiz ve öğrendiğimiz pek çok şey vardır. Ve bütün bunlardan başka, bizce daha çok önemli olan mevcut koşullardır. Objektif durumdur. Yani Kürdistan'da bulunuyoruz bugün. Ve ortada objektif bir durum söz konusudur. Kürtlerin bizatihi varlığı, Kürt toplumunun Türkiye'deki toplumsal yapıdan, kültürel, sosyal yönlerden farklı yanları açıkça görülmektedir ve bizler de bunu görmekteyiz.

Duruşma Hakimi- Nerede, farklılık nerede? Kültürel yönden farklılık nerede oluyor?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- şimdi bu farklılığın inkarı, bilmiyorum yani, nasıl mümkündür?

Duruşma Hakimi- Hayır, nerede farklılık var kültürel yönden? Farklılık nerede?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Şu var, örneğin özellikle Ortadoğu'da İslamlığın gelişmesiyle birlikte ortak ananeler, gelenekler gelişmiştir. Ve Kürtlerle Türkler de uzun süre yan yana yaşadıkları için aslında pek çok adet ve gelenekleri birbirine karışmıştır, ama hala farklılığını koruyan şeyler de vardır. Ben burada tek tek sıralamaya gerek görmüyorum yani. Hani kültürel değeler olarak kabul edebileceğimiz çeşitli ananeler, gelenekler; farklı ananeler ve geleneklere vardı ve bunları uzun boylu anlatmak mümkün; ama şu anda ben gerek görmüyorum. Bir dil vardır. Burada siz üzeriden duruyorsunuz. Birkaç dilden oluşma biçiminde bir şey kullanıyorsunuz. Ben biçiminde bir şey kullanıyorsunuz. Ben bunu kesinlikle reddediyorum. Ortada bir dil vardır. Yani bunun inkarı mümkün değildir. Biz pekala anlaşıyoruz. Burada siz Türkçe bilmeyen birkaç kişiyi anlayabilmek için, binlerce kilo-

metre uzaktan, Doğu beyatızlı bir eri getirip burada tercüman olarak dinlettiniz, ifadesini aldırdınız. Birbirinden yüzlerce kilometre uzakta olan insanlar, hiç ilişkide olmadığı, canlı bir ticaret şeyine bile girmeyen bir dili kullandıkları halde, aslında yok edilmeye terkedilmiş bir dili kullandıkları halde pekala anlaşabiliyorlar.

Duruşma Hakimi- Bu dili neden Kürtçeye mal ediyorsunuz? Bu dilin %90'ı Farsça, %10'u Acemce, bilmem ne. Yani hangi kelimeleri Kürtçe de, Kürt dili diye ortaya çıkıyorsunuz?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Şimdi, millet olarak, biz esas olarak Acemlerle..

Duruşma Hakimi- Arapçadan al, Farsçadan al. İngilizçe'den al, Kürtçe diye ortaya bir dil çıkart.

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Bu durum böyle değildir. Çeşitli diller birbirine yakındır. Siz eğer Fransızcayı. Almancayı ve İngilizceyi biliyorsanız veya belirli ölçüde bilginiz varsa bu konuda, bileceksiniz ki, Fransızca ve Almanca karşılaştırıldığında gramer hemen hemen aynı olduğu gibi, pek çok kelime de birbirine çok benzemektedir. Yani bir telaffuz farklılığı var adeta.

Duruşma Hakimi- Siz bu hususta araştırma yaptınız mı, dil hususunda?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Bilgim vardır. Ben özel dilci değilim; ama bu konuda bilgim vardır. Bu hususta okumuştum. İngiliz dilinin üzerine çalışmalar yapmıştım. Örneğin Hacettepe Üniversitesinde 1 sene İngilizce okudum. Gramerini biliyorum. Kürtçenin gramerini de biliyorum. Farsçanın gramerini de biliyorum. Türkçe üzerine de çalışmam olmuştur. Türkçe gramerini de biliyorum. Bir defa esas olarak Kürtçe ile Türkçe arasında gramerik bir ayrılık vardır. Yani cümlelerin kuruluşunda temel olan, dilde esas olan gramerdir ve Kürt dilinde belli bir gramer söz konusudur. Bu da batı dillerine benzemektedir.

Duruş Hakimi- Farsça ile karşılaştırdınız mı?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Farsça ile benzerliği şudur. Ben, şunu söyleyeyim, İngilizce ile de benzerlikler arz etmektedir Kürtçe. Gramer olarak hemen hemen çok az bir farklılık vardır. Çünkü Batı dil grubundandır esas olarak. Yani Batı dil grubuna bu konuda çok benzemektedir Kürtçenin gramerik durumu. Farsça ile ise çok daha büyük yakınlığı söz konusudur. Çünkü biz millet olarak, yani Kürtler tarihi boyunca Türklerle yan yana yaşadıklarından çok daha fazla Perslerle veya İranlılarla yan yana yaşamışlardır. Ve hatta Perslerle aynı soydan geldiklerinden dil benzerlikleri, kelime benzerlikleri doğal olarak çok daha fazladır; ama bu hiç bir zaman Perslerle Kürtlerin aynı olduğu veya Kürtlerle Perslerin ortak bir dil kullandığı, Farsçayı kullandığı şeyine götürmez. Ben bu hususu daha fazla derinleştirmekten yana değilim; ama objektiftir, açıktır. Bunu inkarı mümkün değil; ama gelişmemiştir, körelmiştir, pek çok kelimesi unutulmuş veya çeşitli dillerden kelime almıştır. Bu konuda benim iddiam yoktur. Çok güçlü bir dildir veya şöyle bir dildir, böyle bir dildir, övmeye gerek görmüyorum yani; ama ortada bir dil söz konusudur. Grameriyle, şuyuyla, buyuyla açıktır.

Duruşma Hakimi- Şimdi, gecelim.

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Bir husus kaldı. Ona da değineyim. Bir de Hareketimizin zorbalık yaptığı halkı göçe zorladığı biçiminde iddialar vardır. Burada arkadaşlarım üzerinde uzun uzun durdular. Ben de bu konuya bir iki şeyle değinmek istiyorum. Arkadaşlarım beni tatmin etmedi. Bu konudaki açıklamaları yetersiz buluyorum. Onun için şunu söyleyeyim. Halk göçe zorlanmıştır. Bu doğrudur, ama halk ne zamandan beri göçe zorlanmıştır?

Kimi dönemlerde halk bizatihi mecburi iskâna tabi tutulmuştur. Örneğin denilmiştir ki, şu, şu, şu aşiretler şu yöreye gitsin. Bu, Sultan Hamit döneminde de yapılmış, cumhuriyet döneminde de yapılmıştır. Kimi zaman olmuştur, halk göç etmek zorunda bırakılmıştır. Yani resmi olarak sen şuradan kalk şuraya git denilmemiştir; ama adeta buna zorlanmıştır. Ülkemizde yüz yıllardır sömürgeci politika uygulanmaktadır. Bu, Safevi imparatorluğu ta-

rafından uygulanmıştır. Bu Osmanlığı İmparatorluğu döneminde uygulanmıştır. Daha sonra bu Ortadoğu'da meydana gelen çeşitli devletler tarafından. Örneğin Türkiye Cumhuriyeti tarafından, örneğin Türkiye Cumhuriyeti tarafından da uygulanmıştır ve ülkemizde esas olarak yerleşik bir ekonomi düzeni oluşturulmuştur. İddiamız şudur: Talan ekonomisi geliştirilmiştir ülkemizde. Yani ülkemizde, gerek sermayenin yatırılması biçimi olsun, gerek yolların döşenmesi biçimi olsun, gerek çeşitli alanlarda üretime geçiş olsun, bunların tümü kaynaklarımızın alınıp götürülmesine yöneliktir. Dikkat edilirse yolların da ona göre döşendiği ortadadır. Örneğin Hakkari'ye yol girmezken, Cizre'ye bilmem birkaç koldan asfalt yol gitmektedir.

Duruşma Hakimi- Niye Hakkari'ye yol gitmesin? Hakkari'yi gördün mü sen?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Tamam, yoldan yola fark var yani.

Duruşma Hakimi- Hayır, gördün mü Hakkari'ye sen?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Evet, gitmişim?

Duruşma Hakimi- Ne zaman gittin?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş-Yakın tarihlerde, 1-2 sene önce gitmiştim, ama yani yol yok derken, Hakkari'nin bizatihi kendisini değil, bütün yöre olarak kastediyorum, pek çok yer yol gitmezken Cizre'ye iki-üç koldan yol gitmektedir, asfalt yol gitmektedir. Yani bundan kastım şudur; esas olarak ülkemizde inşa edilmek istenen ekonomi kaynaklarımızın götürülmesine yöneliktir. Böyle olunca, elbette halk bir defa kendiliğinden adeta göçe zorlanmıştır. Kaynakları götürülsün, zaten topraklar büyük ölçüde ağaların, beylerin elinde bulunmaktadır. Bu durumda halk geçimini nereden sağlayacaktır? Doğal olarak Çukurova'da, İstanbul'da, İzmir'de hatta Almanya'da bu şekilde göç etmiş, gurbetlik olmuş yüz binlerce insan söz konusudur. Bunun dışında şu da açık bir gerçektir: Bugün devletle sıkı ilişkiler içerisinde olan bazı feodal-komprador-lar, emirlerindeki silahlı milis güçlerini adeta halkın üzerine sürmektedirler. Bunu yıllardır yapmaktadırlar. Kan davalarını, mezhep ayrılıklarını körükleyerek halkı köyünden, arazisinden koparmakta ve malına, mülküne el koymaktadırlar. Bu açıktır yani, bunun binlerce örneğini gösterebiliriz. Bu Siverek'te de olmuştur. Hilvan'da da olmuştur, Kızıltepe'de de, Batman'da da olmuştur. Doğubayazıt'ta da olmuştur. Bizatihi pek çok yerinde bu olmuştur. Bizatihi Mehmet Bucak bilmem şu tarihte her türlü malı mülkü elinden alındığı halde veya içte rakipleriyle girdiği çatışmada her şeyini kaybettiği halde. 5-10 sene sonra pekala görülmektedir. Bu nereden gelmektedir? Nasıl şekillenmektedir? Nasıl teşekkül etmektedir? Bu, zor kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bölgede ilk olarak kan döken Hareketimiz olmamıştır, Mehmet Bucak, Süleymanlar ve diğerleri, Batman'da Ramanlılar kendi silahlı güçleriyle Hareketimizin çatışması doğmadan önce sık sık peş peşe Bucak arasındaki çatışmalardan hemen önceydi. Pek çok köy aynı aylar içinde yakılıp yıkıldı. Arşivler karıştırılırsa bu pekala görülecektir. Yani yüzlerce insanın bu şekilde katledildiği, öldürüldüğü ve yerinden yurdundan edildiği bir gerçektir. Esas olarak şunu demek istiyorum; halka zorbalık yapan biz değiliz. Halka, zorbalık yapanlar demin saydığım güçler olmuştur, göçe zorlanmıştır adeta ve halk göç etmiştir. Çukurova bu şekilde dolmuştur, İzmir, Manisa, Mersin hatta Almanya'ya kadar bu şekilde binlerce masum insan yerini yurdunu terk ederek zaten göç etmiştir, gitmiştir. Bu hareketimizin ürünü değildir, yani Hareketimizin ortaya çıkardığı bir sonuç değildir.

Duruşma Hakimi- Evet

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Evet, iddianamedeki iddialara karşı belirtmek istediğim hususlar aşağı yukarı bunlardır. Ben şu anda esas olarak kendi ifademi vereceğim. Mücadeleye katılışımı, daha doğrusu kendi faaliyetlerimi anlatırken, bir bakıma kendim eskiden beri hareket içerisinde görev aldığım için, aynı zamanda Hareketin gelişme seyrini koymuş olacağım. Yani ikinci bir defa Partinin kuruluşunu ele almak istemiyorum, kendi faaliyetlerimle partileşmeyi bir arada izah etme-

ye çalışacağım. Ben esas olarak 1970'lerden sonra, yani lise öğrenciliğim döneminde devrimci düşüncelere sempati duydum. Kitap okuma alışkanlığım da ortaokul döneminden beri vardı, lisede de siyasi şeylere- ki, o zaman Türkiye de bu yönde çalışmalar ve çabalar vardı- teşvik edildik. Ben özellikle daha çok siyasal nitelikte kitaplara yöneldim, devrimci düşüncelere kanalize oldum. Lise öğrenciliğim döneminde çeşitli Marksist-Leninist klasikler okudum. Tabii o zaman bunların hepsini tam kavradığımı söylemem. Daha sonraki yıllarda Ankara Hacettepe Üniversitesine girdim.

1974-1975 yıllarında burada daha hızlı bir araştırma ve incelemeye başladım. Yine çeşitli Marksist-Leninist klasikleri okudum, tartışmalar, seminerlere katıldım ve sorunu biraz daha net olarak kavramaya çalıştım. Dernekler, örneğin AYÖD vardır mesela, ben AYÖD'e gidiyordum. Burada seminerler yapılıyordu, ben de seminer çalışmalarına katılıyordum. Bunun dışında, öğrenci grupları arasında tartışmalar oluyordu. Bu şekilde Marksizm'i, Leninizm'i kavradım. Bunun dışında bölgemizin durumunu, ülkemiz Kürdistan'ın ve Türkiye'nin durumunu, toplumsal yapıyı kavramaya çalıştım. Burada bölgemizde ve ülkemizde gerici ilişkilerin halkı ne derece mağdur durumu da bıraktığını anladım. Çeşitli reformist akımların ve kendisini ilerici diye gösteren çeşitli düşüncelerin öteden beri aslında bir mesafe kat edemediklerini siyasal olarak iktidarların dümen suyunda gittiklerini, mevcut düzenin bu şekilde basit yöntemlerle değiştirilemeyeceğini, bir devrimin gerekli olduğuna ben de inandım. Yani o zaman çeşitli siyasi gruplar devrim tezini ileri sürüyorlardı, parlamenter yoldan değil, toplumun veya daha doğrusu mevcut düzenin değişmesi için bir devrimin gerekli olduğuna inanlar vardı, ben de öğrendiğim bilinçlendiğim, gördüğüm ve siyasi olarak geliştiğim oranda anladım ki bir devrimin gerçekleşmesi gerekir. Yani mevcut gerici düzenlerin, bölgedeki mevcut gerici düzenleri, bölgedeki mevcut gerici ilişkilerin lağvedilmesi için -ki, henüz Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesi kafamda şekillenmiş değildi- genel olarak bölgede, özel olarak Türkiye'de bir devrimin gerekli olduğuna inandım. Bende bu şekilde siyasi kanaat geliştikten sonra, yani bir devrimin gerçekleştirilmesi gerektiği kanaati geliştikten ve şekillendikten sonra...

Duruşma Hakimi- Marksist bir devrim.

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Tabii Marksist anlayışta bir devrim. Bu ulusal kurtuluş devrimi de olabilir, bir sınıfsal devrim de olabilir. Marksizm mutlaka sosyalist devrimdir diye bir şey yoktur. Marksist bir anlayış vardır, Marksist bir ideoloji vardır, bu ideoloji çeşitli ülkelerdeki ulusal kurtuluş hareketlerine de öncülük edebilir, sınıfsal kurtuluş hareketlerine de. Yani bu ideoloji mutlaka sosyalist bir devrime götürür biçiminde bir anlayış yanlıştır. Biz bu anlayışa karşıyız. Bu, tarafımızdan daha çok Troçkist bir anlayış olarak değerlendirilmektedir. Yani Marksizm'den bir sapma olarak değerlendiriyoruz. Halbuki bizce önemli olan- ki Marksizm'de canlılığı koruyan, yaşatan da odur- Marksizm'in çeşitli ülkelerin koşullarına indirgenmesidir. Marksist anlayışın ulusal kurtuluş hareketlerinde öncü bir ideoloji haline getirilmesi önemlidir. İddianamede bu husus yanlış belirtilmiştir. O zaman ben de Marksist bir anlayış hakimdi, mutlaka sosyalist bir devrim gerekirdi, ülkemiz koşullarında bir devrimin gerekli olduğuna inanıyordum, ama bu henüz Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesi biçiminde şekillenmiş değildi. Onu belirtmek istiyorum. Ben bu kanaate vardıktan sonra dediğim gibi, bu şekilde düşünen, yani bir devrim öneren çeşitli kişiler ve gruplarla o zaman temaslarım oldu. Dernek dışında çeşitli çalışmalar vardı ve eskiden beri faaliyet yürüten Kürtçü diye adlandırdığımız çeşitli akımlar vardı, yani bizim teslimiyetçi gruplar olarak, reformistler olarak değerlendirdiğimiz çeşitli akımlar vardı. Bunlar geçmişti TİP içinde yer almış insanlardı, DDKO (Doğu Devrimci Kültür Ocakları)'da yer almış çeşitli kişilerle- ki, 1974'ten sonra yeniden çeşitli faaliyetlere başladılar- temasım oldu. Yine bizim sosyal-şoven guruplar olarak değerlendirdiğimiz Türkiye'deki çeşitli sol gruplarla ilişkilerim oldu ve o zaman

canlı olarak daha çok Kürdistan meselesi tartışılıyordu. Hem bizim, teslimiyetçi, reformist olarak değerlendirdiğimiz Kürt grupları, hem de Türkiye'deki sosyal-şoven olarak değerlendirdiğimiz çeşitli gruplar, Kürdistan meselesini sık sık tartışıyorlardı. Ben bu her iki anlayışa da bir türlü uyum sağlayamıyordum. Kürt grupları, yani reformist, teslimiyetçi olarak değerlendirdiğimiz Kürt grupları aslında Kürdistan'ın somut koşullarından kalkmıyorlardı. Kuyrukçu bir anlayışa, reformist bir anlayışa sahip idiler. Bağımsızlık temelinde mücadeleyi düşünmüyorlardı, reformlar ileri sürüyorlardı. Örneğin Kürt dili ile eğitim yapılsın, Kürtçe anadil olarak bölgede kabul edilsin, Kürdistan'daki çeşitli tabakalara daha iyi yaşama olanakları sağlansın biçiminde düşünceleri, talepleri vardı ve esasa olan bu idi. Faaliyetleri daha çok siyasi olmaktan ziyade kültürel nitelikte idi. Bu nedenle ben bu anlayışları milliyetçi anlayışlar olarak değerlendiriyordum. Yani emekçi sınıfların Kürdistan'daki milyonlar emekçinin, yoksul köylünün, proleterin gerçek kurtuluşunu sağlayan düşünceler olarak görmüyordum. Bu nedenle tatmin olmuyordum ve bu tür grupların herhangi birine angaje olmadım. Örneğin 1975 başında DDKD derneği kurulduğunda pek çok kişi bu derneğe üye olduğu halde, Kürdistan'da pek çok genç bu derneğe üye olduğu halde ben kendim tatmin olmadığım için bu dernekle ilişkim olmadı. Yine Türkiye'deki çeşitli gruplar sosyal-şoven olarak kabul ettiğimiz çeşitli gruplar Kürdistan'ı ve Kürdistan'daki objektif yapıyı göz ardı ediyorlardı. Kürdistan Bağımsızlardı. Gerçi benim de bu konuda henüz tamamıyla netleşmiş düşüncelerim yoktu. Ama onlar bu yönde bir inkar tezi geliştirdikleri için, şunu söylüyorlardı; sadece Kürtler vardır, ama tarihsel bir haksızlık olmuştur, geçmiştir. Bu artık Türkiye'deki devrim sorunudur, esas olarak Kürtlerin kurtuluşu da Türkiye'deki emekçi sınıfların kurtuluşuna bağlıdır biçiminde düşünceler ileri sürüyorlardı. Fakat sorun onların koyduğu gibi değildi. Yani olmuş-bitmiş bir mesele değildi mesele. Parçalanmış bir Kürdistan vardı, parçalanmış bir bir toplum vardı, son derece geri ortaçağ karanlıklarında kalmış bir toplumsal yapı söz konusuydu.

Bu toplumsal yapının Türkiye'deki devrime ayak uydurabilme olanağı yoktu. Bu toplumsal yapının Türkiye'deki devrimle beraba-re, daha doğrusu bu devrimi bekleyerek düzelme yoluna gitmesi, esas olarak soruna çözüm getiremezdi. Bu nedenle, Kürdistan Devrimi temel olarak reddettiklerinden, yadsıdıklarından, Kürdistan sorununa gerçekçi bir çözüm, bir yaklaşım getirmediklerinden, bu sosyal-şoven gruplarla da, Türkiye'deki bu sol gruplarla da benim o zaman kadar 1975 yılarına kadar canlı bir bağım olmadı. Ben Kürdistan'daki emekçi sınıfların gerçek kurtuluşunu sağlayacak bir devrim tasarlıyordum kafamda ve bu şekilde çeşitli öğrenci arkadaşlarımla tartışmalarım oluyordu. Benim gibi düşünenler veya daha önce bu yönde şekillenen düşünceler vardı ki bu düşünceler bende şekillenirken çeşitli arkadaşlardan esinleniyordum. Kitaplardan da okuyordum. Marksizm ve Milli mesele, ulusal sorun, sömürgeler sorunu diye bir kitap vardı, okudum. Çağımızda ulusal kurtuluş hareketlerinin dünya devrimci hareketinin bir paçası olduğu düşüncesi artık bende hakim olmuştu, öğrenmiştim, kavramıştım bunu. Günümüzde burjuvazisinin ulusal kurtuluş hareketlerine öncülük edemeyeceğini, ulusal hareketlerine öcülük edemeyeceğini, ulusal kurtuluş mücadelesinin bir pazar mücadelesi olmadığını, artık bu şeyden çıktığını ve emekçilerin gerçek kurtuluşunu sağlayacak bir ulusal kurtuluş hareketinin bizatihi emekçilerin öncülüğünde, proletaryanın öncülüğünde gelişebileceği düşünceleri kafamda şekillenmişti. Kürdistan'da bir bağımsızlık hareketi geliştirilebilir, bunun şartları vardır biçimindeki düşünceler de, bende giderek gelişiyordu. Şahin Dönmez benim okul arkadaşımdı, Hacettepe'dendi. Şahin Dönmezle temaslarım vardı, tartışıyorduk, bu konuda düşüncelerimiz birbirine yakındı. Benden önce Şahin'in **Abdullah Öcalan** ve yanındaki bir grup arkadaşıyla birlikte Kürdistan üzerine yeni tezler geliştirdiklerini, Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesi adına hareket ettiklerini, düşünceler ge-

liştirdiklerini duymuştum, ama fazla bilgim yoktu. İlk defa Şahin'le temasım oldu. Sonra **Abdullah**'la tanıştım ve bu konuda **Abdullah** kendi düşüncelerini bana anlattı, Kürdistan hakkındaki düşüncelerini, o zaman kısır da olsa, netleşmiş olmasa da Kürdistan Devrimi hakkındaki düşüncelerini anlattı, tatmin oldum. Yani, bir bakıma kafamdaki düşünceler de uygun buldum. Kürdistan'da emekçilerin gerçek kurtuluşunu sağlayan bir ulusal kurtuluş hareketinin örgütlenmesinin şartlarının var olduğu ve bu yönde mücadele verilmesi gerektiğine inandım. Ve esas olarak ilk defa bir akımla angaje oluyordum. Bu tarih aşağı yukarı 1975'in baharıydı. Bu zamana kadar aslında düşünceler şekillenmişti, demin izah ettiğim gibi; Abdullah'ın öncülüğünde bir grup arkadaş bu yöndeki çeşitli düşüncelerini artık netleştirmişti. Kürdistan'ı, Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesini, toplumsal yapıyı ve sınıfların durumunu değerlendirmişlerdi. Yani, aslında benden önce şekillenen bir düşünce söz konusudur. Henüz bir gruplaşma, belirgin bir gruplaşma olmasa da bu şekilde bir düşünce şekillenmesi söz konusudur. Benim bu arkadaşlarla faaliyetlerim hemen başlamadı, sık sık buluşuyorduk, ama benim bu yönde aktif faaliyetlerim yoktu. Dediğim gibi kendim 1975 sonlarında esas olarak faaliyetlere başladım, bulunduğum çevrelerde çalışmaları yürütüyordum. 1975-1976 yıllarında ben yine Ankara'daydım, Kürdistan'da faaliyetlerim olmadı. Bu tarihlerde çeşitli arkadaşlar örneğin; en başta Haki, Kemal, Baki gibi arkadaşlar Kürdistan'ın çeşitli yörelerinde dolaşıyorlardı, geziyorlardı, Kürdistan hakkında bilgi edinmek ve bazı çalışmalar yürütmek, propaganda yapmak için Kürdistan'a gidiyorlardı; ama henüz fazla bir faaliyet Kürdistan da yoktu, ilişkiler gelişmiş değildi. Özellikle Antep ve dersim yörelerine -ki Kürdistan'da ilk faaliyetlerimiz buralarda başlamıştı- bazı arkadaşlar gidiyor, çalışıyorlardı. Benimse Kürdistan'da herhangi bir faaliyetim henüz söz konusu değildi. Esas olarak 1977 ortalarına kadar Ankara'da kaldım ve bulunduğum çevrelerde, özellikle Hacettepe öğrenci kitlesi içerisinde ve Kürdistanlı gençler arasında faaliyet yürüttüm. Yalnız bizleri bağlayan ortak düşüncelerimiz vardı. Bu düşünceler doğrultusunda her arkadaş bulunduğu yörede daha çok kendi inisiyatifini koyarak, kendisi biraz imkanlar yaratarak, maddi olarak da çeşitli imkanlar yaratarak çalışarak veya işte edindiği dostlardan geçimi için para temin ederek faaliyet yürütüyordu; yani daha çok kendi inisiyatifini koyarak aslında arkadaşlar bulundukları yörelerde çalışıyorlardı. Bu daha çok kişisel çalışmaydı, örgütlü bir çalışma değildi. Yalnız, şu bir gerçektir; aramızda bir düşünce birliği artık söz konusuydu denilebilir. Ben 1976 yılında da esas olarak Ankara'da kaldım. Bir ara, 1976'in Mayıs'ı olacak her halde, Hacettepe Üniversitesinde öğrenci olan Fevzi Aslansoy isminde bir devrimci genç öldürülmüştü. O'nun cenaze töreni için Urfa'ya gittim. Suruç'a. Burada cenaze töreninden sonra tahliye oldum ve yine Ankara'ya gittim. 1977'nin yazına kadar, Haki'nin öldürülmesine kadar Ankara'da kaldım. Yine eski faaliyetlerimi sürdürüyordum. 1977'nin haziranında esas olarak Ankara'yı terk ederek Kürdistan'da faaliyetlere katılmayı uygun buldum. Ve 1977'nin yazında ilk defa Kürdistan'da faaliyetlerde bulunmaya başladım. O zaman memleketim olan Bingöl'de, bilahare Diyarbakır'da, Mardin'de, Urfa'da dolaştım. Bu dönemde (dün arkadaşım da ifade etti) aslında yerleşik ilişkilerimiz yoktu; yani bizim Diyarbakır'da, Mardin'de, Urfa'da fazla ilişkilerimiz yoktu; çok sınırlı ilişkiler vardı ki, genellikle öğrenci çevreleriyle idi ve öğrenciler de memleketlerinde pek bulunmuyorlardı. Bu nedenle, yerleşik bir ilişkiden ziyade, aslında mitingler, seminerler oluyordu, bunlara gidiyorduk. Bir nevi düşüncelerimizin propagandasını yapıyorduk. Zannedersem iddianamede bu dönemde bir program taslağının hazırlanmış olduğu belirtiliyor. Bu asılsız bir iddiadır. O zaman bir program taslağı falan ortaya çıkmış değildi. Düşüncelerimiz ilkeleştirilmişti; yani daha çok sözlü propaganda yapıyorduk, ilk defa bu şekilde düşüncelerimiz ilkeleştirilmiş oldu. Ayrıca gönüllü olarak kaldım. Çalışmaları yürüttüm.

Viranşehir'de, Kızıltepe'de, Nusaybin'de, Urfa'da yapılan seminerlere katıldım. O zaman Kürdistan Devrimi meselesi üzerine çeşitli seminerler veriliyordu, biz veriyorduk veya başkaları veriyordu, bu seminerlere katılıyordum, veriyorduk, bu seminerlere katılıyordum, düşüncelerimizi ileri sürüyordum. Bu dönemde faaliyetlerimiz daha çok ideolojik temelde gelişiyordu, propaganda temelinde gelişiyordu, henüz zaten güçlü ilişkilerimiz falan olmadığı için, fazla hareketimizin imkanları da yoktu. Bu nedenle, şiddet temelinde henüz içinde, zaten bildiriler falan dağıtılmaya başlandı. Zaman zaman bu bildirilerin anlaşılması için çalışma ve propaganda yürütüyordum.

Duruşma Hakimi- Şimdi tüzük hazırlanırken hangi devletin partisinin tüzüğü esas alınmıştır?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Esas olarak proleterya partisi, yani ülkemizin proeteryasına öncülük edecek bir proleter parti, Marksist-Leninist ideoloji ve ilkeler temelinde bir partileşme söz konusu olduğu için tüzük de haliyle Marksist-Leninist olan partilerin tüzüğüne benzeyecektir. Marksizm'e, Leninizm'e bağlı olan tüm partilerin tüzüğüne benzeyebilir; ama hiçbir partinin tüzüğünün kopyası değildir. Yani ne Sovyetler Birliğindeki Bolşevik Partisinin, ne Vietnam'daki İşçi Partisinin tüzüğünün aynısı değildir, bir...

Duruşma Hakimi- En çok hangisine yakın? Yani en çok hangi şeyden istifade edilmiştir?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Lenin'in örgütlenme anlayışı vardır. Daha doğrusu Marksizm'de var, Lenin tarafından geliştirilmiştir. Ana ilkeleri vardır. Çeşitli partiler kurulurken bu ana ilkeleri esas alarak kendi koşullarına da uygulayarak, bazı ekler yaparak tüzüklerini hazırlarlar. Tüzüğümüzde de Marksizm'deki partileşmenin ana ilkelerine bağlı kalınmıştır. Yani tüzük 5-10 sayfadan da oluşturulabilir, detaylandırılabilir.

Duruşma Hakimi- Siz amacı gerçekleştirmek için nasıl bir mücadeleyi düşünüyorsunuz?

Mehmet Hayri Durmuş Arkadaş- Burada bazı arkadaşlarım tarafından izah edildi aslında bu husus, ben de şöyle ifade edeyim kısaca: biz her şeyden önce yani son derece geri kalmış adeta ortaçağ karanlıklarında geri kalmış adeta ortaçağ karanlıklarında bırakılmış bir Kürdistan toplumunun fertleri olduğumuzu biliyoruz. Bu derece geri bir yapıda olan bir ülkede örgütlenmenin, bir örgütlenme yaratmanın, bir mücadele doğurmanın ne derece zor olduğu da açıktır. Ayrıca ülkemizin Ortadoğu içerisindeki konumunu biliyoruz; emperyalizmin ve ona bağlı bölgedeki işbirlikçi yönetimlerin ülkemiz üzerindeki sinsi oyunlarını, emellerini de biliyoruz. Bu nedenle mücadelenin bir hayli zorlu geçeceği gerçeğini kabul ediyoruz. Ülkemiz sömürgeleştirilirken -ki, bunun tarihi yüzyılları içeriyor- yani parçalanırken zor kullanılmıştır, her parçası zorla kan dökülerek işgal edilmiştir, hatta tarihin çeşitli dönemlerinde ülkenin ve halkın kaderini değiştirmek için bir takım ayaklanmalar, isyanlar olmuştur, özgürlük için girişimler olmuştur, bu girişimler de her defasında kanla bastırılmıştır. Bu şekilde milyonları aşan insanın kanı akıtılarak ülkemizi işgal altına alınmış ve sömürgeleştirilmiştir. Uzun süredir, yani yaklaşık 2 bin sene kadardır kendi siyasal otoritesini oluşturamamış, bir merkezi yapıya kavuşamamış ve bu nedenle de ilkel, geri, ortaçağ karanlıklarında kalmış bir toplumu bu derece zorla, baskı ile işgal altına alınan bir toplumu kurtarmak için mutlaka yine zora başvurmak gerektiğine inanmışızdır. Yani ciddi bir örgütlenmenin yaratılmasına, işçi-köylüyü temel alan bir örgütlenmeye gidilmesine, bir cepheleşmeye gidilmesi gerektiğine, ülkemizde bağımsızlıktan ve demokrasiden yana olan tüm güçlerin birleştirilmesi gerektiğine, bir halk ordusunun oluşturulması gerektiğine inanıyoruz ve ancak bu şekilde bir yandan güçlü bir halk birliğinin ve bir halk cephesinin yaratılması, öte yandan yine bir halk ordusunun yaratılması ve uzun süreli bir halk savaşının verilmesiyle ülkemizin kurtulabileceğine inanıyoruz. Anlayışımız özet olarak budur.

Başkan Duruşma Hakimi
Üye Hakim Stenograf

Dizi Yazı I
Botan Şehitlerinin Anısına!
Meşru Savunma Çizgisinde Partileşmek

Faşist Türk ordu güçlerinin 4 Aralık 2007 tarihinde Gabar Karargâhımıza yöneltti̇ği saldırıda HPG Askeri Konsey üyemiz Gülbahar arkadaşla birlikte Kürt halkının değerli evladı, Botan Komutanı ve HPG Komuta Konsey üyesi Adil arkadaşımızın da şehit düşmüş olduğu haberini öğrenmiş bulunuyoruz. Yine faşist ordu güçlerinin 1 Nisan 2008 tarihinde Hezil'de Besta Karargâhımıza dönük saldırısında da HPG Askeri Konsey üyelerimiz Ferhat ve Nuda arkadaşların şehit düşmüş olduklarını öğrenmiş durumdayız. 12 Mart 2008 tarihli Hezil operasyonunda da askeri Konsey üyemiz Kurtay arkadaşla birlikte dokuz arkadaşımız şehit düşmüştü. Her yurtseverin, her devrimci demokratın bu değerli insanların anıları önünde her zaman saygıyla eğilmesi gerekiyor.

Biliyoruz, inkâr ve imha güçleri, faşist şoven milliyetçi güçler, düşman cephesi bu haberleri duyduğunda histeri çığlıkları atacaklar, belki de kendileri için yeniden bir umut oluşturma tutumuna gireceklerdir. Tıpkı Agit arkadaşı katlettiklerinde günlerce manşet manşet yazdıkları gibi, "PKK cellâtları öldürüldü" diyeceklerdir. Fakat şunu bir kere daha hareketimizin ve halkımızın kesin kararlılığı olarak ifade edebiliriz ki bu umutları boşunadır, hesapları ve beklentileri kursaklarında kalacaktır. Agit arkadaşın şahadeti üzerinde ve onun komutasında nasıl ulusal diriliş devrimini başaran ve Kürt halkını kadını, genci ve çocuğuyla yediden yetmişe özgürlük ve demokrasi isteyen bir halk haline getiren büyük gerilla direnişi ve ordulaşması yaratıldıysa, başta Adil arkadaşımız olmak üzere Botan şehitlerimizin anısına da Kürt halkının demokratik komünal örgütlülüğünü ve özgür demokratik yaşamını garantileyecek, güvence altına alacak, Kürt halkının özgür ilerleyişini kesin-

tisiz olarak sürdürecek güçlü bir meşru savunma direnişini yürütecek bir gerilla ve halkın öz savunma örgütlülüğü mutlaka yaratılacaktır.

Bundan sonra gerilla direnişimiz Botan şehitlerinin intikam direnişi olarak sürecektir. Gerilla örgütlenmemiz ve halkın öz savunma örgütlülüğü Adil'lerin ve Nuda'ların komutası altında büyük bir kararlılık, dirayet ve fedakârlıkla sapmaz bir biçimde yürüyecektir. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır. Tüm yoldaşlar, yurtsever halkımız, dostlarımız, tüm demokratik güçler emin olmalılar ki, bu olaylar bizim halk olarak özgürlük ve demokrasi için direnme gücümüzü daha çok arttıracak, direnme azmimizi bileyecektir. Kürt halkı, Kürt gençliği kızı ve erkeğiyle daha fazla APOcu militan haline gelecek, daha çok Adil'leşecek, Gülbahar'laşacak, Nuda'laşacak, Ferhat'laşacak, Kurtay'laşacak; Kürdistan'ı özgürlük ve demokrasi direnişinin sarsılmaz bir merkezi kılarak, Ortadoğu halklarının birlik ve kardeşlik mücadelesine öncülük düzeyinde en büyük katkıyı bundan sonra yapacaktır. Üçüncü PKK Kongremiz ve yine **Önder APO** Agit arkadaşın anısına nasıl "Bir yıl içerisinde Kürdistan'da gerilla bölüklerine ulaşacağız" hedefini temel bir kararlılık olarak ortaya çıkarıp gerçekleştirdiyse, bu büyük şehitlerin anısına bir yıl içerisinde HPG'yi iki üç kat büyütme hedefini gerçekleştirme kararlılığımızı da burada açıkça ifade etmemiz yerindedir. Hareket ve halk olarak böyle bir kararlılığımız vardır. Bunun garantisi de yüz binler, milyonlar halinde 8 Mart'tan Newroz'a demokratik serhildanlarda halkımızın ve Kürt gençliğinin ortaya koyduğu büyük direnme tutumudur. Bu halk ve bu gençlik kendi içinden daha binlerce, on binlerce Agit'ler, Adil'ler ve Nuda'lar çıkaracak, Kürt gençliğinin "Gençlik Botan'a, özgür vatana" diye şiar edindiği özgürlük mücadelemizin kalesi olan Botan'a sevk edilecektir.

Şimdi her şeyden önce bu büyük insanları, Önder APO'nun deyimiyle gerçekten de kahramanlık abideleri olan bu yiğit insanları iyi tanımak ve anlamak herkes için, hepimiz için gerekli oluyor. Doğru sonuçlar çıkarabilmek ve direniş anılarına sağlam sahip çıkabilmek için buna ihtiyaç vardır. Adil arkadaşımız Botan çocuğudur. Botan toprakları tarihte çok ağa, mir, bey tanıdı. Yine çok zalim sömürücü ve işgalci gelip bu topraklardan katliamlar yaparak geçti. Sonunda 20. yüzyılın son çeyreğinde Botan halkı gerçek komutanını, halk kahramanını, önderini PKK'yle **Önder APO**'nun izinde ortaya çıkardı. Adil arkadaş böyle bir halk önderliği ve komutanlığının belki de tarihte ortaya çıkan ilk ve en büyük temsilcilerinden birisi oluyor. Mücadele saflarına Üçüncü Parti Kongresi ardından 1987 yılında katılmış olduğu biliniyor. Gerillanın 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı Botan'da kendini mevzilendirip devrimci direnişe geçtiği büyük 15 Ağustos Atılımının etkisi altında, henüz çocukken gerillaya katılma istemi gelişiyor. Adil arkadaş 1987 katılımı oluyor. Üçüncü Parti Kongremizin gerillanın Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu (ARGK) biçiminde örgütlenerek 15 Ağustos Atılımını süreklileştirme ve büyütme kararlılığının pratikleşmesi oluyor. Agit çağrısının gerillayı birlikler düzeyine ulaştırma kararlılığının hayata geçirildiği süreci ifade ediyor. Adil arkadaşımız bu Agit çağrısı kampanyasına çok küçük yaşta olmasına rağmen evet deyip katılım gösteren, böylece hem Agit'lerin yerini doldurma hem de intikam alma amacıyla gerilla saflarına katılan arkadaşlarımızdan birisi oluyor. Katılımı önemlidir, tarihseldir, anlamlıdır, büyük komutanın çağrısına cevap oluşturmaktır. Parti çağrısının ve Kongre kararının Botan gençliği tarafından benimsenip yerine getirilmesini ifade ediyor.

Adil arkadaş gerçekten de katılım gösterdiği çağrının anlamına ve ruhuna uygun bir biçimde gerillalaşarak, Agit'lerin izinde yirmi yıl boyunca kahramanca bir mücadele yürüten yiğit bir savaşçı, sağlam bir parti militanı ve yılmaz bir gerilla komutanı haline gelmeyi başarmış bulunuyor. Agit'lerin yerini doldurmak üzere gerilla safına katılan bu büyük insan, gerçekten de Kürt gençliğinin Agitleşme kararını, **Önder APO**'nun gençliğe dönük

Agitleşme çağrısının gereğini en iyi bir biçimde yerine getirmeyi başarıyor. Agit çizgisinde kahramanca yirmi yılı aşkın süre savaşan ve Agit diyarının ikinci büyük kahramanlık destanını yazan bir kişilik haline geliyor. Adil arkadaşımız çok küçük yaşta mücadele saflarına katılıyor. Yine küçük bir gövdeye sahiptir. Ancak bu çocuk yaşta ve küçük cüsseli insanda dev bir yüreğin var olduğu çok kısa sürede ortaya çıkıyor. 1987-90 döneminin o en zorlu, karışık ve karmaşık gerilla direnişi içerisinde, küçük yaşına rağmen, en ön safta aktif mücadele ederek yer alıyor. Büyük yüreğiyle her zaman gerillanın önünde, her zaman işin en zor yerinde, hiçbir geri durma, çekilme, ürkeklik, bencillik, hesap vb. durumlar göstermeden, tam bir cesaret ve fedakârlık örneği olarak saf tutuyor. O zorlu ve tehlikeli mücadele süreçlerinde gerillamıza gerçekten de coşku kaynağı oluyor, heyecan veriyor. Bir çekim gücü olarak sürekli çevresini mücadeleye sevk ediyor. Kendinden çok çok büyük yaşta ve hatta tecrübesi bulunan insanları bile mücadele azmi, yurtseverlik ruhu, askeri yetenekleri ve sezgisiyle mücadeleye yönlendiren, yön veren bir konumda bulunuyor. Nerede zor iş varsa Adil orada oluyor. Nerede savaş ve eylem yapılıyorsa Adil oraya koşuyor. Hem o dönemde, hem daha sonraki süreçte Botan'da, hatta Zagros'ta, Medya Savunma Alanlarında gerillanın Adil'siz gerçekleştirdiği büyük eylem sayısı azdır. Gerillamızın bütün büyük ve sonuç veren eylemlerinin ve savaş pratiğinin altında Adil arkadaşımızın imzası vardır. Başarısı üzerinde Adil arkadaşımızın etkisi vardır.

Bu temelde daha mücadele saflarına yeni olmasına ve çok küçük yaşta bulunmasına rağmen, askeri dehası ve taşıdığı büyük cesaret ve fedakârlık sonucunda hep ön safta yer tutmayı, dolayısıyla komutanlık çizgisine girmeyi, komutanlaşmayı başarmış bulunuyor. Böylece Botan halkının, Botan köylülüğü ve gençliğinin gerçekten de saf, yurtsever, mücadeleci, Kürdistan topraklarına bağlı, özgür yaşama tutkulu ruhunun özelliklerini PKK gerillası saflarında yaşama geçiriyor. Daha doğrusu Adil kişiliği **Önder APO**'nun ve PKK'nin büyük yurtseverlik, devrimcilik, demokratlık çizgisini, yurt sevgisini, halk sevgisini, özgür yaşam sevgisini en önde tutan özelliklerinin, Botan halkı ve gençliğinin tarihten gelen saf, temiz ve özgür yaşamak isteyen gerçeğiyle birleşmesinin yarattığı bir kişilik oluyor. Böyle bir sentezin en açık örneğini, sağlam bir sembolünü oluşturuyor. **Önder APO**'nun düşünce ve duygularının Kürt tarihi ve Kürt halkının değerli özellikleriyle ne kadar uyumlu ve bütünlüklü olduğunu, nasıl bir yeniden doğuşu ve canlanmayı temsil etme ve yaratma gücüne sahip olduğunu açıkça gösteriyor. Bütün bunların hepsi Adil gerçeğinde dile gelmiş, hayat bulmuş, gerçekleşmiştir. Adil kişiliği bütün bu özelliklerin birleşmesinin, yani Kürt halkının tarihten gelen değerli özellikleriyle **Önder APO**'nun özgürlük, eşitlik ve demokrasi çizgisinin buluşmasının nasıl büyük gelişmeleri yaratmaya kadir olduğunun, nasıl büyük kişilikler ortaya çıkartma gücüne sahip bulunduğunun en açık örneği olmuştur.

Bu bakımdan Adil arkadaşın saflara katılımını ve o mücadeleci ruhunu, parti ve Önderlik bağlılığını, cesaret ve fedakârlığını anlamak için Kürt tarihinin gelişim çizgilerini, özelliklerini, Kürt halk gerçeğinin özelliklerini iyi bilmek gerekiyor. Yine Önderlik çizgisinin yaratıcı, geliştirici, büyütücü, diriltici, yeniden var edici gücünü ve gerçeğini görmek gerekiyor. Bu çizgi ki, gerçekten ölüyü diriltti, taşı canlı hale getirdi, çobanı komutan yaptı, köylüyü teorisyen ve ideolog haline getirdi. Kısaca olmaz denen, gerçekleşmez görünen her şeyi gerçekleştirdi. Deyim yerindeyse hep mucizeler yaratan bir gerçeği temsil etti. Adil arkadaşımız bu mucizevî gelişmelerin en tipik örneklerinden, sembollerinden birisi oluyor. Kürt halk gerçeğiyle Önderlik gerçeğinin bütünleşme gücünü gösteriyor. Bu iki gerçeğin bütünleşmesinin ne kadar büyüklükler yaratmaya kadir olduğunu ortaya koyuyor. Böyle bir temsili ifade eden Adil arkadaşımızın mücadele yaşamı bütün ayrıntılarıyla incelenmeyi, açığa çıkartılmayı, başarılarla dolu bu

Adil arkadaşımızın mücadeleci ve cesur duruşu, atılganlık ruhu, Önderlik ve halk bağlılığı, düşman karşısında taşıdığı büyük kin, öfke, nefret ve her zaman yüreğinde taşıdığı özgür yaşam aşkı her militanın, her HPG savaşçısının her Kürt gencinin edinmesi gereken en değerli özellikler oluyor

yirmi yılı aşkın mücadele tarihinin büyük derslerini açığa çıkartıp özümsemeyi gerektiriyor. Onun o girişken, mücadeleci ve cesur duruşu, atılganlık ruhu, Önderlik ve halk bağlılığı, düşman karşısında taşıdığı büyük kin, öfke, nefret ve her zaman yüreğinde taşıdığı özgür yaşam aşkı elbette her militanın, her HPG savaşçısının, her Kürt gencinin edinmesi gereken en değerli özellikler oluyor. Büyümek, gelişmek, yeniden yaratılmak, Apocu çizginin kahraman militanı haline gelmek ancak böyle mümkün olabilir, böyle gerçekleşebilir.

Kısaca Adil arkadaşın yaşam pratiğini özetlemek gerekirse, ifade ettiğimiz gibi, 1987-90 döneminin gerillaya içten ve dıştan yönelen saldırılarının en yoğun olduğu ortamda, küçük yaşta ve daha düşünce ve tecrübe bakımından fazla bir şey bilmediği bir durumda, ancak büyük bir tutku, kararlılık, azim ve çabayla mücadeleye katılıp Botan direnişinde etkin bir biçimde yer aldığı biliniyor. Bu yönüyle hem 12 Eylül faşist askeri rejiminin 15 Ağustos Atılımını darbeleme ve yenilgiye uğratma amaçlı saldırıları karşısında direnen, bu saldırıları kıran, dolayısıyla özgürlük mücadelemizi ve devrimci direnişi kesintisiz bir biçimde sürdüren ve gerilla pratiğinin sevilen bir militanı olarak yer alıyor; hem de dörtlü çete eğiliminin gerillayı çizgisinden saptırmak, gerillada parti öncülüğünü yok etmek, gerillayı avare asi bir pratik içine çekmek ya da halk karşıtı hale getirmek isteyen girişim ve çabalarına karşı Önderlik çizgisi ve parti öncülüğünün gerillada gelişmesi, oturtulması ve başarı kazanması için yürütülen mücadelenin pratik militanı olarak yer alıyor. Belki o dönemde düşünsel planda bunların ne anlama geldiğini fazla bilmiyor. Ancak her zaman **Önder APO**'nun işbirlikçi çete eğilimine karşı yürüttüğü büyük örgütsel ve ideolojik mücadelenin pratikte militanlığını yapan bir değerli tutumun sahibi oluyor.

Böylesi büyük duruş ve direnişlerledir ki, hem gerilla saflarındaki dörtlü çete eğilimi yenilgiye uğratılıp bertaraf ediliyor, hem de 12 Eylül rejiminin askeri saldırıları kırılıp boşa çıkartılabiliyor. Bunun sonucunun 90'lardan itibaren gelişen halk serhildanları olduğunu biliyoruz. Bu temelde ulusal diriliş devriminin gerçekleştiğini, Kürt halkının kendisine dayatılan yok oluş sürecini, teslimiyeti ve ihaneti kırarak Önderlik çizgisinde yeni bir ruhla özgür ve demokratik yaşamı ve yeniden doğuşu gerçekleştirdiğini herkes çok iyi biliyor. Bu büyük tarihsel kalkışın Önderliksel çıkış ve direnişle gerçekleştirildiği tartışma götürmez bir gerçektir. Yine bu büyük tarihsel diriliş ve yeniden doğuşun PKK öncülüğü ve gerilla direnişiyle gerçekleştiği tartışma götürmeyen bir olgudur. Dolayısıyla Adil arkadaşımızın mücadele saflarında yer alışı hem 15 Ağustos Atılımını sürekli kılmayı, hem de büyük ulusal diriliş devriminin gerçekleşmesini sağlayan bir direniş sürecini ifade etmektedir.

90'lı yılların başında bu sürecin daha da ilerlediği, stratejik bir hamleyi yapma düzeyine ulaştığı, Botan ve Behdinan alanında gerilla ve halk serhildanına dayanarak bir özgür yaşam alanının yaratılma imkânının ortaya çıktığı bir dönemin yaşandığı da bilinen bir gerçektir. Böyle bir süreçte hem Botan ve Zagros'ta, hem de Behdinan alanında büyük direniş çabaları gösterilmiş, büyük eylemler ve mücadeleler içine girilmiştir. Bu gelişme-

leri engelleyebilmek için Demirel-Çiller-Güreş-Ağar çetesinin geliştirdiği topyekûn savaş konsepti temelinde giriştiği saldırılar karşısında güçlü bir gerilla ve halk direnişi gösterilmiştir. Böyle bir süreçte de yine direnişin merkezi olan Botan sahasında hem düşmana etkili darbeler vuran, hem de düşmana topyekûn savaş konsepti temelindeki saldırılarını kıran gerilla direnişi içerisinde Adil arkadaş en ön safta, her zaman bir savaşçı ve komutan olarak katıldığı büyük direnişlerle eylemlerle yer almıştır. Düşmanın topyekûn savaş konseptini kıran, gerilla ve halk direnişinin sürekliliğini sağlayıp yenilmezliğini gösteren bu büyük direniş içerisinde, Adil arkadaşımızın yerinin çok daha belirgin olduğu biliniyor. Çünkü bu direniş sürecinin birinci derecedeki kalesi bilindiği gibi Botan'dır. Botan'daki gerilla direnişi içerisinde de Adil arkadaşımızın katılımı, yeri ve rolü birincil düzeydedir. En ön saftadır. Belki derecelendirmek doğru olmaz, ama katılımı herkesten fazladır. Bunun bilinmesinde yarar vardır. **Önder APO**, Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek gerek dedi. Bir maddi değere dönüştürmek için değil, bir ödül vermek için de değil; Adil arkadaşın artık böyle şeyler yapma gücü de ihtiyacı da yoktur. Fakat tarihsel adaleti sağlamak açısından bu gereklidir. Onun için de Adil arkadaşın 90'lı yıllar içerisinde Botan'da gelişen direniş mücadelesinde herkesten fazla yer alan, rolü olan, emeği bulunan bir kişilik olduğunu teslim etmemiz şarttır.

Elbette bu mücadele içerisinde çok zorluk çekti, acı çekti, yaralandı, ter döktü, kan döktü. Fakat hiçbir zaman yılmadı, hiçbir zaman görevden geri durmadı. O kendisini sanki bu gerilla direnişi içerisinde bulmuştu. Sanki gerillalaşmak için, özgürlük savaşçısı olmak için yaratılmıştı. Kendini öyle hissetti ve öyle bir ruhla katılım gösterdi. Tarihsel adaleti bu temelde sağlamamız gerekir. Doğru olan budur. Diğer türlü yaklaşımlar tarihin çarpıtılması olacaktır. Egemenler tarafından insanlık tarihinin çarpıtıldığını ve tersyüz edildiğini iyi biliyoruz. Bu bakımdan PKK kendisini bir de halkların tarihini düzeltme hareketi olarak tanımladı; Kürt tarihini açığa çıkartan, düzelten, herkese hakkını veren bir gelişme olarak ifade etti. Kendisini tarihsel adaletin yaratıcısı olarak gördü. Bu bir çizgidir, yeni bir doğuştur. Elbette tarihin bu biçimde hakkaniyete dayalı olarak düzeltilebilmesi için, kendi içimizde adaletin doğru ve yerli yerince uygulanabilmesi gerekir. Bu bakımdan da Adil arkadaşımızın o zorlu gerilla direnişi dönemine katkılarını unutmamak; hem 12 Eylül faşizminin ve çeteci eğilimin 87-90 sürecindeki saldırılarına karşı yürütülen mücadeleye katkılarını, hem de ulusal diriliş devriminin yaşandığı ve düşmanın topyekûn savaş konsepti temelinde bu gelişmeleri ezmek istediği 90-95 sürecindeki katkılarını görmemiz ve teslim etmemiz, doğru bir temelde yerli yerine oturtmamız gerekiyor.

Aslında bu süreç Adil arkadaşın da olgunlaşma, tecrübe edinme, Önderlik çizgisini önemli ölçüde özümseme, Önderlikle tanışma ve bu temelde komutanlaşma sürecini ifade ediyor. Bu çerçevede 5. Parti Kongresi sürecine gelindiği biliniyor. Parti Merkezimizin yedek üyesi olarak da bu kongrede seçilmiş bulunuyor. 5. Kongre sonrası gelişen gerilla direniş sürecine Adil arkadaş birçok yerde katılım gösterdi. Dönem topyekûn savaş konsepti temelinde gerillanın ezilmek istendiği ve bu temelde ulusal diriliş devriminin yarattığı değerleri yok etmek için saldırıların had safhada sürdürüldüğü bir dönemdi. '93 ateşkesinin, demokratik siyasal çözüm çağrısının çetecilik tarafından boşa çıkartılmasının ardından gelişen sürecin, hareketimize ve halkımıza karşı başta Önderlik ve gerilla olmak üzere saldırıların arttığı bir süreç olduğu biliniyor. Böyle bir süreçte biz hareket ve halk olarak büyük bir direniş içerisinde olduk. Ulusal diriliş devriminin yarattığı değerleri korumak için gerilla kahramanca bir direniş sürdürdü. En büyük savaşı Kürdistan'ın dört bir yanında bu dönemde verdi. Hareketimiz devrim değerlerini korumak, ayakta tutmak ve yenilmezliğini kanıtlamak zorundaydı.

Bunu gösterebilmek için de bu dönemde yoğun bir direniş mücadelesi geliştirildi. Bin-

lerce çatışma yaşandı. Her eyalette, her bölgede, Kürdistan'ın her temel alanında binlerce şehit verdik. Kürt gençliğinin en değerli temsilcileri bu mücadeleye atıldılar ve bu mücadele ortamında kahramanca direniş içerisinde şehit düştüler. PKK'nin şehitler ordusu bu büyük direniş içerisinde giderek on binleri buldu. Bu mücadele sürecine Adil arkadaşımızın da birçok alanda komuta düzeyinde en ön saflarda katıldığını biliyoruz. Çeşitli dönemlerde Botan'da savaştı. '95 yılının ikinci yarısında yaşanan İkinci Güney Savaşı içerisinde yer aldı. Gerçekten de o savaşa büyük katkıları oldu. Savaşın gidişatının değiştirilmesinde en önde rol oynayanlardandı. Dolayısıyla Güney'de, Zagros'ta dönem dönem savaş içerisinde yer aldı. Her zaman pratikte oldu. Pratiksiz durmak, pratik ortamın dışında kalmak onun için en çok acı ve sıkıntı veren bir durumdu. Kendisini biraz da rahatlatan her an, her gün her zaman mücadele edip bir şeyler yaratma ve kazanma durumuydu. Onu gerçekleştirdiği ölçüde bir nebze rahatlayabiliyordu. Yoksa mücadele ortamından, özellikle de gerilladan bir an bile uzak durmak, gerilladan kopmak onun için her zaman en çok acı veren bir durumu ifade etti.

Uluslararası komplo sürecinde Adil arkadaş Botan'daki mücadele içerisinde yer aldı. 15 Şubat komplosuna karşı gerilla direnişinde en ön safta yer aldı; Haftanin'de, Botan'da Önderliği sahiplenme ve savunma mücadelesine ön safta katılan militanlar ve komutanlardan birisi oldu. Komplo ardından bir süre Botan'da gerillanın örgütlendirilmesi ve mevzilendirilmesi çalışmalarını yürüttü. '99 yazında **Önder APO**'nun çağrısıyla gerçekleşen Güney Kürdistan sınır hatlarına dönük geri çekilme sürecine en son katılan arkadaşlarımızdan birisiydi. Aslında çok da çekilmek istemedi. Belki de bu uzun mücadele süreci içerisinde örgütlü duruşunu kendi içinde en çok tartıştığı dönem bu dönem oldu. Uzun süre gerilla saflarında bulunması ve mücadele etmesi sonucunda, böyle bir sonucu ve geri çekilmeyi hazmedemedi; geri çekilmeyi hazmedemiyor, bunu kendine yediremiyordu. 2000 yazında 7. Kongre ardından Güney Kürdistan sahasına gelişini hatırlıyoruz. Elbette bunun tarihsel olarak ne anlama geldiğini içinden çıktığı toplumun kendisine verdiği ruh, bilinç ve histen anlıyordu. İsyanların nasıl bastırıldığını, tarihte bu temelde Kürt halkının nasıl katliamlar yaşadığını biliyor ve kendi sorumluluğu altında böyle bir sürecin yaşanmasını kabul etmiyor, bunu hazmetmiyordu. Uzun süre emek verdiği, büyütüp cesaret ve fedakârlıkla direndiği gerilla mücadelesinin bu biçimde geri çekilmesini kabul etmek istemiyordu. Elbette bu tutumu anlaşılırdı. Belki geleceği çok güçlü öngöremiyordu. Olayları birbiriyle bağlama ve sonuç çıkarma durumu dardı. Fakat 15 Şubat komplosunun Kürt halkı açısından, Özgürlük Hareketimiz açısından, tarih açısından, gerilla direnişimiz açısından ne anlama geldiğini çok derinden hissediyordu. Bu bakımdan da o sonucu hiçbir zaman kendi içine yedirmedi, yüreğine yedirmedi, kendi içinde kabul etmedi. Büyük acı ve üzüntü içerisinde hep bu durumun nasıl tersine çevrileceğinin arayışı içinde oldu.

Adil arkadaş son tahlilde örgütün mutlaka çıkış yapması gerektiği ve bunu yapacağı inancıyla hareket etti. Elbette büyük ve derin bağlılığı sonucunda Önderliği izledi. Zorlansa da, acı ve üzüntüyle de olsa, Önderliğin her zaman doğru yapacağına ve doğruyu temsil edeceğine duyduğu büyük inançla, elbette herhangi bir sorun yaratmadan Önderliği ve örgütü izledi. Fakat komployu öyle yüreğine yedirmedi, komployu hazmetmedi, komplonun baskısına asla teslim olmadı. Direnişten, mücadeleyi sürdürmekten, geliştirilen Özgürlük Hareketini ilerletmekten asla geri durmadı. Komplocuların baskı, saldırı ve tehditleri karşısında asla ürkmedi, korkmadı, bir milim bile geri adım atmadı. Her zaman sağlam bir gerilla duruşunu temsil etmeyi öngördü. Gerillanın öyle bir duruş kazanması için çalıştı ve gerilla içerisinden bir an için de olsa kopmamaya dikkat özen gösterdi. Öyle ki, kendisini bir eğitim devresine katmakta bile gerçekten zorlandık. O dönemde bunu kendisi için tehlikeli buluyor, geri adım olarak görü-

yordu. Sürecin mutlaka sağlam bir gerilla duruşu temelinde karşılanması gerektiği temelinde büyük bir hissi vardı ve bu hep bir tutum olarak kendisini dışa vurdu. Nitekim ancak bir gün kadar süren bir eğitim devresine katabildik. Arkasından başlayan YNK saldırısı karşısında tekrar savaş cephesine koştu ve Doğu Kandil cephesindeki direnişe katıldı. Ondan sonra da hep pratik içerisinde oldu. Bir kere uluslararası komplo ardından yeniden mücadele içerisine girilmiş, gerilla yeniden ayakta kalmış ve kendini örgütlemeye yönelmişti ki, artık kimse Adil'i oradan koparamazdı. Bütün acısını ve üzüntüsünü tekrar gelişen gerilla direnişi ve hareketliliği içerisinde aşma yolunu buldu. Böylece gerillanın HPG ismi ile meşru savunma çizgisinde yeniden yapılanması çalışmalarına en ön safta katıldı.

2001 yazındaki HPG 1. Konferansında yer aldı ve bu Konferans tarafından HPG Komuta Konseyi üyeliğine seçildi. Zaman zaman Ana Karargâhta, çoğunlukla da HPG'nin Eyalet Karargâhlarında görev ve sorumluluklar üstlendi. Kandil'de, Zagros'ta gerillanın kendini yeniden yapılandırma, eğitme ve hazırlama çalışmalarına katılım gösterdi. Yüzlerce yeni savaşçının eğitiminde ve hazırlanmasında rol oynadı. 1 Haziran Atılımı sürecinin bu hazırlık çalışmalarına Komuta Konseyi üyelerinden birisi olarak nerede kendisine görev düştüyse, örgütsel düzenleme ve karar kendisinden neyi istediyse, orada hiçbir itiraz etmeksizin anladığı, bildiği ve gücü yettiği oranda çalışmak üzere katılım gösterdi. 1 Haziran Atılımı gelişip uzayınca, inkâr ve imha güçlerinin demokratik siyasal çözüme yanaşmayacakları anlaşılınca, düşman cephesi Ağustos 2005'te uluslararası komplo temelinde İmralı süreciyle **Önder APO**'ya çürütmeyi dayatıp topyekün savaş konsepti temelinde hareketimizin imhası ve tasfiyesini yeniden gerçekleştirme kararlılığına ulaşınca, Adil arkadaş buna karşı en ön safta savaşmak üzere isteğini arttırdı. Zaten aktif savaş katılımında olmak için her zaman önerisi ve talebi vardı. Süreklileşen gerilla direnişi durumunda yeniden sıcak mücadele ortamlarında yer alma istemini sürekli geliştirdi. Bunu adeta bir kesin talep haline de getirdi ve bu temelde 2006 başlarında Botan'a geçti. 2006 ve 2007 yıllarında Gabar'da, Agit diyarında topyekûn savaş konsepti temelinde saldırı yürüten faşist gerici güçlere karşı direniş mücadelesini örgütledi. İki yıl boyunda Gabar'ı hep bir direniş kalesi olarak tuttu.

22 Temmuz 2007 seçimleri ardından yeniden oluşan yönetimin geliştirmeye çalıştığı topyekûn imha ve tasfiye konseptine karşı hareketimizin geliştirdiği **'Edi Bese'** Kampanyasına gerilla cephesinden en güçlü katılımı gösteren komutan oldu. Gabar'da Adil arkadaş öncülüğünde gelişen direniş, **'Edi Bese'** Kampanyasının gerilla cephesinden de sahiplenilmesi ve yürütülmesi oldu. Tüm gerilla güçlerini ve halkı etkiledi, direnişe çağırdı, çekti. '**Önder APO**'yu Yaşa ve Yaşat' Kampanyasına

herkesin doğru bir biçimde ve yeterlice katılması çağırısı oldu. Yine 2007'de verdiğimiz şehitlerin, Medeni'ler ve Roza'ların intikamını almak için herkesten önce harekete geçen o oldu. Yoldaş bağlılığı, sevgisi ve yoldaşlar karşısında taşıdığı sorumluluk onu herkesten önce harekete geçirdi, onun herkesten önce harekete geçmesini sağladı. Dolayısıyla 2007 güzündeki Gabar direnişi, bu temelde düşmanın ikinci kez geliştirdiği topyekûn imha konseptine karşı gelişen aktif savunma direnişimizin öncü kıvılcımını ifade etti. Onun içindir ki, düşman herkesten önce Gabar Karargâhını hedefledi. Herkesten önce Adil arkadaşı hedefledi. Türkiye'nin imkânları pazara çıkartılarak, Amerika, İsrail ve Avrupa Birliği ile

ilişkiler kurulup onların desteğinin alınması temelinde gerillaya saldırı geliştirildi. Batman'da kurulan İsrail keşif ve istihbarat timi tarafından Gabar gerillasına karşı bir saldırı süreci geliştirilmeye çalışıldı.

Türk Genelkurmayı o zaman direnen gerilladan hem de acısını anlayamayacağımız yoğunlukta yaşatmak üzere intikam alacağını ilan etmişti. Fakat bu güruh şunu bilsin ki, bunu kendi gücüyle yapmıyor, başkasının gücüyle yapıyor, başkasının silahı ile konuşuyor. Türkiye halkının varını yoğunu, Türkiye toprağının bütün zenginliklerini dış güçlere peşkeş çekip kendi faşist iktidarını korumakla, Türkiye'yi ona buna pazarlayarak aldığı güçle yapıyor. Bu güruh 'gerilla kalleşçe saldırıyor' diyor. Kalleşçe saldırının kimler tarafından yapıldığı ortadadır. Hileyle, başkalarını devreye sokup güçlerini harekete geçirerek saldırmaya çalışanın kendileri olduğu ortadadır. Kısaca düşmanın bu tutumu ve topyekûn saldırısına karşı 2006 yılından itibaren birinci derecede gerilla direnişinin geliştirilmesi, bunun da Gabar'da Adil arkadaş ile olması bir tesadüf değildir. Bu gerçekten de Adil arkadaşın '87'den itibaren katılımıyla bağlı bir durumdur, kişiliği ile bağlı bir durumdur. O Gabar'a gitmek, Botan'da bulunmak ve savaşmaktan hiçbir zaman geri durmadı, üzüntü duymadı. Tersine kendisine öyle bir imkân tanındığı zaman yaşadığı mutluluk, coşku ve heyecan duygusu, görenlerin gözleri önünden gitmez. 2000 yazında geri çekilirken yaşadığı o büyük üzüntü ve acıyı tümden silen ve yerine yeniden mücadele etmenin coşku ve heyecanına dönüştüren bir süreci bu dönemde yaşadı.

Aynı dönemde Botan'a daha büyük görevlerle giden başkaları da oldu. Botan'ın her tarafında da gerilla oldu. Düşmanın kime saldırdığı, direnişin nerede olduğu, kimin ne kadar değer ifade ettiği bu geçtiğimiz iki yıllık pratik içerisinde net ortaya çıktı. Akla kara, gerçek ile yalan, doğru ile yanlış, parti ile parti karşıtlığı, Önderlik bağlılığı ile riyakârlık birbirinden bu tarihte en çok Botan'da ayrıştı. Bu bakımdan da tabii Adil arkadaş karşısında herkes açısından bir sorumluluk durumu vardır; bir düzeltme ve doğruyu bulma duruşu olmalıdır. Agit arkadaşın şahadeti üzerine, **Önder APO**, 'Hak, adalet nerede? Savaşan güçlerin durumu nedir? Her şeyi aydınlatan Agit gerçeğidir' demişti. Gerçekten de Adil gerçeği, tıpkı 84-85'teki durumu aydınlatan Agit gerçeği gibi, 2006-2007'deki durumu aydınlatan bir gerçeklik oldu. Hakkın ve adaletin nerede olduğunu, doğrunun ne olduğunu, Önderlik bağlılığının, gerilla komutanlılığının, doğru duruşun ve parti militanlığının nasıl olması gerektiğini hiçbir çarpıtmaya meydan ve fırsat vermeyecek derecede ortaya çıkardı. Herkesin kendisini değerlendireceği, hata ve eksikliklerini görüp düzelteceği bir pratik çizgi yarattı. Böyle büyük bir militan duruş, öncü duruş, komuta duruşu ortaya çıktı.

Belki yirmi yılı aşkın bir sürecin verdiği büyük tecrübenin Adil arkadaşın şahadetiyle kaybedildiği düşünülebilir. Hayır, gerçek öyle değildir. Bu büyük tecrübe, kahramanca direniş ve şahadet temelinde değiştirilemez, sürekli yön veren ve öncülük eden bir çizgi haline gelmiştir. Kürt halkı nasıl tıpkı Agit arkadaşın şahadeti üzerinde onu sahiplenerek bu büyük gerilla ordulaşmasını ve özgürlük direnişini geliştirdiyse, şimdi de Adil arkadaşın komutasında, bütün şehitlerimizin komutasında hem gerillalaşmayı, hem de halk serhildanlarını geliştirme temelinde özgürlük mücadelesini ilerletmeyi bilerek yaşatacaktır. Agit arkadaşın anısına hareketimizin ve halkımızın yaptıkları, Adil arkadaşın ve tüm Botan şehitlerinin anısına neler yapılacağının da açık göstergesidir, aynasıdır.

Yine **Önder APO** Agit arkadaş için 'Şehitler Şehidi' demişti. 15 Ağustos Atılımı şehitlerini kahramanlık dönemlerinin şehitleri olarak tanımlamıştı. Gerçekten de Adil arkadaş da 1 Haziran Atılım Şehitlerinin Şehidi oldu. Onların arkasından yürüdü, onların anısına bağlılık temelinde yürüdü. Her zaman öyle yaşadı. Şimdi bu büyük direniş döneminin, meşru savunma çizgisinde partileşmenin, gerillalaşmanın ve komutanlaşmanın sembolü oldu. **Önder APO**, Agit arkadaşın ulusal diril-

işte, ulusal direnişte partileşmenin sembolü olduğunu belirtmişti. Adil arkadaşımızın da meşru savunma çizgisinde partileşmenin sembolü olduğu, parti militanlık çizgisini ortaya çıkardığı ve bu temelde yeniden partileşme, gerillalaşma ve kongreleşme temelinde demokratik halk örgütlemesi sürecimizin geliştirilmesi döneminin öncü sembol militanı olarak rol oynayacağı kesindir. Hareket ve halk her zaman onu büyük bir komutan, sağlam militan bir öncü, değerli bir insan olarak anacak, sahiplenecek ve özgürlük mücadelesinde yaşatacaktır. Kürt halkı bu bilinci, duyarlılığı ve kararlı tutumu oluşturmuştur.

Bu süreçte Botan'da direnerek şehit düşmüş çok arkadaşımız oldu. Gerçekten de başta Adil arkadaş olmak üzere hepsini komuta düzeyinde verdiğimiz şehitlerle anmamız, sahiplenmemiz ve Botan direniş ruhunu bu temelde yeniden canlandırmamız gerekiyor. 4 Aralık'ta Gabar Karargâhında Adil arkadaş ile birlikte Askeri Konsey üyemiz Gülbahar arkadaş da şehit düştü. Yine yanlarında bir kısmı güvenlikleri olan genç arkadaşlarımız da şehit düştüler. Gülbahar arkadaş '90'lı yıllarda katılan arkadaşlarımızdan birisiydi. Batman'dan gelip katılan, dolayısıyla ozanların 'Biz Agit'in askerleriyiz' ifadesine pratikte cevap oluşturan bir kişiliği ifade ediyor. Uzun yıllar gerilla saflarında birçok alanda çok değişik görevlerde bulundu, çalışma yürüttü. Arkadaşlar iyi tanıyorlar. '90'lı yıllarda bir yandan ulusal diriliş devrimi gelişirken, diğer yandan geliştirilen partileşme ve gerillalaşma sürecinin belirgin kıldığı kadın özgürlük mücadelesinin etkisiyle saflara katılan ve bu mücadeleyi Beritan ve Zilan çizgisinde fedai ruhla en ön safta bir militan savaşçı olarak sürdüren bir arkadaşımızdır. Onun ilkelerini yaşam gerçeğini ortaya çıkarıyor.

Önder APO her zaman ***"Özgür yaşam özgür kadın etrafında şekillenen yaşamdır. Özgür kadın da her türlü gerici, zayıflatıcı ve köleleştirici bağdan kendisini kurtararak büyük bir iradeyle, akılla, cesaret ve örgütlülükle yaşamı yaratan kadındır"*** dedi. Bunun PKK mücadelesi içerisinde giderek, hem düşüncede ve hem de örgütlenmede pratik düzeyde geliştiği ve bu temelde büyük bir kadın özgürlük hareketinin oluştuğu bir gerçektir. Hem her türlü özgürlük çizgisinin belirgin kılınmasında, gerçekten toplumsal özgürlüğü ve demokrasiyi bütün yönleriyle ortaya çıkaracak bir özgürlük çizgisinin yaratılmasında, hem de bunu hayata geçiren pratik örgüsel duruşun sağlanmasında bu gelişme '90'lı yıllarda bir olgu, örgütlü bir güç haline gelmiştir. Gerilla bütün ulusal ve sosyal özgürlüklerin temeli, yaratıldığı ocak, özgürlük ocağı olduğu gibi, kadın özgürlüğünün de yaratıldığı ocak olma gücünü göstermiştir. Dolayısıyla '90'lı yıllar mücadelesinde gerilla saflarında kendini eğiten, özgürleştiren, özgür yaşam çizgisini yaratan ve özgür kadını ortaya çıkartan bir gelişme kendini var etmiştir.

Onun Kürt Özgürlük Mücadelesi ve çizgisinin temel dayanağını oluşturduğu ve ulusal özgürlük hareketini en derin bir sosyal özgürlük hareketi haline getirdiği biliniyor. Giderek de partileşme, gerillalaşma, halklaşma, kitleselleşme temelinde büyük bir olgu haline geldiği günümüzde Kürt Özgürlük Hareketinin temel kuvveti olduğu gibi, genelde demokratik sosyalizm hareketine yön veren bir güç haline geldiği de bir gerçektir. Gülbahar arkadaşımız böyle bir sürecin ortaya çıkardığı, geliştirdiği, canlı tanığı olduğu militanlardan birisi oluyor. Yurtsever bir ortamdan geliyor. Kürt halkının tarihin derinliklerinden gelen yurtseverlik ve özgürlükçü özgür yaşam ruhu ve bilincinin temsil edildiği Kürt kadın kitlesinin öncülüğünü oluşturuyor. Tarihsel olarak halkın yurtseverlik, özgürlük, doğal komünal yaşama dair taşıdığı ölçü ve özelliklerini en çok kendinde yaşatan, kendinde temsil eden kesimin kadınlar olduğu biliniyor. Dolayısıyla bu kesim içerisinden çıkıp gelen bir militan olarak, bu özellikleri günümüze taşıyan, **Apocu** çizgide yeniden diriltmeyi, yaratmayı ve bir yaşama dönüştürmeyi sağlayan bir çıkışı temsil ediyor.

Gülbahar arkadaşın böyle bir mücadele süreci içerisindeki katılımı ve katkıları güçlüdür. O da her zaman tıpkı Adil arkadaş gibi

pratik içerisinde oldu. Hep gerillada oldu. Bu arkadaşlarımız gerilladan hiç kopmadılar; dolayısıyla gerçekten de hiç özgürlükten kopmadılar, cesur ve fedakâr duruştan kopmadılar, fedai ruhundan kopmadılar. Gülbahar arkadaşın kadın partileşmesi içerisinde de rolü oldu.

Gülbahar arkadaş
Gerilla saflarında özgür kadın
militanlığını yaşayıp yaşatarak,
Kadın ordulaşması ve
Gerillalaşmasını her türlü
Zorluğa rağmen büyüterek,
Kadın özgürlük ruhu, bilinci ve
Örgütlülüğünün geliştirilmesinde,
Özgür kadın partileşmesinin
Ve büyük kitle hareketinin,
Kadın devrimini var eden kitle
Hareketinin yaratılmasında
Öncülük düzeyinde,
Militan düzeyde katkı sundu

Tabii kadın ordulaşması içerisinde en çok rol oynayanlardan birisi oldu. Pratikte oldu. Belki teorik olarak, örgütsel olarak çalışmalar içerisinde çok fazla yer almadı. Fakat her zaman gerilla saflarında özgür kadın militanlığını yaşayıp yaşatarak, kadın ordulaşması ve gerillalaşmasını her türlü zorluğa rağmen büyüterek, kadın özgürlük ruhu, bilinci ve örgütlülüğünün geliştirilmesinde, özgür kadın partileşmesinin ve büyük kitle hareketinin, kadın devrimini var eden kitle hareketinin yaratılmasında öncülük düzeyinde, militan düzeyde katkı sundu. Cesaretiyle, fedakârlığıyla, zorluklar karşısındaki direnciyle bunu yürüttü. Önderlik bağlılığıyla, belki düşüncede her şeyi çok kavramamış olsa da büyük bir duyarlılıkla Önderlik çizgisinin, özgürlük çizgisinin gereklerini hep yerine getirmeye çalıştı. Ondan kopmadı, onun büyük temsilcisi oldu.

1 Haziran Atılımının gerilla direnişi temelinde uzaması, devam etmesi, süreklilik kazanması ortamında, o da Adil arkadaş gibi Gülbahar arkadaş da yerinin sıcak mücadele alanları olduğunu bildi, hissetti, gördü. Uzun süre bu yönlü istem ve önerilerini 4. Konferansın ardından daha da somutlaştırdı. 2007'deki 4. Konferans hamlesine Botan alanında, Gabar'da katılmak üzere görev aldı. Zaten 4. Konferans kendisini Askeri Konsey üyesi olarak görevlendirmişti. Hem YJA STAR komutanlığı hem HPG Konseyi üyeliği temelinde, Botan Saha Yönetiminde görev ve sorumluluk üstlendi. 2007 yılında Gabar'da gelişen direniş içerisinde Adil arkadaş ile birlikte rol oynayan, görev ve sorumluluk yürüten arkadaşımız oldu. Her şeyi birlikte yürüttüler ve sonuçta düşman saldırısına da birlikte maruz kaldılar. Tabii Gülbahar arkadaşın şahadeti daha erken oldu. Aslında daha çok, daha uzun süre mücadele edebilmeliydi. Fakat 2007'nin koşulları, içinde bulunduğumuz mücadele sürecinin zorlu yönleri bu süreci ortaya çıkardı. Şahadetiyle gerilla hareketimize, onun kadın gerillalaşması olarak YJA STAR örgütlülüğüne ve bu temelde kadın Özgürlük Hareketimize ve özgürlük mücadelemize büyük bir öncü değer kattığı bir gerçektir. O da halkımız tarafından, Kürt gençliği tarafından, elbette en başta da Kürt kadınları ve kızları tarafından her zaman sahiplenilecektir. Uğruna yaşamını verdiği amaçların gerçekleştirilmesi ve başarıya götürülmesi için Kürt kadını yürüttüğü kadın özgürlük devrimini Apocu çizgide daha da derinleştirerek mutlaka zafere götürecektir. Bunda hiç kuşku endişe olmamalıdır.

Gülbahar arkadaşın şahadeti ile hareketimiz değerli bir militan öncü kadro, HPG değerli bir komutan, kadın özgürlük hareketi ve YJA STAR ise etkisi her zaman yaşayacak bir öncü militan önder kazanmıştır. Gülbahar arkadaşın pratikçi özellikleri, inancı, bağlılığı, zorluklar karşısındaki direnci ve yaratıcı gücü her zaman yeni yoldaşlara örnek oluşturacaktır. Gerçekten de biz özgürleşen kadının pratik yaşamı yaratmakta, zorlukları yenmekte, örgüt oluşturmakta ne kadar yetenekli ve güçlü olduğunu Gülbahar arkadaşta gördük, yine benzer arkadaşlarımızda gördük. Bu gerillayı

da ayakta tutan, var eden, dolayısıyla Özgürlük Hareketimizin sürekli gelişmesini ve güçlenmesini sağlayan en temel kuvvetlerden biridir ve birincisidir. Bunun böyle bilinmesi gerekir.

Benzer biçimde 1 Nisan 2008 Bestler-Hezil vadisi çatışmasında şehit düşen arkadaşlarımız var. Onlardan Nuda arkadaş da Gülbahar arkadaş gibi büyük bir duruşun, özgürlük duruşunun, özgür kadın militanlığının en temel sembolü oldu. Bunların hepsi aslında Botan çocuğu oluyorlar. O da Van tarafının aşiretlerinden geliyor. Botan zozanının aşiret toplumundandır. Silopi, Batman ve Başkale Botan'ı çeviren ve oluşturan merkezleri ifade ediyor. Botan halkı ve gençliğinin, kadın ve erkeklerinin özgürlük bilincini, ruhunu ve kararlılığını temsil ediyorlar.

Nuda arkadaş da 90'lı yılların ortalarında mücadele saflarına katılan arkadaşlardan birisidir. Yine diğer arkadaşlarımız gibi yurtsever bir kesimden geliyor. Mücadeleye bütün alanlarda tüm gücüyle katım gösteren bir arkadaşımız da oldu. Önce Zagros'ta gerilla mücadelesine katıldı. Sonra Önderlik sahasından ve Önderlik tarafından Avrupa çalışmalarında görevlendirildi. Uluslararası komplo sürecinde Avrupa çalışmalarında yer aldı ve komploya karşı mücadelenin Avrupa kolunu örgütlemeye çalıştı. Elbette gerillacılık bir güç, direnme ve dayanma istiyor; gerillacılık zordur. Fakat Avrupa'da devrimci olmak, yurtsever olmak, örgüt çalışması yürütmek gerillacılıktan bin kez daha zordur. Bunun uluslararası komplo ortamında yürütülmesinin çok daha zor olduğu da bir gerçektir. Uluslararası gericiliğin tüm iğrençliğiyle saldırdığı, Kürt halkına karşı her türlü baskı ve dayartma yönteminin kullanıldığı, birçok zayıf ve sefil insanın bunlardan etkilenerek bir tas çorbaya kendisini kırk kez sattığı, ihanetin, alçaklığın, kaçışın, dönekliğin bin bir türlüsünün ortaya çıkıp geliştiği bir ortamda, Avrupa gibi bir alanda Önderlik çizgisinde sağlam durmak ve örgüt mücadelesi yürütmek elbette çok daha büyük zorluklar ifade ediyordu. Nuda arkadaş böyle bir ortamda Avrupa mücadelesini yürüttü. Zorlandı, zayıflıkları oldu, ama hiçbir zaman bütün bu içten ve dıştan gelen saldırılar karşısında gerileme ve yılma durumuna düşmedi. Bu kadar karışık bir ortamda hep Önderlik çizgisinde durmaya, yapabildiği ve başarabildiği oranda böyle bir çizgiyi pratikleştirmeye ve çizgi militanlığını yapmaya çalıştı.

Bu önemlidir, büyük bir duruştur. Tıpkı Erdal arkadaş ve diğerleri gibi, gerçekten de o zorlu dönemin sağlam militan duruşunu ve çizgisini temsil ettiler. Pratik mücadelenin gerilla yönünde biraz gelişme durumu ortaya çıkınca da ülkeye gelmeyi ve gerillaya katılmayı öngördüler. Nuda arkadaş da gerçekten birçoğunun içimizde şöyle böyle kırk türlü hesap yaptığı, kendisini dağın ve gerillanın dışında bir yere atmak için kırk türlü numara geliştirdiği bir ortamda, o da ülkeye gelmek ve gerillaya katılmak için her türlü dayatmada bulundu. Yıllar içinde sayısız kez öneri geliştirdi ve sonunda ülkeye, gerilla saflarına katılım gösterdi. 1 Haziran Atılımı sürecinde hareketimize içten dayatılan tasfiyeci eğilime karşı Önderlik çizgisinin temsili ve hâkim kılınması mücadelesinde en ön safta PKK'nin Yeniden İnşa Komitesi üyesi olarak yer aldı. **Önder APO**'nun onayladığı ve görevlendirdiği arkadaşlarımızdan oldu.

Tabii Nuda arkadaşın gerçeğinde esas önemli bir yön burasıdır. Nuda arkadaş yeniden inşa, yeniden partileşme çalışmalarına en önde ve en duyarlı bir biçimde katılan ve Önderlik çizgisine en ufak bir zarar gelmeden çizgi temelinde bir partileşmenin oluşması için çaba harcayan önde gelen arkadaşlarımızdan oldu. İnşa Komitesi denince, tabii onun da sorgulanması gerekiyor. Herkesin katılımı aynı olmadı. Orada da çürükler çıktı; orayı da kendi sefil bireysel yaşam aracı yapmayı düşünen yaratıklar çıktı. Zaman zaman inşa çalışmaları aslında bu biçimde zorlandı. Farklı eğilimler ve farklı çizgiler oluştu. Zaten parti hareketimiz içerisinde bu açık görülüyor. Provokatif-tasfiyeci eğilimin uzantısı biçiminde kendisini PKK'nin yeniden inşasına taşıran çabalar görüldü ve bunlar hala kendini sürdürmeye çalışıyor. Nuda arkadaş bütün bunlar karşısında Önderlik çizgisinin, militan çizginin sağlam bir uygulayıcısı ve temsilcisi olmak için hiç tereddüt göstermeden, bu tür çizgi dışı dayatmalardan hiç etkilenmeden, sağlam bir duruşla mücadele yürüten arkadaşlarımızdan oldu.

Tabii Nuda arkadaş yeniden inşa çizgisini temsil ediyor; PKK'nin yeniden inşasında kadın militan duruşunun temsilciliği oluyor. PKK'de kadın özgürlük duruşunu ve Önderlik çizgisinin militan temsilciliğini yapıyor. Bu konuda Viyan arkadaş da, benzer bazı arkadaşlarımız da çok duyarlı ve biraz da duygusal bir yaklaşım bir gösterdiler. Önderlik çizgisinde yeniden partileşmenin gelişmesi için gerçekten çok çalıştılar. Nuda arkadaşın da çok çabası oldu. Yeniden İnşa Kongresinin hazırlanmasında hem pratik olarak hem de eğitim anlamında çaba harcadı, yer aldı, coşkuyla çalıştı. İdeolojik ve örgütsel bakımdan provokatif-tasfiyeci eğilimin mahkûm edilmesi ve aşılması, PKK'nin yeniden inşasının gerçekleşmesi ardından, bir İnşa Komitesi üyesinin PKK'nin militan mücadelesine öncülük etmesi gerektiğini, PKK militanlığının en zor ortamda ve en önde bulunması gerektiğini hissetti, gördü. Ve inşa çalışmasını gerilla saflarında, sıcak mücadele ortamında yürütme istemini önerisini istedi.

Biz bu süreçte de birlikte çalıştık. Yakından görme imkânımız da oldu. Ondaki parti duyarlılığını, Önderlik duyarlılığını yakından gördük. Cesaretini ve fedakârlığını tanıdık. Viyan arkadaşla birlikte gerçekten biraz da zorla böyle bir mücadele ortamına girdiler. Aslında onlar haklıydı. Yeniden inşanın elbette en zor ortamlardaki görevlerin başarılmasıyla gelişeceği açıktı. Onu da öncü militanlar yapmalıydı. Dolayısıyla doğruyu temsil ettiler. Oldukça kararlı ve ısrarlı da davrandılar. Sonuçta Nuda arkadaş bütün diğer çalışmalardan, o doğrultuda kendilerine verilen görevlerden ve yönetim sorumluluklarından çekilerek, kendisini HPG ve YJA-STAR militanı savaşçısı olarak en sıcak ve sert ortamda en önde mücadele eden bir noktaya çekti. O da Adil arkadaşlarla birlikte 2006 başında Botan'a geçti. Botan mücadelesine iki yıl boyunca katıldı. Provokatif-tasfiyeci eğilimin uzantılarının ne kadar gerillaya, onun yaşam ve eylem çizgisine büyük zararlar verdiğini gözleriyle gördü, tanık oldu, deşifre etti. Bu tür duruşlar ve tavırlara karşı mücadele etti. Bunların etkileri sınırlı kalmışsa, bu büyük ölçüde Nuda arkadaşın çabası ve mücadelesiyle oldu. Oradan güç ve destek aldı. Devrimci direnişte doğruları temsil etti, yaşattı ve hâkim kılmaya çalıştı. Sonuçta Bestler Karargâhına dönük saldırıda şehit düştü. Geçen yıl Kato'da ciddi bir çatışma yaşamışlardı. Birçok arkadaş şehit düşmüştü. Şimdi de 28 Mart'tan itibaren başlayan çatışma süreci içerisinde 1 Nisan içindeki saldırıda Ferhat arkadaşla birlikte şehit düştü.

Tabii Nuda arkadaşı daha derinden incelemek gerekir. Duyarlılığı, kavrayış düzeyi ve çizgi bağlılığı önemlidir. Nasıl Gülbahar arkadaş bunları gerilla pratiğinde temsil ettiyse, Nuda arkadaş her alanda daha zor ortamlarda, daha kaypak ve zorlayıcı alanlarda asla sapmadan temsil etmeyi bilen ve beceren yoldaşlardan birisi oldu. Çizgi militanlığının, parti militanlığının temel ölçü ve özelliklerini ve bunların yeni süreçteki temsilini yaratmayı bildi. Bu bakımdan Nuda arkadaşın duruşu ve özellikleri yeniden yapılanan PKK'nin militan ölçülerini temsil ediyor; onun ruhunu, çizgisi-

ni ve yaşam ölçülerini veriyor. Bunu böyle görmemiz gerekiyor. Bu bakımdan da PKK'nin yeniden inşası başlangıçtaki gibi büyük önderler öncülüğünde, şehitler öncülüğünde gerçekleşiyor. Nasıl ki tarihin ilk Apocuları olan Haki'ler, Kemal'ler, Mazlum'lar ve Hayri'ler ilk PKK'lileşmeyi yaratan öncü militanlar ve önderler oldularsa, şimdi PKK'nin yeniden inşasının yine Apocu çizgide yaratıcıları Nuda'lar, Viyan'lar ve Sorxwin'ler oluyor. Özellikle Nuda arkadaşın duruşu, çabaları, mücadeleki yürüyüş çizgisi bütün parti militanlarının örnek alması gereken bir durumu ifade ediyor. O yeniden partileşmenin militan ölçülerinin sembolü oluyor. Meşru savunma çizgisinde partileşmenin ölçü ve özelliklerini veriyor. Partinin pratik militan çizgisini oluşturuyor.

Nuda arkadaş gibi bir öncülüğe ve önderliğe kavuşmuş olan PKK'nin yeniden inşasının artık başarıyla gerçekleşeceği, hiçbir engel tanımayacağı, Apocu çizgiden asla saptırılamayacağı bir gerçektir. Nuda'lar var oldukça, elbette hiçbir güç parti hareketimizi Önderlik çizgisinden saptıramayacaktır. Kendi hezeyanlarını, basitliklerini, zayıflıklarını şu veya bu biçimde allayıp pullayıp gerekçelendirerek parti hareketimiz sokamayacak, bu hareket içerisinde yaşatamayacaktır. Nuda gerçeği parti yaşamının, onun doğru militan ölçülerinin nasıl olması gerektiğini hiç tartışmaya yer vermeyecek kadar açıkça gösteren bir durumu ifade ediyor. Bu bakımdan da parti ölçülerinde militanlaşmak ve doğru militan ölçüleri yaratmakta elbette Nuda arkadaş gerçeği her zaman yol gösterecek ve öncülük edecektir. Bütün parti camiamız, kadın-erkek bütün özgürlük militanları bu büyük duruşu örnek alarak kendisini eğitecek, çizgi militanı olarak geliştirecek ve pratikleştirecektir.

Dolayısıyla parti hareketimiz, yeniden inşa hareketimiz Nuda arkadaşla birlikte gerçekten de büyük bir zafer duruşu kazanmıştır, çizgi duruşu kazanmıştır, Önderlik çizgisinin militan ölçülerinin nasıl olması gerektiğini kazanmıştır. Hiç kimsenin bu gerçekleri aşmaya, tersyüz etmeye ve saptırmaya gücü yetmeyecektir. Her türlü bireysel, keyfi, basit tutum bu büyük militan çizgi duruşu, bu kahramanlık duruşu karşısında eriyip gidecektir. O gerçekten de parti çizgisinin, Önderlik çizgisinin ruhunu temsil ediyor; şehitler çizgisini temsil ediyor. Beritan'ların, Zilan'ların, Viyan'ların, Sorxwin'lerin çizgisini temsil ediyor ve gerçek bir özgür kadın militanlığının ruhta, duyguda, düşüncede, davranışta nasıl olması gerektiğini, bunun Önderlik çizgisinde partileşmesi ve örgüte dönüştürülmesinin nasıl olması gerektiğini gösteriyor. Tüm militan parti hareketimiz bundan böyle bu büyük kişilik ölçülerini esas alarak, partileşmeyi ve parti militanlığını geliştirecektir.

Nuda arkadaşla birlikte 1 Nisan çatışmasında şehit düşen Ferhat arkadaşımız yine Nuda arkadaşla birlikte Doğu Botan eyaletinin sorumluluğunu yapıyordu. O da Gülbahar arkadaşla birlikte 4. Konferans ardından o alana görevlendirildi. Biliniyor, Ferhat arkadaş da 90'lı yıllarda gerilla saflarına katılan ve günümüze kadar hep gerilla ortamında bulunup savaşan arkadaşlarımızdan birisidir. O da Mardin'den geliyor, Botan kişiliğini az çok temsil ediyor, benzer özellikler taşıyor. Uzun süre Dersim mücadelesi içerisinde yer aldı. Dersim'i çok sevdi, adını da Ferhat Dersim koydu. Çoğumuz, uzun süre belki birçok arkadaş hala onun Dersim'li olduğunu sanır. Oysa Güney Kürdistan'dan geliyor. Ama Kuzey-Güney Kürdistan birliğinin yaratılmasında, yine

**Ferhat arkadaş da
90'lı yıllarda gerilla saflarına
Katılan ve günümüze kadar
Hep gerilla ortamında
Bulunup savaşan
Arkadaşlarımızdan birisidir
Uzun süre Dersim mücadelesi
İçerisinde yer aldı
Dersim'i çok sevdi
Adını da Ferhat Dersim koydu**

farklı aşiretler ve farklı mezheplerin yöreleriyle Kürt ulusal kişiliğinin ortaya çıkartılması ve birliğinin sağlanmasında nasıl bir öncülük rolü oynadığı, nasıl bir temsiliyet gerçekleştirdiği açıkça görülüyor. Ferhat arkadaş geri çekilme sürecinde Güney Kürdistan'a geldi. 7. Kongre sürecine katıldı. Daha sonra Kuzey'de belli bir gerilla gücünün bulundurulması kararı temelinde Kuzey'de bulunan güçlerimiz değiştirilmesinde en ön safta yer alan arkadaşlarımızdan oldu. Birkaç yıl sonra tekrar Dersim alanına gitti. İyi tanıdığı, bildiği alan olarak 1 Haziran Atılımına Dersim'de katıldı. Dersim Saha Koordinesinde 1 Haziran Atılım mücadelesinin başarıyla geliştirilmesi için çalıştı, savaş yürüttü.

2005 güzünde tekrar Medya Savunma Alanlarımıza geldi. Mahsum Korkmaz Akademisinde bir devre eğitim gördü. Sonra biraz Ana Karargâhta, bir süre de Xakurke Karargâhında görev yürüttü. 4. HPG Konferansı ardından özellikle Botan'da baş gösteren ve gerilla yaşamını sabote eden, bozan tasfiyeciliğe karşı mücadele etmek ve tasfiyeciliği tasfiye etmek göreviyle Botan Saha Yönetiminde görevli olarak o alana gitti. Bir yıl boyunca Doğu Eyaletinde mücadele yürüttü. 4. Konferans gerçeğini Botan'daki arkadaşlara taşıdı. Doğu Botan alanının 4. Konferans kararları temelinde yeniden yapılandırılması, tasfiyeciliğin tasfiyesi temelinde gerilla direnişinin yeniden örgütlendirilmesi için bir yıl boyunca büyük bir mücadele verdi. Her alanı gezdi, toplantılar yaptı. 4. Konferans gerçeğini taşıdı. Arkadaş yapımızı eğitmeye, yeniden örgütlemeye, Botanı tarihine yakışır bir biçimde yeniden bir direniş kalesi haline getirmeye çalıştı. Önemli çabası oldu. Nuda arkadaşla birlikte özellikle ideolojik örgütsel bakımdan tasfiyeciliğin ortaya çıkardığı saptırmalar ve kaymaları düzeltmek üzere yoğun bir çaba yürüttüler. Alanı yeniden bir direniş mevzisi içine çekmek, parti ve gerilla yaşamını alanda hâkim kılmak için önemli bir çaba sonucunda bir gelişme düzeyi de yarattılar.

Aslında bunun sonuçları temelinde 2008 mücadelesine büyük bir hamleyle çıkış yaparak katılacaktı. Bunu fark ettiği için, düşman bu hamleye fırsat vermemek ve onun önünü kesmek üzere daha başından itibaren Botan alanına saldırılarını yöneltti. Özellikle öncülüğü hedefleyerek öyle bir hamlenin önünü kesmek, en azından bir süre Botan direniş hamlesinin gelişimini engellemek istedi. Bu saldırılar bu temelde gelişiyor. Öyle anlaşılıyor ki, bütün araçları kullandılar. Bütün o işbirlikçi hainleri, çeteci güçleri kullandılar. Yine ABD ve İsrail desteğini kullandılar. Sonuçta 1 Nisan çatışmasında Botan Eyalet Karargâhımıza darbe vurmayı gerçekleştirdiler. Eyalet Koordinatörlüğünü yürüten Ferhat ve Nuda arkadaşlarımız bu temelde şehit düştü.

Ferhat arkadaş bir süredir HPG'nin Meclis üyesiydi; sonra Askeri Konsey üyeliğini yapıyordu. Gerilla içerisinde kendisini eğitmişti. Hem kavrayış düzeyi, hem de mücadeleci ruhu, çabası ve fedakârlığı örnek alınacak düzeydeydi. Yüzlerce savaşçının eğitilmesi için çaba harcadı. Dersim'de, Güney'de ve en son Botan'da gerillaya büyük değerler kattı. HPG'nin inşasında, gerillanın meşru savunma çizgisinde, HPG olarak yeniden yapılanma çalışmalarında büyük rol oynadı ve katkısı oldu. Öyle çizgi dışı etkilenmelere kulak asmadı. Zorlandığı dönemler oldu. Komplonun baskısı, provakatif-tasfiyeci eğilimlerin baskısı herkes gibi onu da elbette zorladı. Ama o her zaman kendisini pratikleştirerek ve zor ortamların pratiğine katarak zorlukları aşmayı esas aldı. Dolayısıyla olması gereken yerde olmayı ve durması gereken çizgide durmayı bildi, bunu başardı. HPG'nin komuta çizgisinin gelişmesine büyük katkıları oldu. Yine parti militanlığımızın ölçülerinin gelişmesinde değerli katkılarda bulundu. Belirttiğimiz gibi, Kürdistan'ın çok farklılık arz eden bütün alanlarında bulunup çalışmayı gerçekleştirdi ve sonuç alabildi. Bir militanın, bir komutanın nasıl olması gerektiğini, Kürt yurtseverliği ve devrimci demokratik duruşunun nasıl olması gerektiğini kişiliğinde açıkça gösterdi. Onun büyük Önderlik bağlılığı, çizgi militanlığı ve özgürlükçü duruşu, özellikle yurtsever ve halkçı yapısı, kendisine her alanda ve her or-

tamda herkesle çizgi militanlığı temelinde bir olabilme, çalışabilme imkânını ve gücünü verdi. Dolayısıyla Ferhat arkadaş hep böyle bir çizgi militanlığının temsilcisi olacaktır. Bütün Kürdistan'ı o büyük yurtsever ve halkçı özellikleriyle birleştiren, Kürt toplumunun tüm kesimlerini beyninde ve yüreğinde birleştirmeyi bilen ve her alanda devrimci çalışma yürütme gücünü gösteren militanlığın her zaman temsilcisi olacaktır.

Bu süreçte biz Hezil'de 12 Mart tarihinde de Askeri Konsey üyemiz Kurtay arkadaşı da sekiz arkadaşımızla birlikte şehit verdik. Dikkat edilirse, bunlar 'êdi bese' kampanyası temelinde Gabar'da başlayan direnişin ardından düşmanın Botan'a yönelik geliştirdiği planlı saldırıların halkaları oluyor. Önce Gabar'a saldırdılar. Güz döneminde mevsimin zorlayıcı özellikler taşıdığı ortamda, ardından ilkbaharda yine mevsimin benzer özellikler taşıdığı dönemde de Bestler'e saldırdılar. Parça parça saldırıyorlar, doğrudan karargâhlarımızı hedefliyorlar. Böyle bir saldırı içerisinde 12 Mart tarihinde Hezil'de Kurtay arkadaşların grubuna saldırı oldu. Kurtay arkadaş da Botan çocuğudur. 90'lı yıllarda katılan ve yurtsever çev-reden gelen bir arkadaşımızdır. Her düzeyde çalışma yürüttü. Daha çok Botan ağırlıklı gerilla içerisinde oldu. 3. ve 4. HPG Konferansları arasında Haftanin sorumluluğu yürüttü. Botan mücadelesinin Haftanin'den desteklenmesi konusunda önemli çabaları ve katkıları oldu. Kurtay arkadaşın çalışmaları sadece Botan'a değil, bütün Kuzey'e güç kattı.

Kurtay arkadaş 4. Konferanstan sonra Kuzey'e geçmekte çok ısrarlı oldu. Bu uzun bir tartışmaya da yol açtı. Bazı rahatsızlıkları ve zorlanmaları da vardı ve biz yönetim olarak çok taraftar olmadık. Bu uzun bir tartışma sürecini de aldı. Fakat çok ısrarlı oldu. Özellikle tasfiyeciliğin etkilerinin derin olması ve alanı yeterince tanımadığı için Ferhat arkadaşların zorlanması karşısında, Doğu Botan alanındaki çalışmalara alanı iyi tanıdığı ve büyük bir tecrübe birikimine sahip bulunduğu için güç katabilir düşüncesiyle biz bu ısrarlı öneriye yönetim olarak evet dedik. 2008 yılının büyük hamlesinin hazırlanması göreviyle alana gitti. Kış sürecinde fazla pratik yapma imkânı yoktu. 2008 baharı Botan hamlesinde büyük rol oynama sorumluluğu vardı. Pratik hamleye doğrudan katılarak rol oynayamadı. Ama şahadetiyle 2008 Botan hamlesinin kıvılcımı ve yaratıcısı oldu. Botan'da şimdi her alanda savaş ve direniş gelişiyor. Bu bütün arkadaşlarımızın anısına onların intikam savaşı olarak gelişiyor, gelişecektir. Böyle bir direnişin gelişmesinde kararlı tutumuyla ve son anda da düşmana vurduğu ağır darbeyle Kurtay arkadaş ve onunla birlikte şehit düşen sekiz arkadaşımız büyük bir kıvılcım oldular. 2008 hamlemizle Botan gerillasının yeniden yapılanışı ve Botan'ın yeniden direniş kalesi haline getirilmesi de tüm arkadaşlarımızın anısına gelişecektir.

Tabii şehit düşen diğer arkadaşlarımızın hepsinin de çok değerli özellikleri vardır, hepsinden öğreneceğimiz şeyler vardır ve çoktur. Örneğin Kurtay arkadaşlarla şehit düşen Ekin arkadaşımız vardı. Özel Kuvvet çalışmaları içerisindeydi. Yeniden parti inşa sürecine istek ve coşkuyla en önde katılan, partileşme sürecinin doğru ve başarılı gelişmesine katkı sunmak isteyen militanlardan birisiydi. O bunu Botan'da sürdürmek istedi. Gerilla direnişi içerisinde sürdürdü ve birçok eylemde katkısı oldu. Yine 1 Nisan saldırısında Ferhat ve Nu-

da arkadaşlarla birlikte şehit düşen Halil Dağ arkadaşımız var. On iki, on üç yıldır gerillanın sesi oldu, özgürlük mücadelemizin sesi oldu, propaganda gücü oldu, Kürdistan'ın sesi oldu. Daha doğrusu PKK ve gerillayla özgürlük çığlığı atan Kürdistan'ın ve Kürt halkının dünyaya tanıtılmasında, halkın kendi gerçeğini tanımasında önemli bir rol oynadı. Düşman şahadetini "PKK propagandacısı susturuldu" diye ilan etti. Ancak yanılıyorlar, susturulmadı. PKK'yle Kürt halkını da bu özgürlük çığlığı temelindeki yürüyüşte kimse durduramaz, kesinlikle kimse susturamaz.

Halil arkadaş gerçekten bir Önderlik hayranıydı. Böyle söylemek belki onu daha iyi ifade edebilir. Önderliğin bir işe yaklaşma ve çalışma tarzını esas alıp temsil etmek için büyük bir özen ve çaba göstermiştir. **Önder APO** ideolojik çalışmalarla, siyasi ve örgütsel çalışmalarla nasıl ilgiliyse, kendisi de propaganda ve sanat çalışmalarıyla o denli ilgili olmak istedi. **Önder APO**'nun tarzını ve çalışma titizliğini kendi işlerinde olduğu gibi göstermeye çalıştı. Kürt özgürlük düşüncesi ve direnişinin nasıl bir tarzla, nasıl bir titiz çalışma ve duyarlılıkla ortaya çıktığını ve geliştirildiğini, nasıl her şeyin nasıl sıfırdan başlanarak yaratıldığını ve yoktan var edildiğini Önderlik gerçeğinde çok iyi gördü, anladı. Bu anlamda insan yaratıcılığının Önderlikteki temsilinin gerçekten hayranı oldu. Kürdistan'da gerilla ortamında bulunduğu sürece aynı titizlikle propaganda ve sanat çalışmalarını yürütmek istedi. Gerçekten büyük değerler ortaya çıkardı, katkıları oldu. Gerillanın ve Kürdistan'ın coğrafi ve halksal gerçeğinin işlenmesinde ve tanıtılmasında, gerilla mücadelesinin değerlerinin Kürt halkına ve insanlığa sunulmasında büyük değerler ortaya çıkardı, değerli katkıları oldu. Her zaman militan olarak da gerilla ortamında yer aldı. Büyük hedefleri vardı, bir çizgi gibi çabayı sürdürmek istiyordu. Dersim'e, Serhat'a kadar yürümek ta geldiğinden beri hep planladığı ve özlemini duyduğu huslardı. Botan'a kadar bunu sürdürebildi. Biz yeni Halil'lerin bu yolculuğu sürdüreceklerine, bu çalışmayı devam ettireceklerine, Kürt halkının ve gerillanın sesinin yeni ellerde her zamankinden daha çok gür çıkacağına, kamuoyuna daha çok ulaştırılıp taşırılacağına inanıyoruz. Dolayısıyla büyük özgürlük direnişi, özgürlük değerleri bu duygu ve davranış güzellikleri temelinde derinliğine işlenerek, hem Kürt halkının bu temelde yeniden yaratılması sağlanacak, hem de bu değerler komşu halklara ve insanlığa mal edilmeye çalışılacaktır.

Dikkat edilirse düşman gerillayı çözmek istiyor. Bu saldırılar bir tesadüf değildir. Bu sonuçlarda kuşkusuz hata ve eksiklikler vardır. Bunlar bulunup düzeltmeyi gerektiriyor. Ama yine bir tesadüf değildir. Çünkü gerilla Botan'da var oldu, Botan'da şekillendi, sistem kazandı ve mevzilendi; Botan'dan bütün Kürdistan'a yayıldı ve Botan mevzilenmesine dayanarak bütün Kürdistan'da bir gerilla mevzilenmesi gerçekleşti. İçinde bulunduğumuz siyasi ve askeri koşulların ve coğrafi özelliklerin gerilla stratejisine yansıması bu biçimdedir. Aslında düşmanın gerillayı Botan'dan çözmek istemesi yeni değildir. Her zaman Botan'a saldırıyı birinci derecede ele aldı. Botan'ı saldırı planlarının merkezine koydu. Hatta sadece gerillanın gelişim sürecinde, 15 Ağustos Atılımı arkasından böyle bir süreç yaşanmadı; düşman daha kuruluşundan itibaren PKK'nin Botan'a ulaşmasını engellemek için bir yığın örgütleme ve karşı saldırı yürüttü.

'79 sonunda '80 başında gelişen, Mardin'de, Urfa'da, Diyarbakır'da onlarca militanın ve yurtseverin katledilmesine yol açan UDG ('Ulusal Demokratik Güç Birliği') saldırılarını biliyoruz. O saldırıların temel amacı PKK'nin Botan'a ulaşmasını engellemekti. Bunu kendileri için ilke edinmişlerdi, UDG bu ilke etrafında oluşan bir ittifak olmuştu. "Ne olursa olsun PKK'nin Botana gidişi engellenmelidir" kararını inkâr ve imha sisteminin merkezi, NATO, ABD ve Türkiye yönetimi vermişti. Bunu gerçekleştirebilmek için büyük saldırılar yürüttüler. Fakat PKK bütün bunların hepsini aşmayı bildi. Kendine yeni yollar buldu. Her türlü engeli bir bir aşarak, '80'lerin başında Botan'a ulaşmayı ve 15 Ağustos Atılımı ile birlikte de Botan'da gerillayı kökleştirmeyi

başardı. Düşmanın bütün kararlarını ve bu temelde geliştirdiği saldırıların hepsini boşa çıkardı. Şimdi de bütün bunların devamı olarak topyekûn savaş konsepti temelinde, PKK'nin imhası ve tasfiyesi amacı doğrultusunda geliştirilen saldırılar içerisinde kuşkusuz birinci dereceden Botan hedefleniyor. Botan'da yerleşen, kökleşen ve Kürdistana yayılan gerilla Botan'dan sökülmek isteniyor. Gerilla üslenmesi yok edilmek isteniyor. 2006 yılında bazı tasfiyeci yaklaşımlar da buna hizmet etti. Çok net görülüyor ki, o anlayışlar düşman stratejisi ve planının içimizdeki uzantısıydı, ona hizmet ediyordu. Fakat hareket olarak gerçekleri görebilen durumdayız.

Evet, büyük kayıplar verdik. '86'daki Agit arkadaşın şahadeti gibi, 2007 ve 2008'de de Botan yönetimimizi şehit verdik. Fakat PKK kendini yenilemeyi ve yeniden başlangıçlar yapmayı başaran bir harekettir. Apocu çizgi, Önderlik çizgisi böyle bir çizgidir. Botan gerillası da kendini yenilemeyi ve gelişimini süreklileştirmeyi başarabilen bir gerilladır. Dolayısıyla nasıl Agit arkadaşın anısına bir yıl içerisinde Botan'da gerilla bölüklerimiz oluşmuş, Agit komutasında büyük gerilla ordulaşması ve direnişi gerçekleşmişse, şimdi de Adil arkadaş ve diğer arkadaşlarımızın anısına Botan gerillasının bir yıl içerisinde iki üç kat büyütüleceği, meşru savunma çizgisinde direnen Kürt halkına yönetilen topyekûn imha saldırılarını kırarak halkın özgür geleceğini güvence altına alacağı, gerillanın yine Botan'da merkezileşip üsleneceği, Botan merkezli olarak bütün Kürdistana yayılacağı bir gerçektir. Kararlılığımız bu temeldedir. Geçmişin sonuçları önümüzdeki sürecin başarılarının aynası durumundadır. **Önder APO** onuncu yıl değerlendirmesinde, "Geçen on yılda yaptıklarımız gelecek on yılda yapacaklarımızın aynasıdır" dedi. Agit arkadaşın anısına partimizin ve halkımızın verdiği cevap, şimdi yeni Botan şehitlerimizin anısına yapacaklarının aynası durumundadır. Bunun kararlılığı kesinlikle vardır. Bunun ortamı ve imkânları her zamankinden çoktur. Geçmişe göre bizim gücümüz ve imkânlarımız daha fazla ve daha büyük, koşullar direnmek için daha uygundur. Dolayısıyla bu imkânları değerlendirerek yeni dönemin büyük direnişini bu kahraman şehitlerimizin anısına gerçekleştireceğimiz kesindir.

Elbette günümüzde yaşanan bu amansız çatışmanın nedenleri ve yürütülüş biçimleri üzerinde durmak, buna karşı görev ve sorumluluklarımızı daha somut tanımlamak gerekiyor. Düşmanın 2007 ve 2008 yıllarına dayattığı imha ve tasfiye saldırılarının kuşkusuz uluslararası komployla bağı vardır. Bu saldırılar uluslararası komplonun içinde bulunduğumuz süreçte yürütülüş biçimi oluyor. Uluslararası komplonun da inkâr ve imha sistemiyle bağı vardır. Kürdistan ve Kürt halk gerçeğini inkâr eden, Kürdistan bölüp parçalayan, Kürt halkına imhayı ve yok olma sürecini dayatan uluslararası sistemin buna karşı çıkan, inkâr ve imhayı reddeden, inkâr ve imha sistemini kısmen parçalayan, Kürt halkını yeniden diriltip canlandırarak özgür ve demokratik yaşama yürüten PKK Hareketine karşı, tüm bu gelişmelerin sonuca doğru gittiği ve Kürt sorunu diye tabir edilen sorununun çözümünün dayatıldığı bir ortamda, bu özgürlükçü ve demokratik gelişmeleri yok etmek için geliştirilen biçimleri oluyor. Yani inkâr ve imha sistemini kırarak Kürt halkının özgür ve demokratik var olma hareketini gerçekleştirmeye çalışan PKK Hareketinin yok edilmesini, imha ve tasfiye edilmesini hedefliyor. Dolayısıyla mevcut savaşın ve derinleşen çatışma durumunun, Kürt halkına karşı giderek bir soykırım hareketi biçiminde dayatılan bu saldırıların tarihsel nedenleri ve uluslararası boyutları vardır. Devletçi sistemle ve onun kapitalist dünya egemenlik biçimiyle ilişkisi vardır. Bu gerçekleri görmemiz gerekiyor. Bu bakımdan da bugünü doğru anlayabilmek ve bugünün yaşamına yön verebilmek için tarihsel bilincin yeterince kavranması, tarihin derslerinin özümsenmesi gerekiyor. Tarih bilinci olmadan, Kürt ve Kürdistan gerçeğinin tarihsel şekillenişini bilmeden bugünkü olayları anlamak ve çözümlemek, dolayısıyla toplumsal yaşama çözüm gücü olmak mümkün değildir.

Halk Savunma Merkezi / Devam Edecek

Dizi Yazı I
Êdî Bese Hamlesinin İkinci Aşaması Partileşme Temelinde Başarıyla Sonuçlanacaktır!

1 Haziran atılımımızın beşinci yılına girdik. Dört yıllık sürecin sonuçlarını çeşitli biçimlerde değerlendirmeye çalışıyoruz. PKK mücadelesinin her anı her yılı olağanüstü özellikler taşıyor, kritik süreci ifade ediyor. Bir ölüm kalım mücadelesi düzeyinde seyrediyor. Geçen dört yılın da böyle bir tarihi gerçeklik içinde özgün ve önemli bir yeri var. Deyim yerindeyse sırat köprüsünden geçer gibi zorlu bir mücadeleyle bu beşinci yıla geldik. Uçurumun ucundan dönerek geldik. Bu durum dikkate alınırsa ulaştığımız düzeyin değeri, önemi daha iyi anlaşılır. Beşinci yıl görevlerinin doğru ve yeterli, başarılı yapılabilmesi için de elbette geçen dört yılın muhasebesinin iyi yapılması ve derslerinin iyi çıkartılması gerekir. Bu dört yılın derslerini ne kadar doğru bilince çıkartırsak, bu sürede yaşananları ne kadar özümsersek beşinci yıl görev ve sorumluluklarının gereğini de o denli etkin, zamanında ve başarıyla yerine getiririz.

1 Haziran atılımının beşinci yılına Êdî bes e hamlemizin ikinci aşamasını ilan ederek girmiş bulunuyoruz. Beşinci yıl mücadelesi Êdî bes e hamlesinin ikinci aşamasının da geliştirilmesini ifade ediyor. Bu bakımdan hamlenin ikinci aşamasının ideolojik, propaganda ve ajitasyon, örgütsel, politik ve askeri mücadele boyutları neler olacak, görev ve sorumluluklarımızın çerçevesi nedir, başarılı sonuçlara nasıl bir planlamayla ve nasıl bir tarz, üslup ve tempoyla ulaşabiliriz konularının üzerinde özenle durmamız gerekir.

1 Haziran atılımını aynı zamanda yeniden partileşme süreci olarak görülmelidir. Yeni atılım, üçüncü partileşme hamlesi PKK'nin yeniden inşa süreci esas olarak 1 Haziran atılımıyla, kendisini pratik ifadeye kavuşturmuştur. Dolayısıyla yeniden partileşmenin neresindeyiz, yeniden inşa ne kadar gelişti, İdeolojik örgütsel gelişme düzeyimiz nasıldır?

Partileşme süreci nasıl gelişiyor? Sorularını tartışıyor ve cevap bulmaya çalışıyoruz. Çünkü 1 Haziran atılımı geçmişin 15 ağustos atılımı gibi ağırlıklı bir gerilla atılımı değildi. Sadece askeri boyutları geliştirmeyi esas alan ve onun etrafında ideolojik, politik ve örgütsel gelişmeleri sağlamayı öngören bir atılım değildi. Siyasi yönü ağırlıklı ideolojik, örgütsel, askeri boyutları bütünlüklü olan bir atılımdı. Provakatif tasfiyeci saldırılar karşısında PKK'nin yeniden inşası etrafında örgütün yeniden toparlanmasını, özgürlük ve demokrasi hareketine öncülük eden bir parti haline getirilmesini öngörüyordu. Dolayısıyla bu hamlenin partileşme boyutu başta olmak üzere, ideolojik ve örgütsel çerçevesi de vardı. Bu çerçevede de geçen dört yılın muhasebesini yapmak önem arz ediyor.

Otuzuncu PKK yılını yaşıyoruz. Biz otuzuncu yılı yeniden partileşme hamlesi yılı olarak tanımlıyoruz. Bu düzeyde de çaba harcıyor, mücadele ediyor, gelişmeler yaratmaya çalışıyoruz. Otuzuncu PKK yılında ideolojik örgütsel mücadeleyi ne kadar doğru, yerinde ve başarılı yürütüyoruz, yeniden partileşme hamlemizi ne kadar güçlü ve etkili geliştiriyoruz, tüm bunların hesabını yapmak durumundayız. Mevcut durumumuzu bu açıdan da sürekli değerlendirerek hata ve eksikliklerimizi

görüp gidermeliyiz. Partileşme görevlerini en güçlü kılacak çaba içinde olmalıyız. Otuzuncu PKK yılında partileşerek direniş mücadelesini geliştirme görevlerini azami düzeyde başaracak bir noktaya kendimizi ulaştırmalıyız.

Önder APO'nun genel bir formülasyonu vardı. "PKK'lileşelim savaşı kazanalım" diyordu. Her türlü mücadelenin doğru yürütülmesinin ve başarılmasının partileşmekten geçtiğini, doğru ve yeterli partileşmeye bağlı olduğunu vurguluyordu. Bu ilke günümüz açısından da kuşkusuz geçerliliğini daha çok koruyor. Her alandaki mücadelenin başarısının partileşmeye bağlı olduğu, PKK'lileşmekten geçtiğini bilmeliyiz. Bu açıdan da 1 Haziran atılımının beşinci yılının aynı zamanda bir partileşme yılı, yeniden partileşmeyi geliştirme yılı olarak ele almalıyız. Bu görevlerimizi ve sorumluluklarımızı güçlü biçimde hatırlatmak istiyoruz.

Bu görevlerle bağlantılı olarak mevcut siyasi - askeri durum hakkında bazı hususları belirteceğiz. Geçmişi doğru anlamanın da, geleceğe doğru yaklaşmanın da yolu, içinde bulunduğumuz sürecin siyasi, askeri, örgütsel boyutlarının iyi çözümlenip doğru anlaşılmasından geçtiği açıktır. Çünkü neyin doğru neyin yanlış olduğunu, nerede ne yapmamız gerektiğini içinde bulunduğumuz siyasi askeri mücadelenin gereklerine göre düzenliyoruz. Dışımızdaki, karşımızdaki siyasi güçlerin yaklaşımları ve güçleri nedir, bu yaklaşımlarını pratikleştirmede koşulları nedir, bunun karşısında bizim fırsat ve imkanlarımız nedir? Bunların iyi belirlenmesi gerekir. En önemlisi de halkın durumu nedir? Ne kadar mücadele etme gücüne bilincine, örgütlülüğüne sahiptir? Bütün bunlar çerçevesinde örgüt olarak durumumuz nedir, ideolojik örgütsel gücümüz ne çerçevededir ve neler yapabiliriz, ne kadar yapabiliriz, nasıl yapabiliriz? Konularının da iyi değerlendirilmesi gerekir. Görev ve sorumluluklarımızın belirlenmesinde bu verilerin önemli yeri vardır. Yoksa sadece istekle, niyetle görev ve sorumluluklar belirlenmiyor. İnsanlar çok şey yapmak isteyebilir, çok şeyi elde etmeyi ön görebilir. Ancak istemek ayrı, onun gerçekleşebilirliği ayrı bir konudur. Kuşkusuz hedeflerimiz olmalı, büyük başarılar elde etmeye niyet etmeliyiz, isteğimiz kararlılığımız bu çerçevede oluşmalıdır. Sadece bununla hareket etmek yetersizdir. Bizim isteğimiz, niyetimiz, işin bir yönünü belirlerken, bunların gerçekleşebilirliği de somut koşulların ne kadar imkan ve fırsat verdiği ile bağlantılıdır. Bu bakımdan istek ve niyetlerimizi somut koşulların gerekleriyle uygun kıldığımız ölçüde, bu temelde plan karar oluşturup pratikleştirme gerçekleştirdiğimiz ölçüde etkili olmamız, gelişme yaratmamız söz konusu olur.

Siyasi- askeri durum, 1 Haziran atılımının beşinci yılına girerken dışımızdaki siyasi güçlerin yaklaşımları ve ideolojik, siyasi, askeri mücadelenin durumu nedir? dendiğinde elbette uluslar arası komplonun onuncu yılında hareketimize dayattığı imha ve tasfiye planının varlığını ve çerçevesini görmemiz gerekir. Geçen yıldan bu yana uluslar arası komplonun onuncu yılına girerken komplocu güçlerin yaklaşımlarının neler olduğunu bilince çıkarma, anlama doğrultusunda sürekli bir tartışma içinde bulunuyoruz. Tabiî ki çeşitli güçlerin ayrıntıda neyi tartıştıklarını, neyi kararlaştırdıklarını bütünüyle bilmemiz mümkün değildir. Ancak bu güçlerin neyi tartışıp kararlaştırdığını, hangi politikaya yöneldiklerini pratikte yaptıklarına, söylemlerine ve yönelimlerine bakarak tespit edebiliyoruz. Bu çerçevede baktığımızda onuncu yılında uluslararası komplocuların komployu yeniden canlandırma ve dayatma amacıyla bir yönelim içinde olunduğunu gördük. Bu değerlendirme yanlış değildir.

Uluslararası komplo, Kürdistan üzerindeki inkar ve imha sisteminin 20 yüzyılın sonunda aldığı yeni bir saldırı biçimiydi. Kürt toplumu üzerindeki inkar ve imha hedefini başarıya götürmeyi ön görüyordu. Kürtler üzerinde uygulanan strateji buydu. Bu siyaseti deşifre eden açığa çıkartan, buna karşı halkın direnişini geliştiren, bu siyaseti darbeleyen, yenilgi ile yüz yüze getiren PKK direnişiydi. PKK'nin doğuşu, gelişimi ve varlığıydı. PKK yok edilmeden Kürdistan üzerindeki inkar ve

imha siyasetinin başarıyla yürütülmesi ve sonuca götürülmesi mümkün değildi. O nedenle Kürdistan'ı bölüp parçalayan, Kürt toplumunu yok sayan uluslar arası sistem bu politikasını sürdürebilmek için bu politikayı zorlayan PKK'yi yok etmeye, tasfiye etmeye karar verdi. Daha doğrusu bu karar PKK'nin kuruluşundan beri vardı. Bu nedenle sistem PKK'yle hep çatışma içinde oldu. Ancak 20. yy. sonuna doğru gelirken artık PKK'nin varlığı ortamında kendi ideolojik siyasi duruşunu sağlam kılamayacağını yürütemeyeceğini gördü ve PKK'yi tasfiye etmek üzere bir saldırı konsepti oluşturdu ve uygulamaya koydu. PKK'nin imha ve tasfiye edilebilmesi için de **Önder APO**'nün imhası öngörüldü. Dolayısıyla uluslar arası komplo planlaması çerçevesinde saldırının bütün okları bu hedef üzerinde yoğunlaştırıldı. Komplonun stratejik formülasyonu önderliği tasfiye etme hedefiyle çok somut ve net olarak ortaya çıktı. Böylece temel amaçları olan, Kürdistan üzerindeki inkar ve imha siyasetini başarıya götürmeyi umuyorlardı.bu amaçlar önünde engel oluşturan PKK'yi imha ve tasfiye etmek için de Önderliği imha etmek, yok etmek hedefiyle hareket ettiler.

Kürt toplumuna dayatılan inkar ve imha saldırısı odaklaşarak kendisini önderliğin imhasında odaklaştırmış bulunuyor. Komplo bu odağı yani bir hedefe saldırı oklarını yöneltmeyi ifade ediyor. Çünkü PKK var oldukça bırakalım Kürdistan üzerindeki inkar ve imha siyasetini etkin bir biçimde yürütüp başarıya götürmeyi tersine bu siyasetin yenilgisi, bu siyasete dayalı sistemin parçalanması kaçınılmazdı. Dolayısıyla Kürdistan'ın Kürt toplumunun inkar ve imhası PKK'nin yok edilmesine bağlı hale geldi. Nitekim PKK'nin imha ve tasfiye edilmesi için de uzun bir mücadele süreci yaşandı. PKK'yi tasfiye etme saldırısı çok değişik aşamalardan geçti. Düşman güçler böyle bir mücadele içerisinde önemli bir tecrübe edindiler. PKK Daha bir ideolojik propaganda grubuyken planlı imha saldırılarına maruz kaldı. 18 mayıs 1977 sürecinin bu temelde gelişen bir saldırı olduğunu iyi biliyoruz. Bu saldırı planları boşa çıkartılıp ideolojik grup partileşme düzeyine ulaşınca, PKK ideolojik, örgütsel, siyasi olarak bir parti gücü haline gelince ve bu temelde Kürt halkını direniş içine çekmeye başlayınca, bu gelişmeleri durdurup, PKK'nin ektiği özgürlük tohumlarını kazımak için 12 Eylül faşist askeri darbesinin gerçekleştiğini biliyoruz. Bu da PKK'yi partileşme sürecindeyken yoğun ideolojik - askeri saldırı temelinde imha etme dağıtma hedefini güdüyordu. 12 Eylül sadece PKK'yi imha etmeyi hedeflemiyordu. Kürdistan ve Türkiye'deki bütün sol sosyalist devrimci gelişmelerin tasfiyesini de hedefliyordu. Fakat Kürdistan'daki gelişmeler bu saldırının esas hedefi olarak konulmuştu. Bunu cuntanın başı Kenan Evren defalarca söyledi. Kürdistan 'daki gelişmelerin merkezinde de PKK'nin olduğu herkesçe biliniyor. PKK, yeni bir söz, yeni bir çıkış, yeni bir çizgi, yeni bir davranış ve yeni bir duruştu. Diğer Kürt grupları 60'lı 70'li yıllarda da vardı. Hatta tarihin daha önceki kesitlerinde de benzer eğilim vardı. Önceleri olmayan, yetmişli yıllarda ortaya çıkan ve yeni olan ise PKK'ydi.

Bazıları PKK'yi böyle değerlendirmenin abartılı olduğunu söylüyorlar. Bu bilinçli bir yaklaşımdır. PKK'nin gücünün önemini azaltmak için böyle yaklaşıyorlar. Tarih kanıtlamıştır ki, 12 Eylül faşist cuntasının saldırı hedefi esas olarak PKK'dir. Uygulamalar PKK'nin bu saldırının merkezinde olduğunu tartışmasız ortaya koymaktadır. 12 eylül cuntasının aktörleri durumun böyle ortaya koymuşlardır. 12 eylül sürecinde nelerin yapıldığı, nasıl br askeri, siyasi ve ideolojik saldırının yürütüldüğü, şehirlerde, kasabalarda, mahallelerlerde, işyerlerinde, köylerde halka nasıl saldırıldığı bugün hala hafızalardadır. Zindanlarda nasıl bir işkence ve imha uygulamalarının yapıldığını tüm dünya bilmektedir. Bunlara karşı PKK, 15 ağustos 1984 atılımıyla gerilla direnişini geliştirme ve bir gerilla partisi olarak şekillenme sürecini gündemleştirdi. Bütün bu imha saldırılarını gerillayla karşıladı. 15 ağustos atılımıyla birlikte PKK'nin gerilla biçiminde yeniden direnişi geliştirme hedefine karşı başta Türkiye yönetimi olmak üzere,

NATO çerçevesinde kapitalist dünya sistem güçlerinin gittikçe genişleyen planlı bir askeri ve siyasi saldırıyı dayattıkları bilinen bir gerçektir. 1987'de olağanüstü halin ilanıyla özel savaş sistemini geliştirdiler. NATO kapsamında planlı bir saldırıyı bu çerçevede 87 - 88 yıllarında dayattılar. 1992 yılında Türkiye yönetimine her türlü siyasi, askeri desteği vererek topyekun savaş konsepti temelinde bir saldırı başlattılar. Nato desteğiyle 1992 yılında Kürt özgülük hareketine karşı uygulamaya konulan tasfiye konseptinin nasıl başlatıldığı ve nasıl sürdürüldüğü ayrıntılarıyla bilinmektedir. Konsepti planlayıp pratikleştirenler Demirel, Doğan Güreş, Mehmet Ağar gibi çeteci klik olduğu çeşitli biçimlerde ve zamanlarda kamuoyuna açıklanmıştır. Tabii bu döneme ilişkin gizli kalan açıklanmayan şeyler çoktur. 12 eylül baskı ve saldırı döneminden çok daha fazla bilinmeyen, karanlıkta kalmış, henüz aydınlatılamamış hususlar söz konusudur. Binlerce köy yakılıp yıkıldı, binlerce insan sokak ortasında katledildi. On binlerce insan işkenceli sorgulamalardan sonra zindanlara dolduruldu. Bütün nato gücünün desteğiyle Türk ordusu Kürdistan dağlarında gerillaya karşı topyekun bir savaş yürüttü.

Uluslar arası komplo bu saldırılardan istenilen sonuç alınmaması ardından gündeme konuldu. Bütün bu saldırılarla bırakalım PKK'nin imha edilmesi, imha edilemediği gibi gelişmesinin de önlenememesi, Kürdistan üzerindeki inkar ve imha siyasetini yürüten devletçi kapitalist dünya sistem güçlerini yeni arayışlara yöneltti. İnkar ve imha siyasetini başarıya götürebilmek için PKK'nin yok edilmesi gerektiğini, PKK'nin yok edilmesi için de **Önder Apo**'nun imha edilmesi gerektiği kararına vardılar. Baştan beri özetlediğimiz saldırılarından çıkardıkları dersler sonucunda bu sonuca ulaştılar. Bu konuda Türkiye yönetiminden ziyade ABD'nin, İngiltere'nin, diğer Avrupa ülkelerinin ve İsrail'in yaptığı çalışmaları görmek gerekiyor. 90'ların başından itibaren, daha somut olarak 93'ten itibaren bu güçlerin PKK'yi ve Kürt toplumunu daha iyi anlamak, çözümlemek ve bu temelde başarılı bir tasfiye hareketini geliştirmek için yoğun bir araştırma ve inceleme faaliyeti içine girdiler. Yaptıkları bilimsel araştırma ve analizler sonucunda, daha sonra pratikleştirdikleri uluslararası komplo planlamasına ulaştılar. Bu planlamada bazı hainlerin görüşleri de kısmen rol oynamıştır. Komplo sadece bir gücün kararı ile değil, Uluslararası sistem güçlerinin yaptığı bilimsel araştırmalar, Türkiye yönetiminin ve istihbaratının uzun mücadele tarihi içinde çıkardığı dersler, milliyetçi Kürt işbirlikçiliği ile hainlerin verdiği bilgiler sonucu komplocuların görüşü ortaklaştı ve bir saldırı stratejisi ortaya çıktı. Daha 1980'li yılların başında ihanetçi Şahin Dönmezin verdiği bilgiler ve değerlendirmeleri var. Bu hain, düşmana "PKK kırk kez yok edilse bile, **APO** kırk birincisini inşa eder" biçiminde bilgi vermiştir. Benzer bir bilgiyi Şemdin Sakık, yakalandıktan sonra vermiştir.

Komplodan söz ederken bu gerçeği derinliğine anlamak ve iliklerimize kadar hissetmek gerekir. Doğru mücadele anlayışı edinebilmemiz ve doğru duruş gösterip görev ve sorumluluklarımızın ne olup olmadığını doğru bir biçimde ortaya koyabilmek için komployu bilince çıkarmak gerekir. Komplo, en rafine mücadele bilinci ve özgürlük duruşu kazandırır. Özcesi pratikte doğru bir duruş ve etkin bir çalışma ortaya çıkarabilmek ve yetkin tarz, üslup, tempo sahibi olabilmek için

komployu tüm boyutlarıyla bilince çıkarmak lazım. Bu bilinci taşımayanlar komploya karşı mücadelenin militanı olamazlar. Kürt geçeğini anlayıp, gerekli mücadele duruşunu ve donanımını elde edemezler. Bunları bilip anlayamayanlar çok zorlu bir mücadelenin yürütüldüğü Ortadoğu ve Kürdistan gerçeğinde yeterli bir duruş sergileyemezler. Hem tehlikeyi, hem de tehlikeye karşı mücadele imkanlarını doğru göremeyenler, komplo karşı başarılı mücadele etmenin yolunu, yöntemini göremeyen, onun gücünü, iddiasını oluşturamayanlar komplo karşısında durmazlar, komploya karşı mücadele etme cesaretini gösteremezler. Nitekim komploya karşı durma, mücadele etme cesaretini, yürekliliğini gösteremeyenler zaten ilk elden sıvıştı gittiler. Komploya karşı başarılı mücadele etme, zafer kazanma gücünü kendinde yaratamayanlar yarı yolda düştüler. Çok kaba, ihanetçi ve düşkün duruşlar yanında, çok çeşitli hatalı düşünceler, duruşlar zayıflıklar, yetersizlikler gördük yaşadık bu süreçte. Çok boyutlu ve birçok koldan gelen baskılar ve içeride yaşanan zorluklar karşısında insanların ne duruma düşecekleri konusunda büyük tecrübeler edindik. Neredeyse tarihi bir sınavdan geçtik. Şimdi hala bu iddiayı koruyanlar, uluslararası komplo karşısında durma, ona karşı mücadele etme, onu yenilgiye uğratma bilincine, gücüne, cesaretine, irade ve iddiasına sahip olanlar, bu iddiayı ve bilinci hala canlı tutanlar, bundan sonrasını da başarıyla götürebilmek için bu gerçeği ve süreci iyi anlamalıdırlar.

Uluslararası komplo gerçeğini ve ona karşı mücadelenin başarı çizgisinin yol ve yöntemlerini ne kadar doğru anlar ve bilince çıkartırsak, günlük olarak bu temelde yaşarız, davranırız, çalışırız doğrularımızı böyle net ortaya koyarız ve pratikte hep etkili oluruz. Komplo gerçeğini doğru anlamamak, bu konuda kendine göre anlayışlar içinde olmak her zaman pratikte de yetersiz hatalı, ters, davranışlar ortaya çıkardı. Komplo işi bir günde bitirmek istiyordu. Ne var ki içinde zorlukları barındıran on yıllık bir mücadele sürdü. Görüldü ki komploya karşı hala mücadele eden bir örgüt ve halk gerçekliği var ortada. Bu durum şunu gösterdi; Komplo imhayı amaçlıyor, inkar ve imha sisteminin başarıya götürülmesini hedefliyor ancak kadiri mutlak değildir. Amacına bir solukta ulaşacak güçte değildir. Vahşiliği ve saldırganlığı kadar, Zayıflıkları ve çelişkileri de çoktur. Güçsüz yanları dikkatli değerlendirilirse iyi bir mücadele verilerek komplo geriletilebilir ve yenilgiye uğratılabilir. Nitekim bir günlük bir imha planı on yıla yayılabilmiştir. PKK için biçilmiş altı aylık ömür, on sene uzatılabilmiştir. Bu komplonun çelişkili zayıf yönü olduğunu, komploya karşı mücadele edilebileceğini, komplo karşısında başarı kazanılabileceğini bize gösteriyor.

Diğer yandan komplonun imha amaçlarının boşa çıkartılması, mücadelenin on yıla yayılması kendiliğinden olmuyor. On yıldır komplonun imha amaçları gerçekleşmemiş diye, uluslararası komplonun **Önder Apo**'nun imhası, PKK'nin tasfiyesi temelinde Kürdistan üzerindeki inkar ve imha siyasetini başarıya götürme stratejisini değiştirdiğini söyleyemeyiz. Bazıları, komplonun hemen başarılı olmaması ve bazı yöntem değişiklikleri karşısında yanlış düşüncelere kapıldılar. aslında komplonun **Önder APO**'yu imha hedefi yoktur, bunu önderlik kendisi uyduruyor, parti kendi kendin bu tür evhamlar geliştiriyor, dediler. Hatta içimizden bunu söyleyenler çıktı. 2000 yılının başında bu tür değerlendirmeleri örgüt içinde yaymak isteyenler oldu. Hatta bu değerlendirmelerini ileri götürerek, komplo inkar ve imha siyasetinin bir saldırı planı değil Kürt sorununu çözmenin bir planıdır, dediler. Bunun için komploya göre hareket etmek gerekir, dediler. Süreç ilerledikçe komplaya karşı daha fazla mücadele edilemeyeceğini, komplonun yenilgiye uğratılamayacağını, artık komployla uzlaşmak gerektiğini, komplo karşısında ancak bu kadar mücadele edilebileceğini düşünenler, söyleyenler de çıktı. Böyleleri hep kırıldılar, komplo karşısında diz çöktüler, büküldüler, komploya teslim oldular kaçtılar. Daha doğrusu komplonun içimizdeki uzantıları olarak komployla bir-

leştiler. Çeşitli biçimlerde ortaya çıkan bu eğilimler ve onların sahipleri şimdi uluslararası komplocu güçlerle birleşmiş olarak Kürt özgürlük ve demokrasi hareketine karşı savaş yürütüyorlar. Komplonun önderlik ekseninde partiyi tasfiye etme kararlılığında olduğu konusunda hiçbir kuşku olmamalıdır. Dün olduğu gibi bugün de aynı hedefle hareketimize karşı saldırı yürütmektedirler. Önderliğin imhası ekseninde PKK'yi tasfiye etmek, PKK'nin tasfiyesi ekseninde de Kürdistan üzerindeki imha saldırısını sonuca götürmek onların temel hedefidir.

Komploya karşı, komplonun bu stratejik duruşuna karşı mücadele nasıl sürdü ve ne gibi sonuçlar alındı? Öncelikle önderliğe dayatılan imha önlendi. Bunun nasıl gerçekleştiği biliniyor. Kim vurduya getirerek önderliği imha etmeyi hedef alanlar esas olarak **Önder APO**'nün bilinçli, dikkatli, duyarlı davranışları ve halkın, hareketimizin "güneşimizi karartamazsınız" kampanyası çerçevesinde önderlik etrafında oluşturduğu ateşten barikatla boşa çıkarıldı. Bu vesileyle "güneşimizi karartamazsınız" direnişiyle şehit düşenleri saygıyla anmak gerekir. Komplonun boşa çıkarılmasında onların bu direnişleri belirleyici olmuş, daha sonraki direnişleri mayalamıştır. Bilindiği gibi İmhayı idam yöntemi ile gerçekleştiremeyince hukuki süreci devreye koydular. Bu süreçte **Önder APO**'nun geliştirdiği ideolojik yenilenme, stratejik değişim ve yeniden yapılanma temelinde izlenen politikalar, halkın Önderlikle ve hareketle birleşen sağduyulu yaklaşımları ile hareketin tasfiyesine fırsat vermeyen birlikçi ve direnişçi tutumuyla boşa çıkarıldı.

Türkiye yönetimi ve Türkiye içerisindeki çeşitli çevreler hala imha neden o zaman gerçekleştirilmedi diye sorgulama yapıyorlar. İdamı sürekli tartışma gündemine getirerek bu amacı canlı tutmaya çalışıyorlar. Demek ki idam gündem dışı değildi. İdamın önlenmesi ve giderek boşa çıkartılması durup dururken kendiliğinden olmadı. İdamın olmaması, idamı yürütecek güçlerin iyi niyetlerinden kaynaklanmadı. Daha da ötesi Kürt sorununu çözmek için barışçıl demokratik yaklaşım göstermelerinden kaynağını almadı. İmha amaçları esastı. Ne var ki o süreçte İdam ile imhayı Türkiye'nin çıkarlarına ters gördüler, kendileri açısından yanlış gördüler, kendilerine daha çok zarar verici buldular. Uzun tartışma ardından idam ile imha etmenin Türkiye'nin mevcut sistemi ve devlet yapısı için zarar verici olacağını değerlendirerek onun yerine ideolojik siyasi imhayı gerçekleştirmeyi kendileri açısından daha yararlı görüp böyle bir karara gittiler. İdam bu temelde gerçekleşmedi. Esas olarak ta Önderliğin yaklaşımları ve örgütün Önderliği izleyen direnişçi tutumu ve tasfiye olmama, birliği koruma duruşuyla önlendi. Halkın Önderlik etrafında kenetlenmesiyle önlendi. Uluslararası komployu yürüten güçlerin bundan duydukları korku, yaşadıkları telaş sonucunda idamdan vazgeçmek zorunda kaldılar. O dönemki ABD dışişleri bakanı merlyn Olbright'ın sözleri hatırdadır. Tepki bekliyorduk ama bu kadarını da beklemiyorduk, diyerek yaşadığı şoku, taşıdığı korkuyu itiraf etmek zorunda kalmıştı. Eğer idam yapılmadıysa duyulan bu korkudan dolayı yapılmadı.

İdamın kaldırılması ardından çürütme politikası devreye sokuldu. Fiziki imha ile PKK'nin tasfiyesini gerçekleştiremeyenler İmralı izolasyon ve işkence sistemini geliştirerek, çürütme politikası dediğimiz politik yöntemle Önderliğin ideolojik, siyasi imhasını gerçekleştirmek ve buna dayanarak PKK'yi tasfiye etmek istediler. Sosyal demokrat Ecevit liderliğinde sosyal demokratlar, milliyetçiler ve liberaller hükümetteydiler. Sosyal demokratlığa dayanarak Önderliğin demokratik çözüm formülasyonu teorik ve programsal olarak boşa çıkartılacaktı. Sosyal demokrat ve bütün eğilimlerin içinde bulunduğu hükümet zamanında önderliğin çalışma imkanları ortadan kaldırılarak, yeni düşünce üretmesi engellenecek, bunun sonucu PKK kendisini yenileyip yeniden yapılandıramayacak, dolayısıyla da dağılma ve tasfiye ortaya çıkacaktı. Ecevit hükümeti bu yönlü büyük çaba gösterdi. Avrupa Birliğine giriş çerçe-

vesinde inkar ve imha siyasetini yeni koşullarda devamını sağlayacak yasalar çıkarıldı. Türkiye meclisi adeta bir yasa fabrikası gibi çalıştı. Birinci paketten başladı onuncu, yirminci paketlerle güya Türkiye'yi demokratikleştiren, AB'ye giriş için hazırlayan yasal düzenlemeler yaptılar. Bunların amacı aslında Önderliğin, PKK'nin dayattığı Kürt sorununa demokratik çözüm arayışını boşa çıkartmaktı. Sonuçta Ecevit hükümetinin çabaları boşa çıktı. Görüldü ki Ecevit'in demokrasi anlayışı, AB çerçevesinde yasal düzenlemeler yapmaları hiçbir sonuç vermiyor. Zaten çıkan yasaların birçoğu pratikleşmedi ya da pratikte işlemez hale getirildi. Zaten Kürt sorunu çözülmeden her yasal düzenlemenin bir aldatmaca ve oyun olacağını Türkiye sistemini tanıyan herkes bilebilir.

Önderlik
Ecevit demokrasisini ve
Türkiye'nin demokratikleşme
Zihniyetini teşhir eden
Bunlara karşı alternatif olarak
Kürt sorununu Ortadoğu çapında
Demokratik çözüm programını
Ortaya koyan
Kapsamlı teorik
Değerlendirmeler geliştirdi

Bir çoklarının zor, imkansız ve asla gerçekleşmez gördüğü bir biçimde Önderlik, Ecevit demokrasisini ve o temelde Türkiye'nin demokratikleşme zihniyetini teşhir eden, bunlara karşı alternatif olarak Kürt sorunun Ortadoğu çapında demokratik çözüm programını ortaya koyan kapsamlı teorik değerlendirmeler geliştirdi. Halbuki tüm hesaplar kurulan İmralı sistemiyle Önderliğin bu değerlendirmeleri yapma gücünün ortadan kaldırılmasıydı. **Önder APO** yoğunlaşsa ve çözümleyici duruşu ortaya koysa da izolasyonla ve birçok engelleme yöntemiyle bunların örgüte ve halka ulaşması engellenecekti. İmralı sistemi esas olarak da tüm uluslararası komplocular adına önderliğin Kürt siyaseti, dolayısıyla Ortadoğu ve Türkiye siyaseti üzerindeki etkisini ve halklara ulaşmasını engellemekti. Ancak Önderlik büyük bir yaratıcılıkla ve duruşuyla bunları boşa çıkardı. Hem yoğunlaşma ve değerlendirmelerini güçlü biçimde yaptı, hem de yasal çerçevedeki haklarını ucu ucuna kullanarak bu düşüncelerin örgüte ve halka ulaşmasını sağladı. "Demokratik uygarlık manifestosu" diye tanımladığımız değerlendirmeler ve daha sonraki yoğunlaşmalar böyle gelişti. Bu yepyeni bir teorik düzeydi, Düşünsel duruştu. Süreç geliştikçe bu düzey daha da gelişti ve sistemleşti. Örgütün kendisini yenilemesi, yeniden yapılandırması için teorik ideolojik çerçevenin kapsamlı bir biçimde ortaya konması gerçekleşti. Sonuçta çürütme politikası yenilgiye uğramış oldu.

Ecevit Önderliğinde yürütülen çürütme politikası ve İmralı mücadelesini kazanan **Önder APO** oldu. Parti ve halk kazandı. Sosyal demokrat, liberal ve milliyetçi eğilim birlikte yenilgiye uğrayınca geriye sağlam kalmış olan dinci eğilim iktidara taşındı. AKP'nin parti bile olmadan tek başına iktidar olması böyle gündeme geldi. Bazıları bunu Türkiye'nin yönelimine, bazıları da Tayyip Erdoğan'ın demagojik gücüne bağlıyorlar. AKP çekirdeğinin genç dinamik olmasına bağlıyanlar da var. Bunlar birer etken olabilirler ama tali etkenlerdir. Esas olan sürecin ihtiyaçları ve buna cevap verecek siyasal aktörün ne olması gerektiğidir. AKP'nin iktidar olmasını bu çerçevede almamak, daha baştan büyük siyasi yanılgılar ortaya çıkarır. Ya da AKP'nin demagojisine haklılık ve meşruiyet kazandırılır. Ne Tayyib Erdoğan'ın demagogluğu ne AKP çekirdeğinin gücü, ne de başka bir tali etken bu gelişmede rol oynadı. AKP'nin iktidara taşınmasında temel etken uluslar arası komplocu güçlerin iç ve dış politik nedenlerden dolayı bir dinci iktidara ihtiyaç duymalarıydı. ABD'nin ihtiyacı da buydu Türkiye devletinin ihtiyacı da buydu. Ordu da buna ihtiyaç duydu. Sonuçta herkes destek verdi. O süreç hatırlanırsa engelleyici hiçbir

çalışmanın olmadığı görülür. Tayyip Erdoğan ve çevresi de bu ihtiyacın gereklerini yerine getirir biçimde davrandılar. Ön görülen rolün iyi aktörleri oldular. Bu temelde yenilenen, sadece çürütme politikasının dinci AKP eliyle planlanıp yürütülmesiydi. Uluslararası komplo bu biçimde yürütülür, başarıya gider diye düşündüler. AKP'nin sahte dinciliğine dayanılarak Önderliğin demokratik çözüm projesi başarısız kılınabilir, Kürt halkı önderlikten ve PKK'den koparılabilir diye düşündüler. Bu amaçla iktidara getirilen AKP, beklenildiği gibi rolünün gereklerini yerine getirmeye çalıştı.

AKP hükümeti de en az Ecevit hükümeti kadar uluslararası komplo çerçevesinde rolünü oynamak istedi. Dinci propagandayla hem komplonun uygulanış biçimi gizlenmeye, hem de tecrit ve izolasyon sürdürülmeye çalışıldı. AKP'nin politikalarını tamamlayıcı biçimde örgüt içinde de provokatif tasfiyeci eğilimi dayatarak hareketi bölüp parçalama temelinde tasfiyeyi ön gördüler. Özellikle Irak savaşı ve ırak savaşının ortaya çıkardığı koşullara dayanarak şimdiye kadar Avrupa üzerinden dayatılmış olan provokatif tasfiyeci eğilimi bu sefer Irak'ı ele geçirmiş ABD üzerinden pratikleştirmeye yöneldiler. Bunlarla çürütme politikası başarıya götürülmek istendi. 1 Haziran atılımı AKP'nin ABD ile ittifak halinde geliştirdiği bu yeni saldırıyı boşa çıkartmak için bir direnme hareketi olarak gündeme geldi. 1 Haziran atılımı nedir, nasıl gündeme geldi, neden ihtiyaç duyuldu, kapsamı ve çerçevesi nedir? diye sorulduğunda bu gerçeklikleri görmek gerekir. 1 Haziran atılımı çürütme politikasının AKP eliyle ve çok yönlü bir planlama temelinde yürütülmesine karşı geliştirilen bir direniş hamlesi oldu. Önderliğimizin aynı süreçte PKK'nin inşası temelinde partileşme hamlesi olarak ortaya çıktı. Dolayısıyla aynı zaman bir ideolojik ve örgütsel atılımdı. Bir halkı savunmak kitabında Önderlik, Kürt halkının özgür demokratik yaşamının nasıl olması gerektiğini ortaya koyarak AKP dinciliğinin sahte yaşam önerilerini boşa çıkardı. Onun aşılmasını sağladı. Esas olarak ideolojik planda nasıl ki Ecevit demokratlığı Kürt sorunun Ortadoğu çapında demokratik çözüm programı temelinde boşa çıkartıldıysa demokratik konfedaralizm çizgisinde halkın demokratik yaşamının örgütlenmesi temelinde de AKP'nin sahte dinci yaşam projesi boşa çıkartılmış oldu. 1 Haziran atılımı elbette bir örgütsel atılımdı. Provokatif, tasfiyeci, bozguncu, bölücü, dağıtıcı saldırılara karşı örgütün Önderlik çizgisinde birliğini, toparlanmasını sağladı.

1 Haziran hamlesi siyasi ve askeri mücadele alanında önemli gelişmeler sağladı. Gerilla Pasif savunmadan aktif savunmaya geçti. Uluslararası komploya karşı halk serhıldanının her alanda geliştirilmesini ön gördü. Nitekim kısa sürede yarattığı sonuçlarla AKP eliyle yürütülmek istenen çürütme politikasını boşa çıkardı. 2005 yazına gelindiğinde AKP hükümeti sonun başlangıcını yaşar hale gelmişti. Bunun üzerine uluslar arası gericilik 1 Haziran atılımı temelinde gelişen yeni Kürt özgürlük ve demokrasi hareketine karşı yeni bir saldırı konsepti gündeme getirdi. 22 ağustos 2005 milli güvenlik kurulu toplantısında topyekun savaş konsepti kararlaştırıldı. Hem Ecevit yönetimi hem de tayyip Erdoğan yönetimi temelinde yürütülen çürütme politikası başarısız kılınınca Türkiye yönetimi ve uluslar arası gericilik yeniden bir imha ve tasfiye konseptini planlayıp uygulamaya soktu. Bu yeni bir durumdu. 2005 ağustosundan bu yana Türkiye yönetiminin uluslar arası gericilikten de aldığı güçlü uyguladığı politikalar ve uluslararası kompioyu başarıya götürmek için yürüttüğü saldırılar bu yeni konseptin sonucudur. Bu konseptin çerçevesi ve içeriğini baştan tam anlayamamış olsak da iki yıllık pratik içinde bunlarda netleşti. **Önder APO**'ya fiziki imhanın yeniden dayatılması bu top yekün savaş konseptinin önemli bir yönüdür. 98-99 yıllarında gerçekleştirilemeyen fiziki, ardından siyasi imhanın boşa çıkartılması sonucunda yeniden fiziki imha gündeme getirilmiş bulunuyor. Elbette bu içinde bulunulan siyasi koşullara göre yapılıyor. Bu temelde İmralı adası fiziki imha sistemine dönüştürülmüş

durumda. Fiziki ve psikolojik işkence had safhada olduğu gibi bir de kronik zehirleme temelinde bir imha dayatılmıştır. Bu konuda bazı bulguları ortaya çıkardık, açıklamalar geliştirdik. Daha fazlasını ortaya çıkartama imkanımız ve gücümüz yok. Bazı arkadaşlarımızın tuhaf bir biçimde, örgüt daha fazla netlik getirsin, zehirleme şöyle olmuş desin ve kanıtlasın, biçiminde yaklaşımları bile oldu. Bunlar insanı şaşırtan yaklaşımlardır. Sanki İmralı'da her şeyi biz yönetiyoruz, zehirleme yöntemini biz uyguluyormuşuz gibi hesap sordular, kanıt istediler. Bu kadar savrulmuş düşünceler olur mu? Uluslararası kuruluşlar böyle bir durumun olmadığını söylüyorlar ama Önderliğin fiziki durumuna ilişkin yapılan tahliller bizim ortaya çıkardığımız bulguları doğruluyor, hatta daha fazlasını doğruluyor. Onlar bulgular için, bir zehirleme girişimi değil de, farklı açıklamaları getiriyorlar. Bizim incelettiğimiz uzmanlar ise bu durumun zehirleme olduğunu söylüyorlar. Gayet açık ve iddialı olarak Önderliğin yaşadığı bir çok fiziki rahatsızlığın buradan kaynaklandığını belirtiyorlar. Gerçek durum budur.

Fiziki imhaya yönelik ortaya çıkardığımız gerçekler yanında bir de ideolojik siyasi mücadelenin mevcut durumu var. Bu temelde de çözümlemeler yapıyoruz. Önderliğimize yaklaşımın ne olduğu bu temelde de ortaya çıkıyor. Bu nedenle yalnız siyasi olarak değil, Önderliğimizin sağlığına yönelik yaptığımız değerlendirmeler de gerçekçi ve doğru değerlendirmelerdir. **Önder APO**'ya yönelik fiziki imha sürecinin dayatıldığından kuşku duymamak gerekir. Ne kadar acı da olsa gerçek budur. Kimse kendini yanıltmamalı, bu konuda niyetlerimizle hareket etmemeliyiz. Ne kadar kabul etmesek de gerçekleri görmek, anlamak, onun gereklerine göre davranmayı bilmek belki sonuç verebilir. İnşallah böyle değildir, diyerek hareket edemeyiz. Bu kendini kandırmaktan, gerçeklere göz kapatmaktan başka bir anlama gelmez.

Diğer yandan gerillaya dayatılan bir saldırı konsepti var. Bu savaş konseptinin çerçevesini de bu savaşı yürüten güçler açıkça ortaya koydular. Gerillaya katılımı durdurmak ve kazanma umutlarını kırmak gerekir, diyorlar. Dağa çıkmış olanları vurarak, ya da korkutarak, kaçırtarak azaltmak, marjinal konuma çekmeyi hedefliyorlar. Bunun için aileleri kullanma da dahil her türlü yol ve yöntemi devreye koyarak, her türlü şiddeti saldırıyı uygulayıp korkutucu ürkütücü panik yaratıcı etkide bulunarak gerillayı dağıtmak istiyorlar. Devreye soktukları bir diğer yöntem de gerillaya karşı yürüttükleri savaşı özel eğitilmiş bir orduyla yürütmeyi esas almalarıdır. Bunun için bir sürü çalışma yürüttüler. Böyle bir orduları da var. Dördüncüsü ise, ittifaklarla yarattığı siyasi güçle sonuç almak istiyorlar. İran, Suriye ve Irak'ı da bu ittifaka katmak istiyorlar. ABD'nin, Avrupa'nın desteğini alıyorlar. Tüm bu dış ilişkilere dayanarak tampon bölge yaratmayı ön görüyorlar. Gerillanın temel üstlenme bölgesini ortadan kaldırarak, Türkiye - Irak, Türkiye - İran, ırak İran sınır hatlarının gerilla tarafından temel üstlenme alanı olarak kullanılmasını önleyerek gerillayı dar alanlarda sıkıştırıp kuşatarak sınırlı, etkisiz, marjinal bir güç konumuna düşürmeyi hedefliyorlar. Bu plan temelinde iki yıldır savaş yürütüyorlar. Yaşar Büyükanıt, İlker başbuğ ikilisinin stratejik yaklaşımı budur. Topyekun savaş konsepti temelinde gerillaya dönük yaklaşım budur.

Halka dönük saldırılar da mevcut konseptin bir parçasıdır. Demokratik siyasete, basın ve kültürel kurumlarımıza, sosyal ve ekonomik çalışmalarımıza dönük saldırılar var. Kuzey Kürdistan'da, Türkiye'de bu saldırılar geliştiği gibi İran'la Suriye'yle ittifak yaparak, dolaylı ve dolaysız Kürt milliyetçiliği üzerinde baskı uygulayarak Kürdistan'ın diğer parçalarında da bu baskı ve saldırıları geliştirme durumu var. Avrupa'yla, Amerika'yla, Asya'nın çeşitli ülkeleriyle Türkiye'nin bütün imkanlarını pazarlama temelinde kurdukları ilişkilerle PKK'nin terör örgütü ilan edilmesini kendileri için önemli görüyorlar. Böylece Türkiye içinde ve dışında demokratik siyasi çalışmalarımız üzerinde baskı kurulmasını hedefliyorlar. Nitekim Avrupa ülkelerinde sü-

reklileşen baskı ve tutuklamalarla karşılaşmaktayız. Böylece her yerde halkın örgütlülüğünü dağıtıp, direnme gücünü zayıflatarak özgürlük ve demokrasi hareketinin gelişimini durdurmayı ön görüyorlar. Onlar için esas olan devrimci çizginin tasfiye edilmesi, Önderliğin imhası, gerillanın ezilip marjinal kılınarak kontrol altına alınmasıdır. Bu temelde devrimci eğilimin imha ve tasfiye edilmesini, PKK'nin ortaya çıkartmış olduğu gücün tekrar sistemin içine çekilip eritilmesini ön gören bir plan dahilinde hareket ediyorlar. Bu amaç doğrultusunda yürüttükleri ideolojik mücadeleleri var. Gece gündüz demeden, 24 saat karşıt propaganda yürütüyorlar. Emperyalizmin, sömürgeciliğin propaganda organları özel savaş kapsamında insanlarımızın beynini yüreğini felç etmek için her türlü yöntemi, yalanı ve demagojiyi mubah görüyorlar. Diplomatik ilişkilerimizi siyasi çalışmalarımızı yok edebilmek için gece-gündüz saldırı içindeler. Örgütlülüğümüzü dağıtabilmek için her türlü baskı, işkence, tutuklama uyguluyorlar. Bunu çeşitli biçimde planlama temelinde yürütüyorlar. Bunu yürüTürken içeride ve dışarıda siyasal mutabakat sağlamayı esas alıyorlar.

2005 ağustosundaki önemli kararlaşma etrafında Türkiye yönetiminin birliğini yaratmak üzere yoğun bir çaba harcadılar. Şemdinli olayı bu konuda bir araç olarak kullanıldı. Y. Büyükanıt hala, ben orda yargılanmak istendim, diyor. Böyle bir yargılanma durumu çıktı. Şemdinli olayı etrafında gelişen mücadele sonucunda ortaya çıkan şu oldu; topyekun savaş konsepti temelinde genelkurmay ile AKP yönetiminin uzlaşması sağlandı. Daha doğrusu genel kurmayın bu konseptine AKP yönetimi teslim oldu. Şemdinli olayı etrafında gelişen böyle bir dönüm noktasını ifade etti. Bu uzlaşmayı sağlamak için Şemdinli olayı bilinçli mi yapıldı, halen belli değildir. Biz Şemdinli olayında devlet başarısız kaldı, kirli savaş açığa çıktı, değerlendirmesi yaptık. Bilemeyiz, belki de bilinçli deşifre olmasını sağlayacak böyle bir olay yarattılar. Hükümet üzerinde baskı kurmak, hükümetin topyekun savaş konseptine teslim olmasını sağlamak üzere bir baskı aracı olarak kullanmak amacıyla deşifre edilmiş olmasını yadırgamayalım. Nitekim Şemdinli olayı etrafında genel kurmayla hükümet arasında yaşanan mücadele sonuçta topyekun savaş konsepti temelinde PKK'ye karşı Genel kurmay-AKP'nin birlikte savaş yürütme uzlaşmasını beraberin-

de getirdi. 2006 baharında bu temelde bir planlama geliştirdiler. Adı: PKK'yi tasfiye planıydı. Terörle mücadele kurulu bunu planladı hükümet onayladı. Bu planı Genel kurmayla birlikte yaptılar. 2006 yılı boyunca belirttiğimiz yönlerden uygulamaya koydular. Yoğun bir saldırı yürüttüler. Buna karşı baharda halk direnişe geçti. Bu konsepte karşı 2006 şubat'ında, mart'ında, nisanında halkın geliştirdiği serhıldan tarihi değerdeydi. Amed'den başlayarak Kürdistan'a yayılan ve tarihi değerde olan bu serhildanlar, imha konseptini deşifre ettiği gibi, tasfiye planını daha baştan sekteye uğrattı. Ulusal ve uluslar arası düzeyde Kürt halkının mücadele gücünün ve kararlılığının olduğu bir daha görüldü. AKP'nin savaş hükümeti olan yüzünü açığa çıkardı, maskesini düşürdü. Tayyip Erdoğan'ın ne kadar öfkeyle bu direnişlere saldırdığını iyi biliyoruz. Kadın çocuk demeden her kese gerekli cezayı veririz, diyerek katliam açıklaması yapmaktan geri durmadı.

2006 yılı boyunca gerillanın direnişi önemli bir düzey kazandı. Gerillanın halk serhildanındaki direnişçi duruşu sürekleştirip boyutlandırması yapılan planları bozdu. Türkiye yönetimi yeni bir imha ve tasfiye planını

gündeme koymuşken gelişen bu direniş bir bütün olarak devleti ciddi bir biçimde zorladı. Böyle olunca direnişi zayıflatmak ve Türkiye yönetiminin zorlanmasını hafifletmek üzere çeşitli çevreler devreye girdiler. ABD'den DTP'ye, Avrupa parlamentosundan güney Kürdistan yönetimine kadar bir çok çevre dolaylı ve dolaysız ateşkes istemlerini dile getirdiler. Mevcut durumu barışçıl demokratik bir çözümü aramak için uygun koşullar sunan bir durum gibi değerlendirdiler. Böyle bir sürecin gelişebileceği konusunda iyimser mesajlar ilettiler. Aslında bir çoğu Türkiye yönetimini gelişen direniş karşısında kurtarmak istiyordu. Gelişen direniş sadece Türkiye yönetiminin değil, bu güçlerin de ilişkilerinde ve politikalarında sorunlar yaratıyordu. Öte yandan savaşın yarattığı sosyal ve ekonomik sıkıntılardan kurtulmak isteyen çevrelerinde benzer istemleri ve değerlendirmeleri oluyordu. Nitekim ateşkes çağrıları oldu ve bunu Önderliğe kadar götürdüler. Bazı çevreler bu konuda oldu bitti de yaptılar. Örgütü atlayarak doğrudan Önderliğe ulaşıp, Önderliği ateşkese mecbur bırakmaya yöneldiler. Önderlik olumlu yaklaşmasaydı savaşın sorumlusu haline getirerek üzerinde baskı uygulanacaktı. Böyle komplocu yaklaşımlar da oldu. Sonuçta bir ekim 2006'da beşinci kez tek yanlı ateşkes gündeme geldi. Biz de bu oyunları bozmak ve çağrı yapan güçlerin gerçek yüzlerini açığa çıkarmak üzere ateşkesi pratikleştirdik. Topyekun savaş konsepti temelinde geliştirilen saldırıları ateşkesle karşılayıp boşluğa düşürerek, başarısız kılmak amacıyla bu süreli tek yanlı beşinci ateşkes sürecini gerekli gördük. Ateşkes süreci bizim için bir mücadele süreciydi. Ateşkesi pratikleştirirken böyle bir süreç olduğunu görüp, buna göre davranılması gerektiğini kararlaştırdık.

Bir çözüm olabilir, umudunu da koruduk ve bu yönlü bir yaklaşım da gösterdik. Stratejik değer verdiğimiz Kürt sorunun barışçıl demokratik çözümü gelişebilir miydi? Son bir kez bunun arayışı gündeme getirildi. Önderliğimiz bu doğrultuda gerçekten de samimi yoğun bir çaba içerisinde oldu. Ne var ki çağrı yapanların hiç birisi pratikleşen bu ateşkese sahip çıkmadı. Daha ilk günden saldırı içine giren Türk devletine karşı bir tutum koymadı. Aslında bu süreçte şunu gördük ve iyi anladık. Direniş bir çok dış ve iç gücün, çeşitli çevrelerin çıkarlarını zorluyor. Bu güçlerde rahatsızlık yaratıyor. Bu nedenle her kes kendisini rahatlatmak için direnişin durmasını istiyor. Ancak bu güçler bu rahatsızlığı ve istikrarsızlığı yaratan neden nedir, bu direniş nerden kaynaklanıyor, bunu görmek istemiyorlar. Bu geçeği gündemlerine almıyorlar. Kürt sorunu diye bir duyarlılık ve Kürt sorununu çözmek gibi bir yaklaşım ve palan hali hazırda hiç kimsenin gündeminde yok. ABD ve Avrupa'nın yaklaşımlarında bunu görmekteyiz. Türkiye'nin çeşitli kurumların ve çevrelerin tutumlarında da bunu gördük. Güney Kürdistan yönetimi açısından da benzer durum söylenebilir. Güneyliler kendilerini de rahatlaması için bazı gelişmeleri isteyebilirler, ama bu tür bir gelişmeyi sağlamada her hangi bir güçleri de,kararlılıkları da bulunmuyor. Özcesi, bazılarının gündeminde Kürt sorunun çözümü yok, bazılarının da öyle güçleri yok. Sonuçta beşinci ateşkes süreci de her hangi bir çözüm üretmeden başarısızlıkla sonuçlandı. Bir taktik süreç olarak kaldı.

Ateşkesin sonuçsuz kalması ve ortaya çıkan siyasal gelişmeler temelinde 2007 Mayıs'ında yeni bir durum değerlendirmesi yaptık. Zaten Türkiye yönetimi de yeni bir durum değerlendirmesi içerisindeydi. Çünkü önceden planladığı tasfiye konseptini başarıyla hayata geçirememişti. Biz de ateşkesi bir stratejik başarıya dönüştürememiştik. Ancak Gerillanın direnişi ateşkes süresi boyunca yürütülen imha saldırılarını boşa çıkartmıştı. Ateşkes konumumuzu da bu tür saldırıları boşa çıkarmada belirli düzeyde kullandık. Önder APO'ya dönük zehirleme fark edilip teşhir edilmişti, ona karşı bir direniş süreci başlamış tı. Bu direniş Türkiyeyi 2007 Nisan'ında kendisini açıkça ortaya çıkaran bir krize sokmuştu. Cumhurbaşkanlığı seçimi sürecindeki krizin altında kesinlikle bu gerçek vardır. Abdullah Gül'ün adaylığı ve başka etkenler bu

krizi yaratmış değildir. Bazıları böyle yüzeysel yorumlar yaptılar. Zaten Türkiye'de Kürt sorununun ortaya çıkardığı siyasi sorunlar itiraf edilmediği için birçok siyasal sorun yüzeysel değerlendirmelere tabi tutulmaktadır. Eğer bazılarının yaptığı değerlendirmeler doğru olsaydı daha sonra Abdullah Gül cumhurbaşkanı olmazdı. Ne adaylığına, ne de cumhurbaşkanlığına kimse engel olmadı. Bir yıldır da cumhurbaşkanlığı yapıyor. Besbelli ki öyle çok ciddi bir itiraz ve engel yok. Peki, o zaman 2007 Nisan'ındaki o kızıl kıyamet niye koptu! 2006 baharında PKK'yi imha ve tasfiye planı başarısız olunca AKP, uzlaşmayı bozucu bir tutum içine yöneldi, bu genel kurmayda ciddi bir korku ve endişe yarattı. AKP'nin gevşek yaklaşımlarıyla PKK'ye karşı mücadelede başarılı olamayacaklarını düşündüler. Bunun üzerine genelkurmay 27 Nisan muhtırasını geliştirdi. muhtıra Kürt toplumunu katliamla tehdit ediyor, AKP'ye ciddi bir uyarı anlamını ifade ediyordu. Dediğimizi yapmazsan PKK gibi karşımıza alırız, tehdidini içeriyordu. AKP yönetimi bu mesajı aldı. yeniden bir uzlaşma arayışına girdi. Tayyip Erdoğan ve Yaşar Büyükanıt'ın Dolmabahçe görüşmesiyle yeni bir uzlaşma sağlandı.

Bu uzlaşmaya dayalı yeni bir saldırı planının oluşturulması ve bu planı yürütecek yönetimin ortaya çıkarılması için 22 temmuz erken seçimleri gündeme girdi. Sonuçta hükümet ve meclis kendini yeniledi. Dolmabahçe uzlaşması temelinde Gül'ün cumhurbaşkanı olmasına yönelik itirazlar kaldırıldı. Bu tek yönlü, PKK'yi imha amaçlı savaş yürütme üzerine bir uzlaşmaydı. Hükümetin programı böyle bir saldırı konseptini içerdi. Bu uzlaşmaya muhalefet önemli oranda katıldı. Seçimlerden sonra CHP ve MHP'ye giderek, PKK'yi yok edeceğiz, bu konuda ABD ve Avrupa'dan destek alıyoruz, dediler.CHP ve MHP, biz size destek veriyoruz. Tüm yaklaşımlarımız da sizin elinizi güçlendirme temelinde olacaktır, dediler. DTP'yi buna katmak için yoğun baskı uyguladılar. DTP'yi imha konseptine katmasalar da en azından etkisiz kılınması için çalıştılar. Bir sürü il başkanını ve yöneticisini tutukladılar, kapatma davasını gündeme getirdiler, meclis grubunun üzerine gittiler. DTP'yi istedikleri düzeyde olmasa da ürküttüler. Onları PKK'ye karşı topyekun savaş planının içine katamayınca böylece etkisizleştirmeyi ön gördüler.

Türkiye içinde PKK'yi ezme temelinde bir siyasal mutabakat oluşturdular. Öyle ki, liberal çevreleri, hatta sol denen bir kısım kesimleri de bu mutabakatın destekçisi ve sözcüsü haline getirdiler. Ardından bu mutabakatı bölge ve uluslar arası düzeyde genişletmeye yöneldiler. İranla görüştüler, Suriye ile görüştüler ırakla görüşmeye çalıştılar. Zaten önceden bu yönlü ittifakları vardı. Ancak kapsamlı ve yoğunlaştırılmış böyle bir savaş planlaması temelinde İranla Suriyeyle üçlü ittifaklar geliştirdiler. Bunu bölgesel konsept haline getirdiler. 5 Kasım Bush Erdoğan görüşmesine böyle bir zeminde gidildi. Türkiye içinde sağlanan milli uzlaşma ardından geliştirilen bölgesel ittifak 5 Kasım'da uluslar arası ittifaka dönüştürüldü. Bu temelde aktifleşmiş ve boyutlandırılmış bir saldırı Kürt özgürlük hareketine dayatıldı. 5 Kasım sürecinden sonra gelişen siyasi süreci ve 16 Aralık'tan itibaren başlayan hava harekatlarının, bir bütün olarak günümüze kadar yürütülen askeri siyasi saldırıları böyle ele almamız ve değerlendirmemiz gerekiyor. Bu sürecin uluslar arası komplodan farkı, Kürt işbirlikçiliğinin desteğinin istenilen düzeyde olmamasıydı. Güneydeki siyasal güçlere bu saldırıda önemli yer vermek yerine, Yaşar Büyükanıt ile İlker Başbuğ'un yaklaşımları temelinde Kürtlerin hepsini hedeflemeyi öngördüler. Yapacakları etkili saldırılarla güneyli güçleri ürkütmeyi planlarının bir parçası olarak gördüler. Öte yandan güneyli güçlerle ilişkileri ve 1990'lardaki bu yönlü devlet politikasının yanlışlığı konusunda özeleştiri vermişlerdi. İlker başbuğla Yaşar Büyükanıt, KDP ve YNK ile İttifak yaparak PKK'ye ve Refah partisine saldırı yürütmeyi yanlış buldular. Tersine dincilikle siyasi islamla uzlaşarak kürdün milliyetçisine de özgürlükçüsüne de

Kürtlük adına ne varsa hepsine birlikte saldırmanın daha doğru politika olacağını savundular. Onların düşüncesi görüşleri buydu, bunu açıkça da ifade ettiler. Buna göre siyaset de geliştirdiler. AKP ile bu kadar uzlaşmaları böyle bir düşünceye dayanıyordu. Bu durum genelkurmayın 90'lı yıllardaki politik yaklaşımlarının değiştirilmesini ifade ediyordu. Bütün Kürt varlığını birlikte hedefleyen bir imha saldırısını böyle bir plan, konsept ve ittifak temelinde gerçekleştirmek istediler. Özellikle 2007 baharından sonra daha da geliştirilen ve pratikleştirilen saldırıları bu çerçevede anlamalıyız.

Demokratik konfederalizmin İnşası temelinde Kürt sorununun çözümünü Serhıldanı ve gerillayı geliştirerek Siyasi gündeme dayatmayı Ön gören bir karardı Buna ikinci 18 Mayıs Kararlaşması dedik

Biz de buna karşı ikinci 18 Mayıs kararlaşması dediğimiz bir yeni kararlaşmayı 2007 baharında sağladık. Zaten daha önce önderlik kış boyu sürecin değerlendirmelerini yaptı, biz de bu temelde tartıştık. Ocak sonu şubat başında HPG 4. konferansı bu süreci değerlendirdi. Ateşkesin başarılı gelişmediğini, her hangi bir olumlu sonuç ortaya çıkarmadığını, bu biçimde devam etmesi durumunda mayıstan itibaren yeni bir direniş sürecinin, güçlü bir aktif savunma savaşının daha yoğunluklu daha düzeyli bir biçimde geliştirilmesini kararlaştırdı. Mayıs'ta da Kongra GEL 5. genel kurulu süreci değerlendirerek bu temelde aktif savunma direnişinin daha etkili geliştirilmesi kararını aldı. Demokratik konfederalizmin inşası temelinde Kürt sorununun çözümünü, serhıldanı ve gerillayı geliştirerek siyasi gündeme dayatmayı ön gören bir karardı Buna ikinci 18 Mayıs kararlaşması dedik. Düşmanın saldırıları karşısında kendi özgürlük sistemimizi kurmayı ve topyekun savaş konseptine karşı demokratik direnişi hedefleyen bir kararlaşma oldu.

Seçimler ardından ortaya çıkan yeni hükümetin çabalarını da görüp değerlendirerek 9 Ekim 2007'de pratiğe geçirilen ÊDÎ BES E hamlesini planladık. Uluslar arası gericiliğin topyekun savaş konsepti temelinde geliştirdiği ve komplonun 10. yılına dayatmak istediği yeni imha ve tasfiye saldırısına karşı biz de hareket olarak ÊDÎ BES E hamlesi temelinde bir direniş planlaması yaptık. Ekimden itibaren bu planlama temelinde mücadeleyi yükselttik. Bir taraftan düşman saldırırken, diğer taraftan da direnişimiz gelişiyordu. 2007'i güzünde özellikle kasım sonuna doğru halk serhıldanları önemli bir gelişme gösterdi. Ekim - Kasım sürecinde gabar'da ve oramar'-da gerilla direnişi orta yoğunluklu savunma savaşından aktif savunma savaşı dediğimiz çizgide eylemler geliştirerek belli bir ilerleme sağladı ve etkili sonuçları ortaya çıktı. 5 Kasım görüşmesinden sonra gelişen siyasi saldırıları ve operasyonları sonuç alıcı olmayınca Aralık ortasından itibaren hava saldırıları başlattı. Bunun planlı bir uygulama olduğu daha sonra ortaya çıktı. İki ayı aşkın bir süre Medya savunma bölgeleri aralıklarla ama oldukça kapsamlı ve planlı bir biçimde havadan uçak ve helikopter saldırılarıyla, karadan topçu atışlarıyla dövdü. Öyle anlaşılıyor ki bununla mevcut örgütlülüğü dağıtmak, direnişçi duruşu yumuşatmak hedeflenmişti. 5 Kasım'dan sonra siyasi olarak geliştirdikleri saldırının bu temelde sonuç alacağını düşünmüşler. Ardından da 21 şubat 2008'de ana karargahı hedefleyen bir kuşatma ve ezme operasyonunu başlattılar. Zap operasyonu aslında Aralıktan itibaren hava saldırılarıyla başlayan operasyonun karadan devam ettirilmesi oluyor. Önce havadan yumuşatmayı sonra karadan da girip ezmeyi ifade ediyor.

Zaten ekimden itibaren kuzey Kürdistan'da başta Gabar'da olmak üzere bir imha saldırısı başlatılmıştır. Bu imha saldırısı baharda botan'ın doğusuna da yayılıyor. Kış sonu bahar başında medya savunma bölgeleri

ve botanın geri kalan kısmı da ezilirse, bu başarıdan alınan güçle yaz başında zagros ezilecek, böylece botan zagros ve behdinan alanını kapsayan medya savunma bölgelerinden oluşan gerilla üstlenmesi yok edilecektir. Düşmanın askeri planının hedefi budur. Bu temelde hava saldırıları ve zap operasyonu geliştirildi. Zap operasyonu tümüyle 2 Haziran 1982'de israilin Beyrut kuşatmasına benzeyen bir saldırıydı. Bilindiği gibi Bu kuşatma sonrası gelişen süreçte 150 bin gerillası olan ve başta Lübnan olmak üzere bir çok arap ülkesini yöneten FKÖ şimdi gazze ve batı şeriada HAmas'la El Fetih'in birbirini vurduğu bir hareket durumuna düşürüldü. Lübnan harekatı öyle basit bir operasyon değildi. O operasyonla başlayan süreçle birlikte FKÖ nereden nereye geldi. FKÖ bir Ortadoğu gücüydü, ortadoğu'yu yöneten bir güçtü. 72 milleten insan filistin'de askeri eğitim görüyordu. Herkes Filistin gerillası olmak için can atıyordu. Şimdi ne duruma düştüklerini görüyoruz. Bir iki kasabada birbirini vuran bir hareket durumuna düşürüldü. PKK'ye Dolmabahçe uzlaşması temelinde planlanıp hazırlanarak hava saldırıları ve 21 şubattaki zap operasyonu biçiminde geliştirilen saldırıların hedefi de böyleydi. Hem uluslar arası, hem de Türkiye içindeki güçlerin uzlaşması bu hedef temelinde olmuştu. Nasıl ki Beyrut saldırısıyla FKÖ'nün karargahı yok edilip gerillası çeşitli ülkelere dağıtılarak siyasi gücü en aza indirildiyse, bize de aynı şey yapılmak istendi. Bu kuşatmanın en zayıf yanı, İlker başbuğ'la Yaşar Büyükanıt'ın düşünceleri doğrultusunda KDP ve YNK ile baştan güçlü bir uzlaşma sağlanamamış olmasıdır. Onlarla ittifak yaparak birlikte hareket etmek yerine oldu bittiye getirip fiili bir durum yaratarak onlara da askeri operasyonu kabul ettirmek istemişlerdir. Böylece türk devleti bu operasyonla hem PKK'yi etkisizleştirmiş, hem de güneyli güçlerin iradesini kırmış olacaktı. Buna dayanarak ta güney Kürdistan ve Irak üzerinde etkinliğini ve inisiyatifini arttıracaktı. Amaç bu olduğu için bu operasyon güneyli güçlere bilgi vermeden gerçekleştirilmiştir.

Türk ordusu bir yandan hava saldırısı yaparak, diğer yandan hezil üzerinden tankları geçirerek, kani masi ve bamerni'de blunan tankları hareket ettirerek, bir emri vakiyle KDP'ye Zap'ın kuşatılmasında kendilerine engel olmamasını dayattılar. KDP, bu durumdan ürktü. Bu da Türkiye ile aralarında sorun yaşanmasına yol açtı. Özellikle hava saldırılarının inşa ettikleri köprüleri vurmasından çok korktular. Daha önceki genel kurmay açıklamalarından da zaten korkmuşlardı. 97'de, kalmasını kabul ettikleri askerleri şimdi çıkartamıyorlar. Daha fazla girerlerse hiç çıkmayacakları endişesiyle bu durumdan korktular ve uzlaşmadılar. Bu aralarındaki krizin derinleşmesine yol açtı. YNK'nin uzlaştırma çabaları da sonuç vermedi. Bir yandan operasyonun sonuçlarından duydukları korku, muhtemelen diğer yandan da ABD'de den aldıkları destekle Türkiye'nin taleplerini reddeden tutum gösterdiler. ABD ne yapmak istedi fazla belli değildi. Belki de kısa sürede başarılı olamayacağı bir operasyona izin vererek 1 Mart 2003 tezkeresinin intikamını aldı. ABD bir yandan her türlü imkanı verdi Türkiye'yi operasyona sürdü, diğer yandan da KDP'ye direnebilirsiniz dedi. Gelişmeler bunu göstermektedir. Yoksa ABD dayatsaydı KDP'ye bir çok şeyi kabul ettirebilirdi. En azından böyle bir dayatmada bulunmayarak KDP'ye tutum takınması konusunda cesaret vermiş oldu. KDP'de bunu iyi okudu. Sonuçta operasyonun başında bu iki güç arasında gerilim ve çekişme yaşandı. 21-22 şubat günleri, peşmergeyi her tarafa mevzilendir-diler. 70 tanklık bir amerikan konvoyu Dohok'a geldi. Çok hareketli, çok yoğun askeri hareketlilik oldu. Sonunda uzlaştılar. Türkiye tanklarını geri çekti, KDP'de tarafsız kalaca-ğını ilan etti.

KDP Türkiye'nin isteklerini kabul etmeyince ana karargahı çembere alacak şekilde kuşatma planı yürümemiş oldu. Geriye o zaman Türkiye için ya bu saldırıdan vazgeçmek ya da kendi gücüyle kuzey'den saldırıyı yürütmek kalıyordu. Vazgeçemedi Türkiye. Vazgeçseydi ordunun bütün itibarı sarsılacaktı.

Amerikalılar, Türkiye üzerinden ırak'a saldırma imkanı verilmeyince güneyden saldırdılar ve sonuç aldılar. Türkiye, bana güneyden izin verilmedi, bu nedenle geri çekiliyorum, deseydi bu örnek ortadayken askeri itibarı sıfırlanacaktı. Onun için geri de çekilemedi. Geriye sadece kuzeyden saldırı yürütmek kaldı. Öyle anlaşılıyor ki saldırıyı şöyle planlamışlardı: dört taraftan tanklarla vuracak, havadan vuracak her şeyi teknikle yok edecek, kara gücüyle de temizlik harekatı başlatacaktı. Ne var ki Dört taraftan vuramadılar, önceden de yürütüldüğü için hava saldırılarına karşı zararını boşa çıkaracak tedbirler alınmıştı. Ellerinde tek güçleri ve kullandıkları mevzi kalmıştı. Buda tek cepheden kuzeyden kara saldırısı olunca gerilla buna güçlü bir direnişle izin vermedi. Direniş kara hareketinin ana karargah alanlarının ele geçirilmesini önlediği gibi, saldırıları püskürttü. Dolayısıyla operasyon askeri açıdan kırıldı ve başarısız kaldı. Siyasetin askeri güçle yürütüldüğü bir coğrafyada Zap saldırısının başarısız kalmasın önemlidir.

Zap saldırısıyla nasıl bir siyasi bir planlamanın bize karşı geliştirilmiş olduğunu bu zap operasyonunun geri püskürtülmesinden sonra ortaya çıkan tartışmalardan da daha iyi anladık. Meğer herkes umudunu zap operasyonuna bağlamış, bir sürü siyasi hesap yapılmış bunun üzerine. Operasyonu yapan kesinlikle sadece Türkiye değilmiş. Arkasında bir sürü, başka hesaplar varmış. ABD'nin AB'nin hesapları var, KDP'nin YNK'nin hesapları var. Bir sürü siyasi umut, hesap bu operasyona bağlanmış. Ama hepsi operasyonun başarısızlığına değil de, başarılı olacağına göre hesap yapmış. Hiç kimse, ya başarısız olunursa sonuç ne olur diye düşünmemiş fazla. Bu nedenle Başarısız olunca kıyamet koptu. Birçok iç ve dış siyasi güç şok yaşadı. siyaset içi dengeler bunun üzerine kurulmuş. Bu nedenle başarısızlık sonrası Türkiye yönetimi birbirine girdi. Halende Sert bir çatışma içindeler Dolmabahçe uzlaşması yürümez hale geldi. Bu operasyonun başarısız olduğunun anlaşılmasıyla birlikte AKP'nin sonunun başlangıcı ilan edildi. Ordu bütün itibarını kaybetti. CHP-MHP kendilerinin aldatıldığını ve mutabakata katılmalarının itibarlarını zedelediğini görerek orduyla karşı karşıya gelecek tutum takındılar. Türkiye'nin iç siyaseti yıkıldı. Dengeleri dağıldı.

Bu saldırı üzerinde uluslar arası güçlerin de katıldığı bir uzlaşma olmuştu. Zap operasyonunun başarısına bağlanan siyasi umutlar hesaplar neydi. Bunun görülmesi ve bilinmesi siyaset yapmamız ve mücadeleyi doğru yürütmemiz açısından önemlidir. Bir kere bu operasyonu onaylayan ve yaptırtan güç Amerika'dır. Amerika bu operasyona destek vererek neyi amaçlıyordu? Hangi çıkarları ve siyasi kozları elde etmeyi umuyordu. Bu operasyon Türk-Amerikan, Türk-israil, Türk-İngiliz görüşmeleri temelinde hazırlandı. Siyasi askeri görüşmeler ve diplomasi birlikte yürütüldü. ABD savaş sırasında iki tarafla da ilişkimiz var dedi. Hem Irak'la hem Türkiye ile ilişki sürdürüyoruz dediler. Türkiye ile Irak'ın ittifak yapmasını istediler. Türkiye'ye hem operasyon yap PKK'yi vur ama fazla kalmadan geri çekil dayatmasında bulundular. Bu durum ABD'nin hedeflerini ortaya koyuyor. Amerika politikasının Türkiye-ırak ittifakını yaratmak olduğunu gösteriyor. ABD, Türkiye, Irak (güneyli Kürdistan dahil) üçlü ittifakını yeni ortadoğu'nun, Küresel sermayeye teslim olmuş ortadoğu'nun çekirdek ittifakı olarak ele alıyor. Özellikle 2006 sonundaki temsilciler meclisi seçimlerden sonra mevcut hükümet böyle bir politika izler hale geldi. Cumhuriyetçilerin oy kaybı, demokratların yeni yönetimi oluşturma ihtimalleri iki partinin ortaklaşa böyle bir politikayı izlemelerine yol açtı. Beker- hamilton planı esas olarak iki partinin de kabul edebileceği ortak bir politikanın esaslarını ortaya koymuştu. Bunun bir ayağı da Türkiye-Irak ittifakını sağlama politikasıydı. Bunun önündeki engeller neyse aşılması gerekiyordu. Bunun önündeki birinci engel Saddam yönetimiydi. Bu nedenle Saddam yönetimini idam ettiler. ikinci engel ise, Türkiye politikaları ve PKK' direnişiyle karşılarına çıkıyordu. Bu nedenle bu iki engelin

aşılması gerekiyordu. Birincisi, Türkiye'nin katı, Kürtlerle uzlaşmayan inkar ve imhada ısrarlı olan zihniyetinin törpülenip Kürt milliyetçiliği ile uzlaşır hale getirilmesi, ikincisi, PKK'nin mevcut gücünün özellikle gerilla gücünün bu ittifakı tehtid eder halden çıkartılması gerekiyordu. O zaman hem Türkiye'de bu politikayı reddeden yaklaşımların ve zihniyetin aşılması hem de PKK'nin bu politika önündeki engel olan gücünün ezilmesi gerekiyordu. Türkiye bu çizgiye çekilmek için Zap'a yönlendirildi. Sanki AKP istemiş, Türkiye yönetimi istemişte ABD kabul etmiş gibi gösteriliyor. Türkiye'de öyle sanılıyor. olaylar görüntüde biraz böyle gelişti. Fakat işin aslı böyle değildir. Türkiye böyle bir operasyona izin verilmesini istemiş olsa da esas olarak ABD'nin işine geldiğini ve bu nedenle teşvik ettiğini söylemek gerekir. Görüldüğü gibi hem savaşçı kliği Zap'a sürdü, hem de teşhir ettirdi. Hem türk ordusunun PKK'ye darbe vurmasını istedi, hem de zorda kalmasını sağlayarak kendi dediğin kabul ettirmeyi umuyordu. Bunu belirli düzeyde başardı da. Nitekim Zap operasyonundan sonra Türkiye'nin Kürt politikasında değişiklik oldu.

AKP genel kurmay uzlaşmasının izlediği politika Zap'taki başarısızlıktan sonra değişikliğe uğramıştır. Güney Kürdistanı reddeden o güne kadar ki politikanın değiştiğini gördük. Güney federasyonunu Türkiye'nin güvenliği için baş tehlike, KDP ve YNK'yi aşiret örgütü, Talabani'yi Barzani'yi aşiret lideri sayan politik yaklaşım değişti. Milli güvenlik kurulu toplantısında KDP ve YNK ile görüşmeler yapılmasını, onlarla ittifak içinde hareket edilmesini kararlaştırdı. Yaşar Büyükanıt'la İlker başbuğun görüşleri tersine çevrildi. 90'lı yıllar için özeleştiri veriyoruz dedikleri politikaya şimdi yeniden dönüş yaptılar. 90'lı yıllarda Türk genel kurmayının izlediği politikaları yeniden izlemeyi kabul ettiler. Çünkü kendilerinin düşünceleri doğrultusunda izledikleri politikalar sonuç vermedi. Dolayısıyla geri adım atmak, düşüncelerini değiştirmek zorunda kaldılar. Onun için Zap'taki başarısızlıktan sonra bu konuda fazla konuşmuyorlar. Güneye ilişkin politikalarda AKP'yi öne sürmüş bulunmaktalar. Demek ki ABD, Türkiye cephesinde aslında ulaşmak istediği sonuca belli ölçüde ulaştı. Onun için Türkiye ABD ittifakı biraz daha sağlam bir noktaya geldi. KDP YNK'ye de baskı yaptılar ve ondan sonra Türkiye ile ilişkilerde yumuşamalar yaratma temelinde ABD-Türkiye ilişkilerinde bir ilerleme sağladılar. Türkiye- KDP -YNK ilişkilerini daha da geliştirerek istedikleri düzeyde bir Türkiye- Irak ittifakını oluşturmaya çalışıyolar.

ABD'nin Zap Operasyonundaki hedefi 1982 Beyrut kuşatmasıyla FKÖ'ye Uygulanan planın bir benzerini de PKK üzerinde gerçekleştirmekti Gerilla ve devrimci duruş Ezilecek, geriye kalan kesim FKÖ'e uygulanan uzlaşma Ve kendi çizgisine çekme Politikasının çok gerisinde Olacak bir dayatmayla teslim Alınacaktı

ABD'nin Zap operasyonundaki diğer hedefi de, 1982 beyrut kuşatmasıyla FKÖ'ye uygulanan planın bir benzerini de PKK üzerinde gerçekleştirmekti. Gerilla ve devrimci duruş ezilecek, geriye kalan kesim FKÖ'e uygulanan uzlaşma ve kendi çizgisine çekme politikasının çok gerisinde olacak bir dayatmayla teslim alınacaktı. 82'de Beyrut kuşatıldı ve FKÖ'nün askeri güçleri dağıtıldı. Ardından savaşı yürüten, gerillayı örgütleyen komutanlıklar bir bir imha edildiler. Ardından 93 oslo süreci başlatıldı. Barış planı adı altında bir plan dayatıldı. Görüşme süreci oyalaması altında FKÖ'nün gücü eritildi. Sözde Filistin devletinin kuruluşu güya kabul edilir hale geldi ama şimdi ortada devlet kuracak bir Filistin gücü kalmadı. Ne halk gücü kaldı ne örgüt gücü. Bir iki kasabaya sıkıştırılmış, diğer bütün toplumu dağıtılmış, bitirilmiş, askeri gücü

bitirilmiş bir Filistin ortaya çıkartıldı. PKK'ye dayatılmak istenenin de buna benzer bir şey olduğunu bilmemiz lazım. ABD'nin PKK planının böyle olduğunu bilmemiz lazım.

ABD'nin 2003 yılında Provokatif-tasfiyeci eğilimi teşvik eder, örgütler ve PKK'ye saldırtırken de amacı buydu. Onların eliyle yapabildiği kadar PKK'yi güçten düşürmek ve kontrol altına almak istedi. Şimdi açıkça yüzde elli başarılı olduk, yarısını tasfiye ettik yarısı kaldı direniyor, diyorlar. Şimdi geriye kalan direnenleri de darbeleyip yok ederek sistem içerisine çekmemiz gerekir, diyorlar. Kuşkusuz buna göre de bir planlamaları da vardır. Şimdiye kadarki gelişmelerden anladık ki hem hava saldırıları hem de kış ortasında zapta başlatılan anakarargaha dönük saldırıyla Oslo süreci gibi bir uzlaşma sürecini bize dayatmak istiyorlardı. Hazırlıklar da vardı. Hatta şunları tartışmak istiyoruz diye gündemlerini de göndermişlerdi. Operasyon başarısız kalınca, gerillayı darbeleme ezme gerçekleşmeyip, tersine Türk ordusu darbe yiyerek kaçmak zorunda kalınca bu plan bozuldu. Şimdi görüşmekten uzak durmuşlar ortaya koydukları aracılar kenara çekilmiş durumda. Bekliyoruz nasıl gelişecek ne yapacaklar. Önceden bilmiyorduk böyle bir sürecin görüşme aktörleri olduklarını. ilginç bir biçimde, Martta ve nisanda görüşüp, tartışalım, diyorlardı. Hem de 12 Marttan sonra tartışma takvimi vermişlerdi. Halbuki ocak'ta da, Şubat'ta da böyle bir tartışma yapabilirdik. Ne bilelim Meğerki şubatta vuracaklarmış, martta kalanlarla tartışacaklarmış. Ne var ki yanlış hesap ZAP'tan dönmüştür. Onun için ABD'nin PKK planı şimdiye kadar başarısız kaldı. Tabiî ki hedeflerine ulaşmak için yeni arayışlar içerisine gireceklerini bilmemiz gerekir. Nitekim Yeni saldırı arayışları içerisindedir.

Türkiye ABD'nin bu planını görünce içten içe memnun kaldı. ABD bize baskı yapsa da önemli olan PKK'nin gücünün tasfiye edilmesidir, diyerek ABD planına yatmış gibi gösterdi. Böylece PKK'nin tasfiyesi konusunda destek alırız ve hepsini imha ederiz, anlayışıyla hareket etti. Halende bu anlayışla hareket ediyor. PKK'yi tasfiye ettikten sonra ABD olmayan PKK'yi karşıma çıkaramaz, hatta PKK'nin olmadığı koşullarda abd karşısında pozisyonum güçlenir hesabıyla abd ile uzlaşmaya girmiştir. Türkiyenin hesabı böyleydi. ABD'den böyle destek al, AB'den şöyle destek al, zaten İran-Suriye'nin desteğini alıyorum, böyle bir ortamda diğer Kürtlerin desteğine ihtiyaç kalmadan vururum, ezerim umudu içine girmişti. Ne var ki bu hesabı tutmamıştır. Türkiye'nin bu planı başarısız kalınca Zap operasyonu yenilgiyle sonuçlanınca oraya bağlanmış bütün siyasi umutlar yıkıldı. Dolayısıyla Türkiye'nin iç siyasetinde bir çatışma durumu gündeme geldi. Bu planın başarısızlığı konusunda İlk ayılan MHP ile CHP olmuştur. Onlara, PKK'yi kesin ezeceğiz, biçiminde umut vermişti. Nitekim seçimlerden Zap operasyonundaki geri çekilmeye kadar hiçbir eleştiri yapmıyorlardı. Hatta baykalın itiraf ettiği gibi bütün tutumlarının da hükümeti güçlendirmek için yapıldığı görülüyordu. Baktılar ki zap'tan hiçbir sonuç almadan geri çekiliniyor O zaman oyuna getirildik, aldatıldık hissine kapılarak eleştiri yaptılar. Onların eleştirisini görünce AKP kurnaz davrandı sorumluluğu genelkurmayın üzerine attı. Hepsini askerler planlamıştır ordunun uygulamalarıdır, açıklamasında bulunarak genel kurmay sorumluluk altına sokuldu. Önce genel kurmay'da işin içinden sıyrılmak için biraz basını suçladı,ama bu tutmadı. Sonra geri çekilmeyi kış koşullarına bağlamak istedi, koşulların zorluğuyla izah etmek istedi bu da olmadı. Ordu zevahiri kurtaramayınca bu sefer muhalefetle sert bir tartışma içerisine girdi. Ordu - muhalefet çatışması gündeme gelince AKP bunu fırsat bilerek DTP ile yeni bir uzlaşma yaratıp bu yenilgiden parti olarak sıyrılmak istedi. Hemen DTP'liler ile görüştüler. Cumhurbaşkanı bütün DTP'lileri çağırdı, başbakan temsilcisi Cemil Çiçek gitti DTP'lilerle görüştü. Celal Talabani'yi davet ettiler, ağırladılar. PKK'yle de görüşmeye hazır olduklarını söylediler. Ciddi zorlanma yaşadıkları bu süreçte bu sefer Kürt desteğini alarak CHP-MHP'yi ve

ordu eğilimini geriletmek istediler. AKP böyle bir hamle yapma çabası içerisindeyken kapatma davasıyla karşılaştı. AKP'nin devletin başarısızlığını kendi başarısı haline dönüştürme çabasına karşı milliyetçi ve ittihatçı klikte AKP'nin kapatma davasını gündeme getirdi. Bu kapatma davasıyla AKP'nin devlet içindeki ilerleyişine dur dediler. Biz sana PKK'yi ezmen için hoş görülü davarandık. Sen PKK'yi ezemediğin gibi, yapılan uzlaşmayı ve gösterilen hoşgörüyü kötüye kullanarak devleti ele geçirmek istedin. Hem Devleti ele geçirmene izin veremeyiz, hem de PKK'ye karşı başarısızlığın bedelini ödeyeceksin dediler.

Birkaç aydır yaşandığı gibi İki klik arasındaki iktidar savaşı hızlanmıştır. Ordu ses çıkarmadan beklemekte ve AKP'nin geriletilmesi için perde arkasında çalışmaktadır. 2007 nisanın da AKP'ye dur diyen ordu olmuştu aslında. Hukuk çevrelerini ordu açıkça yönlendirmişti. Bu sefer ordu açıktan bir çıkış yapamadı. Çünkü AKP ile uzlaşmıştı, mevcut politikaları birlikte izlemişlerdi. Suç ortağı olma nedeniyle AKP'ye açıktan tavır alamıyordu. Bu nedenle AKP'nin karşısına hukuk bürokrasisi çıkabildi. Hem muhalefet hem de ordu el altında bu hukuk muhalefetini destekledi, ona destek verdiler. Şu anda yargıyla AKP arasında çatışma varmış gibi görünüyor. Ancak gerçek böyle değildir. Milliyetçi klikle dinci klik arasındaki devleti ele geçirme çatışmasıdır. Bu çatışma Osmanlı'dan beri vardır. Cumhuriyet tarihi boyunca bu çelişki ve çatışma sürmüştür. Bu günümüzde de bu sürüyor. Klasik iktidar blokları AKP'nin kurnazlığını gördüler ve dur dediler. AKP'nin devlet nezdinde güvenilirliği bitmiştir. AKP'nin MHP ile birlikte çıkardığı türban yasasını iptal ettiler. büyük ihtimalle AKP'yi kapatacaklar. Tayip Erdoğan'ın politik hayatına son vererek Erbakan'ın durumuna düşürebilirler. AKP bu gidişatı önlemek ve kendisini devlete yarandırmak için demokrasi güçlerine yönelik saldırgan bir politika izledi. Newroz'da saldırdı, 1 Mayıs'ta saldırdı. Dış güçlerle görüşmeler yapıyor, ABD'yle, Arap alemiyle ne kadar iyi ilişkiler içinde olduğunu göstermeye çalışıyor. Devlete, genel kurmaya, emrinizde her şeyi yapmaya hazırım hala gücüm var, mesajını veriyor. Kürt özgülük hareketine karşı Yürütülen savaşın en iyi aktörü ben olurum, dolayısıyla kapatma davasından vazgeçilmeli demek istiyor. Ben kapatılırsam güneydoğu elden gider tehdidinde bulunuyor. Geçen iki aylık süreç AKP'nin kapatma davası çerçevesinde devlet karşısında yürüttüğü böyle bir savunma biçiminde geçti. Fakat ne kadar inandırıcı ve etkili olacağı belli değildir.

AKP tümden bitmiş sayılmamalı, ama geçen süreçte kendisine biçilen rol artık sona ermiş gibidir. Sistem Mevcut durumuyla AKP'ye yaptıracağını yaptırmış bulunuyor. AKP ile Daha fazla bir şeyler yapılamayacağını görmüştür. Öte yandan Tayip Erdoğan yönetiminin her fırsatta devleti ele geçirmek üzere girişimler yaptığını ve türbanı serbest bırakmaya çalıştığını gördüler. Operasyon ardından mücadele etmesi için görevlendirildiği DTP'ye el atması da bu çevreleri rahatsız etmiştir. Bu nedene güvenilirliğini kaybeden Tayyib'i etkisizleştirmek istiyorlar. Belirli düzeyde kullandılar. Ama artık ne güvenilirdir, ne de kullanılacak yanı kalmıştır. Muhtemelen daha fazla sistem içine çekilmiş AKP içerisinden yenilerini çıkartabilirler. Türkiye siyaseti içindeki iç çatışmalar AKP böyle bir noktaya getirilinceye kadar devam edecektir. 22 Temmuz uzlaşması dağıldığından Türkiye siyasi olarak yeni arayışlar içerisine girecektir.

22 Temmuzda geçekleşen AKP- ordu uzlaşması bir savaş ittifakı üzerine kurulmuştu. Bu ittifak Savaşta sonuç alamayınca dağıldı. Aslında PKK'nin yenilgisiyle sonuçlanacak bir sürece göre hesaplar yapılmıştı. Şubat operasyonu öncesinde Celal Talabani'nin Kuzey'dek halkı AKP'ye oy vermeye çağırması da bu eksende yapılmıştı. YNK ezileceğini düşündüğü özgürlük hareketiyle ilişkileri dondurduklarını ilan etmişlerdi. Bu tutumlarını şubat operasyonu öncesi resmi bildirmişlerdi. PKK, FKÖ gibi ölümcül bir darbe yiyecek, olduğundan başarılı karşı cephede yerimizi alalım, düşüncesiyle hareket

ediyorlardı. KDP biraz farklı yaklaştı. Bir taraftan Türkiye'den korkuyordu, bir yandan da toplum önünde ulusal liderliğe oynadığı ve daha önce yaptığı açıklamalar nedeniyle açıktan bir olumsuz duruş göstermemeye dikkat ediyorlardı. Bu nedenle operasyon sırasında Türkiye ile uzlaşıcı davranmadılar, Türkiye'nin oldu bittisine karşı durdular. Bu operasyonun kırılıp başarısız kalması Türkiye tehdidi altındaki KDP'yi biraz rahatlattı. Bundan memnun oldular. Diğer yandan, PKK güçlendi gerilla bir ulusal kuvvet haline geldi, Kürdistan'ın bütün parçalarında halk, gençlik gerillayı temel savunma kuvveti olarak görmesinden rahatsız oldular. Bu rahatsızlık hala devam ediyor. KDP'nin beklentisi de zap operasyonunun böyle sonuçlanması yönünde değildi. Onlarda PKK'nin darbe yiyeceğini hesaplıyorlardı. Zaten ABD dış işleri bakanı operasyon öncesi gelip bağdat'ta onları PKK konusunda dikkatli davranmaları için uyarmıştı. KDP de şöyle bir hesapla hareket ediyordu. PKK darbe yiyecek, ancak biz bu darbenin fazla olmasına katkı sunmayalım, ama ortaya çıkacak sonuca göre de biz kendi siyasetimizi şekillendirelim, biçiminde hareket etmişlerdir. Buna göre de hazırlık yapıyorlardı. Eğer PKK hesap edildiği gibi bir askeri darbe yese ondan sonra ABD PKK'ye bir uzlaşma dayatarak geri kalan gücü sistem içine çekmek için arayışlar içine girseydi KDP bir ulusal kongre toplayacak ve ulusal liderliğini ilan edecekti. Nitekim Nisan ayında ulusal kongre toplama kararı almıştı. Bizim resmiyet dışı bilgilenmemiz oldu. Daha sonra KDP'liler bize böyle bir düşünceleri olduklarını bildirdiler. Ne var ki Haziran ayına geldik, nisan ayında planladıkları konferans ve kongre halen yapılmamıştır. Çünkü bir ulusal kongreyi zap operasyonunun sonucuna bağlanmışlardı. Ulusal kongreyi PKK'nin yiyeceği darbe sonrası kendisi açısından bir siyasi gelişme haline getirmeyi hesaplıyordu. O hesapta bozuldu. Artık yine kongreyi dillendirmez olmuşlardır. Zap operasyonundan biraz güç kazanmışlardır. Ancak PKK'nin güçlenmesinden de rahatsızdırlar. Şimdi güçlenen PKK'yi biraz geriletip, nasıl denge kurarız arayışı içerisindedirler.

1 Haziran atılımının beşinci yılına girerken, siyasi durum ve hesaplar böyle. Dışımızdaki güçlerin yaklaşımları da kendi durumumuzda bu çerçevededir. Dikkat edilirse ciddi bir imha tehlikesi kırılmıştır, boşa çıkartılmıştır, bunu görelim. Hiç küçümsemeye ve yanlış değerlendirmeye gerek yok. 2007-2008 kışına dayatılan saldırı planları çok tehlikeliydi. Öyle her zaman var olan tehlikelerden biri değildi. Sanki biraz tedbir alırsak darbe yenilmezmiş, saldırılar o kadar da ciddi değilmiş gibi basit yaklaşımlarda görülmektedir. Böyle ciddiyetsiz yaklaşım olmaz. Hava saldırılarında da, operasyonda da kayıplar verdik. Saldırılar ve saldırılarla hedeflenen kayıplar çok ciddiydi. Bir çok şey kıl payı önlenmiştir. Bu operasyonun böyle kırılması, boşa çıkartılması öyle kolaylıkla rahatlıkla olmadı. Sırat köprüsünden geçer gibi kıl payı bazı tehlikelerden kurtulunularak bu sonuçlar ortaya çıkartıldı. Zorluklar içinde bedel ödenerek bu operasyon boşa çıkartıldı. Bu biçimde de kırılmış olmasının önemli bir siyasi ideolojik, psikolojik gelişmeye yol açtığı ortadadır. Halkta büyük kabarma oldu. Şubat ayı Botan yürüyüşü ve 15 şubatın protestosuyla başladı. 8 Mart, Newroz, nisan ayı serhıldan baharı oldu. Halk 2008 baharında da tıpkı 2006 baharı gibi yeniden güçlü biçimde ayağa kalktı ve bu tehlikeye karşı direndi. Özellikle gerillanın da direnişinin de verdiği o atmosfer, hareketimizin çabaları, önderliğimizin her türlü baskı ve işkence karşısındaki direnişi, avukat görüşmelerinde yaptığı değerlendirmeleri halkı büyük bir kalkışa götürdü. 2008 newrozu da büyük bir referandum Newrozu ve özgürlük devrimi oldu. Önderlik Newrozu oldu.

Botan yürüyüşü
15 şubatın protestosuyla başladı.
8 Mart, Newroz, nisan ayı serhıldan
Baharı oldu. Halk ayağa kalktı

PKK Parti Meclisi / Devam Edecek

Kadın Ve Gençlik Yapılanmanın Mimarlarıdır

Ruşen BEZAR

KCK sistemi, ilanının 4. yılında yürütülen kuruluş çalışmalarında ortaya çıkan sorunları ve elde edilen verilerle giderek bir oluşum halini almaktadır. Oluşan bir şeyler var ve bu, giderek kimlik kazanıyor. Ya "var", ya "yok"-tan giderek varlık kazanan, oluşum halinde olan bir gerçekliğe doğru devindiğimiz ortada. Bir halk olarak kendimizi özgür ve demokratik bir toplum biçiminde yaratmanın bütün potansiyellerini açığa çıkartmış bulunuyoruz. Kuruluş sorunlarımız var, fakat mevcut halklar topluluğundan giderek daha büyüyen bir açıyla farklılaşıyoruz. Modernitenin halklar için çizmiş olduğu dar-devletçi sınırları zorladığımız bir gerçek. Farklılaşma özgürlüğümüzün gereğidir. Halk olarak da, bireyler olarak da kendimizi ve özgürlüğümüzü daha güçlü tanımlamanın ve oluşturmanın bütün koşul, imkan ve bilincine sahibiz. Belki çok güçlü, bilimsel ve yöntemli sosyolojik analizler veya izahatlar yapmıyoruz, ama zihniyet dönüşümünün ve toplumsal değişim dinamizminin bütün belirtilerini taşıyoruz. Bu heyecan yaratıyor. Sezgileri güçlendiriyor. Aynı zamanda tercihlerimizi netleştiriyor. Toplumların nasıl kurulduğuna, ne olduğuna ve ortaya çıkardığı muazzam potansiyele ilişkin sosyal-bilimsel verilerle yüklü bir süreci yaşayarak izliyoruz. Daha kapsamlı ve derinlikli değerlendirmek gerekiyor ayrıca.

8 Mart'tan 4 Nisan'a ve hala da düşük yoğunlukta ama dipdiri devam eden bir serhildan gerçekliğini dönemsel bir eylemsellikten öte, bir varoluş biçimi, kendine ad koyma, kimlik kazandırma biçimi olarak görmek gerekiyor.

Bu sürecin en dinamik ve önde gücü kadındır. Demokratik uluslaşma, ulusallık ve ulusal renkler kadın katılımında açığa çıkıyor. Çok renklilik, çokluk ve çoğalmak; hepsi biraz da kadın ekseninde gelişiyor. Özgürlük ve

demokrasi ölçeği de yine başta kadın katılımında ölçü kazanıyor. Toplumsallaşma, derin ve yaygın bir bilinç ve inanç olarak, kadınla gerçek devinimine ulaşıyor. Nihayetinde kadınsız bir toplumsallaşma, topluma, başta da kadına ve çocuğa karşı bir savaşı ifade ediyor. Yaşamın toplumsal halde bütün boyutlarıyla kendi gerçekliğinde gelişimi ve gücü biraz da kadında somutlaşıyor. Bir yerde sistemin kuruluşunda toplumsal ayaklar örülemiyorsa, orada kadın ya yoktur veya özüne denk bir katılımda zayıflığı yaşıyordur. Bu gerçekliği özellikle KCK sisteminin kuruluş sorunlarında önemli bir husus olarak değerlendirmek gerekiyor. Çünkü kadının sistemdeki öncülük gerçekliği ve konumu henüz eylemseldir. Ama toplumsal alanda ideolojik-örgütsel öncülük çok yerli-yerine oturmuş değildir. Bunun sonuçları KCK sisteminin gelişimini zayıflatıyor. Özellikle örgütsel öncülük zeminindeki zayıflık, her türlü devletçi-ataerkil zihniyet ve sınıflaşmayı, iktidar olgusunu güçlendiriyor ve besliyor; sistemimizin farklılaşan demokratik-komünal yanını ve onun gelişimini zorluyor.

Yüz binlere varan kadın ve gençlik gücü doğru bir bilinçlenme ve örgütlenmeyle özgür ve pozitif toplumsallaşmanın zemini demek-

tir. Bu çok büyük bir gücü ifade ediyor. Fakat mevcut durumda bu gücün toplumu değiştirme-dönüştürme gücü olarak siyasete yansıma düzeyi çok cılızdır. Sorun sadece kadının ve gençliğin nicel olarak siyaset alanlarına katılımı veya temsil oranı değildir. Bu konuda kaldı ki, bütün sistem partilerinden veya hareketlerinden daha fazla, Kürt kadınları olarak biz demokratik siyasal parti ve diğer siyasal zeminlerde yer alıyoruz. Yine birçok kadın hareketlerine nazaran Kürt kadınları çok daha örgütlü ve eylemlidir. Fakat sorun bundan da öte, siyasetin kendisine ilişkindir.

Kürt kadınları ve genelde kadınlar olarak biz, siyaseti nasıl tanımlayacağız? Onu hangi ayaklar üzerine oturtacağız? Hangi felsefeye dayandıracağız ve bunu hangi ahlakla gerçekleştireceğiz? Ve belki de en önemlisi; kadın ve siyaset ilişkisini nasıl kuracağız? Siyasete hangi nitelikleri kazandıracağız? Ve tabi siyasette kadın nasıl etkin bir kurucu, yürütücü ve karar gücü haline gelecek?

Bu soruların yanıtı aynı zamanda bizim özgürlük anlamında sınıflı-devletli moderniteyi aşma sorunlarımızın mihenk taşını oluşturmaktadır. Çünkü ataerkil zihniyetin 5.000 yıllık devlet-toplum, birey-toplum ilişki ve çelişkisi, yine yurttaşlık olgusunun iktidarcı-köleleştirici kuruluş mantığının gelip dayandığı nokta olarak toplumsal cinsiyetçiliği kırma gibi bir anlamı da beraberinde taşımaktadır. Toplumu hep zorunluluklar alanı, adeta topluma ve bireye giydirilmiş bir deli gömleği gibi iradesiz, özgürlüksüz, düşüncesiz, akılsız ve ruhsuz olarak yansıtılmasında toplumsal cinsiyetçiliğin rolünü görmek gerekiyor. Toplum da tıpkı kadın gibi "akılsız, ruhsuz bir beden" olarak bilinçlere yedirilmiştir. Çarpıtılmış bilincin kökeninin ve özünün toplumsal cinsiyetçiliğin gelişimiyle bağları çok güçlüdür. Toplumsal yaşamdan koparılmış, dar aile-ev duvarlarına hapsedilmiş olan kadının toplumsal sapmaların ve her türlü baskıcı, devletçi ve cinsiyetçi yapılanmaların zemini olduğu bilinmektedir. Bunun özellikle kadın gerçekliğinde yarattığı derin kölelik ve zihniyetin ortaya çıkardığı tahribat; kendini ve duygularını tanımayan, düşünce gücünü ortaya çıkaramayan, "basit işler"le kimliklendirilen, üzerinde sayısız sömürü ve kölelik ilişki sistematiğinin ve kurumlarının bina edildiği bir gerçeklik olarak karşımıza çıkmaktadır. İlk nesnelleştirilen, alınan-satılan kimlik kadındır. Bütün diğer nesnelleştirmeler bunun üzerine kurulmuştur. Tekrar-tekrar devletçi-ataerkil sistemin üretildiği temel halka olarak kadın gerçekliğinin toplumla, toplumsallık ve toplumsal kuruluşla ilişkilerinin yeniden tanımlanması ve kadın kimliğinin bu anlamda yeniden inşa edilmesi gerekmektedir. Kadın kimliğinin inşası; onun tarihle, felsefe ve toplumla, toplumsal gelişim ve özgürlükle bağlarının yeniden ele alınması anlamındadır. Toplumsallığın kaynağı olarak kadının kendi öz tarihine, tarihin derinliklerindeki kök damarlarına uzanması, toplumsallığın adeta yeniden bir tanımını da beraberinde getirmektedir. Kadın gerçekliği adına her yaşam alanına ve gerçekliğine dönük özgün ve özgür bakış, hissediş, duygu, düşünce, tanım tümüyle yeniden toplumsallaşmayı ifade etmektedir. Bu, kadın güç ve iradesinin siyasete yansıması, siyasetin yeni baştan tanımlanması ve gerçek özüne kavuşturulmasıdır.

**Toplumsallığın kaynağı olarak
Kadının kendi öz tarihine
Tarihin derinliklerindeki kök
Damarlarına uzanması
Toplumsallığın adeta yeniden
Bir tanımını da beraberinde
Getirmektedir
Kadın gerçekliği adına ve
Gerçekliğine dönük özgün ve özgür
Bakış, hissediş, duygu, düşünce
Tümüyle yeniden toplumsallaşmayı
İfade emektedir**

Siyasetin adeta kendi başına bir iktidar alanı olarak bütün toplumsal gelişimin ve yaşamın üzerinde seyreden, tanrı katında, buyu-

rucu ve ezici bir güç haline gelişini, yine toplumu uyuşturan, ruhundan, aşkınlığından kopartıp basit güdülen bir meta haline sokmasını bu anlamda kadın gerçekliğinden kopuk ele almamak gerekiyor. Çok derin, tarihi ve sosyolojik nedenleri kadar, çok sistemsel sonuçları olan bir ilişki olarak bakmak, sorunun çözümünde kilit konumundadır. Siyaset nasıl kuruldu? Neyin ifadesi olarak vücut buldu/buluyor? Neden şimdi çıkmaz ve kendisini üretemez bir konumda? Başta tanım olarak; "seyis", yani at terbiyeciliği gibi bir anlam taşıyan siyaset, kurumlaşmış erkek icraatıdır. Kendini güç haline getirmenin, toplumu yönetmenin ve bunun için gerekli bütün araç ve yöntemlerin bileşimidir. Çok yüzlülük, ihanet, komplo, ezme, ötekileştirerek dışlama, kandırma, yanıltma temel yürütülüş yöntemleri olmaktadır. Dolayısıyla toplumsallaşma ile bağları tümden koparılmış durumdadır. Hatta toplumsallığa karşı tam bir savaş durumudur.

Kadın örgütlülüğü
Ve mücadelesi sistemin krizini
Derinleştiren mücadele alanlarının
Başında gelmektedir
Sınıflı devletli sistemin
Kadını sisteme dahil etme
Yaklaşımları,
Yaşadığı derin krizi hafifletici
Besleyici bir rol oynamaktan
Öteye geçemeyecektir

Erkek egemenlikli sistem her ne kadar kadın ve onun aracılığıyla da tüm topluma egemen olsa da, bir kriz sürecine girmiş durumdadır. Kadın örgütlülüğü ve mücadelesi sistemin krizini derinleştiren mücadele alanlarının başında gelmektedir. Sınıflı-devletli sistemin kadını sisteme dahil etme yaklaşımları, yaşadığı derin krizi hafifletici, besleyici bir rol oynamaktan öteye geçemeyecektir. Nitekim bu tür kadını mevcut siyaset zeminine çekme amaçlı birçok kadın dernek ve kuruluşları vardır. Bu tür sivil toplum örgütlenmeleri kuşkusuz sistemin demokratikleştirilmesinde rol oynamaktadırlar. Fakat siyaset akademileri bunu aşan, kalıcı, uzun vadeli ve radikal/özgürlükçü kurumlaşmayı ifade etmektedir. Bir anlamda yeni toplumsal kuruluşun zihniyetinin, yolunun-yönteminin somut kadın eksenli siyasal ilke ve formasyonlara kavuşturulduğu, perspektifinin tartışıldığı, oluşturulduğu alanlar konumundadır. Gittikçe Kadın Özgürlük Hareketi'nin gelişim ve toplumsallaşma sorunlarını siyaset zemininde verileriyle birlikte ele alacak, açılım sağlatacak, perspektif oluşturacak; bunun kadrosunu şekillendirecek ve eğiterek donatacak, aydınlatacak ve kişilik kazandıracak akademiler haline gelecektir. Bunun bir partisel örgütlenme aracı veya başka herhangi bir siyasi örgütlenme olmadığı anlaşılıyor. Felsefik, ideolojik yönü daha öndedir.

Yaratılmak istenen toplumsal sistemin kuruluş ve gerçekleşme sorunlarıyla somut dönemsel pratik verilerle günümüzde karşılaşıyor, yaşıyor ve çözüyoruz. Bu sorunların kadın özgürlük cephesinde temel tartışma, değerlendirme ve çözüm üretme zeminleri Kadın Siyaset Akademileri olmaktadır.

Kadınla birlikte siyasetten uzak tutulmaya ve egemenlikli sisteme özenle entegre edilen, bunun için sayısız irade kırılmalarına uğratılan toplumsal kesim kuşkusuz gençliktir. Kendi doğası içerisinde felsefeye, sorgulamaya ve yenilenmeye en açık kategori olarak gençliğin adım adım en ince ayrıntısına ruhunun derinliklerine kadar esir alınması tam bir sistem dahilinde işlemektedir. Sağlıktan eğitime, ekonomiden siyasete kadar her alanın gençliği her türlü amaç için aktifleştirilebilen bir potansiyel haline getirme mekanizmaları çok gelişkindir. Gençlik çepeçevre bunlarla kuşatılmış durumdadır. Anlam gücü en yüksek, yenilenmeye ve değişime en açık toplumsal kesim olmasına rağmen, yaşadığımız çağda, içerisinde boğulacağı anlamsızlık denizi ve tanımsızlıkla karşılaşan da yine gençliktir. Yaşamın bütün canlılığı, neşesi ve diriliği içerisinde büyük bir enerji kaynağı olan gençlik, kendisini bir türlü anlamlandıramamaktadır. Gençliğin

ölümü, intihar ve bunalım gerçekliğinde ifadesini bulmaktadır. Gençlik toplumsuzlaştırılmanın en taze, korkulu ve kaygılı, sistem karşısında donanımsızlığın ve ürkekliğin kimliği haline getirilmeye çalışılmaktadır. Toplumsuzlaşmanın yarattığı düşüncesizleştirme, belleksizleştirme ve güçsüzleştirmenin bütün öfkesi, korkusu ve güvensizliği gençlikte patlatılmaya hazır bir bomba gibi kullanılmak istenmektedir. Egemenlikli, ataerkil sistemde en çok şiddete ve kırılmaya uğrayan ve toplumsal kaynağından uzaklaştırılanın gençlik olması anlaşılır bir durumdur. Gençliğin bu anlamda egemenlikli devletçi-ataerkil sis-

temdeki en büyük suçu, doğası gereği kadına en yakın kesim olmasıdır. Ana gerçekliğine hala göbek bağıyla en yakın olan kesim, ana gerçekliğiyle anıların en taze olduğu kesim olmasıdır. Dolayısıyla Ana gerçekliğine ihanetin de en çok dayatıldığı bu kesim olmaktadır. Anaoğul ilişkisinin parçalanması çok zalimce ve sayısız duygu dünyasının kırılmasıyla işlemektedir.

Kurulacak olan sistemimizin temel iki özelliği; demokratik oluşu ve komünalitedir. Örgütlerin veya bileşenlerin kendisini tanımlaması, kimliklendirmesi genellikle soyutlaştırma, ayrıştırma ve kendini merkezi öğe haline getirme biçiminde olabilmektedir. Yaşanan sorunların yapısal ve sistemsel niteliği, bütünselliği çoğu zaman göz ardı edilmekte veya aslında tam kurulamamaktadır. Oysa uzak bir alanda bile bileşenlerden birinin zayıf örgütlülüğü veya dışta kalışı, kendisini bütünlük içerisinde konumlandıramaması, diğer bileşenlerin gelişimini, güç alışını ve hatta kendisini tanımlamasını etkileyebilmektedir. Her bir bileşenin hele de bunlar kadın-gençlik gibi toplumsal bileşenler ise katılım ve kimliği gerçek anlamda demokratik ve komünal örgütlülüğü içerisinde ortaya çıkmaktadır. Kısaca somutlaştıracak olursak; içerisinde gençliğin yer almadığı veya zayıf kaldığı herhangi bir toplumsal örgütlenme düzlemi köy, mahalle, sokak, kent vs. sadece sistemin kendisini değil, gençliği ve kadını da zayıf ve hatta biraz tanımsız bırakacaktır. Çok yoğun bir dinamizm ve eylemsellik içerisinde de olabilir, hatta kendisini sistem içerisinde güçlü tanımlaya da bilir, fakat onun örgüsünde ve örgütlülüğünde demokratik-özerk katılımını gerçekleştirmediği müddetçe kendi güç kaynaklarını, dinamizmini ve gelişim diyalektiğini bulamayacaktır. Bu anlamda gençliğin güç, süreklilik kazanma ve gelişim zemini demokratik-komünal toplumsal sistemin örgütlenme zeminleridir. Bu sinerji oluşmadığı oranda gençlik çok radikal ve eylemci de olabilir toplumsal kimliği içerisinde kendisini bulamayacaktır. Bunun bir ideolojik yaklaşım sorunu olduğunu belirtmek gerekir. Aynı zamanda gelişiminde belki de en kritik noktası olmaktadır. Toplumsal kuruluş ağına katılmak, kendini bu kimlik içerisinde şekillendirmek, ama gençliğini korumak, yani toplumsal değişimin en canlı ve değişime açık halkası haline getirmek ve bu konumu korumak temel bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Bu salt gençliğin kimlik kazanması açısından değil, sistemin kendi oluşumu açısından da hayati bir öneme sahiptir. Canlılığını, özgünlüğünü ve demokratik-özerkliğini kuramamış bir gençlik, toplumsallaşmanın değişime ve özgürlüğe en açık ucunun

kapanması demektir. Felçli toplum, yürüyemeyen toplum, özgürlüğe ve yenilenmeye koşamayan bir toplum gerçekliği yaşlanmaya yüz tutmaktadır. Toplumsal kuruluşun her aşamasına katılmayan bir gençlik, aynı zamanda donup kalacak, kendi içerisinde kısa sürede güç dengelerini kuracak ve gelişim dinamiğini yitirecek bir kuruluş anlamına gelmektedir. Anı anına yapılaşan, yeniden-yeniden kendisini oluşturan, kuran, kısacası yapılanmalara karşı kendisini donatan bir toplumsal kuruluş anlamındadır. Gençliğin siyasetin toplumsallaşmasında oynayacağı rolü onun değişime ve özgürlüğe açık yüzü ve aynası olmaktadır. Bu konumu geliştirmek ve korumak başlı başına bir mücadele ve varlık gerekçesidir. Çok radikal ve aynı zamanda çok net bir ideolojik ve örgütsel duruşu, çok güçlü bir espri anlayışını gerektirir. Espri, işin ruhudur. Kokuşan, her an gelişimi donduran ve içe kapatan, büzüştüren her türlü anlayış ve kurumlaşmaların altını oymak, onun içerisinde gedik açmak gençliğin duruşu olmalıdır. KCK sisteminde gençlik kendisini hala güçlü bir şekilde tanımlayabilmiş, siyasete katkılarını açığa çıkarabilmiş değildir. Bunun yarattığı sonuçlar mücadele sürekliliği ve işin esprisindeki radikalliği sistem kuruculuğunda ortaya koyamamaktır. Radikal çıkış ardından içe büzülme, geri çekilme sık sık yaşanmaktadır. Sistem kuruculuğunda genç olmak, bütün devletçi-iktidarcı anlayış ve zihniyet yapılanmaları karşısında bir mücadele gerekçesidir. Dolayısıyla genç olmak ve gençliğini korumak tam bir mücadele zeminidir. Yoksa gençlik sadece fiziki ve yaşla alakalı bir durum değildir. Salt genç olduğun için hiç kimse sana sistemi sorgulama, değiştirme ve özgürlüğe taşıma hakkını vermez. Bu tam anlamıyla bir mücadele işidir. Bunun esprisini, felsefesini güçlü kurmak zorundayız Gittikçe kapitalist modernite içerisinde ihtiyarlaşan toplumlar gerçekliği elbette ki, salt biyolojik bir sorun değildir. Toplumları canlı, heyecanlı ve yüzü geleceğe dönük kılan hep gençliktir. İktidarın, kurulduğu her yerde altını oyacak, güç dengelerini hep bozacak olan kadınla birlikte gençlik olacaktır. Bunun elbette ki, örgütsel-sistemsel ifadesi olmalı. Kentlere ve özünde egemen sistemin ana merkezlerine taşınan gençlik, kişilik olarak da, bir ideolojik-örgütsel kimlik olarak da bütün çelişkilerin çarptığı ve kendisine bir akım gücü ve yönü yarattığı kanal konumundadır.

Diriliş Ya Da Kurmanc Edebiyatı

Timur FİDAN

' Tarihimiz baştan sona çağdaş edebiyatla yeniden canlandırılmalıdır. Daha da önemlisi, neolitik çağ edebiyatını mutlaka gerçekleştirmeliyiz. Özellikle her şeyin doğurucu ve yaratıcı gücü anaerkil toplumu, anayı, ana tanrıçayı, onun ruhunu, zihnini, hayal ve umutlarını nasılsa öyle canlandırmalıyız. Tarihi böyle tanırsak, kendimizi tanırız. Biz tarihten başka neyiz ki! Tarihin dışında, hiçlikten başka neyiz ki!

(A.ÖCALAN-AHİM.)

EDEBİ İDEOLOJİK KİMLİKTE TARİHSEL BAKIŞ

Edebiyatın doğuş tarihini maddi kanıtlara dayandırma çabasını gösterme eğiliminde kaba bilimciliğin rolü var kuşkusuz. Her şeyin aşırı maddileştirilmesi yaşamsal gerçeğin ruhsal, manevi yanının bitimini getirir, ya da tersinden yaklaşımlarda yaşamın maddi gerçekliğinin insan üzerindeki etkisini zorlama ile göz ardı etmeye götürür.

Her zaman için uçlar, her zeminin karşılıklı duran tarafları olur.

Bir doğruyu ikiye bölmek gibi. Birbiriyle ilişkisi kopuk gibi. Ötekiyi görmez gibi. Arkasını dönüp kendisince konuşmak gibi oluyor bu durum. Belki denir ki; ne yaparsın insanlık hali Öyle ya, insanlık hali. Başka ne olacak ki. Bilen de insan, bilmeyende. İşine geldiği gibi anlayan da, anlamayanda insan. Gerçekleri göz göre göre çarpıtıp tanınmaz kılan da o. Her insan kendisini anlatır, ya da yansıtır biraz.

Her insanın anlatımında ya da davranışsal yansıyışında sadece o an değil, belki de geriye dönük binlerce hatta milyonlarca yıllık bir anlatım/davranış kökünün izleri görülür.

Her insan aynı zamanda kendisi gibi nicelerinin bir türevi, uzantısı, protosu oluyor. Tüm bunlar bizi gerçekliğin bugündeki duruşunda geçmişin hiç de öyle bilinmez olmayıp birçok yanıyla canlı olarak karşında durduğunun resmidir de.

Edebiyat insanın kendisi, kendi düzeyi, kendi yaşamı, kendisiyle ilgili sorular ve yanıtları, bir bütün olarak da geçmişi, bugünü ve geleceğine ilişkin oluyor. Bir insan tanımlamasıdır. Bir insan kavramlaştırmasıdır. Kısacası insan icadı, yaratımıdır. Bir yanıyla bir tanımlama da böyle İnsan ve toplumun yaşama ilişkin ne, neden, nasıl, niçin ve daha birçok sorusunun ardından varsa arayışları ve yanıtlarının soyut-somut, kabul-ret ölçülerinin, beğenilerinin ve insanca olanı, insani olmayanı da içerir edebiyat

Tüm bunlar bizi yine bugüne gelişin tarihsel köklerini bulmaya, ya da onu ne kadarınca yaşadığımızı bilmeye, anlamaya ve uyguladığımıza götürür. Edebiyat insan yaşamının kendisi, tarihi ve kestirilmeye çalışılan geleceğiyle ilgilidir. Olmalıdır, olabildiği kadarıyla

Bu izden gittiğimizde bir insan toplumun bir yanı ise, her toplum kendisine en yakınından başlayarak öteki toplumların özgünlüklerine yakın ortaklıkları yaşattığını da görmekteyiz.

Durduğun yer de sen bir bileşkesin.

İnsan hem dünün hem bugünün hem de yarının bileşkesi

İnsan üçlü zamanın bileşkesi

Üçlü zamanda insan yaşamın kendisi.

Yaşamda insan zamanların bileşkesi.

İnsan toplum, insan insanlık, insan tarih, insan bugün, insan gelecek denklemini edebiyat düzleminde yaşamın nasıl yaşanmış, yaşanmakta ve yaşayacak olandaki seyrini tartışmamız edebiyata dolaysıyla insanlığın aydınlanmasına ilişkin çabaları paylaşmak olacaktır. İnsanlık bir anlamıyla tarihin bütünüdür. Tarihte insanlık bugündeki kendisidir.

Tarih uzak olmayan bugün, uzak olmayan gelecekteki yaşanacak olanı da içerir.

Yani demek istiyoruz ki, ***'TARİH VE GELENEĞİ NE KADAR DOĞRU BİLİYORSAN, GÜNÜMÜZ VE GELECEĞİ, BU TARİHİ İÇSELLEŞTİRDİĞİN DE ÜSTÜNE EKLEYECEĞİN KADAR DEĞİŞTİREBİLİR, DÖNÜŞTÜREBİLİRSİN.*** Değişim ve devrimin altın kuralı, bu büyük harfli formülün uygulanmasından geçer.'

Elbette ki böylesi bir sonuca ulaşmak insana dair sorunlarla onun çözümlerini arama tutkusuyla gerçekleşebilirdi ancak. Tarih adına neredeyse konuşmayan yok. Ama tarih adına tanımlananlar ya da tarih adına anlatılanlar bireyin tarih ve özellikle de insana ve topluma bakış açısının nasıllığını da ele vermektedir. Tarihe baktığın yer, nasıl bir dünya istediğinin de özeti oluyordu. Bugünde yaşananlara doğru anlamlar verebilmek tarihi doğru temelde çözümleyebilmek için insani olacak bir bakış açısının olmasını gerektiriyordu. Giderek şu sonuca ulaştık: 'Artık günümüzle tarih, tarihle gelecek arasında bağ kurmak çok daha gerçekçiydi. Tarihten kopmayla hiçbir şeyin doğru tanımlanamayacağı, dolayısıyla sağlıklı bir dönüşümün görülemeyeceği açıktı. Tarih yalnız ibretlik bir ayna değil, yaşadığımız gerçekliğin kendisiydi. Eskiyi kolay reddetmenin gerçeği kaybetmek anlamına geldiği, her şeyi geleceğe saklamanın yaşayan gerçekliği hayallere terk etmek olduğu netçe anlaşılıyordu. Dün-bugün-gelecek arasında pek uzun bir mesafe ve zaman olmadığını, olsa da büyük bir değişme anlamına gelmediğini görmek daha gerçekçi, yaşanılan ana daha saygılı olmayı dayatıyordu.' ***A.ÖCALAN ATİNA SAVUNMSI.***

Edebiyat bu anlamıyla tarihe bakışında varsa yapılmış bir hata düzeltmekle yükümlüydü. Çünkü edebiyat bir yanıyla da insan ve toplumların pedagojisi, yaşama ilişkin nasıllarının kendisi ve çözümlerine ilişkin tasarımlarıydı da Edebiyat bunu bilmeliydi. Bilmek, hissetmek, anlamak, anlatmak edebiyatın varlık gerekirleridir. Ve insanlar bildiği, hissettiği, anladığı kadar yaşamda düzeylerini yansıtırlar. Yaşam aynaları bu oluyor aynı zamanda. Ya da bireyler toplumun aynası oluyor. Edebiyat; insan, toplum çözümlemesidir de Çözümlenen insan, çözümlenen toplum da oluyor. Edebiyat sanatı insanlığın kültürel birikimini bir biçimiyle içerir. Güzel sözler birikimi denmesinde yatan biraz da bu oluyor. İnsanlık adına güzel sayılanların içerilmesi, seçilmesi, sunulmasıdır da. Yaşamın yönlendirilmesinde analık görevi görmektedir. Tıpkı ananın çocuğu yaşama hazırlama eğitimi gibi. Güncelde yaşanan bakış açılarının tarihi görmezlikten, hiçlikten sayma eğilimleri öyle kendiliğinden ortaya çıkmamıştır. Günceldeki yaşam sorunlarının, yarattığı bunalımın entelektüel sahadakileri etkilemesinin ya da denetimine almasının da bir izahı oluyor. Diğer yandan asıl bu durumlara yol açanın bir zihniyet yapılanmasının sonuçları olarak algılamak değerlendirmek daha gerçekçidir. Zihniyetin sahip olduğu eğilim insana, insanlığa ve onun yaratılan tarihine bakış açısının da kaynağıdır. Tarih değerlendirmesi resmi kimliğine devletçi düşünüşün kendi tarih sahnesine çıkışıyla başlamaktadır. Resmi, devletçi düşünüş, tarih hakkında da kendi eksenini belirlemiştir. Resmiyet dışında kalanların tarihini yazmak ise, adeta ahirete bırakılmıştır. Zaten tarihsizler demek daha doğru olmaktadır. Tarih sahipleri, özellikle yazılı tarihi, tarihin tanımı olarak belirlemelerinden sonra egemen, resmi, devletçi düşünüşün kendi aralarındaki galipleri olmuştur.

Tarihin akışı ve kaderi resmi devletçi zihniyetin yasal yorumundan geçirilmiştir.

Yapılan ya da yapılmakta olan edebiyatlar da bunlara övgünün kendi arasında yarışçısı olmuştur. İskender'in Kürdistan ve Ortadoğu seferinde yanında Grek dünyasının en kaliteli yazarlarını, tarihçilerini götürmesini basite alamayız. Peygamberlerin toplumsal bunalımlara ilişkin çözümlemelerini içeren kutsal kitaplarının tarih bakış açısını özenle koruyup edebi bir dille anlatımının ya da edebi bütünlüğünün görülmesi gerekir. Sultanlara, yerel otoritelere -derebeyleri, mirler vb- övgüler düzen anlatıcıların resmiyetin yakın izleyicileri, aktarıcıları olduğu biliniyor.

Bir önemli nokta da, tarih anlatımı ya da yazımında dile gelenlerin yüzde yüz resmi,

devletçi düşünüşün baki kalmasını tembihlemeleri, uyarıları, tehditleri, gözü karalıkları, dünyanın kader tokasının sahipleri olduklarını belletmeleridir. O tarih anlayışında insanlık yoktur. Sultanlar, devletler, emri altındakilerin sayısı, ele geçirilenlerin miktarı ve bundaki kahramanlıkları vardır. Öyledir ki tarih insanlar için sıkıcı bir kavram olmuştur. Tarihin övülenleri bellidir. Tarihten kazançlı çıkanlar kimdir, bellidir. Öyledir ki alttakiler tarihi pek bilmezler, bilmek de istemezler. Çünkü kendilerinin olmadığını hissetmektedirler. Tarih bir yanıyla soyluların, aristokratların, hiyerarşi sahiplerinin tarihi olarak biline gelmiştir. Her şeyin tarihi biraz da bunların kronolojisine göre yapılmaktan kurtulamıyor. Tabi ki tüm bunların içerisinde edebiyat da kendisince başrol oynamıştır. Ki zaten tarih diye tanımlananı yaşatan, edebiyatın kendisi olmuştur. Edebiyatı olmayanlar, ya da edebiyatın yakınında bulunmayanlar, tarihin resmiyetçi, devletçi düşünüş zemininde bile yok sayılmışlardır. Halklar gerçeğinde de bu böyledir. Şolohov'un ***KAZAK*** halkını tüm insanlığa bir yakın komşu gibi tanıştırdığını biliriz. Bizce kazaklar siyasi veya otoriter, devletçi tarih yazımından öte, edebi yazımın başarısıyla bizlere tanıdık oldular. Orada kimi ruh hallerimizin, düşünüşlerimizin ne kadar yakın akraba olduklarını da gördük. Kazak tarihi ve toplumunu tanınır, tartışılır yapan kazak edebiyatı olmuştur.

Görülen o ki, edebiyatın tarih-toplum bakış açısının nasıllığının tartışılması, edebiyatla uğraştakilerin temel görevleri oluyor.

Tarihsizlerin edebiyattaki yeri kuşkusuz ki, çoklukla sözlü edebiyatın klasiklerinde kalmıştır, ya da orada yaşatılmıştır. Tarihsizler bir anlamda resmi, devletçi zihniyetin yüksek kalelerinin çevrelerinde kalanlardır.

Ahmedê Xanê'nin deyişiyle:

Ev Rum û 'ecem bi wan hisar in.

Kurmanc hemî li çar kinar in

Kürtlerin egemen halklar karşısındaki yerinin, surların dışındaki kenar yerler olduğudur, diye bir değerlendirme yeterli olmaz. Evet, Kürtler her zaman için yabancı egemenliklerce kenarda, kıyıda tutulmaya, inkâr edilmeye çalışılmıştır. Bu doğru. Bu uygulamada nasıl olmuştur: Tıpkı soylu ve aristokratların semtleri gibi. Ve bir de buna bir ek yapalım: Tıpkı Kürt aristokratlarının, aşiret reislerinin kasırları gibi..

Bizim için en önemli olan Kürt nüfusun büyük çoğunluğunu teşkil edenlerin hem surların, hem de kasırların dışında ve kenarında tutulduğudur. Ve bu nüfusun bel kemiği, yaşam düzenleyicisi kadının süs, cariye, karı olmak kaydıyla merkezin içinde konumlandırılmasıdır.

Asıl tarihi yazılmayanlar bunlardır. Zaten yazılsa da, sanki para mı edecekti. Hatta yazmaya kalkışanların başına kimbilir ne belalar gelecekti. Bırakalım yazmasını, anlatmanın bile dinleyicisi olabilecek miydi? Çünkü övünülen, öykünülen, resmi çevrelerdi. Devletin erkânıydı. Özellikle işbirlikçi Kürt aşiret reislerinin hiyerarşik resmiyetiydi. Takdir yeri ancak buralardı. Zaten tarihe geçmek istiyorsan bir edebiyatçı ya da tarihçi olarak, bunları yazmalıydın. Yazmalısın…

Aynı durum sadece Kürdistan'da değil devletçi-resmiyetçi-iktidar eksenli her yerde yaşanandı. Bir benzerdi. Bir türevdi. Zihniyet aynı olunca, uygulamalarda kuşkusuz ki, zihniyete göre olacaktı.

Devletçi zihniyet, üst birey, üst toplum yaratmıştı. Geridekiler güdülmesi gerekenlerdi. Tarihte yer almalarının kudretinde olmayanlardı. Şayet buna kalkışanlar olursa tez elden zindanlara tıkılmalı, kelleleri uçurulmalıydı. Günümüzde de hala kaba ve ince biçimiyle yapılanlar da bu değil mi?

Aşağılama kültürüyle yazılan tarih ve edebiyatın karşısında kendisi olan, özgürce duran, ötekiyi tanıyan bir kültürün soyluluğundaki zihniyetin, resmi devletçi zihniyet olmayacağı kesindir.

Edebiyatın tarih bakışındaki tercihler bellidir:

Resmi, devletçi düşünüşün eğilimi,

Resmi, devletçi düşünüşün tarih boyunca dışladığı, zihniyet ve kesimlerin özgürlük eğilimi...

Aleviler Ve Katliamlara Yaklaşım

Cemal Şerik

Madımak katliamının üzerinden 15 yıl geçmesine rağmen somut bir gelişmenin olmaması düşündürücüdür. Aydınlar, yazarlar, demokratlar, solcular ve Aleviler tarafından her yıl dönümünde olduğu gibi, bu yılki yıl dönümünde de katliamı protesto gösterileri düzenlendi ve tartışmalar gerçekleştirildi. Elbette tarihe bir yüz karası ve kara leke olarak geçen böyle bir katliamın yıl dönümde değişik etkinliklerle anılması önemlidir. Bunun devam etmesi de gerekmektedir. Ancak, Madımak katliamının yıldönümünde sadece gösterilerde ve tartışmalarda bulunmanın yeterli olmadığını da burada belirtmek gerekmektedir.

Türkiye'de, Anadolu coğrafyasında bugüne kadar, Alevilere yönelik birçok katliam gerçekleştirilmiştir. Aslında bu yönü ile Anadolu ve Türkiye tarihi Alevi katliamlarıyla dolu bir tarihtir demek, fazla abartı olmayacağı gibi sadece gerçeği bir yönüyle ifade etmek anlamına gelecektir.

Türkler, 9-10. yy.da Ortadoğu'ya gelmişlerdir. Bu dönem, Ortadoğu'da siyasal istikrarsızlığın, mezhep kavgalarının öne çıktığı bir dönemdir. Ortadoğu'da İslam mezhepleri arasında yaşanan çatışmalarla birlikte yine aynı süreçte Müslüman olmayan topluluklara karşı da derin katliamlar yaşanmaktadır. Bu katliamlarda Ezidiler, hedef olarak belirlenirken, İslami farklı yorumlayan topluluklarda "sapkın" olarak görülmüştür. Bu çerçevede de Ezidiler ve İslam inancına göre 'sapkın' görülen topluluklar katliamlardan geçirilmişlerdir. Alevi-ler de bu topluluklar gibi katliama uğramışlardır.

Anadolu'ya doğru göç eden Türklerde Ortadoğu'nun yaşadığı bu karmaşanın etkisi altına girmişlerdir. Bir nevi sonraki süreçlerde etkisi altına girdiği bu karmaşanın bir mirasçısı olarak tarih sahnesindeki yerlerini almışlardır. Türklerin Alevi katliamlarına imzasını atan bir yaklaşımın sahibi olmaları da bu gerçeklikle doğrudan ilintilidir.

Türkler, Ortadoğu'ya geldiklerinde halife olan Abbasi hanedanlıkların etkisi altında kalmışlar, daha sonra da Selçuklu devletinin oluşması ile birlikte geleneksel Fars siyasal etkisi altında girmişlerdir. Anadolu Selçuklu devletinin kurulması ve dağılmasının ardından da Osmanlı adı ile yeni bir devlet oluşumu içerisine girmişlerdir. İslam içindeki mezhep çatışmalarının Türkler üzerindeki etkisi de daha çok bu dönemle birlikte görülmeye başlanmıştır. Şehir uygarlığı içerisine girmeyen Türk boyları Türkmen olarak anılmaya başlanmış bu topluluklar aşiret özelliklerini taşımaları nedeniyle göçebe konumlarını sürdürmüşlerdir. Türkmen boylarının bu pozisyonu Ortadoğu'da ezilen ve baskı altında tutulan Alevi topluluklarının dini etkisi altına girmelerine de olanak sunmuştur. Alevi mezhebinin Türkmen aşiret boylarının Şaman din özellikleri ile bütünleşmesi aslında Türkmen boylarının İslam etkisi altında kabul ettikleri Aleviliğin biraz da kendine özgü yönler taşımasına neden olmuştur.

Türkmen Alevi boyları ilk aşamada Osmanlı devleti içerisinde reddedilen, dıştalanan bir olgu olmamakla birlikte Anadolu'nun Türkleştirilmesinde Hıristiyan Grek topluluklarının Müslümanlaştırılmasında da etkin bir rol oynamışlardır. Anadolu Aleviliği üzerinde etkin bir konumu bulunan Hacı Bektaşi Veli böylesi bir süreç-te Osmanlı devletinin temel oluşum ayaklarından biri olarak anılmaya başlanmıştır. Hatta Osmanlının fetih ve vurucu gücü olan Yeniçeriler bile Bektaşi dergâhından destur alıp dinsel olarak ta Bektaşiliği benimser hale gelmişlerdir.

Osmanlı içerisindeki Alevi katliamları 15-16. yy birlikte Osmanlının Doğu Roma'yı fethetmesinden sonraki süreçte gündeme girmeye başlamıştır. Bizans devlet geleneğini de devir alan Osmanlı, izlerini taşıdığı Arap, Fars geleneği ile birlikte güçlü bir imparatorluk haline gelirken devlet olarak da tam bir monarşik karakter kazanmıştır. Osmanlı devletinin edindiği bu karakter, devlet olarak da yeni bir aşamaya girmesine neden olmuş, bu da beraberinde kendisi için tehlikeli gördüğü topluluklara karşı bir savaş başlatması gibi bir sonuç doğurmuştur. O süreçte sadece Osmanlı devleti içerisinde değil, aynı zamanda Avrupa'daki Hıristiyan devletle-rin kendi içerisindeki çelişkiler de dinsel, mezhepsel ve tarikatsal bir karakterdedir. Avrupa'dan etkilenen Osmanlıda da yaşanan sorunlar dinsel, mezhepsel ve tarikatsal bir karakter almıştır. Bundan dolayı Osmanlılar kendileri için en büyük hasım olarak Anadolu Aleviliğini görmüş ve hedef olarak belirlemiştir.

16. yy'dan sonraki süreç bu anlamda Osmanlıların Alevilere yöneldiği ve Alevi katliamların yaşandığı bir dönem olmuştur. Gelişen Celali isyanlar ve bunların bastırılmasında yaşanan gerçekler de bunu göstermektedir. Türkiye Cumhuriyetinin devlet olarak kuruluşundan sonraki süreçte de Alevi katliamları hızından bir şey kaybetmeden devam etmiştir. Burada en ilginç ve dikkat çekici olan yön, gerek Osmanlı devletinin gerekse de Türkiye cumhuriyeti devletinin Alevilere yaklaşımlarında benzer bir süreci takip etmiş olmalarıdır.

Belirttiğimiz gibi Anadolu'da Türklüğün gelişmesinde ve gayri Müslim toplulukların Müslümanlaşmasında Anadolu Alevileri etkin bir rol oynamıştır. Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasında da Alevilerin rolü büyüktür. Mustafa Kemal, Türk Kurtuluş savaşını başlatırken ilk desteği Anadolu Alevilerinden almıştır. Hacı Bektaş postunun sahibi Celalettin Çelebi, Hacı Bektaş Türbesinin hazinesini Mustafa Kemal'e teslim ederek bir nevi yeni oluşum adımları atılan Türkiye Cumhuriyeti devletinin ilk hazinesinin oluşmasına temel teşkil edecek bir girişimde bulunmuştur. Yine Koçgiri ve Dersim isyanlarında başkaldıran Alevi aşiretlerinin isyanları bırakmaları için Mustafa Kemal tarafından Celalettin Çelebi'ye aktif bir rol verilmiştir. Ne yazık ki bu gerçeğe rağmen Osmanlı döneminde olduğu gibi, Türkiye Cumhuriyeti döneminde de Aleviler sunmuş oldukları desteklerinin karşılığını yaşadıkları katliamlarla ödemişlerdir.

Türkiye cumhuriyeti tarihinin son kırk yıllık süreci ise Aleviler üzerine katliamların en fazla yaşandığı bir dönemi teşkil etmiştir. Türk egemen güçleri Alevileri kendileri için tehlikeli olarak kabul etmişler ve onları sindirmeyi, kendi aslına yabancılaştırmayı asli görevlerinden biri olarak benimsemişlerdir. Bir nevi Bizans geleneğini devir alan Osmanlı gibi kendini güvence altına almak için Alevileri tehlike olmaktan çıkartmak istemesine benzer bir durum yaşanmaya başlanmıştır. Burada Türk oligarşisinin uluslararası sermaye ile girmiş oldukları ilişkinin sonucunda kendi iktidarlarını sağlama alma yaklaşımları gözlenir hale gelmiştir.

Anadolu Aleviliğinin doğal toplum özelliklerini yaşaması, şehir uygarlığının egemenlikli devlet ilişkileri ile çelişki ve çatışma halinde olması gerçeği gerek Osmanlı gerekse de Türkiye Cumhuriyeti sürecinde Alevi topluluklarının direk hedef haline gelmesinde önemli bir etken olmuştur. Türkiye'de siyasal çelişkilerin derinleştiği toplumsal arayışların yükseldiği ve sol-demokratik bir muhalefetin gelişim yaşadığı 1970'li yıllarda Aleviler doğrudan hedef almaya devam edilmiş ve katli-

**Türkiye'de
Siyasal çelişkilerin derinleştiği
Toplumsal arayışların yükseldiği
Sol-demokratik bir muhalefetin
Gelişim yaşadığı 1970'li yıllarda
Aleviler doğrudan
Hedef almaya devam edilmiş
Ve katliamlar yapılmıştır.
Sivas, Çorum, Malatya,
Maraş katliamları
Böylesi bir sürece
Damgasını vuran
Olaylar haline gelmişlerdir**

amlar yapılmıştır. Sivas, Çorum, Malatya, Maraş katliamları böylesi bir sürece damgasını vuran olaylar haline gelmişlerdir. Daha sonraki süreçte de Alevi katliamları yaşanmaya devam etmiştir. Sivas Madımak ve İstanbul Gazi katliamları bunlar arasındaki yerini almışlardır.

Aleviler yaşadıkları bu katliamları unutmamışlardır. O nedenle de tarihinde yaşadıkları katliamları sürekli anmışlar ve direniş geleneklerini sürdürerek bunları bir vesile haline getirmişlerdir. Kimi zaman bu direnişler olumlu sonuçlar yaratırken, kimi zamanda tarihte geri çeken anılar olarak iz bırakmışlardır.

Madımak katliamı da içerisinde bu şekilde ikili karakter taşımıştır. Bir yanda direniş diğer tarafta ise geriye çeken özellikler bir arada bulunmuştur. Burada asıl olması gerekenin geriye çeken yan değil de direniş olması gerektiğini dile getirmekte yarar vardır. Geçmişte de direniş yanı öne alındığı zaman kazandırdığı, geriye çeken yanlar öne çıktığında da kaybedildiği görülmüştür. Madımak katliamı değerlendirilirken de buna dikkat edilmesi gerektiği açıktır.

Kimi Alevi çevreler Madımak katliamını ele alırken, değerlendirirken bunu birer rant kapısı haline getirmek istemektedirler. Aleviliğin diyanet işlerine bağlanması yönündeki talepler bu gerçeğin en yalın bir ifadesidir. Alevilik bir devlet dini değildir. Kendi gelenek ve kültürleri ile doğal toplum özelliklerini bünyesinde yaşayan bir topluluğun dinsel, kültürel inanç ve değerlerini ifade etmektedir. O nedenledir ki, Aleviliği diyanet işlerine bağlama, devlet fideliğinden beslenerek varlığını sürdürme yaklaşımları Aleviliğe ihanetten başka bir anlama gelmemektedir.

Bunun karşısında savunulması gereken ise katliamlar karşısında bugüne kadar yaşatılan direnişçi gelenek olmalıdır. Bu gelenek Aleviliğin egemenlikçi, devletçi toplum özellikleri ile bütünleşmesini engelleyeceği gibi doğal toplumun komünal demokratik değerler üzerinden var olmasını da sağlayacaktır. Asıl olanda bu yöndür.

Bu gerçekliğin bilinci ile Madımak katliamının yıldönümünde en anlamlı bir karşılığın verilebileceğini söyleyebiliriz Kimi çevreler Madımak otelinin müze yapılmasını istemektedirler. Tarihe geçen bir kara lekenin bu şekilde belleklerde iz bırakırcasına yer edinmesine yönelik atılan adımlar olumludur. Yine devletin bu katliamdaki rolünü ortaya koyacak şekilde Alevi toplumundan özür dilemesi yönünde gelişecek olan istemler de anlamlı olacaktır. Ancak bunlarında yeterli olduğunu söylemek mümkün değildir. Bunlar bir yönü ile mevcut sistem içinde Madımak katliamına karşı bir duruşun ve Alevilerin kendi değerlerini sahiplenmesi anlamına gelecektir. Ancak bunların da yeterli olduğunu söylemek mümkün değildir. Madımak katliamı Alevi toplumunun komünal demokratik değerler üzerinde yaşamını devam ettirme ve bu temelde kendi yaşamını örgütlemeyi esas alan bir mücadeleyi de ifade edebilmelidir. Doğal toplum özelliklerini hala belirli yönleri ile koruyan Aleviliğin kendini yaşatması da ancak bu şekilde olanaklı hale gelecektir.

Şurası unutulmamalı ki, Aleviliğin doğal toplum özellikleri ile egemenlikli devletçi toplunun özellikleri bir biri ile çelişmektedir. Ve bunlar sürekli bir çatışma halindedir. Bu gerçek bir kenara bırakıldığında Aleviliğinde kendine yabancılaşması kaçınılmaz hale gele-

cektir. Bu yönden geliştirilen son derece bilinçli çabalar da vardır. Fetullah Gülen tarikatının bu yönde büyük bir çabası vardır. Bu çaba Madımak katliamının yıl dönümünün yaşandığı günlerde de açığa çıkmıştır. Cem vakfı ve bu vakfın liderliğini yapan İzzettin Doğan'ın Fetullah Gülen tarikatı ile ilişkisinin deşifre olması da bu gerçeği doğrulamaktadır. Açıkça İzzettin Doğan Fettullah Gülen'i desteklediğini belirmiştir. Fetullah Gülen'de İzzettin Doğan'ın babasının Saidi Nursi ile birlikte namaza durduğunu açıklamıştır. Bu ilişki dikkat çekicidir. Gerek Saidi Nursi'nin, gerekse İzzettin Doğan'ın babasının Şeyh Sait isyanı döneminde isyanın doğuya ve kuzeye açılmasını engellemeleri açığa çıkan bu gerçeklik ışığında sorgulanması gereken noktaların olduğunu da göstermektedir. Saidi Nursinin Teşkilatı Mahsusanın sivil çalışanı olduğu olgusu da bu yönün gerekliliğini daha da gerekli kılmaktadır. Fetullah Gülen'in uluslararası ilişkisi ve derin devlet bağlantısı göz önüne getirildiğinde İzzettin Doğan ve Fetullah Gülen ilişkisinin boyutunu da gözler önüne sermektedir.

Bu çerçevede Madımak katliamının yıl dönümünde başta İzzettin Doğan ve Cem vakfı olmak üzere bu tür çevrelerin Aleviliği istismar etmek istedikleri anlaşılmaktadır. Buna izin verilmemelidir. Bunun yolu da katliamların neden olduğu geriye çeken yana doğru değil de, direnişi geliştiren istikamette hareket etmekten geçmektedir.

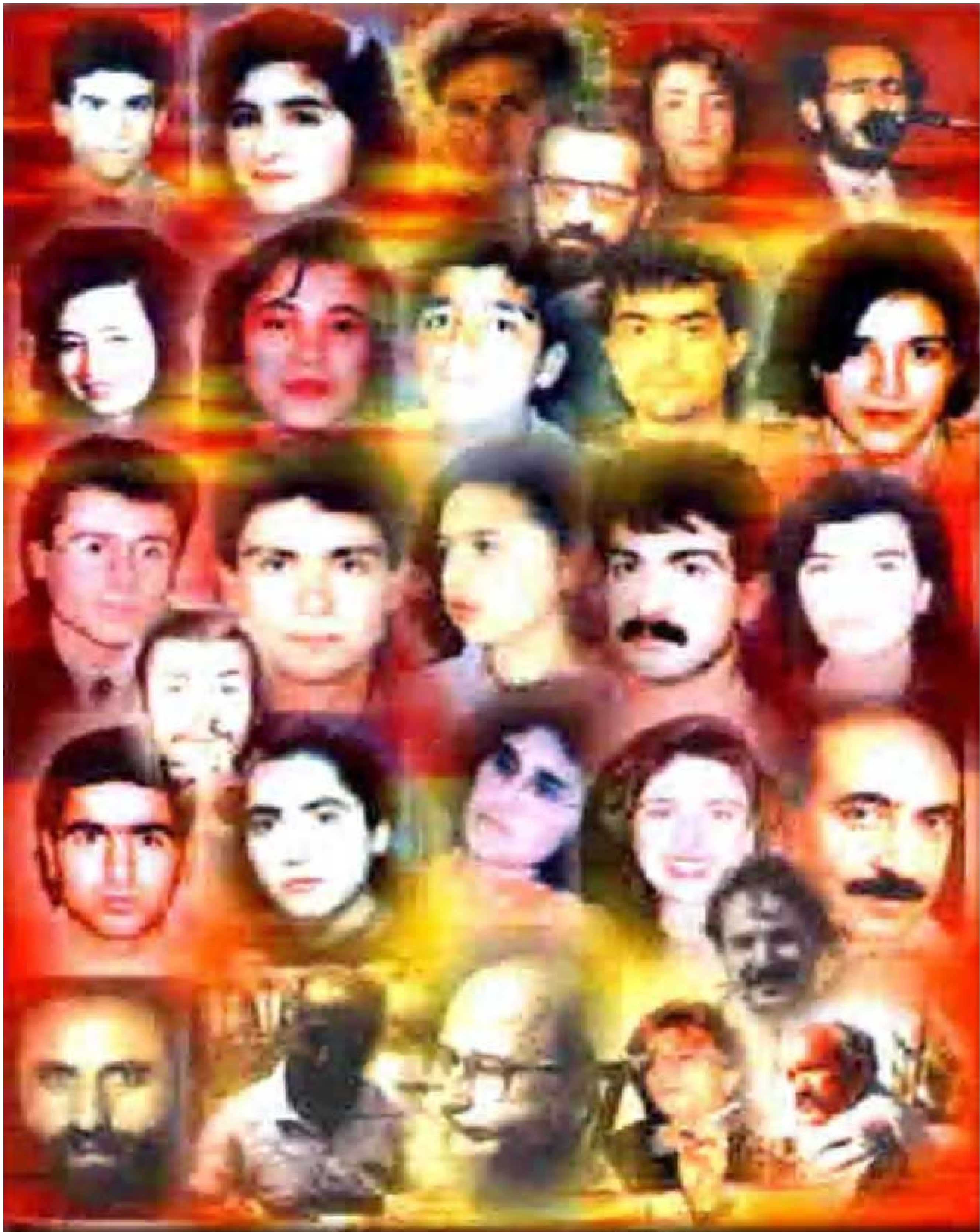
Madımak katliamının yıl dönümünde esas olarak direniş hattının belirlenmesi katliama karşı verilecek olan en anlamlı yanıt olacaktır. Geçmişteki yaşanan katliamlar karşısında da bu şekilde tutum belirlenmesi Alevilere kazandırmıştır. Bunlardan dersler çıkartılması gerektiği açıktır. 1978 Maraş katliamı gerçekleştiğinde Kürt Özgürlük Mücadelesi katliamı bu bilinçle ele almış ve ona göre doğru bir yaklaşım belirlemiştir. Katliamı her yönüyle analiz ederek katliamının hesabının nasıl sorulabileceği ve yeni katliamların yaşanmasının nasıl önüne geçilebileceği yönünde belirlemelerde bulunmuştur. "Maraş katliamının değerlendirilmesi" adı ile yapılan bir çalışmada ise bunu teorik bir çerçeveye oturmuş, bulunan öngörülere dayanılarak ta direnişi geliştirme hazırlıklarına başlanılmıştır. Maraş katliamından sonra da Kürt Özgürlük Mücadelesinin yaşamış olduğu geliş-me bunun somut bir kanıtıdır. Kürt özgürlük mücadelesi Madımak katliamına da yanıtı bu şekilde vermiştir. Burada esas alınması gereken ölçü ve yol budur.

Madımak katliamına yıl dönümlerinde verilecek cevapta buna göre belirlenmelidir. Yoksa katliamın yıldönümlerinde katledilenleri sadece anmak yeterli değildir. Aleviler üzerine birçok hesap yapılmaktadır. AKP Genel başkanı Recep Tayip Erdoğan'ın her ne kadar bugün istifa etmiş olsa da bir Alevi'yi kendine danışman olarak belirlemiş olması da bu çerçevede gerçekleşmiştir. Bu oyunların boşa çıkarılması tamamı ile Alevilerin kendi öz iradelerine dayanacak doğal toplum özelliklerinin bir yansıması olan tutumların sahibi olunması ile gerçekleşecektir.

Aleviler kendi kültürel özelliklerini korudukları egemenlikli devletçi toplum özelliklerinden kendilerini arındırdıkları ve Alevi katliamlarına ve Aleviler üzerinde uygulanan baskıları birer rant kapısı haline getiren işbirlikçilere karşı mücadelelerini geliştirdikleri sürece katliamlar karşısında var olan direnişçi özelliklerini korumuş olacaklardır.

Madımak katliamının yeni bir yıl dönümünde katliama karşı verilecek en anlamlı yanıt ta bu şekilde olacaktır.

Bu İnsan Çığlıklarını
nutmayın!...(M. Hayri Durmuş)